

MAGYAR

KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
2004. március 4.,
csütörtök

25. szám

Ára: 2898,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

2004: III. tv.	Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény tizenharmadik, a halálbüntetés minden körülmények között történő eltörlésére vonatkozó jegyzőkönyvének kihirdetéséről	2114
2004: IV. tv.	Az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya 6. Pótjegyzőkönyvének kihirdetéséről	2116
2004: V. tv.	Az 1992. március 24-én, Helsinkiben aláírt Nyitott Égbolt Szerződés kihirdetéséről	2118
2004: VI. tv.	A Magyar Köztársaság és a Kubai Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről, Havannában, 1999. október 22-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről	2239
2004: VII. tv.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között, személyeknek a közös államhatáron történő visszafogadásáról szóló, Budapesten, 2002. szeptember 12. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről	2247
2004: VIII. tv.	A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 1999. évi XCV. törvény módosításáról	2252
14/2004. (III. 4.) ESZCSM r.	Egyes miniszteri rendeletek módosításáról	2252
27/2004. (III. 4.) FVM r.	Az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlegéből finanszírozott egyes támogatások tekintetében a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által delegált feladatokról	2253
5/2004. (III. 4.) HM r.	A honvédelmi miniszter által alapítható és adományozható elismerésekről szóló 27/2002. (IV. 17.) HM rendelet módosításáról	2254
3/2004. (III. 4.) IHM r.	Az egyetemes elektronikus hírközlési szolgáltató kijelölésére vonatkozó szabályokról	2256
	A Duna Televízió Részvénytársaság Alapító Okirata (egységes szerkezetben)	2258

Oldal

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2004. évi III. törvény

az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény tizenharmadik, a halálbüntetés minden körülmények között történő eltörlésére vonatkozó jegyzőkönyvének kihirdetéséről*

(A Magyar Köztársaságnak a jegyzőkönyv megerősítéséről szóló okiratának letétbe helyezése az Európa Tanács Főtitkáránál 2003. július 17-én megtörtént. A jegyzőkönyv hatálybalépésének napja — a 7. cikk 2. pontjában foglalt rendelkezésnek megfelelően — 2003. november 1.)

1. § Az Országgyűlés az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény tizenharmadik, a halálbüntetés minden körülmények között történő eltörlésére vonatkozó jegyzőkönyvét e törvénnyel kihirdeti.

2. § A jegyzőkönyv angol nyelvű szövege és annak hivatalos fordítása a következő:

„Protocol No. 13

to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, concerning the abolition of the death penalty in all circumstances

The member States of the Council of Europe signatory hereto,

convinced that everyone's right to life is a basic value in a democratic society and that the abolition of the death penalty is essential for the protection of this right and for the full recognition of the inherent dignity of all human beings,

Wishing to strengthen the protection of the right to life guaranteed by the Convention for the protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as „the Convention”),

noting that Protocol No. 6 to the Convention, concerning the Abolition of the Death Penalty, signed at Strasbourg on 28 April 1983, does not exclude the death penalty in respect of acts committed in time of war or of imminent threat of war,

being resolved to take the final step in order to abolish the death penalty in all circumstances,
have agreed as follows:

Article 1

Abolition of the death penalty

The death penalty shall be abolished. No one shall be condemned to such penalty or executed.

Article 2

Prohibition of derogations

No derogation from the provisions of this Protocol shall be made under Article 15 of the Convention.

Article 3

Prohibition of reservations

No reservation may be made under Article 57 of the Convention in respect of the provisions of this Protocol.

Article 4

Territorial application

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, specify the territory or territories to which this Protocol shall apply.

2. Any State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Protocol to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn or modified by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal or modification shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

* A törvényt az Országgyűlés a 2004. február 16-i ülésnapján fogadta el.

*Article 5**Relationship to the Convention*

As between the States Parties the provisions of Articles 1 to 4 of this Protocol shall be regarded as additional articles to the Convention, and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.

*Article 6**Signature and ratification*

This Protocol shall be open for signature by member States of the Council of Europe which have signed the Convention. It is subject to ratification, acceptance or approval. A member State of the Council of Europe may not ratify, accept or approve this Protocol without previously or simultaneously ratifying the Convention. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

*Article 7**Entry into force*

1. This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which ten member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 6.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

*Article 8**Depositary functions*

The Secretary General of the Council of Europe shall notify all the member States of the Council of Europe of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c) any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 4 and 7;
- d) any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Vilnius, this 3rd day of May 2002, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.

Tizenharmadik jegyzőkönyv az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezményhez, a halálbüntetés minden körülmények között történő eltörléséről

Az Európa Tanács e jegyzőkönyvet aláíró tagállamai,

abban a meggyőződésben, hogy az élethez való jog alapvető érték egy demokratikus társadalomban, és hogy a halálbüntetés eltörlése nélkülözhetetlen e jog védelméhez és a minden emberben természettől benne rejlő méltóság teljes elismeréséhez,

attól a kívánságtól vezérelve, hogy megerősítsék az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezményben (a továbbiakban: az Egyezmény) biztosított élethez való jog védelmét,

megjegyezve, hogy az Egyezmény Strasbourgban, 1983. április 28-án aláírt Hatodik kiegészítő jegyzőkönyve a halálbüntetés eltörléséről nem zárja ki halálbüntetés alkalmazását háború vagy háború közvetlen veszélye idején elkövetett cselekmények tekintetében,

abban az elhatározásban, hogy megteszik a végső lépést a halálbüntetés eltörlésére minden körülmények között, az alábbiakban állapodtak meg:

*1. cikk**A halálbüntetés eltörlése*

A halálbüntetést el kell törölni. Senkit sem lehet halálbüntetésre ítélni, sem kivégezni.

*2. cikk**Hatály felfüggesztésének a tilalma*

E jegyzőkönyv előírásaitól az Egyezmény 15. cikke alapján nem lehet eltérni.

*3. cikk**Fenntartások tilalma*

E jegyzőkönyv előírásainak vonatkozásában az Egyezmény 57. cikke alapján nem lehet fenntartással élni.

4. cikk

Területi hatály

1. Az aláíráskor vagy a megerősítésről, elfogadásról, illetőleg jóváhagyásról szóló okirat letétbe helyezése időpontjában mindegyik állam meghatározhatja azt a területet, illetve azokat a területeket, amelyeken ez a jegyzőkönyv alkalmazást nyer.

2. Az Európa Tanács Főtitkárához intézett nyilatkozattal minden állam bármely későbbi időpontban kiterjesztheti e jegyzőkönyv alkalmazását a nyilatkozatban meghatározott bármely más területre. E terület vonatkozásában a jegyzőkönyv a nyilatkozatnak a Főtitkár általi kézhezvétele időpontját követő három hónapos időszak lejártá utáni hónap első napján lép hatályba.

3. Az előző két bekezdés alapján tett minden nyilatkozat, a nyilatkozatban meghatározott bármely terület vonatkozásában visszavonható vagy módosítható a Főtitkárhoz intézett értesítéssel. A visszavonás vagy módosítás az értesítésnek a Főtitkár általi kézhezvételének időpontját követő három hónapos időszak lejártá utáni hónap első napján válik hatályossá.

5. cikk

Az Egyezményhez fűződő viszony

A részes államok e jegyzőkönyv 1—4. cikkeit az Egyezmény kiegészítő cikkeinek tekintik, és az Egyezmény valamennyi rendelkezését ennek megfelelően alkalmazzák.

6. cikk

Aláírás és megerősítés

Ez a jegyzőkönyv az Európa Tanács azon tagállamai részére áll nyitva aláírásra, amelyek az Egyezményt aláírták. A jegyzőkönyv megerősítésre, elfogadásra vagy jóváhagyásra szorul. Az Európa Tanács tagállama a jegyzőkönyvet csak akkor erősítheti meg, fogadhatja el, vagy hagyhatja jóvá, ha egyidejűleg megerősíti, vagy már korábban megerősítette az Egyezményt. A megerősítésről, elfogadásról vagy jóváhagyásról szóló okiratot az Európa Tanács Főtitkáránál kell letétbe helyezni.

7. cikk

Hatálybalépés

1. Ez a jegyzőkönyv az azon időpontot követő három hónapos időszak lejártá utáni hónap első napján lép ha-

tályba, amikor az Európa Tanács tíz tagállama hozzájárulását fejezte ki ahhoz, hogy e jegyzőkönyv a 6. cikk rendelkezéseinek megfelelően kötelező legyen számára.

2. Mindazon tagállamok vonatkozásában, amelyek ezt követően fejezik ki hozzájárulásukat ahhoz, hogy a jegyzőkönyv kötelező legyen számukra, a jegyzőkönyv a megerősítésről, elfogadásról vagy jóváhagyásról szóló okirat letétbe helyezésének időpontját követő három hónapos időszak lejártá utáni hónap első napján lép hatályba.

8. cikk

Letétbe helyezéssel kapcsolatos feladatok

Az Európa Tanács Főtitkára értesíti a Tanács Tagállamait:

- a) minden aláírásról;
- b) minden megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okirat letétbe helyezéséről;
- c) e jegyzőkönyvnek a 4. és 7. cikkeknek megfelelően történt hatálybalépése időpontjairól;
- d) az e jegyzőkönyvre vonatkozó minden cselekményről, értesítésről vagy közlésről.

Minek hitelül a kellőképpen meghatalmazott alulírottak aláírták ezt a jegyzőkönyvet.

Készült Vilniusban 2002. május 3. napján, angol és francia nyelven, egyetlen példányban, melyet az Európa Tanács levéltárában kell elhelyezni. Mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles. Az Európa Tanács Főtitkára az Európa Tanács valamennyi tagállama részére hiteles másolatot küld.”

3. § Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba, rendelkezéseit 2003. november 1. napjától kell alkalmazni.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2004. évi IV. törvény

az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya 6. Pótjegyzőkönyvének kihirdetéséről*

(A Magyar Köztársaság megerősítő okiratának letétbe helyezése az Egyetemes Postaegyesület Nemzetközi Irodájának vezérigazgatójánál 2003. június hó 27. napján megtörtént.)

* A törvényt az Országgyűlés a 2004. február 16-i ülésnapján fogadta el.

1. § Az Országgyűlés az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányának — Pekingben, 1999. szeptember 15-én aláírt — 6. Pótjegyzőkönyvét (a továbbiakban: Pótjegyzőkönyv) e törvénnyel kihirdeti.

2. § A Pótjegyzőkönyv magyar nyelvű fordítása a következő:

„6. Pótjegyzőkönyv az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányához

Az Egyetemes Postaegyesület tagországi kormányainak Pekingben kongresszusra összegyűlt meghatalmazottai az Egyetemes Postaegyesület Bécsben, 1964. július 10-én kötött Alapokmánya 30. Cikkének 2. bekezdése alapján ehhez az Alapokmányhoz, a megerősítés fenntartásával, az alábbi változtatásokat fogadták el:

I. Cikk

(A módosított 22. Cikk)

Az Egyesület okiratai

1. Az Alapokmány az Egyesület alapokirata. Az Egyesület szervezeti szabályait tartalmazza.

2. Az Általános Szabályzat azokat a rendelkezéseket foglalja magában, amelyek az Alapokmány alkalmazását és az Egyesület működését biztosítják. Minden tagországra nézve kötelező.

3. Az Egyetemes Postaegyezmény, a Levélpostai Szabályzat és a Postacsomag Szabályzat a nemzetközi postaszolgáltatásra vonatkozó közös szabályokat és a levélpostai, valamint a postacsomag szolgáltatásra vonatkozó rendelkezéseket foglalja magában. Ezek az okiratok minden tagországra kötelezőek.

4. Az Egyesület Megállapodásai és ezek Szabályzatai szabályozzák a levélpostai és a postacsomag szolgálat kivételével a többi szolgálatot azok között a tagországok között, amelyek azokban részt vesznek. Ezek az okiratok csak ezekre az országokra kötelezőek.

5. A Szabályzatokat, amelyek az Egyezmény és a Megállapodások végrehajtásához szükséges intézkedési szabályokat tartalmazzák, a Postaforgalmi Tanács állapítja meg, a Kongresszus által hozott döntések figyelembevételével.

6. Az Egyesületnek a 3., 4. és 5. bekezdésben említett okirataihoz csatolt esetleges Zárójegyzőkönyvek az ezekre az okiratokra vonatkozó fenntartásokat tartalmazzák.

II. Cikk

(A módosított 25. Cikk)

Az Egyesület okiratainak aláírása, hitelesítése, megerősítése és egyéb jóváhagyási módjai

1. Az Egyesületnek a Kongresszus által kidolgozott okiratait a tagországok meghatalmazottai írják alá.

2. A Szabályzatokat a Postaforgalmi Tanács elnöke és főtitkára hitelesíti.

3. Az Alapokmányt az aláíró országoknak mielőbb meg kell erősíteniük.

4. Az Alapokmányon kívül az Egyesület többi okiratának jóváhagyása az egyes aláíró országok törvényes rendelkezései szerint történik.

5. Ha egy ország nem erősíti meg az Alapokmányt, vagy nem hagyja jóvá az általa aláírt többi okiratot, az Alapokmány és a többi okirat változatlanul érvényes azokra az országokra nézve, amelyek azokat megerősítették vagy jóváhagyták.

III. Cikk

(A módosított 29. Cikk)

Javaslatok benyújtása

1. Minden tagország postaigazgatásának joga van akár a Kongresszusra, akár két Kongresszus között az országa által elfogadott egyesületi okiratokra vonatkozó javaslatokat benyújtani.

2. Az Alapokmányra és az Általános Szabályzatra vonatkozó javaslatokat azonban csak a Kongresszus elé lehet terjeszteni.

3. Ezenfelül a Szabályzatokra vonatkozó javaslatokat közvetlenül a Postaforgalmi Tanácshoz kell benyújtani, de azokat előzőleg a Nemzetközi Irodának el kell juttatnia valamennyi tagország postaigazgatásához.

IV. Cikk

Csatlakozás a Pótjegyzőkönyvhöz és az Egyesület többi okirataihoz

1. Azok a tagországok, amelyek e Jegyzőkönyvet nem írták alá, bármikor csatlakozhatnak hozzá.

2. Azok a tagországok, amelyek a kongresszus által megújított okiratokat elfogadták, de azokat nem írták alá, kötelesek azokhoz a lehető legrövidebb idő alatt csatlakozni.

3. Az 1. és 2. bekezdésben említett esetekben a csatlakozási okiratokat a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójának

kell megküldeni. Ez utóbbi e letétbe helyezésről értesítést küld a tagországok kormányainak.

V. Cikk

Az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányára vonatkozó Pótjegyzőkönyv hatálybalépése és érvényességének időtartama

Ez a Pótjegyzőkönyv 2001. január 1-jén lép hatályba, és meghatározatlan ideig marad érvényben.

Ennek hitelül a tagországok kormányainak meghatalmazottai felvették ezt a Pótjegyzőkönyvet, amely ugyanolyan erejű és érvényű, mintha rendelkezéseit magába az Alapokmánynak a szövegébe vették volna fel, és ezt aláírták egy példányban, amelyet a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójánál helyeznek letétbe. A Kongresszust rendező ország kormánya erről mindegyik félnek egy-egy másolatot küld.

Kelt Pekingben, 1999. szeptember 15-én.

(Aláírások)''

3. § (1) Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2001. január 1. napjától kell alkalmazni.

(2) A törvény végrehajtásáról az informatikai és hírközlési miniszter gondoskodik.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2004. évi V. törvény

az 1992. március 24-én, Helsinkiben aláírt Nyitott Égbolt Szerződés kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Nyitott Égbolt Szerződést (a továbbiakban: Szerződés) jelen törvénnyel kihirdeti.

(A Szerződés hatálybalépéséhez szükséges utolsó megerősítő okirat letétbe helyezése 2001. november 2. napján megtörtént, ezért a Szerződés 2002. január 1. napján hatályba lépett.)

* A törvényt az Országgyűlés a 2004. február 16-i ülésnapján fogadta el.

2. § A Szerződés hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„Nyitott Égbolt Szerződés

A jelen Szerződést létrehozó államok, a továbbiakban együtt részes államok vagy egyenként részes állam,

emlékeztetve az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezleten kinyilvánított elkötelezettségükre, hogy növeljék katonai tevékenységeik nyitottságát és átláthatóságát, és bizalom- és biztonságerősítő intézkedésekkel fokozzák a biztonságot,

üdvözölve azokat az európai történelmi eseményeket, amelyek átformálták a biztonsági helyzetet Vancouvertől Vlagyivosztokig,

arra törekedve, hogy a nyitott égbolt rendszer légi megfigyelésre történő létrehozásával hozzájáruljanak a béke, a stabilitás és a biztonsági együttműködés továbbfejlesztéséhez és megerősítéséhez az adott térségben,

felismerve egy ilyen típusú légi megfigyelési rendszer lehetséges hozzájárulását más térségek biztonságához és stabilitásához,

megállapítva, hogy az ilyen rendszer alkalmazásának lehetősége javíthatja a nyitottságot és az átláthatóságot, elősegítheti a meglévő vagy jövőbeli fegyverzetellenőrzési megállapodások betartásának ellenőrzését, és erősítheti az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet keretében és más vonatkozó nemzetközi intézményekben a konfliktusmegelőző és válságkezelő képességet,

számításba véve a nyitott égbolt rendszer további területekre, így a környezetvédelemre való kiterjesztésének lehetőségét,

törekedve a részes államok teljes területének légi megfigyelését biztosító egyeztetett módszerek kialakítására, az egyes részes államok vagy a részes államok csoportja megfigyelésének szándékával, a méltányosság és a hatékonyság elve alapján, fenntartva a repülési biztonságot,

megállapítva, hogy a nyitott égbolt rendszer működése nem érintheti hátrányosan a nem részes államokat, megállapodtak az alábbiakban:

I. cikk

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Jelen Szerződés létrehozza a nyitott égbolt rendszert a részes államok által más részes államok területe feletti megfigyelő repülések végrehajtására, és rögzíti a részes államok ezzel összefüggő jogait és kötelezettségeit.

2. Valamennyi melléklet és azok kapcsolódó függelékei a Szerződés szerves részét képezik.

II. cikk

MEGHATÁROZÁSOK

A Szerződés alkalmazásában:

1. A *megfigyelt fél* az a részes állam vagy a részes államok azon csoportja, vagy az adott részes állam vagy a részes államok adott csoportja nevében tevékenykedő személyzet, amelynek területe felett megfigyelő repülést hajtanak végre, vagy terveznek végrehajtani, attól az időponttól kezdve, amikor az erre vonatkozó bejelentést a megfigyelő féltől megkapta, egészen az adott repüléshez kapcsolódó eljárások befejezéséig.
2. A *megfigyelő fél* az a részes állam vagy a részes államok azon csoportja, vagy az adott részes állam vagy a részes államok adott csoportja nevében tevékenykedő személyzet, amely egy másik részes állam vagy a részes államok csoportja területe felett megfigyelő repülést hajt végre, vagy szándékozik végrehajtani, attól az időponttól kezdve, amikor megküldte a megfigyelő repülés végrehajtására vonatkozó szándékának bejelentését, egészen az adott repüléshez kapcsolódó eljárások befejezéséig.
3. A *részes államok csoportja* az a két vagy több részes állam, amelyek megegyeztek, hogy jelen Szerződés céljaira csoportot alakítanak.
4. A *megfigyelő repülőgép* fegyvertelen, merevszárnyú, megfigyelő repülésre kijelölt, az adott részes állam illetékes hatósága által nyilvántartásba vett, és engedélyezett érzékelő műszerekkel felszerelt repülőgép. A „fegyvertelen” azt jelenti, hogy a jelen Szerződés céljaira használt megfigyelő repülőgépet nem szerelték fel fegyverek szállítására és alkalmazására.
5. A *megfigyelő repülés* a megfigyelő repülőgép repülési tervben meghatározottaknak megfelelő, az adott megfigyelő fél által végrehajtott repülése az adott megfigyelt fél területe felett, a belépési ponttól vagy a nyitott égbolt repülőtérről a kilépési pontig vagy a nyitott égbolt repülőtérig.
6. Az *átrepülés* a megfigyelő repülőgéppel vagy szállító repülőgéppel a megfigyelő fél által vagy annak nevében végrehajtott repülés a megfigyelt fél területére vagy területéről vezető útvonalon egy harmadik részes állam területe felett.
7. A *szállító repülőgép* olyan megfigyelő repülőgéptől eltérő repülőgép, amely a megfigyelő fél nevében hajt végre repülést a megfigyelt fél területére vagy területéről kizárólagosan a jelen Szerződés céljaira.
8. A *terület* az a szárazföldi terület, beleértve a szigeteket, valamint bel- és területi vizeket, amelyek felett egy részes állam szuverenitást gyakorol.
9. A *passzív kvóta* azoknak a megfigyelő repüléseknek a száma, amelyeket az egyes részes államok megfigyelt félként kötelesek fogadni.
10. Az *aktív kvóta* azoknak a megfigyelő repüléseknek a száma, amelyeket az egyes részes államok megfigyelő félként jogosultak végrehajtani.
11. A *legnagyobb repülési távolság* a megfigyelt fél területe feletti megfigyelő repülés lehetséges kezdőpontja és lehetséges végpontja közötti legnagyobb távolság a Szerződés „A” mellékletében meghatározottak szerint.
12. Az *érzékelő műszer* a IV. cikk 1. bekezdésében meghatározott kategóriákba tartozó, a megfigyelő repülések végrehajtása során történő alkalmazás céljából a megfigyelő repülőgépre felszerelt eszköz.
13. A *terepi felbontás* a terepen egymáshoz közel elhelyezett két tárgy közötti legkisebb távolság, amelynél azok még külön tárgyként észlelhetők.
14. Az *infravörös vonalas letapogató berendezés* olyan érzékelő műszer, amely mesterséges megvilágítás híján képes felfogni és láthatóvá tenni a tárgyak hőmérsékletének megfelelően a tárgyak által az optikai spektrum láthatatlan infravörös hőtartományában kibocsátott elektromágneses hősugárzást.
15. A *megfigyelési időszak* a megfigyelő repülésnek az a meghatározott időszaka, amikor a megfigyelő repülőgépre felszerelt adott érzékelő műszer működik.
16. A *repülőszemélyzet* bármely részes államnak azokat a személyeit jelenti — a részes állam döntése értelmében ebbe beletartozhatnak a tolmácsok is — akik a megfigyelő repülőgép vagy szállító repülőgép működtetésével és kiszolgálásával kapcsolatos feladatokat látják el.
17. A *repülőgép-parancsnok* az a megfigyelő repülőgép fedélzetén lévő pilóta, aki felelős a megfigyelő repülőgép működéséért, a repülési terv végrehajtásáért és a megfigyelő repülőgép biztonságáért.

18. A *repülési megfigyelő* az a személy, aki a megfigyelt fél képviselőjében a megfigyelő fél által használt megfigyelő repülőgép fedélzetén tartózkodik a megfigyelő repülés során, és aki a Szerződés „G” mellékletének megfelelően hajt végre feladatokat.

19. A *repülési képviselő* az a személy, aki a megfigyelő fél képviselőjében a megfigyelt fél által biztosított megfigyelő repülőgép fedélzetén tartózkodik a megfigyelő repülés során, és aki a Szerződés „G” mellékletének megfelelően hajt végre feladatokat.

20. A *képviselő* az a személy, akit a megfigyelő fél jelöl ki, és aki a megfigyelő félen és a megfigyelt félen kívüli harmadik részes állam által kijelölt megfigyelő repülőgép fedélzetén a megfigyelő fél érdekében a „G” melléklettel összhangban végez tevékenységet a megfigyelő repülés során.

21. Az *érzékelő műszer kezelője* bármely részes állam azon személye, aki a megfigyelő repülőgép érzékelő műszerei működéséhez, kezeléséhez és karbantartásához kapcsolódó feladatokat lát el.

22. Az *ellenőr* bármely részes állam azon személye, aki egy másik részes állam érzékelő műszereinek vagy megfigyelő repülőgépének az ellenőrzését hajtja végre.

23. A *kísérő* bármely részes állam azon személye, aki a másik részes állam ellenőreit kíséri.

24. A *feladatterv* az a dokumentum, amelyet a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság által kialakított formátumban a megfigyelő fél nyújt be, és tartalmazza az útvonalat, a tevékenység jellegét, a végrehajtás rendjét és a megfigyelő repülés végrehajtásához szükséges szolgáltatásokat, amelyet a megfigyelt fél jóváhagy, és amely a repülési terv kidolgozásának alapját képezi.

25. A *repülési terv* az elfogadott feladatterv alapján a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet, a továbbiakban ICAO, által rögzített formában és tartalommal kidolgozott dokumentum, amelyet a légiforgalom-irányító hatóságoknak nyújtanak be, és amely alapján a megfigyelő repülést végrehajtják.

26. A *feladatjelentés* olyan, a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság által kialakított formátumú dokumentum, amelyben a megfigyelő fél a végrehajtott megfigyelő repülés befejezését követően leírja annak tapasztalatait, és amelyet mind a megfigyelő, mind a megfigyelt fél aláír.

27. A *nyitott égbolt repülőter* az a megfigyelt fél által kijelölt repülőter, ahol a megfigyelő repülés megkezdődhet vagy befejeződhet.

28. A *belépési pont* a megfigyelt fél által a megfigyelő fél személyzetének megérkezésére kijelölt pont a megfigyelt fél területén.

29. A *kilépési pont* a megfigyelt fél által a megfigyelő fél személyzetének távozására kijelölt pont a megfigyelt fél területén.

30. Az *utántöltő repülőter* a megfigyelt fél által kijelölt, a megfigyelő és szállító repülőgépek üzemanyag feltöltésére és kiszolgálására használt repülőter.

31. A *tartalék repülőter* olyan, a repülési tervben meghatározott repülőter, amelyet a megfigyelő repülőgép vagy szállító repülőgép akkor vesz igénybe, amikor a leszállás a leszállásra tervezett repülőterre nem tanácsos.

32. A *veszélyes légtér* a Nemzetközi Polgári Repülési Egyezmény 2. melléklete alapján meghatározott tiltott, korlátozott és veszélyes légtereket jelenti, amelyeket a Nemzetközi Polgári Repülési Egyezmény 15. mellékletével összhangban határoznak meg a repülés biztonsága, a közbiztonság és a környezetvédelem érdekében, és amelyekről az ICAO előírásoknak megfelelően adatokat szolgáltatnak.

33. A *tiltott légtér* olyan meghatározott méretű légtér a részes állam területe felett, amelyen belül repülőgép repülése tilos.

34. A *korlátozott légtér* olyan meghatározott méretű légtér a részes állam területe felett, amelyen belül a repülőgépek repülése adott feltételek alapján korlátozott.

35. A *veszélyes terület* olyan meghatározott méretű légtér, amelyen belül adott időben a repülőgép repülését veszélyeztető tevékenységek folyhatnak.

*III. cikk**KVÓTÁK**I. Fejezet**Általános rendelkezések*

1. Mindegyik részes állam jogosult jelen Szerződés rendelkezéseivel összhangban megfigyelő repüléseket végrehajtani.
2. Mindegyik részes állam köteles jelen Szerződés rendelkezéseivel összhangban megfigyelő repüléseket fogadni területe felett.
3. Mindegyik részes állam jogosult annyi megfigyelő repülést végrehajtani bármely más részes állam területe felett, mint ahány megfigyelő repülést a másik részes állam jogosult végrehajtani az ő területe felett.
4. Azoknak a megfigyelő repüléseknek a száma, amelyeket minden részes állam köteles fogadni a területe felett, az adott részes állam teljes passzív kvótája. A teljes passzív kvóták részes államok közötti felosztását a Szerződés „A” mellékletének I. fejezete tartalmazza.
5. Azoknak a megfigyelő repüléseknek a száma, amelyek végrehajtására egy részes állam a többi részes állam valamelyikének területe felett egy év alatt jogosult, a részes állam adott másik részes államra vonatkozó egyéni aktív kvótája. Az egyéni aktív kvóták összege a részes állam teljes aktív kvótája. Adott részes állam teljes aktív kvótája nem lehet nagyobb teljes passzív kvótájánál.
6. Az aktív kvóták első elosztását a Szerződés „A” mellékletének II. fejezete rögzíti.
7. A Szerződés hatálybalépését követően az aktív kvóták következő naptári évre vonatkozó elosztása évenkénti felülvizsgálat tárgyát képezi a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság keretében. Abban az esetben, ha nem lehetséges az évenkénti felülvizsgálat során három héten belül megállapodásra jutni az aktív kvóták egy adott részes államot illető elosztásáról, az aktív kvóták adott részes államra vonatkozó előző évi elosztása változatlan marad.
8. A VIII. cikk rendelkezéseiben rögzítettek kivételével a részes állam által végrehajtott minden megfigyelő repülést be kell számolni az adott részes állam egyéni és teljes aktív kvótájába.
9. Tekintet nélkül jelen fejezet 3. és 5. bekezdésének rendelkezéseire az aktív kvótával rendelkező részes állam a megfigyelő repülést fogadó részes állammal történő megállapodás alapján teljes aktív kvótáját vagy annak egy részét átadhatja más részes államoknak, és erről haladéktalanul értesíti mindegyik részes államot és a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságot. Jelen fejezet 10. bekezdése megfelelően alkalmazandó.
10. Egyetlen részes állam sem hajthat végre több megfigyelő repülést adott másik részes állam területe felett, mint saját teljes aktív kvótájának vagy a másik részes állam teljes passzív kvótájának a legközelebbi egész számra felkerekített 50%-a. A kettő közül a kisebb érték az irányadó.
11. A részes államok területe feletti megfigyelő repülések legnagyobb repülési távolságát a Szerződés „A” mellékletének III. fejezete tartalmazza.

*II. Fejezet**A részes államok csoportjára vonatkozó rendelkezések*

1. (A) Szerződés szerinti jogaik és kötelezettségeik sérelme nélkül, két vagy több, kvótával rendelkező részes állam a Szerződés aláírásakor és azt követően csoportot alakíthat. A részes államoknak a Szerződés aláírása után alakított csoportjára jelen fejezet rendelkezései az összes többi részes államnak megküldött értesítést követő hat hónap letelte után és jelen fejezet 6. bekezdésének rendelkezései szerint alkalmazhatók.
(B) A részes államok csoportja az aktív és passzív kvóták tekintetében jelen fejezet 2. vagy 3. bekezdésének rendelkezései szerint működik együtt.
2. (A) A részes államok csoportja tagjainak joguk van maguk között újra elosztani folyó évi aktív kvótáikat egyéni passzív kvótáik megtartása mellett. Az újraelosztást haladéktalanul bejelentik valamennyi érintett harmadik részes államnak.

(B) A megfigyelő repülés annyi megfigyelő repülésnek számít a megfigyelő fél egyéni és teljes aktív kvótájában, ahány, a csoporthoz tartozó megfigyelt fél felett átrepült. A repülés egy megfigyelő repülésnek számít mindegyik megfigyelt fél teljes passzív kvótájában.

(C) Mindegyik részes állam, amely a részes államok csoportjának egy vagy több tagját tekintve aktív kvótákkal rendelkezik, jogosult a csoport bármely tagjának területe felett a legközelebbi egész számra felkerekítve 50%-kal több megfigyelő repülést végrehajtani, mint ahány egyéni aktív kvótával rendelkezik a csoport adott tagját tekintve, vagy két ilyen repülést végrehajtani, ha a csoport adott tagját tekintve nem rendelkezik aktív kvótával.

(D) Abban az esetben, ha ezt a jogát gyakorolja, az érintett részes állam oly módon csökkenti a csoport többi tagjánál rendelkezésre álló aktív kvótáját, hogy a megfigyelő repülések összesített mennyisége, amelyet azok területe felett végrehajt, ne haladja meg az egyéni aktív kvóták összegét, amellyel a részes állam az adott évben a csoport valamennyi tagját tekintve rendelkezik.

(E) A csoport valamennyi tagjának területe feletti megfigyelő repülésekre meghatározott legnagyobb repülési távolságok érvényesek. Több tag területe feletti megfigyelő repülés végrehajtásakor az egyik tag legnagyobb repülési távolságának lerepülését követően az összes érzékelő műszert kikapcsolják addig, amíg a megfigyelő repülőgép eléri a részes államok csoportja következő tagjának területe felett azt a pontot, ahonnan a megfigyelő repülés megkezdését tervezik. Ilyen folytatólagos megfigyelő repülés esetén az ehhez a ponthoz legközelebb eső nyitott égbolt repülőterhez tartozó legnagyobb repülési távolságot alkalmazzák.

3. (A) A részes államok csoportja, saját kérésére, jogosult közös teljes passzív kvótára, amit számára utalnak ki, és a közös egyéni és teljes aktív kvótákat ennek megfelelően osztják el.

(B) Ebben az esetben a teljes passzív kvóta azoknak a megfigyelő repüléseknek az összesített mennyisége, amelyeket a részes államok csoportja minden évben fogadni köteles. A teljes aktív kvóta azoknak a megfigyelő repüléseknek az összesített mennyisége, amelyeket a részes államok csoportja minden évben jogosult végrehajtani. A csoport teljes aktív kvótája nem haladhatja meg teljes passzív kvótáját.

(C) A részes államok csoportjának teljes aktív kvótájából származó megfigyelő repülést a csoport nevében hajtják végre.

(D) A megfigyelő repülések, amelyeket a részes államok csoportja fogadni köteles, végrehajthatók egy vagy több tagjának területe felett.

(E) A részes államok mindegyik csoportjának legnagyobb repülési távolságát az „A” melléklet III. fejezetének megfelelően határozzák meg, és a nyitott égbolt repülőtereket a Szerződés „E” mellékletének megfelelően jelölik ki.

4. A X. cikk 3. bekezdésében rögzített általános elvekkel összhangban bármely harmadik részes állam, amely úgy gondolja, hogy a jelen cikk I. fejezete 3. bekezdésében meghatározott jogait a részes államok adott csoportjának működése jótalanul korlátozza, felvetheti ezt a problémát a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság előtt.

5. A részes államok csoportja biztosítja olyan eljárások létrehozását, amelyek lehetővé teszik a tagjai területe feletti megfigyelő repülések végrehajtását az egyes feladatok során, beleértve az üzemanyag feltöltést, ha szükséges. A részes államoknak jelen fejezet 3. bekezdése szerint létrehozott csoportja esetében a megfigyelő repülések nem haladhatják meg az azokhoz a nyitott égbolt repülőterekhez tartozó legnagyobb repülési távolságot, amelyekről a megfigyelő repülések megkezdődnek.

6. A döntés összes többi részes államnak történt bejelentését követő hatodik hónap letelte után:

(A) a részes államoknak jelen fejezet 2. bekezdésének rendelkezései szerint létrehozott csoportja átalakulhat a részes államoknak jelen fejezet 3. bekezdésének rendelkezései szerinti csoportjává;

(B) a részes államoknak e fejezet 3. bekezdésének rendelkezései szerint létrehozott csoportja átalakulhat a részes államoknak e fejezet 2. bekezdésének rendelkezései szerinti csoportjává;

(C) a részes állam kiléphet a részes államok csoportjából; vagy

(D) a részes államok csoportja felvehet kvótákkal rendelkező további részes államokat.

7. A Szerződés hatálybalépését követően, a részes államok jelen fejezet 3. bekezdése szerinti csoportjának létrehozásából, az abba való belépéstől, vagy az abból való kilépésből adódó kvóta kiutalás vagy elosztás változások a hat hónapos bejelentési időszak utáni Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belüli első éves áttekintést követő január elsején lépnek hatályba. Amikor szükséges, ennek megfelelően új nyitott égbolt repülőtereket jelölnek ki, és meghatározzák a legnagyobb repülési távolságokat.

IV. cikk

ÉRZÉKELŐ MŰSZEREK

1. Kivéve, ha jelen cikk 3. bekezdése másképpen rendelkezik, a megfigyelő repülőgépek csak a következő kategóriákba tartozó érzékelő műszerekkel szerelhetők fel:

- (A) optikai panoráma és sorozatfelvevő fényképezőgépek;
- (B) videokamerák valós idő megjelenítéssel;
- (C) infravörös vonalas letapogató berendezések; és
- (D) oldalra néző szintetikus nyílású lokátor.

2. A részes állam a megfigyelő repülések végrehajtása céljából a fenti 1. bekezdésben felsorolt érzékelő műszerek bármelyikét használhatja, feltéve, ha az ilyen érzékelő műszerek a kereskedelemben minden részes állam számára hozzáférhetők, a következő teljesítménykorlátozásokkal:

(A) optikai panoráma és sorozatfelvevő fényképezőgépek esetén a „D” melléklet 1. függelékének rendelkezései szerint meghatározott legkisebb föld feletti magasságon a terepi felbontás nem lehet jobb 30 centiméternél, amit legfeljebb egy panoráma fényképezőgéppel, egy függőleges tengelyű sorozatfelvevő fényképezőgéppel és két, a repülőgép egy-egy oldalán elhelyezkedő ferde tengelyű sorozatfelvevő fényképezőgéppel érnek el, biztosítva a terep nem szükségszerűen folyamatos lefedését a repülőgép repülési útvonalának mindkét oldalán 50 kilométerig;

(B) videokamerák esetén a terepi felbontás nem lehet jobb 30 centiméternél, amit a „D” melléklet 1. függelékének rendelkezéseinek megfelelően határoznak meg;

(C) infravörös vonalas letapogató berendezések esetén az egyetlen eszközzel elért terepi felbontás nem lehet jobb 50 centiméternél a legkisebb föld feletti magasságon, amelyet a „D” melléklet 1. függelékének rendelkezéseinek megfelelően határoznak meg; és

(D) az oldalra néző szintetikus nyílású lokátor esetén a céltárgy-szétválasztás módszerét használó impulzus válaszfüggvényből számított terepi felbontás nem lehet jobb három méternél, ami megfelel két, a repülőgép bármely oldalán elhelyezhető, de egy időben csak az egyik oldalról üzemeltethető, középpontjával 5 méternél nem közelebbi sarokreflektor 25 kilométernél nem szélesebb sáv felett működő, egyetlen lokátor képén való megkülönböztethetőségének.

3. További kategóriák bevezetésével és az érzékelő műszerek jelen cikkben meghatározott kategóriái teljesítményének növelésével a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság foglalkozik a Szerződés X. cikkének megfelelően.

4. Valamennyi érzékelő műszert ellátnak érzékelő felületfedővel vagy más, az érzékelő műszerek működését akadályozó eszközzel, ami meggátolja az adatok gyűjtését az átrepülések, vagy a megfigyelt fél területe felett a belépési pontig vagy a kilépési ponttól történő repülés során. Az ilyen fedőknek vagy más eszközöknek csak a megfigyelő repülőgépen kívülről kell levehetőnek vagy működtethetőnek lenniük.

5. A megfigyelő repülőgépen a „B” melléklet II. fejezetének megfelelően elhelyezhetők olyan eszközök, amelyek képesek az érzékelő műszerek által gyűjtött adatok rögzítésére. A megfigyelő repülésre megfigyelő repülőgépet biztosító részes állam rögzíti az érzékelő műszerek által gyűjtött adatokat a Szerződés „B” mellékletének II. fejezetében meghatározott információkkal együtt.

6. A megfigyelő repülés folyamán az érzékelő műszerek működésének és üzemelésének figyelemmel kísérése érdekében a megfigyelő repülőgépen elhelyezhetők olyan eszközök, amelyek az érzékelő műszerek által gyűjtött adatokat valós időben képesek megjeleníteni.

7. Kivéve, ha az elfogadott érzékelő műszer működéséhez vagy a megfigyelő repülőgép tevékenységéhez szükséges, vagy a jelen cikk 5. és 6. bekezdésének rendelkezéseit, a megfigyelő repülőgép fedélzetén tilos elektromágneses hullámokból származó elektronikus jelek gyűjtése, feldolgozása, átjátszása vagy rögzítése, és ilyen tevékenységekre alkalmas eszközök nem lehetnek a megfigyelő repülőgépen.

8. Abban az esetben, ha a megfigyelő fél biztosítja a megfigyelő repülőgépet, a megfigyelő félnek joga van olyan megfigyelő repülőgép használatára, amelyet minden egyes érzékelő műszer kategóriában a jelen cikk 2. bekezdésében meghatározott képességet meg nem haladó műszerekkel szereltek fel.

9. Abban az esetben, ha a megfigyelt fél biztosítja a megfigyelő repülésre használt megfigyelő repülőgépet, a megfigyelt fél köteles olyan megfigyelő repülőgépet biztosítani, amelyet a jelen cikk 1. bekezdésében rögzített minden egyes érzékelő műszer kategóriában a jelen cikk 2. bekezdésében meghatározott legnagyobb képességű és számú érzékelő műszerrel szereltek fel, figyelembe véve a XVIII. cikk II. fejezetének rendelkezéseit, amennyiben a megfigyelő és a megfigyelt fél nem állapodik meg másképpen. Az ilyen érzékelő műszerek készletét és összetételét úgy kell beállítani, hogy biztosítsa a jelen cikk 2. pontjában meghatározott terep lefedését. Abban az esetben, ha a megfigyelt fél biztosítja

a megfigyelő repülőgépet, biztosítani kell egy oldalra néző szintetikus nyílású lokátort, amelynek terepi felbontása nem rosszabb 6 méternél, amit a céltárgy szétválasztás módszerével határoznak meg.

10. Amikor adott repülőgépet a Szerződés V. cikkének megfelelő megfigyelő repülőgépnek jelölnek ki, mindegyik részes állam tájékoztatja az összes többi részes államot az ilyen repülőgépre felszerelt valamennyi érzékelő műszer technikai adatairól a Szerződés „B” mellékletének megfelelően.

11. Mindegyik részes állam jogosult a megfigyelő repülőgépre felszerelt érzékelő műszerek hitelesítésén részt venni a „D” melléklet rendelkezéseivel összhangban. Egy adott típusba tartozó egyetlen megfigyelő repülőgép sem használható megfigyelő repülés végrehajtására mindaddig, amíg az adott megfigyelő repülőgép típust és érzékelő műszereit nem hitelesítették a Szerződés „D” melléklete rendelkezéseinek megfelelően.

12. Egy adott repülőgépet megfigyelő repülőgépnek kijelölő részes állam jogosult, az összes többi részes állam számára 90 nappal korábban megküldött értesítés esetén és a Szerződés „D” mellékletének rendelkezéseit figyelembe véve, érzékelő műszerek eltávolítására, cseréjére vagy újak elhelyezésére, vagy a cikk 10. bekezdésével és a Szerződés „B” mellékletével összhangban általa rendelkezésre bocsátott technikai információk módosítására. A kicserélt, valamint a további érzékelő műszereket a megfigyelő repülés során történő felhasználásukat megelőzően a Szerződés „D” mellékletének rendelkezéseivel összhangban hitelesítik.

13. Abban az esetben, ha a részes állam vagy a részes államok csoportja egy adott megfigyelő repülőgép használata során szerzett tapasztalatai alapján úgy véli, hogy a repülőgépre felszerelt bármely érzékelő műszer vagy az ahhoz tartozó felszerelések nem felelnek meg a „D” melléklet rendelkezései szerinti hitelesítésnek, az érdekelt részes államok értesítik aggodalmukról az összes többi részes államot. A repülőgépet kijelölő részes állam:

(A) megteszi a szükséges lépéseket, hogy biztosítsa a megfigyelő repülőgépre felszerelt érzékelő műszer és az ahhoz tartozó felszerelések összhangját a „D” melléklet rendelkezései szerinti hitelesítéssel, beleértve az adott érzékelő műszer és az ahhoz tartozó felszerelések javítását, beállítását vagy cseréjét, miként az szükséges; és

(B) az érdekelt részes állam kérésére a fent említett megfigyelő repülőgép legközelebbi alkalmazásához kapcsolódó bemutató repülés során az „F” melléklet rendelkezéseinek megfelelően igazolja, hogy a megfigyelő repülőgépre felszerelt érzékelő műszer és az ahhoz tartozó felszerelések megfelelnek a „D” melléklet rendelkezései szerinti hitelesítésnek. Más részes államok, amelyek aggodalmukat fejezték ki a megfigyelő repülőgépre felszerelt érzékelő műszert és az ahhoz tartozó felszereléseket illetően, jogosultak személyzetet küldeni, hogy részt vegyenek az ilyen bemutató repülésen.

14. Abban az esetben, ha a jelen cikk 13. bekezdésében említett lépéseket követően a részes államoknak megmaradt az aggodalmuk, hogy a megfigyelő repülőgépre felszerelt érzékelő műszer vagy az ahhoz tartozó felszerelések megfelelnek-e a „D” melléklet rendelkezései szerinti hitelesítésnek, a kérdés a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság elé terjeszthető.

V. cikk

A REPÜLŐGÉPEK KIJELÖLÉSE

1. Mindegyik részes állam jogosult a részes állam illetékes hatóságai által nyilvántartott repülőgépek egy vagy több típusát vagy modelljét megfigyelő repülőgépnek kijelölni.

2. Mindegyik részes állam jogosult a repülőgépek típusait vagy modelljeit megfigyelő repülőgépnek kijelölni, vagy repülőgépek új típusaival vagy modelljeivel kiegészíteni az általa korábban kijelölteket, feltéve, ha erről 30 nappal korábban értesíti az összes többi részes államot. Egy repülőgép típus vagy modell kijelölése bejelentésének tartalmaznia kell a Szerződés „C” mellékletében meghatározott információkat.

3. Mindegyik részes állam jogosult az általa korábban kijelölt repülőgépek típusait vagy modelljeit törölni, feltéve, ha erről 90 nappal korábban értesíti az összes többi részes államot.

4. Azonos érzékelő műszerekkel felszerelt repülőgépek adott típusának és modelljének csak egy példányát szükséges a jelen Szerződés „D” melléklete rendelkezéseinek megfelelő hitelesítésre felajánlani.

5. Mindegyik megfigyelő repülőgépnek képesnek kell lennie a repülőszemélyzet és a VI. cikk III. fejezetében meghatározott személyzet szállítására.

VI. cikk

A MEGFIGYELŐ REPÜLŐGÉPEK KIVÁLASZTÁSA, A MEGFIGYELŐ REPÜLÉSEK LEFOLYTATÁSÁRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ÉS A FELADAT TERVEZÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI

I. Fejezet

A megfigyelő repülőgépek kiválasztása és a megfigyelő repülések lefolytatására vonatkozó általános rendelkezések

1. A megfigyelő repüléseket a részes állam által az V. cikknek megfelelően kijelölt megfigyelő repülőgépekkel hajtják végre. Amennyiben a megfigyelt fél nem él a saját maga által kijelölt megfigyelő repülőgép biztosításának jogával, a megfigyelő fél jogosult megfigyelő repülőgépet biztosítani. Amennyiben a megfigyelő fél biztosítja a megfigyelő repülőgépet, jogosult olyan repülőgépet biztosítani, amelyet saját maga vagy egy másik részes állam jelölt ki. Amennyiben a megfigyelt fél biztosítja a megfigyelő repülőgépet, a megfigyelő félnek joga van olyan repülőgépet kapni, amely képes olyan minimális utántöltés nélküli távolságot megtenni, beleértve a szükséges üzemanyag tartalékot, amely megfelel jelen fejezet 5. bekezdés (G) albekezdése szerint bejelentett repülési távolság felének.

2. Mindegyik részes állam jogosult jelen fejezet 1. bekezdése szerint megfigyelő repülésekre másik részes állam által kijelölt megfigyelő repülőgépet használni. Az ilyen repülőgépek használatára vonatkozó megállapodásokat az érintett részes államok dolgozzák ki, hogy lehetővé tegyék a nyitott égbolt rendszerben való aktív részvételt.

3. A megfigyelő repülések végrehajtására jogosult részes államok a Szerződés „H” mellékletével összhangban egyeztetetik a megfigyelő repülések végrehajtására vonatkozó terveiket. Egyetlen részes állam sem köteles a jelen fejezet 9. bekezdésében meghatározott 96 órás időszak bármely részében egynél több megfigyelő repülést fogadni, kivéve, ha maga a részes állam kér a Szerződés „F” melléklete szerinti bemutató repülést. Ebben az esetben a megfigyelt fél köteles egy legfeljebb 24 órás átfedést elfogadni a megfigyelő repülésekkel. Mindegyik részes állam, amelynek területe felett megfigyelő repüléseket hajtanak végre, miután értesítették a megfigyelő repülések végrehajtására vonatkozó tervek egyeztetésének eredményeiről, a „H” melléklet rendelkezéseivel összhangban tájékoztatja a többi részes államot arról, hogy az egyes konkrét megfigyelő repüléseket tekintve gyakorolja-e saját megfigyelő repülőgép biztosításának jogát.

4. A Szerződés aláírását követő 90 napnál nem később mindegyik részes államnak be kell jelentenie:

(A) az összes többi részes államnak a nyitott égbolt megfigyelő repülések, a szállító repülőgéppel történő repülések és az átrepülések állandó diplomáciai engedélyszámát; és

(B) a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságnak, hogy e Szerződés „L” melléklete I. fejezetének 7. bekezdésében meghatározottak közül melyik nyelvet vagy nyelveket fogja a személyzet használni a területe feletti megfigyelő repülések végrehajtásához kapcsolódó minden tevékenység, illetve a feladatterv és a jelentés elkészítése során, amennyiben a használt nyelv nem egyezik meg a Nemzetközi Polgári Repülési Egyezmény 10. melléklete II. kötetének 5.2.1.1.2. bekezdésében ajánlottal.

5. A megfigyelő fél legalább 72 órával a megfigyelt fél belépési pontjára való érkezésének tervezett időpontját megelőzően értesíti a megfigyelt felet a megfigyelő repülés végrehajtásának szándékáról. Az ilyen értesítést küldő részes államok mindent elkövetnek annak érdekében, hogy elkerüljék a minimális előzetes bejelentési idő hétvégeken történő alkalmazását. Az ilyen értesítés tartalmazza:

(A) a kívánt belépési pontot, és szükség esetén, a nyitott égbolt repülőteret, ahol a megfigyelő repülés elkezdődik;

(B) a megfigyelő fél belépési pontra érkezésének dátumát és várható időpontját, és a belépési pontról a nyitott égbolt repülőterre való indulás dátumát és várható időpontját, amennyiben szükséges, jelezve a konkrét elhelyezési igényeket;

(C) az „E” melléklet 1. függelékében meghatározott helyet, ahol a repülés előtti ellenőrzést végre kívánják hajtani, és az ilyen, „F” melléklet rendelkezéseinek megfelelő, repülés előtti ellenőrzés dátumát és kezdési időpontját;

(D) a szállítás módját és, ha szükséges, a belépési pontra való utazáshoz használt szállító repülőgép típusát és modelljét abban az esetben, ha a megfigyelő repülésre használt repülőgépet a megfigyelt fél biztosítja;

(E) a megfigyelő repülés vagy a megfigyelő repülést végrehajtó személyzetnek a megfigyelt fél területére be- és onnan kiszállításra használt szállító repülőgép repülésének diplomáciai engedélyszámát;

(F) a megfigyelő repülőgép „C” mellékletben meghatározottak szerinti jellemzőit;

(G) a megfigyelő repülés hozzávetőleges távolságát; és

(H) a személyzet tagjainak nevét, nemét, születési dátumát és helyét, útleveleinek számát és az azt kibocsátó részes államot, és feladataikat.

6. A jelen fejezet 5. bekezdésének megfelelően értesített megfigyelt fél 24 órán belül visszaigazolja az értesítés vételét. Abban az esetben, ha a megfigyelt fél gyakorolja a megfigyelő repülőgép biztosítási jogát, a visszaigazolás tartalmazza a jelen fejezet 5. bekezdésének (F) albekezdésében a megfigyelő repülőgéppel kapcsolatban meghatározott információkat. A megfigyelő fél a jelen fejezet 5. bekezdésének megfelelően bejelentett várható érkezési időben kap engedélyt a belépési pontra való érkezésre. A megfigyelt fél megerősíti a belépési pontról a megfigyelő repülés kezdőpontját jelentő nyitott égbolt repülőterre történő repülés várható indulási időpontját és a repülés előtti ellenőrzés helyét, dátumát és kezdési idejét.

7. A megfigyelő fél személyzetében helyet kaphat más részes államok által a XIII. cikknek megfelelően kijelölt személyzet is.

8. A megfigyelő fél a megfigyelt fél jelen fejezet 5. bekezdésének megfelelő értesítésekor egyidejűleg értesíti az összes többi részes államot a megfigyelő repülés végrehajtásának szándékáról.

9. A belépési pontra való érkezés várható időpontjától a megfigyelő repülés befejezéséig tartó időszak nem haladhatja meg a 96 órát, amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen. Abban az esetben, ha a megfigyelt fél a Szerződés „F” melléklete szerinti bemutató repülést kér, akkor az „F” melléklet III. fejezete 4. bekezdésének megfelelően kiterjeszti a 96 órás időszakot, ha a megfigyelő félnek további időre van szüksége feladatterve maradéktalan végrehajtásához.

10. A megfigyelő repülőgép belépési pontra érkezésekor a megfigyelt fél ellenőrzi az érzékelő műszerek érzékelő felületeinek fedőit vagy más, az érzékelő műszerek működését akadályozó eszközöket, hogy meggyőződjön: azok az „E” melléklet szerint a megfelelő helyzetben vannak, amennyiben mindegyik érintett részes állam nem állapodik meg másképpen.

11. Abban az esetben, ha a megfigyelő repülőgépet a megfigyelő fél biztosítja, a megfigyelő repülőgép belépési pontra vagy a megfigyelő repülés kezdőpontját jelentő nyitott égbolt repülőterre való érkezésekor a megfigyelt fél jogosult a repülőgép repülés előtti ellenőrzését végrehajtani az „F” melléklet I. fejezetének megfelelően. Abban az esetben, ha jelen fejezet 1. bekezdésével összhangban a megfigyelt fél biztosít megfigyelő repülőgépet, a megfigyelő fél jogosult az érzékelő műszerek repülés előtti ellenőrzését végrehajtani az „F” melléklet II. fejezetének megfelelően. Amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen, az ilyen ellenőrzések a megfigyelő repülés repülési tervben meghatározott megkezdése előtt legalább négy órával befejeződnek.

12. A megfigyelő fél biztosítja, hogy repülőszemélyzetében legalább egy olyan személy legyen, aki rendelkezik a szükséges nyelvtudással, hogy szabadon kommunikáljon a megfigyelt fél személyzetével és légiforgalom-irányító hatóságaival a megfigyelt fél által a jelen fejezet 4. bekezdésének megfelelően bejelentett nyelven vagy nyelveken.

13. A megfigyelt fél a belépési pontra vagy a megfigyelő repülés kezdőpontját jelentő nyitott égbolt repülőterre érkezésekor ellátja a repülőszemélyzetet a legfrissebb időjárási előrejelzéssel, légi navigációs információkkal és a repülésbiztonsággal kapcsolatos információkkal, beleértve a pilóták számára szolgáló utasításokat (NOTAM). Kérésre biztosítják ezeknek az információknak a frissítését. A jelen cikk II. fejezete követelményeinek megfelelő feladatterv elfogadásakor rendelkezésre kell bocsátani a műszeres le- és felszállással kapcsolatos eljárásokat és a repülési útvonal mentén lévő tartalék repülőterekkel kapcsolatos információkat.

14. A Szerződés szerinti megfigyelő repülések végrehajtása során minden megfigyelő repülőgépet a Szerződés rendelkezéseivel és az elfogadott repülési tervvel összhangban működtetnek. Jelen cikk II. fejezete 2. bekezdése rendelkezéseinek sérelme nélkül, a megfigyelő repülések végrehajtása során ugyancsak betartják:

(A) az ICAO által kiadott normákat és ajánlott gyakorlati eljárásokat; és

(B) az átrepült területtel rendelkező részes állam által kiadott nemzeti légiforgalom-irányítási szabályokat, repülésbiztonsági eljárásokat és irányelveket.

15. A megfigyelő repülések elsőbbséget élveznek mindennemű rendszeres légi forgalommal szemben. A megfigyelt fél biztosítja, hogy légiforgalom-irányító hatóságai elősegítsék a Szerződés szerinti megfigyelő repülések végrehajtását.

16. A repülőgép fedélzetén a repülőgép parancsnok egy személyben felelős a repülés biztonságos lebonyolításáért és a repülési terv betartásáért.

17. A megfigyelt fél biztosítja:

(A) a megfigyelő repülés során alkalmazásra kerülő valamennyi érzékelő műszer képességeinek megerősítésére alkalmas kalibráló célt a Szerződés „D” melléklete III. fejezetében rögzített eljárásoknak megfelelő hitelesítésére, amelyet bármely fél kérésére a bemutató repülés vagy a megfigyelő repülés során átrepülnek. A kalibráló célt annak a repülőternek a közelében helyezik el, amelyen a Szerződés „F” melléklete szerinti repülés előtti ellenőrzést végrehajtják;

(B) a polgári repülőket esetében szokásos üzemanyag-utántöltést és kiszolgálást a megfigyelő repülőgép vagy a szállító repülőgép számára a belépési ponton, a nyitott égbolt repülőtéren, bármely utántöltő repülőtéren és a repülési tervben meghatározott kilépési ponton, a kijelölt repülőtérről kapcsolatban kiadott előírások szerint;

(C) étkezést és elhelyezés igénybevételét a megfigyelő fél személyzete számára; és

(D) a megfigyelő fél kérésére további szolgáltatásokat, a megfigyelő és megfigyelt felek közötti megállapodás szerint, a megfigyelő repülés végrehajtásának elősegítése érdekében.

18. A megfigyelő repülés végrehajtásával kapcsolatos valamennyi költséget, beleértve az adatrögzítő készülékek és az érzékelő műszerek által gyűjtött adatok kidolgozásának költségeit, a Szerződés „L” melléklete I. fejezetének 9. bekezdésével összhangban térítik meg.

19. A megfigyelő repülőgép kilépési pontról való elindulása előtt a megfigyelt fél meggyőződik arról, hogy az érzékelő műszerek érzékelő felületének fedői vagy más, az érzékelő műszerek működését akadályozó eszközök a Szerződés „E” melléklete szerinti megfelelő helyzetben vannak.

20. Amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen, a megfigyelő fél legkésőbb a megfigyelő repülés befejezése után 24 órával elhagyja a kilépési pontot. Amennyiben az időjárási feltételek, vagy a megfigyelő vagy a szállító repülőgép repülési képessége ezt nem teszi lehetővé, abban az esetben a repülésnek a lehető legkorábbi kivitelezhető időpontban kell kezdődnie.

21. A megfigyelő fél a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság által kialakított megfelelő formátum felhasználásával összeállítja a megfigyelő repülés feladatjelentését. A feladatjelentés tartalmazza a megfigyelő repülés dátumára és időpontjára, útvonalára és jellegére, az időjárási feltételekre és valamennyi érzékelő műszer minden egyes megfigyelési időszakának idejére és helyére vonatkozó megfelelő adatokat, az érzékelő műszerek által gyűjtött adatok megközelítő mennyiségét, valamint az érzékelő műszerek érzékelő felületének fedői és az érzékelő műszerek működését gátló más eszközök ellenőrzésének eredményét a VII. cikk és az „E” melléklet szerint. A feladatjelentést a megfigyelő és a megfigyelt fél írja alá a kilépési ponton, és a megfigyelő fél juttatja azt el az összes többi részes államhoz a megfigyelő fél kilépési pontról való távozását követő hét napon belül.

II. Fejezet

A feladattervezés követelményei

1. Amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen, a megfigyelő fél a nyitott égbolt repülőtérről történő megérkezést követően átadja a megfigyelt félnek a megfigyelő repülés javasolt, jelen fejezet 2. és 4. bekezdése követelményeinek megfelelő feladattervét.

2. A feladatterv olyan megfigyelő repülést irányozhat elő, amely lehetővé teszi a megfigyelt fél teljes területén bármely pont megfigyelését, beleértve a megfigyelt fél által az „I” mellékletben eredetileg veszélyes légtérnek minősített területeket. A megfigyelő repülőgép repülési útvonala nem lehet közelebb 10 kilométernél olyan szomszédos ország határához, amely nem részes állam, de elérheti ezt a távolságot.

3. A feladatterv lehetővé teszi, hogy a nyitott égbolt repülőtéren, ahol a megfigyelő repülés befejeződik, csakúgy, mint a kilépési pont, ne legyen azonos a nyitott égbolt repülőtérről, ahol a megfigyelő repülés megkezdődik vagy a belépési ponttal. A feladatterv meghatározza, amennyiben ez alkalmazható, a megfigyelő repülés kezdési időpontját, a tervezett utántöltési megállás vagy pihenési időszakok kívánt időpontját és helyét, és a megfigyelő repülés folytatásának időpontját az utántöltési megállást vagy pihenési időszakot követően a jelen cikk I. fejezetének 9. bekezdésében előírt 96 órás időszakon belül.

4. A feladatterv tartalmazza a repülési terv összeállításához szükséges valamennyi információt, és biztosítja, hogy

(A) a megfigyelő repülés ne haladja meg az „A” melléklet I. fejezetében meghatározott vonatkozó legnagyobb repülési távolságot;

(B) a megfigyelő repülés útvonala és jellege megfeleljen a repülés biztonsági feltételeinek, összhangban az ICAO normáival és az általa ajánlott gyakorlati eljárásaival, figyelembe véve a nemzeti repülési szabályok egymástól való eltéréseit, jelen fejezet 2. bekezdése rendelkezéseinek sérelme nélkül;

(C) a feladatterv vegye figyelembe a veszélyes légtérrel érintett „I” mellékletnek megfelelően biztosított információkat;

(D) a megfigyelő repülőgép föld feletti repülési magassága ne tegye lehetővé a megfigyelő fél számára, hogy túllépje a IV. cikk 2. bekezdésében valamennyi érzékelő műszerre előírt terepi felbontási korlátozást;

(E) a megfigyelő repülés megkezdésének becsült időpontja a feladatterv átadását követő 24 óránál ne legyen hamarabb, amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen;

(F) a megfigyelő repülőgép a feladattervben kijelölt koordináták és navigációs pontok közötti legrövidebb útvonalon a bejelentett sorrendben repüljön; és

(G) a repülési útvonal ne érintse egynél többször ugyanazt a pontot, amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen, és a megfigyelő repülőgép ne körözzön egy pont körül, amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen. Ennek az albekezdésnek a rendelkezései nem vonatkoznak a megfigyelő repülőgép felszállására, kalibráló célok feletti repülésére és leszállására.

5. Abban az esetben, ha a megfigyelő fél által összeállított feladatterv veszélyes légtéren való átrepüléseket irányoz elő, a megfigyelt fél:

(A) meghatározza a megfigyelő repülőgép veszélyeztetettségét;

(B) elősegíti a megfigyelő repülés végrehajtását a jelen bekezdés (A) albekezdése szerint meghatározott tevékenység koordinálásával vagy megszüntetésével; vagy

(C) alternatív repülési magasságot, útvonalat vagy időpontot javasol.

6. A feladatterv átadását követő négy órán belül a megfigyelt fél elfogadja a feladattervet, vagy változtatásokat javasol abban a VIII. cikk I. fejezete 4. bekezdésével és jelen fejezet 5. bekezdésével összhangban. Az ilyen változtatások nem zárhatják ki egyetlen pont megfigyelését sem a megfigyelt fél teljes területén, beleértve a megfigyelt fél által a Szerződés „I” mellékletében eredetileg veszélyes légtérként jelölt területeket. Megállapodás esetén a megfigyelő és a megfigyelt fél aláírja a feladattervet. Abban az esetben, ha a felek az eredeti feladatterv átadását követő 8 órán belül nem állapodnak meg a feladattervről, a megfigyelő fél jogosult elállni a megfigyelő repülés végrehajtásától a Szerződés VIII. cikkének rendelkezései szerint.

7. Ha a megfigyelő repülés tervezett útvonala megközelíti más részes államok vagy más államok határát, a megfigyelt fél tájékoztathatja azt az államot vagy azokat az államokat a megfigyelő repülés várható útvonaláról, dátumáról és időpontjáról.

8. Az elfogadott feladatterv alapján a megfigyelő repülőgépet biztosító részes állam, a másik részes állammal együttműködve, haladéktalanul összeállítja a repülési tervet, amely a Nemzetközi Polgári Repülési Egyezmény 2. mellékletében meghatározottakat tartalmazza az ICAO 4444-RAC/501/12. számú, a „Légi és légiforgalmi szolgálatok szabályai” című dokumentuma által meghatározott formátumban, annak felülvizsgált vagy módosított változatai alapján.

III. Fejezet

Különleges rendelkezések

1. Abban az esetben, ha a megfigyelő fél biztosítja a megfigyelő repülőgépet, a megfigyelt fél jogosult a megfigyelő repülőgép fedélzetén két repülési megfigyelővel és egy tolmáccsal képviseltetni magát, a megfigyelő repülőgép fedélzetén elhelyezett minden egyes érzékelő műszer ellenőrző pontján lévő repülési megfigyelőin felül, amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen. A repülési megfigyelőknek és tolmácsoknak a Szerződés „G” mellékletében előírt jogai és kötelezettségei vannak.

2. Jelen fejezet 1. bekezdésére tekintet nélkül, abban az esetben, ha a megfigyelő fél olyan megfigyelő repülőgépet használ, amelynek a legnagyobb felszálló bruttó súlya nem több 35 000 kilogrammnál a jelen cikk I. fejezete 5. bekezdése (G) albekezdésének megfelelően bejelentettek szerint 1500 kilométernél nem hosszabb megfigyelő repülési távolságra, a megfigyelő fél csak két repülési megfigyelőt és egy tolmácsot köteles fogadni a megfigyelő repülőgép fedélzetén, amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen.

3. Abban az esetben, ha a megfigyelt fél biztosítja a megfigyelő repülőgépet, a megfigyelt fél a megfigyelő fél személyzetének lehetővé teszi, hogy a lehető leggyorsabb módon jusson el a megfigyelt fél belépési pontjára. A megfigyelő fél személyzete választhat, hogy szárazföldi, vízi vagy légi szállítást vesz igénybe a belépési pontra való utazáshoz, beleértve bármely részes állam által birtokolt repülőgéppel történő szállítást. Az ilyen utazással kapcsolatos eljárásokat a Szerződés „E” melléklete rögzíti.

4. Abban az esetben, ha a megfigyelt fél biztosítja a megfigyelő repülőgépet, a megfigyelő fél jogosult arra, hogy két repülési képviselője és egy tolmácsa legyen a megfigyelő repülőgép fedélzetén, a repülőgépen elhelyezett minden egyes érzékelő műszer ellenőrző pontján lévő repülési képviselőjén felül, amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen. A repülési képviselőknek és a tolmácsoknak a Szerződés „G” mellékletében előírt jogaik és kötelezettségeik vannak.

5. Abban az esetben, ha a megfigyelő fél olyan megfigyelő repülőgépet biztosít, amelyet nem a megfigyelő és nem a megfigyelt fél, hanem valamely más részes állam jelölt ki, a megfigyelő fél jogosult arra, hogy két képviselője és egy tolmácsa legyen a megfigyelő repülőgép fedélzetén, a repülőgépen elhelyezett minden egyes érzékelő műszer ellenőrző pontjánál lévő képviselőjén felül, amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen. Ebben az esetben jelen fejezet 1. bekezdésének repülési megfigyelőkről szóló rendelkezései is érvényesek. A képviselőknek és a tolmácsoknak a Szerződés „G” mellékletében előírt jogaik és kötelezettségeik vannak.

VII. cikk

ÁTREPÜLÉSEK

1. A megfigyelő fél által a megfigyelt fél területére és területéről a Szerződés céljaira végrehajtott átrepülések a megfigyelő fél vagy másik részes állam területéről indulnak.

2. Minden részes állam köteles elfogadni átrepüléseket. Az ilyen átrepüléseket a nemzetközileg elismert ATS légi útvonalakon végzik, amennyiben az érintett részes államok nem állapodtak meg másképpen, és mindegyik részes állam, amelynek légterét átrepülik, nemzeti légiforgalom-irányító hatóságainak szabályaival összhangban hajtják végre. A megfigyelő fél a megfigyelt félnek a VI. cikkel összhangban történő értesítésével egyidejűleg értesíti mindegyik részes államot, amelynek légterét átrepüli.

3. Az átrepülések során tilos az érzékelő műszerek működtetése a megfigyelő repülőgépen. Abban az esetben, ha az átrepülés során a megfigyelő repülőgép egy részes állam területén leszáll, ez a részes állam a leszálláskor és a felszállást megelőzően megvizsgálja az érzékelő műszerek érzékelő felületének fedőit vagy más, az érzékelő műszerek működését akadályozó eszközöket, hogy meggyőződjön: azok megfelelő helyzetben vannak.

VIII. cikk

LETILTÁSOK, ELTÉRÉSEK A REPÜLÉSI TERVEKTŐL ÉS VESZÉLYHELYZETEK

I. Fejezet

A megfigyelő repülések letiltása és a feladattervek változtatása

1. A megfigyelt fél jogosult letiltani az olyan megfigyelő repülést, amely nem felel meg a Szerződés rendelkezéseinek.

2. A megfigyelt fél jogosult letiltani a megfigyelő repülést annak kezdete előtt, abban az esetben, ha a megfigyelő fél nem érkezik meg a belépési pontra a VI. cikk I. fejezete 5. bekezdésének megfelelően küldött bejelentésben meghatározott várható érkezési időt követő 24 órán belül, amennyiben az érintett részes államok nem állapodnak meg másképpen.

3. Abban az esetben, ha a megfigyelt részes állam letiltja a megfigyelő repülést jelen cikknek vagy az „F” mellékletnek megfelelően, haladéktalanul rögzíti a tiltás tényállását a feladattervben. A megfigyelt fél hét napon belül mindegyik részes államhoz diplomáciai csatornákon eljuttatja a letiltásról szóló írásos magyarázatot a VI. cikk I. fejezete 21. bekezdésének megfelelően biztosított feladatjelentésben. A letiltott megfigyelő repülést nem számítják be egyik részes állam kvótájába sem.

4. A megfigyelt fél jogosult változtatásokat javasolni a feladattervben az alábbi körülmények bármelyikének következtében:

(A) az időjárási feltételek befolyásolják a repülés biztonságát;

(B) a tervezett nyitott égbolt repülőtér, a tartalék repülőterek vagy az utántöltő repülőterek állapota nem teszi lehetővé használatukat; vagy

(C) a feladatterv nem felel meg a VI. cikk II. fejezete 2. és 4. bekezdésének.

5. Abban az esetben, ha a megfigyelő fél nem ért egyet a feladattervben javasolt változtatásokkal, jogosult alternatívákat előterjeszteni a javasolt változtatásokhoz. Abban az esetben, ha az eredeti feladatterv benyújtását követő nyolc órán belül nem jutnak megegyezésre a feladattervről, és ha a megfigyelő fél szerint a feladatterv megváltoztatása sérti a megfigyelő repülés végrehajtására a Szerződésben meghatározott jogait, a megfigyelő fél jogosult elállni a megfigyelő repülés végrehajtásától, amelyet így egyik részes állam kvótájával szemben sem számítanak be.

6. Abban az esetben, ha a megfigyelő fél jelen cikknek vagy az „F” mellékletnek megfelelően eláll egy megfigyelő repülés végrehajtásától, haladéktalanul magyarázatot kell adnia döntésére a feladattervben a megfigyelt féltől való távozása előtt. A megfigyelő fél távozása utáni hét napon belül a megfigyelő fél diplomáciai csatornákon eljuttatja döntése írásos magyarázatát az összes többi részes államnak a VI. cikk I. fejezete 21. bekezdésének megfelelően biztosított feladatjelentésben.

II. Fejezet

Eltérések a repülési tervtől

1. A megfigyelő repülés során a repülési tervtől való eltérések akkor engedhetők meg, ha azt szükségessé teszik:

- (A) a repülési biztonságot befolyásoló időjárási feltételek;
- (B) a megfigyelő repülőgéppel kapcsolatos technikai nehézségek;
- (C) a fedélzeten lévő bármely személy egészségügyi veszélyhelyzete; vagy
- (D) a külső, el nem hárítható ok (force majeure) esetén kiadott repülésirányítási utasítások.

2. Ezen felül, ha az időjárási feltételek nem teszik lehetővé az optikai érzékelő műszerek és az infravörös vonalas letapogató berendezések hatékony használatát, megengedhetők eltérések, feltéve, hogy

- (A) a repülésbiztonsági követelményeket betartják;
- (B) olyan esetekben, ahol a nemzeti szabályok azt megkövetelik, a repülésirányító hatóságok adják meg az engedélyt; és
- (C) az érzékelő műszerek teljesítménye nem haladja meg a IV. cikk 2. bekezdésében meghatározott képességeket, amennyiben a felek nem állapodtak meg másképpen.

3. A megfigyelt félnek jogában áll megtiltani egy adott érzékelő műszer használatát olyan eltérés során, amely a megfigyelő repülőgépet az adott érzékelő műszer használatára vonatkozó megengedett minimális föld feletti magassági szint alá viszi a IV. cikk 2. bekezdésében meghatározott terepi felbontási korlátozásnak megfelelően. Abban az esetben, ha az eltérés a megfigyelő repülőgép repülési tervben rögzített repülési útvonaltól több mint 50 kilométeres eltérést követel meg, a megfigyelt fél jogosult megtiltani a megfigyelő repülőgépre szerelt valamennyi érzékelő műszer használatát az 50 kilométeres határon túl.

4. A megfigyelő fél jogosult a megfigyelő repülést annak végrehajtása során lerövidíteni az érzékelő műszer működési hibája esetén. A repülőgép parancsnoka jogosult a megfigyelő repülést lerövidíteni a megfigyelő repülőgép biztonságát érintő technikai nehézségek esetén.

5. Abban az esetben, ha a jelen fejezet 1. bekezdése szerint a repülési tervtől való megengedett eltérés a megfigyelő repülés rövidítését eredményezi, vagy a repülés lerövidítése jelen fejezet 4. bekezdésével összefüggésben következik be, a megfigyelő repülést mindkét részes állam kvótájánál be kell számítani, amennyiben a megrövidítés oka nem:

- (A) a megfigyelt fél által biztosított megfigyelő repülőgép érzékelő műszerének hibája;
- (B) a megfigyelt fél által biztosított megfigyelő repülőgép technikai nehézségei;
- (C) a megfigyelt fél repülőszemélyzete tagjának vagy a repülési megfigyelők egészségügyi veszélyhelyzete; vagy
- (D) külső, el nem hárítható okból (force majeure) kiadott repülésirányítási utasítások.

Ilyen esetekben a megfigyelő fél jogosult eldönteni, hogy a repülést beszámítsák-e mindkét részes állam kvótájába.

6. Az érzékelő műszerek által gyűjtött adatok csak akkor maradnak a megfigyelő fél birtokában, ha a megfigyelő repülést mindkét részes állam kvótájába beszámítják.

7. Abban az esetben, ha repülési tervtől való eltérésre kerül sor, a repülőgép parancsnoka a megfigyelt fél kiadott nemzeti repülési szabályai szerint cselekszik. Amint az eltérést kiváltó tényezők megszűnnek létezni, a megfigyelő repülőgép a légiforgalom-irányító hatóságok engedélyével folytathatja a megfigyelő repülést a repülési terv szerint. A megfigyelő repülőgép eltéréseiből eredő többletrepülés távolsága nem számít bele a legnagyobb repülési távolságba.

8. A megfigyelő repülőgép fedélzetén lévő mindkét részes állam személyzetét haladéktalanul tájékoztatni kell a repülési tervtől való minden eltérésről.

9. Jelen cikk rendelkezéseiből adódó minden többletköltséget a Szerződés „L” melléklete I. fejezetének 9. bekezdése szerint térítenek meg.

III. Fejezet

Veszélyhelyzetek

1. Veszélyhelyzet kialakulása esetén a repülőgép parancsnokának „A légi navigációs szolgálati eljárások — A légi és légiirányító szolgálat szabályai” című, 4444 — RAC/501/12. számú ICAO-dokumentum, annak felülvizsgált vagy módosított változatai, a megfigyelt fél nemzeti repülési szabályai és a megfigyelő repülőgép repülési kézikönyve szolgál útmutatóul.
2. Minden veszélyhelyzetet bejelentő megfigyelő repülőgépet a megfigyelt fél valamennyi veszélyelhárító és navigációs létesítménye segít annak érdekében, hogy biztosítsa a repülőgép leggyorsabb eljutását a legközelebbi alkalmas repülőtérre.
3. A megfigyelő repülőgép megfigyelt fél területén történő repülési balesete esetén a megfigyelt fél kutatási és mentési műveletet folytat az ilyen műveletekre vonatkozó belső szabályai és eljárásai szerint.
4. A megfigyelő repülőgép légi balesete vagy légi incidense esetén a megfigyelt fél folytatja a vizsgálatot a megfigyelő fél részvételével az ICAO Nemzetközi Polgári Repülési Egyezmény („Repülési balesetek vizsgálata”) 13. mellékletében meghatározott ajánlásai, annak felülvizsgált vagy módosított változatai, és a megfigyelt fél nemzeti szabályai szerint.
5. Abban az esetben, amikor a megfigyelő repülőgépet nem a megfigyelt fél tartja nyilván, a vizsgálat befejeztével a megfigyelő repülőgép és az érzékelő műszerek minden roncsát és maradványát, ha találtak és kimentettek ilyeneket, a megfigyelő félnek vagy, kérés esetén, annak a félnek juttatják vissza, amelyhez a repülőgép tartozik.

IX. cikk

A MEGFIGYELŐ REPÜLÉSEK SORÁN ÉRZÉKELŐ MŰSZEREKKEL GYŰJTÖTT ADATOK

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. A megfigyelő repülés során adatok rögzítésének céljából az alábbi adathordozók használhatók:
 - (A) optikai panoráma és sorozatfelvétel fényképezőgépek esetében fekete-fehér fotófilm;
 - (B) videokamerák esetében mágnesszalag;
 - (C) infravörös vonalas letapogató berendezések esetében fekete-fehér fotófilm vagy mágnesszalag; és
 - (D) oldalra néző szintetikus nyílású lokátorok esetében mágnesszalag.

Az elfogadott formátumról, amelyben az ilyen adatokat rögzítik és más adathordozóra átviszik, a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül határoznak a Szerződés ideiglenes alkalmazási időszaka során.

2. A megfigyelő repülések során az érzékelő műszerek által gyűjtött adatok a megfigyelő repülőgép fedélzetén maradnak a megfigyelő repülés befejezéséig. Az érzékelő műszerek által gyűjtött adatok továbbítása tilos a megfigyelő repülőgépről a megfigyelő repülés során.

3. A megfigyelő repülés során az érzékelő műszerek által az adatgyűjtésre használt valamennyi filmtekercset és kazettát vagy mágnesszalag-orsót az érzékelő műszerekből való kivételt követően, amilyen gyorsan lehetséges, konténerben helyezik el, és a részes államok jelenlétében lepecsételik.

4. Az érzékelő műszerek által megfigyelő repülések során gyűjtött adatokat jelen cikk rendelkezéseinek megfelelően hozzáférhetővé teszik a részes államok számára és kizárólag a Szerződés céljainak megvalósítására használják.

5. Abban az esetben, ha a Szerződés „B” mellékletének I. fejezete szerint biztosított adatok alapján egy részes állam által a megfigyelő repülés során alkalmazni kívánt valamely adathordozó anyag nem kompatibilis egy másik részes állam adathordozó kezelésére szolgáló berendezésével, az érintett részes államok olyan eljárásokat alakítanak ki, amelyek biztosítják, hogy a megfigyelő repülés során gyűjtött valamennyi adat általuk kezelhető, azaz előhívható, másolható és tárolható legyen.

II. Fejezet

Fotófilmre rögzítő érzékelő műszerek által nyert adatok

1. Abban az esetben, ha kettős optikai fényképezőgéppel készített adatokat cserélnek ki, a fényképezőgépeknek, a filmnek és a film előhívónak azonos típusúnak kell lennie.

2. Feltéve, hogy egyetlen optikai fényképezőgéppel gyűjtött adatokat cserélnek ki, a részes államok a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül a Szerződés ideiglenes alkalmazási időszaka során mérlegelik a kérdést, hogy az eredeti negatív film előhívásáért a megfigyelő fél vagy a megfigyelő repülőgépet biztosító részes állam viseli-e a felelősséget. Az eredeti negatív filmet előhívó részes állam felelős az eredeti negatív film előhívási minőségéért és a negatív vagy pozitív másolatok elkészítéséért. Abban az esetben, ha a részes államok megállapodnak, hogy a megfigyelő repülés végrehajtása során a megfigyelt fél által biztosított megfigyelő repülőgépen használt filmet a megfigyelő fél hívja elő, a megfigyelt fél nem visel felelősséget az eredeti negatív film előhívási minőségéért.

3. Minden, megfigyelő repülés során használt filmet előhívnak:

(A) abban az esetben, ha az eredeti negatív előhívása a megfigyelt fél által biztosított előhívó helyiségben történik, amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen, a megfigyelő repülőgép kilépési pontra érkezését követő három napon belül; vagy

(B) abban az esetben, ha az eredeti negatív előhívása a megfigyelő fél által biztosított előhívó helyiségben történik, amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen, a megfigyelő repülőgép megfigyelt fél területéről való távozását követő tíz napon belül.

4. Az a részes állam, amely az eredeti negatív filmet előhívja, köteles fogadni a másik részes állam legfeljebb két hivatalos személyét a filmelőhívó helyiségben, hogy ellenőrizzék a filmkazetta vagy konténer felnyitásának és az eredeti negatív film tárolásának, előhívásának, másolásának és kezelésének minden lépését a Szerződés „K” melléklete II. fejezetének rendelkezései szerint. A film előhívását és másolását ellenőrző részes állam jogosult ezeket a hivatalos személyeket azon állampolgárai közül kijelölni, akik azon a területen tartózkodnak, amelyen a másik részes állam által biztosított film kidolgozó helyiség található, feltéve, hogy az ilyen személyek szerepelnek a Szerződés XIII. cikke I. fejezetének megfelelően kijelölt személyzet listáján. A filmet előhívó részes állam a lehető legnagyobb mértékben segíti a másik részes állam hivatalos személyeit jelen bekezdésben meghatározott feladataik végrehajtásában.

5. A megfigyelő repülés befejezésekor az a részes állam, amely előhívja az eredeti negatív filmet, a filmhez egy 21 lépcsős szenzitometriai próbacsíkot csatol a megfigyelő repülés során használt filmtípusból, vagy egy 21 lépcsős optikai éket exponál minden, a megfigyelő repülés során használt eredeti negatív filmtekercs kép nélküli részére vagy befűző szalagjára. Miután az eredeti negatív filmet előhívták, és a másolt negatív vagy pozitív filmet elkészítették, a részes államok értékelik a 21 lépcsős szenzitometriai próbacsík képminőségét vagy a 21 lépcsős optikai ék képét az eredeti negatív vagy másolt negatív vagy pozitív filmtípus számára a Szerződés „K” melléklete I. fejezetének rendelkezései értelmében meghatározott érzékenységi jellemzőkhöz viszonyítva.

6. Abban az esetben, ha csak egy eredeti negatív filmet hívnak elő:

(A) a megfigyelő fél jogosult megtartani, vagy megkapni az eredeti negatív filmet; és

(B) a megfigyelt fél jogosult kiválasztani és megkapni az eredeti negatív film pozitív vagy negatív teljes első generációs másolatát, vagy annak egy részét. Amennyiben a felek nem állapodnak meg másképpen, a másolat:

(1) megegyezik az eredeti negatív film filmméretével és formájával;

(2) az eredeti negatív film előhívását követően azonnal elkészül; és

(3) elkészülte után azonnal átadják a megfigyelt fél képviselőinek.

7. Abban az esetben, ha két eredeti negatív filmet hívnak elő:

(A) ha a megfigyelő repülőgépet a megfigyelő fél biztosítja, a megfigyelt fél jogosult a megfigyelő repülés befejezésekor kiválasztani a két eredeti negatív film egyikét, és a másik eredeti negatív filmet a megfigyelő fél tartja meg; vagy

(B) ha a megfigyelő repülőgépet a megfigyelt fél biztosítja, a megfigyelő fél jogosult kiválasztani az eredeti negatív filmek egyikét, és a másik eredeti negatív filmet a megfigyelt fél tartja meg.

III. Fejezet

Egyéb adathordozókat használó érzékelő műszerek által nyert adatok

1. A megfigyelő repülőgépet biztosító részes állam az egyéb adathordozókat használó érzékelő műszerek által gyűjtött adatoknak legalább egy eredeti készletét rögzíti.
2. Abban az esetben, ha csak egy eredeti készlet készül:
 - (A) ha a megfigyelő repülőgépet a megfigyelő fél biztosítja, a megfigyelő fél jogosult az eredeti készlet megtartására, és a megfigyelt fél jogosult egy első generációs másolati példányra; vagy
 - (B) ha a megfigyelő repülőgépet a megfigyelt fél biztosítja, a megfigyelő fél jogosult az eredeti készletet megkapni, és a megfigyelt fél jogosult egy első generációs másolati példányra.
3. Abban az esetben, ha két eredeti készlet készül:
 - (A) ha a megfigyelő repülőgépet a megfigyelő fél biztosítja, a megfigyelt fél jogosult a megfigyelő repülés befejezésekor kiválasztani az adathordozók két készletének egyikét, és a ki nem választott készletet a megfigyelő fél tartja meg; vagy
 - (B) ha a megfigyelő repülőgépet a megfigyelt fél biztosítja, a megfigyelő fél jogosult kiválasztani az adathordozók két készletének egyikét, és a ki nem választott készletet a megfigyelt fél tartja meg.
4. Abban az esetben, ha a megfigyelő repülőgépet a megfigyelő fél biztosítja, a megfigyelt fél jogosult az oldalra néző szintetikus nyílású lokátor által gyűjtött adatokat, választása szerint, akár nyers fázisinformáció, akár lokátorkép formájában megkapni.
5. Abban az esetben, ha a megfigyelő repülőgépet a megfigyelt fél biztosítja, a megfigyelő fél jogosult az oldalra néző szintetikus nyílású lokátor által gyűjtött adatokat, választása szerint, akár nyers fázisinformáció, akár lokátorkép formájában megkapni.

IV. Fejezet

Az érzékelő műszerek által nyert adatokhoz való hozzáférés

Mindegyik részes állam jogosult a megfigyelő féltől a megfigyelő repülés során az érzékelő műszerek által nyert adatokról másolatokat kérni és kapni. Az ilyen másolatok a megfigyelő repülés alatt az érzékelő műszerek által gyűjtött eredeti információkról készült elsőgenerációs másolatokat jelentenek. A másolatokat kérő részes állam értesíti a megfigyelt felet is. Az adatmásolatokra vonatkozó kérés a következő információkat tartalmazza:

- (A) megfigyelő fél;
- (B) megfigyelt fél;
- (C) a megfigyelő repülés dátuma;
- (D) az érzékelő műszer, amellyel az adatokat gyűjtötték;
- (E) a megfigyelési időszak azon része vagy részei, amelyek alatt az adatokat gyűjtötték; és
- (F) az adathordozó-másolat típusa és formája, akár negatív vagy pozitív film, vagy mágnesszalag.

X. cikk

NYITOTT ÉGBOLT KONZULTATÍV BIZOTTSÁG

1. A Szerződés céljainak elősegítése és rendelkezései végrehajtásának megkönnyítése érdekében a részes államok ezennel létrehozzák a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságot.
2. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság konszenzussal hoz döntéseket és tesz ajánlásokat. A konszenzus azt jelenti, hogy egy döntés meghozatala vagy egy ajánlás elfogadása során egyetlen részes állam sem tesz ellenvetést.
3. Mindegyik részes állam jogosult a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság előtt felvetni, és napirendjére felvetetni bármely a Szerződéshez kapcsolódó kérdést, beleértve bármely, ahhoz az esethez kapcsolódó ügyet, amikor a megfigyelt fél biztosítja a megfigyelő repülőgépet.
4. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság keretén belül a Szerződéshez tartozó részes államok:
 - (A) mérlegelik a Szerződés rendelkezéseinek betartására vonatkozó kérdéseket;
 - (B) törekednek a Szerződés végrehajtása során esetleg felmerülő tisztázatlan helyzetek és értelmezési különbségek megoldására;

(C) mérlegelik és eldöntik a Szerződéshez való csatlakozási kérelmeket; és

(D) megállapodnak azokban a Szerződés rendelkezéseiből következő technikai és adminisztratív intézkedésekben, amelyeket szükségesnek ítélnék más államoknak a Szerződéshez való csatlakozását követően.

5. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság javasolhatja mérlegelésre és elfogadásra a Szerződés módosításait a XVI. cikknek megfelelően. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság megállapodhat a Szerződés életképességének és hatékonyságának javításáról is, annak rendelkezéseivel összhangban. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság állapodik meg az aktív kvóták III. cikk és „A” melléklet szerinti éves elosztásának módosításában, a megfigyelő műszerek IV. cikk szerinti kategóriáinak vagy képességeinek felülvizsgálatában és bővítésében, a költségek megosztásának az „L” melléklet I. fejezete 9. bekezdése szerinti felülvizsgálatában, az adatok megosztására és hozzáférhetőségére vonatkozó IX. cikk III. és IV. fejezete szerinti megállapodásokban és a feladatjelentések VI. cikk I. fejezet 21. bekezdése szerinti kezelésében, valamint kisebb adminisztratív és technikai jellegű ügyekben végrehajtott javításokban, és ezek nem minősülnek a Szerződés módosításának.

6. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság kéri az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet Konfliktus-megelőző Központja létesítményeinek és adminisztratív támogatásának vagy más meglévő bécsi létesítményeknek az igénybevételét, amennyiben nem határoz másképpen.

7. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság működésére vonatkozó rendelkezéseket a Szerződés „L” melléklete rögzíti.

XI. cikk

BEJELENTÉSEK ÉS JELENTÉSEK

A Szerződés által előírt bejelentéseket és jelentéseket a részes államok írásos formában továbbítják. A részes államok az ilyen bejelentéseket és jelentéseket diplomáciai csatornákon, vagy választásuk szerint, más hivatalos csatornákon, mint például az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet hírhálózatán továbbítják.

XII. cikk

FELELŐSSÉG

A nemzetközi jognak és a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően egy részes állam köteles kártérítést fizetni más részes államoknak, azok természetes vagy jogi személyeinek, vagy azok tulajdonában a Szerződés végrehajtása során általa okozott kárért.

XIII. cikk

A SZEMÉLYZET KIJELÖLÉSE ÉS KIVÁLTSÁGOK ÉS MENTESSÉGEK

I. Fejezet

A személyzet kijelölése

1. Mindegyik részes állam megerősítő okiratának bármelyik letéteményesnél történő letétbe helyezésével egy időben megküldi az összes többi részes államnak áttekintésre a kijelölt személyzet listáját, akik elvégzik az adott részes állam megfigyelő repüléseinek végrehajtásával kapcsolatos valamennyi feladatot, beleértve az érzékelő műszerek által nyert adatok kidolgozásának ellenőrzését. A kijelölt személyzet száma nem haladhatja meg a 400 főt. Tartalmaznia kell a listán lévő minden egyes személy nevét, nemét, születési idejét, születési helyét, útlevélszámát és beosztását. Mindegyik részes állam jogosult módosítani a kijelölt személyzet listáját a Szerződés hatálybalépését követő 30 napon belül, majd azt követően hathónaponként egyszer.

2. Abban az esetben, ha az eredeti vagy bármely módosított listán szereplő bármely személy elfogadhatatlan a listát áttekintő valamely részes állam számára, az adott részes állam a lista kézhezvételét követő 30 napon belül értesíti a listát küldő részes államot, hogy az adott személy nem elfogadható a kifogást tévő részes állam számára. A 30 napos időszakon

belül elfogadhatatlannak nem minősített személyek elfogadottnak tekintendők. Abban az esetben, ha egy részes állam később határoz úgy, hogy valamely személy elfogadhatatlan számára, az adott részes állam értesíti erről az adott személyt kijelölő részes államot. Az elfogadhatatlannak minősített személyeket törölni kell a kifogást emelő részes államnak előzőleg elküldött listáról.

3. A megfigyelt fél vízumokat és bármely más szükséges okmányt biztosít, hogy lehetővé tegye minden elfogadott személy belépését a részes állam területére és ott tartózkodását abból a célból, hogy a megfigyelő repülés végrehajtásával összefüggő feladataikat elvégezzék, beleértve az érzékelő műszerekből nyert adatok kidolgozásának ellenőrzését. Az ilyen vízumokat és bármely más szükséges okmányt biztosítják:

(A) a személy elfogadottnak ítélését követő 30 napon belül, amely esetben a vízum legalább 24 hónapig érvényes; vagy

(B) a személy belépési pontra érkezését követő egy órán belül, amely esetben a vízum a személy megfigyelő feladatának időtartamára érvényes; vagy

(C) bármely más időpontban, az érintett részes államok kölcsönös megállapodása esetén.

II. Fejezet

Kiváltságok és mentességek

1. Annak érdekében, hogy hatékonyan végezhesék a Szerződés végrehajtására irányuló feladataikat, és nem személyes előnyükre, a jelen cikk I. fejezete 1. bekezdésének rendelkezéseivel összhangban kijelölt személyzetet a diplomáciai képviselők által élvezett kiváltságok és mentességek illetik meg az 1961. április 18-án elfogadott A Diplomáciai Kapcsolatokról szóló Bécsi Szerződés (a továbbiakban: Bécsi Szerződés) 29. cikke; 30. cikke 2. bekezdése; 31. cikke 1., 2. és 3. bekezdése; és 34. és 35. cikke szerint. Ezen felül a kijelölt személyzet számára biztosítani kell a Bécsi Szerződés 36. cikke 1. bekezdése (B) albekezdése szerinti, a diplomáciai képviselők által élvezett kiváltságokat, kivéve olyan tárgyakat illetően, amelyek kivitelét vagy behozatalát a jogszabályok tiltják vagy amelyek vesztegzárra vonatkozó rendelkezések alá esnek.

2. Az ilyen kiváltságok és mentességek megilletik a kijelölt személyzetet a megfigyelt fél területére érkezés és az onnan történő távozás közötti teljes időszakra és azt követően is minden korábbi tevékenységükre, amelyet hivatalos megbízatásuk gyakorlása során hajtottak végre. Az ilyen személyzet más részes állam területén történő áthaladás során is élvezi a diplomáciai képviselőket a Bécsi Szerződés 40. cikke 1. bekezdése szerint megillető kiváltságokat és mentességeket.

3. A joghatóság alóli mentességről a megfigyelő fél lemondhat olyan esetekben, amikor a mentesség akadályozná az igazságszolgáltatást, és a lemondás a Szerződés sérelme nélkül történik. Olyan személyzet mentességéről, aki nem a megfigyelő fél polgára, csak az a részes állam mondhat le, amelynek polgára a személyzet tagja. A lemondásnak mindig kifejezettnek kell lennie.

4. Saját kiváltságainak és mentességeinek vagy a megfigyelő fél jelen Szerződésben rögzített jogainak sérelme nélkül, a kijelölt személyzet köteles tiszteletben tartani a megfigyelt fél törvényeit és rendelkezéseit.

5. A személyzet szállító eszközeit ugyanazok a kutatás, igénybevétel, foglalás vagy végrehajtás alóli mentességek illetik meg, mint amelyek a Bécsi Szerződés 22. cikke 3. bekezdése szerint a diplomáciai képviselőre vonatkoznak, kivéve, ha a Szerződés másként rendelkezik.

XIV. cikk

BENELUX

1. Kizárólag a Szerződés II—IX. és XI. cikkei és „A—I” és „K” mellékletei tekintetében a Belga Királyság, a Luxemburgi Nagyhercegség és a Holland Királyság egyetlen részes államnak tekintendő, a továbbiakban Benelux elnevezéssel.

2. A Szerződés XV. cikke rendelkezéseinek sérelme nélkül, a fent említett részes államok felmondhatják ezt a megállapodást, ha erről az összes többi részes államot értesítik. Ez a megállapodás megszűntnek tekintendő az ilyen bejelentést követő 60 napos időszakot követő december 31-ével.

XV. cikk

IDŐTARTAM ÉS FELMONDÁS

1. Jelen Szerződés határozatlan időre szól.

2. Bármely részes állam jogosult felmondani a Szerződést. A felmondani szándékozó részes állam a felmondás tervezett időpontjáról legalább 6 hónappal azt megelőzően jegyzékben értesíti felmondásra vonatkozó döntéséről valamelyik letéteményest és az összes többi részes államot. A letéteményesek azonnal tájékoztatják az összes többi részes államot az ilyen jegyzékről.

3. Abban az esetben, ha adott részes állam a Szerződés felmondására vonatkozó döntéséről értesítést küld jelen cikk 2. bekezdése szerint, a letéteményesek az ilyen értesítés kézhez vételét követő 30 napnál nem korábban és 60 napnál nem később összehívják a részes államok konferenciáját annak érdekében, hogy áttekintse a felmondás jelen Szerződésre gyakorolt hatását.

XVI. cikk

MÓDOSÍTÁSOK ÉS IDŐSZAKOS FELÜLVIZSGÁLAT

1. Mindegyik részes állam jogosult módosításokat javasolni a Szerződéshez. Minden javasolt módosítás szövegét valamelyik letéteményesnek nyújtják be, aki megfontolásra eljuttatja azt mindegyik részes államhoz. Ha legalább három részes állam a javasolt változtatás köröztetését követő 90 napos időszakon belül kéri, a letéteményesek összehívják a részes államok konferenciáját, hogy megfontolja a javasolt módosítást. Az ilyen konferenciát a harmadik ilyen kérés beérkezését követő 30 napnál nem korábban és 60 napnál nem később nyitják meg.

2. A Szerződéshez benyújtott módosítást mindegyik részes államnak jóvá kell hagynia, akár a javasolt módosítás köröztetését követő 90 napos időszakon belül egy letéteményesnek megküldött írásos jóváhagyó jegyzékben, akár a jelen cikk 1. bekezdése értelmében összehívott konferencián tett jóváhagyó nyilatkozatban. Az így elfogadott módosítást ezután a XVII. cikk 1. bekezdésének rendelkezései szerint ratifikálják, és 60 nappal azt követően lép hatályba, hogy a részes államok letétbe helyezték a megerősítő okiratokat.

3. Amennyiben legalább három részes állam korábban nem kéri, a letéteményesek 3 évvel a Szerződés hatálybalépését követően, majd azt követően 5 évenként hívják össze a részes államok konferenciáját, hogy áttekintse a Szerződés végrehajtását.

XVII. cikk

LETÉTEMÉNYESEK, HATÁLYBALÉPÉS ÉS CSATLAKOZÁS

1. A Szerződést mindegyik részes állam alkotmányos eljárásainak megfelelően erősíti meg. A megerősítő okiratokat és a csatlakozási okiratokat a kijelölt letéteményeseknél, Kanada Kormányánál vagy a Magyar Köztársaság Kormányánál vagy mindkettőnél helyezik letétbe. A letéteményesek a Szerződést az ENSZ Alapokmányának 102. cikke értelmében bejegyeztetik.

2. A Szerződés 20 megerősítő okirat, közöttük a letéteményeseké és azon részes államoké, amelyeknek az „A” melléklet szerinti egyéni passzív kvótája nyolc vagy ennél több, letétbe helyezését követő 60 nap után lép hatályba.

3. A Szerződés aláírásra nyitva áll Örményország, Azerbajdzsán, Grúzia, Kazahsztán, Kirgizisztán, Moldova, Tadzsisztán, Türkmenisztán és Üzbegisztán számára, akik megerősítik azt. Ezen államok bármelyike, amely a Szerződést jelen cikk 2. bekezdése rendelkezései szerinti hatálybalépése előtt nem írja alá, csatlakozási okmány valamely letéteményesnél történő elhelyezésével bármikor csatlakozhat ahhoz.

4. A Szerződés hatálybalépését követő hat hónapon belül, bármely más, az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezleten részt vevő állam folyamodhat csatlakozásért valamely letéteményesnek benyújtott írásos kérelemmel. Az ilyen kérelmet megkapó letéteményes azonnal körözteti azt valamennyi részes állam között. A Szerződéshez csatlakozásért folyamodó államok, ha úgy kívánják, kérhetik passzív kvóta kiutalását és a kvóta szintjét.

Az ügyet a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság következő rendes ülésén megvizsgálja, és megfelelő időn belül döntést hoz róla.

5. A Szerződés hatálybalépését követő hat hónap után a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság megvizsgálhatja bármely állam jelen Szerződéshez való csatlakozását, amely, a Bizottság megítélése szerint, képes és hajlandó a Szerződés céljaihoz hozzájárulni.

6. Minden olyan állam számára, amely nem helyezett letétbe megerősítő okiratot a hatálybalépés idejéig, de amely később megerősíti azt, vagy csatlakozik hozzá, a Szerződés a megerősítő vagy a csatlakozási okirat letétbe helyezése után 60 nappal lép hatályba.

7. A letéteményesek haladéktalanul tájékoztatják a részes államokat:

(A) minden egyes megerősítő okirat letétbe helyezésének idejéről és a Szerződés hatálybalépésének idejéről;

(B) a csatlakozási kérelem idejéről, a kérelmező állam nevééről és az eljárás eredményéről;

(C) minden egyes csatlakozási okirat letétbe helyezésének és a Szerződés minden egyes később csatlakozó állam számára történő hatálybalépésének idejéről;

(D) a XV. és XVI. cikk szerinti konferencia összehívásáról;

(E) a XV. cikk szerinti bármely felmondásról és annak hatálybalépése idejéről;

(F) a Szerződés bármely módosítása hatálybalépésének idejéről; és

(G) bármely más olyan kérdésről, amelyről a Szerződés értelmében a letéteményeseknek a részes államokat tájékoztatniuk kell.

XVIII. cikk

IDEIGLENES ALKALMAZÁS ÉS A SZERZŐDÉS VÉGREHAJTÁSÁNAK SZAKASZOLÁSA

A Szerződés végrehajtásának elősegítése érdekében bizonyos rendelkezéseket ideiglenesen alkalmaznak és más rendelkezéseket szakaszosan hajtanak végre.

I. Fejezet

Ideiglenes alkalmazás

1. A XVII. cikk sérelme nélkül, az aláíró államok ideiglenesen alkalmazzák a Szerződés következő rendelkezéseit:

(A) VI. cikk, I. fejezet, 4. bekezdés;

(B) X. cikk, 1., 2., 3., 6. és 7. bekezdés;

(C) XI. cikk;

(D) XIII. cikk, I. fejezet, 1. és 2. bekezdés;

(E) XIV. cikk; és

(F) „L” melléklet, I. fejezet.

2. Az ideiglenes alkalmazás 12 hónapos időszakra érvényes attól az időponttól kezdődően, amikor a Szerződést megnyitják aláírásra. Abban az esetben, ha a Szerződés az ideiglenes alkalmazási időszak lejártá előtt nem lépne hatályba, az időszak meghosszabbítható, ha mindegyik aláíró állam úgy határoz. Az ideiglenes alkalmazási időszak mindenképpen lejár, amikor a Szerződés hatályba lép. A részes államok azonban ekkor dönthetnek az ideiglenes alkalmazás meghosszabbításáról azoknak az aláíró államoknak a tekintetében, amelyek nem erősítették meg a Szerződést.

II. Fejezet

A végrehajtás szakaszolása

1. A hatálybalépést követően a Szerződést szakaszosan hajtják végre a jelen fejezetben rögzített rendelkezésekkel összhangban. Jelen fejezet 2—6. bekezdésének rendelkezéseit a Szerződés hatálybalépésétől a hatálybalépés évét követő harmadik év december 31-ig terjedő időszakban alkalmazzák.

2. A IV. cikk 1. bekezdése ellenére egyetlen részes állam sem használhatja a fenti 1. bekezdésben megjelölt időszakban infravörös vonalas letapogató berendezést, ha ilyet a megfigyelő repülőgépre felszereltek, amennyiben a megfigyelő és a megfigyelt fél nem állapodik meg másképpen. Az ilyen érzékelő műszerek nem képezik a „D” melléklet szerinti hitelesítés tárgyát. Ha az ilyen műszer eltávolítása a megfigyelő repülőgépről nehézséget okoz, akkor azokat lefedik vagy más, működésüket akadályozó eszközzel látják el a IV. cikk 4. bekezdése szerint a megfigyelő repülés végrehajtása során.

3. A IV. cikk 9. bekezdése ellenére egyetlen részes állam sem köteles jelen fejezet 1. bekezdésében megjelölt időszakban olyan megfigyelő repülőgépet biztosítani, amelyet valamennyi érzékelőműszer-kategóriában a IV. cikk 2. bekezdésében meghatározott maximális képességű és számú érzékelő műszerrel szereltek fel. Feltéve, hogy a megfigyelő repülőgépet felszerelték:

- (A) egyetlen optikai panoráma fényképezőgéppel; vagy
- (B) legalább egy pár optikai sorozatfelvevő fényképezőgéppel.

4. Tekintet nélkül a Szerződés „B” melléklete II. fejezete 2. bekezdése (A) albekezdésének rendelkezéseire, az adatrögzítő anyagokat a jelen fejezet 1. bekezdésében megjelölt időszakban a részes államok tényleges gyakorlatával összhangban lévő adatokkal jelölik.

5. Tekintet nélkül a VI. cikk I. fejezete 1. bekezdésének rendelkezéseire, az I. fejezet 1. bekezdésében megjelölt időszakban egyetlen részes állam sem jogosult olyan repülőgépet alkalmazni, amely képes bármely meghatározott utántöltés nélküli hatósugár elérésére.

6. A jelen fejezet 1. bekezdésében megjelölt időszakban az aktív kvóták elosztását a Szerződés „A” melléklete II. fejezete 2. bekezdése rendelkezéseinek megfelelően hajtják végre.

7. További érzékelőműszer-kategóriák szakaszos bevezetésére vagy a jelenlegi érzékelő műszer kategóriák teljesítményének javítására való tekintettel a további szakaszolást a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság végzi a IV. cikk 3. bekezdése új eszközök bevezetésével és fejlesztésével foglalkozó rendelkezéseivel összhangban.

XIX. cikk

HITELES SZÖVEGEK

A Szerződés eredeti példányait, amelyek angol, francia, német, olasz, orosz és spanyol nyelven egyaránt hitelesek, a letéteményesek archívumában helyezik el. A Szerződés megfelelően hitelesített példányait a letéteményesek minden részes államnak eljuttatják.

Ennek hitelül alulírottak teljes felhatalmazással írták alá a Szerződést.

Készült Helsinkiben, ezerkilencszázkilencvenkettő március huszonnegyedikén:

- a Németországi Szövetségi Köztársaság részéről
- az Amerikai Egyesült Államok részéről
- a Belarusz Köztársaság részéről
- a Belga Királyság részéről
- a Bolgár Köztársaság részéről
- Kanada részéről
- a Dán Királyság részéről
- a Spanyol Királyság részéről
- a Francia Köztársaság részéről
- Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága részéről
- a Görög Köztársaság részéről
- a Magyar Köztársaság részéről
- az Izlandi Köztársaság részéről
- az Olasz Köztársaság részéről
- a Luxemburgi Nagyhercegség részéről
- a Norvég Királyság részéről
- a Holland Királyság részéről
- a Lengyel Köztársaság részéről
- a Portugál Köztársaság részéről
- Románia részéről
- az Oroszországi Föderáció részéről
- a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság részéről
- a Török Köztársaság részéről
- Ukrajna részéről
- a Grúz Köztársaság részéről.

A. MELLÉKLET**Kvóták és maximális repülési távolságok**

I. Fejezet

Passzív kvóták kiutalása

1. Az egyéni passzív kvóták kiutalása az alábbiak szerint történik, és csak azokra a részes államokra hatályos, amelyek a Szerződést jóváhagyták:

a Németországi Szövetségi Köztársaságnak	12
az Amerikai Egyesült Államoknak	42
a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának	42
a Benelux államoknak	6
a Bolgár Köztársaságnak	4
Kanadának	12
a Dán Királyságnak	6
a Spanyol Királyságnak	4
a Francia Köztársaságnak	12
Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának	12
a Görög Köztársaságnak	4
a Magyar Köztársaságnak	4
az Izlandi Köztársaságnak	4
az Olasz Köztársaságnak	12
a Norvég Királyságnak	7
a Lengyel Köztársaságnak	6
a Portugál Köztársaságnak	2
Romániának	6
a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaságnak	4
a Török Köztársaságnak	12
Ukrajnának	12

2. Abban az esetben, ha további állam megerősíti, vagy csatlakozik a Szerződéshez a XVII. cikk és a X. cikk 4. bekezdése (C) albekezdésének megfelelően, és figyelembe véve a X. cikk 4. bekezdésének (D) albekezdését, az ilyen állam számára passzív kvóta kiutalását a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság rendszeres ülésén határozzák meg a megerősítő vagy csatlakozási okirat letétbe helyezését követően.

II. Fejezet

A megfigyelő repülések aktív kvótáinak első elosztása

1. Az aktív kvóták első elosztása a Szerződés III. cikke I. fejezete 6. bekezdésének megfelelően olyan, hogy mindegyik részes állam köteles fogadni a saját területe felett az „A” melléklet I. fejezete 1. bekezdésben rögzített egyéni passzív kvótája 75%-ánál nem nagyobb számú megfigyelő repülést, lekerekítve azt a legközelebbi egész számra. Ezen az alapon, és azoknak a részes államoknak, amelyek a Nyitott Égbolt Konferencia keretében Bécsben tárgyalásokat folytattak, az első egymásra vonatkozó elosztás a Szerződés hatálybalépése idejétől a hatálybalépés évét követő év december 31-ig érvényes, és csak azokra a részes államokra hatályos, amelyek megerősítették a Szerződést. Ez az első elosztás az alábbiakat rögzíti:

a Németországi Szövetségi Köztársaság jogosult végrehajtani három megfigyelő repülést a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának területe felett és egy megfigyelő repülést Ukrajna területe felett;

az Amerikai Egyesült Államok jogosult végrehajtani nyolc megfigyelő repülést a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának területe felett és egy megfigyelő repülést Kanadával megosztva Ukrajna területe felett;

a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportja jogosult végrehajtani két megfigyelő repülést a Szerződés XIV. cikkében meghatározott Benelux államok területe felett, két megfigyelő repülést Kanada területe felett, két megfigyelő repülést a Dán Királyság területe felett, három megfigyelő repülést a Francia Köztársaság területe felett, három megfigyelő repülést a Németországi Szövetségi Köztársaság területe felett, egy megfigyelő repülést a Görög Köztársaság területe felett, két megfigyelő repülést az Olasz Köztársaság területe felett, két megfigyelő repülést a Norvég Királyság területe felett, két megfigyelő repülést a Török Köztársaság területe felett, három megfigyelő repülést Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának területe felett és négy megfigyelő repülést az Amerikai Egyesült Államok területe felett;

a Belga Királyság, a Luxemburgi Nagyhercegség és a Holland Királyság, mint Benelux államok, jogosultak végrehajtani egy megfigyelő repülést a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának területe felett és egy megfigyelő repülést a Lengyel Köztársaság területe felett;

a Bolgár Köztársaság jogosult végrehajtani egy megfigyelő repülést a Görög Köztársaság területe felett, egy megfigyelő repülést az Olasz Köztársaság területe felett és egy megfigyelő repülést a Török Köztársaság területe felett;

Kanada jogosult végrehajtani két megfigyelő repülést a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának területe felett, egy megfigyelő repülést a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság területe felett, egy megfigyelő repülést a Lengyel Köztársaság területe felett és az Amerikai Egyesült Államokkal megosztva egy megfigyelő repülést Ukrajna területe felett;

a Dán Királyság jogosult végrehajtani egy megfigyelő repülést a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának területe felett és egy megfigyelő repülést a Lengyel Köztársaság területe felett;

a Spanyol Királyság jogosult végrehajtani egy megfigyelő repülést a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság területe felett;

a Francia Köztársaság jogosult végrehajtani három megfigyelő repülést a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának területe felett és egy megfigyelő repülést Románia területe felett;

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága jogosult végrehajtani három megfigyelő repülést a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának területe felett és egy megfigyelő repülést Ukrajna területe felett;

a Görög Köztársaság jogosult végrehajtani egy megfigyelő repülést a Bolgár Köztársaság területe felett és egy megfigyelő repülést Románia területe felett;

a Magyar Köztársaság jogosult végrehajtani egy megfigyelő repülést Románia területe felett és egy megfigyelő repülést Ukrajna területe felett;

az Olasz Köztársaság jogosult végrehajtani két megfigyelő repülést a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának területe felett, egy megfigyelő repülést a Magyar Köztársaság területe felett és egy megfigyelő repülést a Török Köztársasággal megosztva Ukrajna területe felett;

a Norvég Királyság jogosult végrehajtani két megfigyelő repülést a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának területe felett és egy megfigyelő repülést a Lengyel Köztársaság területe felett;

a Lengyel Köztársaság jogosult végrehajtani egy megfigyelő repülést a Németországi Szövetségi Köztársaság területe felett, egy megfigyelő repülést a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának területe felett és egy megfigyelő repülést Ukrajna területe felett;

Románia jogosult végrehajtani egy megfigyelő repülést a Bolgár Köztársaság területe felett, egy megfigyelő repülést a Görög Köztársaság területe felett, egy megfigyelő repülést a Magyar Köztársaság területe felett és egy megfigyelő repülést Ukrajna területe felett,

a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság jogosult végrehajtani egy megfigyelő repülést a Németországi Szövetségi Köztársaság területe felett és egy megfigyelő repülést Ukrajna területe felett;

a Török Köztársaság jogosult végrehajtani két megfigyelő repülést a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportjának területe felett, egy megfigyelő repülést a Bolgár Köztársaság területe felett és két megfigyelő repülést Ukrajna területe felett, ebből egyiket az Olasz Köztársasággal megosztva;

Ukrajna jogosult végrehajtani egy megfigyelő repülést a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság területe felett, egy megfigyelő repülést a Magyar Köztársaság területe felett, egy megfigyelő repülést a Lengyel Köztársaság területe felett, egy megfigyelő repülést Románia területe felett és két megfigyelő repülést a Török Köztársaság területe felett.

2. Az első elosztást követően és a Szerződés aktív kvóták kihasználása szerinti teljes végrehajtásának a XVIII. cikkben szereplő időpontjáig, az éves elosztások a jelen fejezet 1. bekezdésben létrehozott egyéni passzív kvóták kiutalására vonatkozó 75%-os szabályon alapulnak.

3. A Szerződés teljes végrehajtásának időpontjától a területe feletti aktív kvóták azt követő elosztásai során mindegyik részes állam egyéni passzív kvótája teljes mennyiségét elérő számú megfigyelő repülést fogad, amennyiben ezt kéri tőle. Bármikor, ha lehetséges vagy kéri, és ha nem állapodnak meg másképpen, az elosztások az első elosztásban elosztott aktív kvóták arányos növelésén alapulnak.

4. Abban az esetben, ha további állam megerősíti vagy csatlakozik a Szerződéshez a XVII. cikk rendelkezéseinek megfelelően, az ilyen állam aktív kvótáinak elosztását a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság rendszeres ülésén vitatják meg a ratifikációs vagy a csatlakozási okirat letétbe helyezését követően, az alábbi rendelkezéseknek megfelelően:

(A) a megerősítő vagy csatlakozó állam jogosult megfigyelő repüléseket igényelni a részes államok területe felett az adott állam számára jelen melléklet I. fejezete 3. bekezdése értelmében kiutalt passzív kvótán belül és a megfigyelő repülésekre felkért részes államok passzív kvótáján belül, amennyiben az érintett részes államok nem állapodnak meg másképpen; és

(B) ugyanakkor mindegyik részes állam jogosult az aláíró vagy csatlakozó állam területe felett megfigyelő repüléseket igényelni a saját aktív kvótáján belül és az adott állam kiutalt passzív kvótáján belül.

III. Fejezet

A megfigyelő repülések legnagyobb repülési távolságai

A megfigyelő repüléseknek a megfigyelt fél területe feletti legnagyobb repülési távolságai mindegyik nyitott égbolt repülőtérrel kezdődően az alábbiak:

Németországi Szövetségi Köztársaság

Wunstorf	1200 kilométer
Landsberg-Lech	1200 kilométer

Amerikai Egyesült Államok

Washington-Dulles	4900 kilométer
Travis légitámaszpont	4000 kilométer
Elmendorf légitámaszpont	3000 kilométer
Lincoln-Municipal	4800 kilométer

A Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportja

Kubinka	5000 kilométer
Ulan Ude	5000 kilométer
Vorkuta	6500 kilométer
Magadan	6500 kilométer

Benelux

Zaventem/Melsbroek	945 kilométer
--------------------	---------------

Bolgár Köztársaság

Szófia	660 kilométer
Burgasz	660 kilométer

Kanada

Ottawa	5000 kilométer
Iqaluit	6000 kilométer
Yellowknife	5000 kilométer

Dán Királyság

Metropolitan	800 kilométer
Feröer-szigetek	250 kilométer
Grönland	5600 kilométer

Spanyol Királyság

Getafe	1300 kilométer
Gando	750 kilométer
Valencia	1300 kilométer
Valladolid	1300 kilométer
Moron	1300 kilométer

Francia Köztársaság

Orleans-Bricy	1400 kilométer
Nice-Cote d'azur	800 kilométer
Toulouse-Blagnac	700 kilométer

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága

Brize Norton	1150 kilométer
Scampton	1150 kilométer
Leuchars	1150 kilométer
Scilly-szigetekkel	1500 kilométer
Shetland-szigetekkel	1500 kilométer

Görög Köztársaság

Thessaloniki	900 kilométer
Elefsis	900 kilométer
Kréta, Karpathosz, Rhodosz és Kos szigetével	1100 kilométer

Magyar Köztársaság

Budapest-Ferihegy	860 kilométer
-------------------	---------------

Izlandi Köztársaság

1500 kilométer

Olasz Köztársaság

Milano-Malpensa	1130 kilométer
Palermo-Punta Raisi	1400 kilométer

Norvég Királyság

Oslo-Gardermoen	1700 kilométer
Tromsøe-Langnes	1700 kilométer

Lengyel Köztársaság

Varso-Okecie	1400 kilométer
--------------	----------------

Portugál Köztársaság

Lisszabon	1200 kilométer
Sta. Maria	1700 kilométer
Porto Santo	1030 kilométer

Románia

Bukarest-Otopeni	900 kilométer
Temesvár	900 kilométer
Bacau	900 kilométer

Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság

Prága	600 kilométer
Pozsony	700 kilométer
Kassa	400 kilométer

Török Köztársaság

Eskisehir	1500 kilométer
Diyarbakir	1500 kilométer

Ukrajna

Borispol	2100 kilométer
----------	----------------

B. MELLÉKLET**Információk az érzékelő műszerekről****I. Fejezet***Technikai információ*

1. A IV. cikk 10. bekezdésének megfelelően mindegyik részes állam tájékoztatja az összes többi részes államot a részes állam által a Szerződés V. cikkének megfelelően kijelölt megfigyelő repülőgépre felszerelt minden érzékelő műszerrel kapcsolatos, jelen fejezetben felsorolt technikai információkról.

2. Az alábbi technikai információkat biztosítják az optikai panoráma és sorozatfelvevő fényképezőgépekről:

- (A) típus és modell;
- (B) látómező a repülési útvonal irányában és arra merőlegesen, vagy letapogatási szög, fokban;
- (C) képméret, milliméterszer milliméterben;
- (D) exponálási idő, másodpercben;
- (E) a használt színszűrők típusa, színe, és szűrőtényezőjük;
- (F) minden objektívhez:
 - (1) név;
 - (2) fókusz távolság, milliméterben;
 - (3) a lencse legnagyobb relatív nyílása;
 - (4) képfelbontás 1000:1 kontraszt aránynál vagy az ennek megfelelő 1,0-es modulációnál a legnagyobb relatív nyílásnál, vonal/milliméterben;

(G) a legkisebb és legnagyobb fényképezési ciklusidő, másodpercben, vagy felvételi sebesség, képkocka/másodpercben, ha alkalmazható;

(H) a legnagyobb sebesség/magasság viszony, ha alkalmazható;

(I) optikai sorozatfelvevő fényképezőgépek esetén a horizonttól mért legnagyobb vagy a függőlegestől mért legkisebb szög, fokban; és

(J) a működés legnagyobb repülési magassága méterben, ha alkalmazható.

3. Az alábbi technikai információkat biztosítják a videokamerákról:

- (A) típus és modell;
- (B) látómező a repülési útvonal irányában és arra merőlegesen, fokban;
- (C) az objektívhez:
 - (1) fókusz távolság, milliméterben;
 - (2) a legnagyobb relatív nyílás;

- (3) képfelbontás 1000:1 kontraszt arányánál, vagy az annak megfelelő 1,0-es modulációnál a legnagyobb relatív nyílásnál, vonal/milliméterben;
- (D) a detektorelemek mérete, mikrométerben, vagy ennek megfelelő információ a képcsőről;
- (E) a detektorelemek száma;
- (F) a rendszer fényérzékenysége, luxban vagy watt/négyzetcentiméterben; és
- (G) a színekép sávszélessége, nanométerben.
4. Az alábbi technikai információkat biztosítják az infravörös vonalas letapogató berendezésekről:
- (A) típus és modell;
- (B) látómező vagy letapogatási szög, fokban;
- (C) a legkisebb pillanatnyi látómező, a repülés irányában és arra merőlegesen, milliradiánban;
- (D) a színekép sávszélesség, mikrométerben;
- (E) a legkisebb hőmérsékleti különbség-felbontás, Celsius fokban;
- (F) a detektor hőmérséklete működés közben, Celsius fokban;
- (G) a bekapcsolástól a rendszer beindításáig és a normál működési hőmérsékletre történő lehűtéséig szükséges idő, percben;
- (H) a legnagyobb működési időtartam, órában és percben, ha alkalmazható;
- (I) a legnagyobb sebesség/magasság viszony; és
- (J) a legnagyobb működési magasság, méterben, ha alkalmazható.
5. Az alábbi technikai információkat biztosítják az oldalra néző szintetikus nyílású lokátorról:
- (A) típus és modell;
- (B) lokátor frekvenciasávok, a jellemző működési frekvencia, megahertzben;
- (C) polarizációk;
- (D) lokátor impulzusok száma, méterenként vagy másodpercenként;
- (E) a leképzett terület közelebbi szélének a függőlegestől mért szöge, fokban;
- (F) sáv szélesség, kilométerben;
- (G) terepi felbontás térben és azimutban, ferde síkban, méterben;
- (H) a legnagyobb működési magasság, méterben, ha alkalmazható; és
- (I) az adóteljesítmény, wattban.
6. Az alábbi technikai információkat biztosítják az adatokat fotófilmre rögzítő berendezésekről:
- (A) az egyes érzékelő műszerek által használható filmtípusok;
- (B) a film szélessége, milliméterben;
- (C) a film felbontóképessége 1000:1 kontraszt arányánál, vagy az ennek megfelelő 1,0-es modulációnál, vonal/milliméterben; és
- (D) minden filmtípus kazettájának befogadó képessége, méterben.
7. Az alábbi technikai információkat biztosítják azokról az érzékelő műszerekről, amelyek az adatokat más eszközre rögzítik:
- (A) az adatokat rögzítő eszköz típusa és modellje;
- (B) az adatrögzítő anyag típusa és formája;
- (C) sávszélesség, hertzben, ha alkalmazható;
- (D) az adatrögzítés sebessége, megabit per másodpercben, ha alkalmazható;
- (E) az adatrögzítő eszköz kapacitása, percben vagy megabitben;
- (F) az érzékelő műszer által szerzett adatok tárolásának módja és az adatok nyilvántartása.

II. Fejezet

Az adatok nyilvántartása

1. A megfigyelési időszak során az érzékelő műszerek által gyűjtött adatokra az alábbi információkat rögzítik valamennyi eredeti negatív filmtekercs befűző részére vagy bármely más rögzítő eszköz elejére jelen melléklet 1. függelékének rendelkezései szerint:
- (A) a megfigyelő repülés hivatkozási száma;
- (B) a megfigyelő repülés dátuma;
- (C) az érzékelő műszer azonosító jele;
- (D) az érzékelő műszer helyzete; és
- (E) fókusz távolság, ha alkalmazható.

2. A megfigyelő repülőgép navigációs és repülőelektronikai rendszeréből az alábbi információkat rögzítik kézi vagy elektronikus úton és tartják nyilván a megfigyelési időszakban az érzékelő műszerekkel gyűjtött adatokon jelen melléklet 1. függelékének rendelkezései szerint olyan módon, ami nem teszi értelmezhetetlenné a részleteket:

(A) optikai fényképezőgépeknél:

- (1) a megfigyelési időszak kezdetén és a megfigyelési időszak bármely közbeeső helyén, ahol jelentős föld feletti magasság, irány vagy sebesség változásra kerül sor, és a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság által az ideiglenes alkalmazás időszakában meghatározott időnként:
 - a) föld feletti magasság;
 - b) helyzet;
 - c) valós irány; és
 - d) letapogatási szög;
- (2) a fotófilm minden kockáján:
 - a) a felvétel száma;
 - b) idő; és
 - c) dőlési szög;

(B) videokameránál és infravörös vonalas letapogató berendezéseknél a megfigyelési időszak kezdetén és a megfigyelési időszak bármely közbeeső helyén, ahol jelentős föld feletti magasság, irány vagy sebesség változásra kerül sor, és a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság által az ideiglenes alkalmazás időszakában meghatározott időnként:

- (1) dátum és idő;
- (2) föld feletti magasság;
- (3) helyzet;
- (4) valós irány; és
- (5) letapogatási szög;

(C) oldalra néző szintetikus nyírlású lokátornál:

- (1) a megfigyelési időszak kezdetén és a megfigyelési időszak bármely közbeeső helyén, ahol jelentős föld feletti magasság, irány vagy sebesség változásra kerül sor, és a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság által az ideiglenes alkalmazás időszakában meghatározott időnként:
 - a) dátum és idő;
 - b) föld feletti magasság;
 - c) helyzet;
 - d) valós irány;
 - e) látószög a lefedett sáv szélesség legközelebbi pontjára;
 - f) letapogatási sáv szélesség; és
 - g) polarizáció;
- (2) a helyes képkidolgozás biztosítása érdekében minden időben mérik:
 - a) föld feletti sebesség;
 - b) oldalazás;
 - c) bólintási szög; és
 - d) dőlési szög.

3. Egyedi filmkockákról vagy az eredeti negatív filmről vagy más rögzítő eszközökről készített képcsíkok másolatain a jelen fejezet 1. és 2. bekezdésben felsorolt adatokat minden pozitív másolaton feltüntetik.

4. A részes államok jogosultak a megfigyelő repülés során gyűjtött adatokat akár alfanumerikus, akár kódolt formában megjelölni, amiről a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság megállapodik az ideiglenes alkalmazás időszakában.

B. melléklet 1. függelék

A megfigyelő repülés során gyűjtött adatok nyilvántartása

1. A megfigyelő repülés hivatkozási számát hat elemből álló alfanumerikus csoporttal jelölik az alábbi megállapodás szerint:

- (A) „OS” betűk;
- (B) a naptári év utolsó számjegye, amelyre az egyéni aktív kvóta érvényes; és

(C) egy háromjegyű szám, amely minden egyes egyéni megfigyelő repülést jelöl, és magába foglalja a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság keretében az éves felülvizsgálat során a naptári évre adott részes állam számára egy másik részes állam területe feletti repülésre kiutalt aktív kvótát.

2. Az érzékelő műszer azonosító jelét legfeljebb hateleemes, különálló alfanumerikus csoporttal jelölik, amely két csoportot foglal magába, az alábbi megállapodás szerint:

(A) az érzékelő műszer kategóriáját legfeljebb négy betűből álló csoport jelzi az alábbi megállapodás szerint:

- (1) OP — optikai panoráma fényképezőgép;
- (2) OF — optikai sorozatfelvevő fényképezőgép;
- (3) TV — videokamera;
- (4) IRLS — infravörös vonalas letapogató berendezés; vagy
- (5) SAR — oldalra néző szintetikus nyílású lokátor.

(B) az adatrögzítő eszköz típusát két betűből álló csoport jelzi az alábbi megállapodás szerint:

- (1) BI — fekete-fehér, infravörös érzékeny;
- (2) BM — fekete-fehér, monochromatikus;
- (3) BP — fekete-fehér, panchromatikus;
- (4) BR — fekete-fehér, fordítós;
- (5) TA — szalag, analóg; vagy
- (6) TD — szalag, digitális.

3. A megfigyelő műszer elhelyezését legfeljebb kilenceleemes, különálló alfanumerikus csoporttal jelölik, amely három csoportot foglal magába, az alábbi megállapodás szerint:

(A) az érzékelő műszer megfigyelő repülőgépre történő felszerelését négyeleemes alfanumerikus csoporttal jelölik, mint:

- (1) az „INT” kóddal jelölt belső felszerelést, amit egy szám követ, amely az érzékelő műszer felszerelésének relatív helyét jelöli a megfigyelő repülőgépen a megfigyelő repülőgép orrától a farkáig folyamatosan számozva; vagy
- (2) a „POD” kóddal jelölt külső felszerelést, amit a következő három betű egyike követ:
 - a) L — bal szárny alatti felfüggesztés;
 - b) R — jobb szárny alatti felfüggesztés; vagy
 - c) C — felfüggesztés a gép tengelyvonalában;

(B) a felszerelés módját legfeljebb háromeleemes alfanumerikus csoport jelzi az alábbi megállapodás szerint:

- (1) a függőleges felszerelést, amelynél az érzékelő műszer tengelye nem tér el 5 foknál jobban a függőlegetől, az „V” betű jelzi;
- (2) a ferde tengelyű felszerelést, amelynél az érzékelő műszer tengelye 5 foknál jobban eltér a függőlegetől, az alábbi két betű egyikével jelölik, amit a fokban megadott elhajlási szög követ:
 - a) L — bal irányú;
 - b) R — jobb irányú;
- (3) a kettő vagy több érzékelő műszer szárnyra történő felszerelését „F” betű jelzi;

(C) szárnyra történő felszerelésnél az érzékelő műszerek számát és helyzetét egy legfeljebb két számból álló csoport jelöli az alábbiak szerint:

- (1) az első szám az érzékelő műszerek összesített számát jelöli az adott felszerelésben;
- (2) a második szám az egyes érzékelő műszerek helyzetét jelöli a megfigyelő repülőgép menetirányához viszonyítva balról jobbra haladva.

4. Az objektív fókusz távolságát milliméterben adják meg.

5. A dátumot és az időpontot a koordinált egységes időben (CUT) perc pontossággal adják meg.

6. A megfigyelő repülőgép föld feletti átlagos magasságát ötjegyű szám jelöli, amit a mértékegységet jelző kód követ, lábban F betűvel vagy méterben M betűvel jelölve.

7. A megfigyelő repülőgép helyzetét szélességi és hosszúsági fokban adják meg századok pontossággal dd.dd. (É vagy D) ddd.dd. (K vagy NY), vagy fokban és percben perc pontossággal dd.mm. (É vagy D) ddd.mm. (K vagy NY) formában.

8. A megfigyelő repülőgép valós haladási irányát fokokban adják meg fok pontossággal.

9. A megfigyelő repülőgép fordulósögét fokokban adják meg, amit egy kód követ, amely jelzi, hogy a forduló balra, L betűvel jelölve, vagy jobbra, R betűvel jelölve, történik.

10. A megfigyelő repülőgép emelkedési szögét fokokban adják meg, amit egy kód követ, amely jelzi, hogy a hajlás a horizonthoz viszonyítva felfelé, U betűvel jelölve, vagy lefelé, D betűvel jelölve, történik.

11. A megfigyelő repülőgép oldalazási szögét fokokban adják meg, amit egy kód követ, amely jelzi, hogy az eltérés balra, L betűvel jelölve, vagy jobbra, R betűvel jelölve, történik a repülőgép repülési irányához viszonyítva.

12. A megfigyelő repülőgép föld feletti sebességét háromjegyű számmal jelölik, amit két betűs kód követ, amely jelzi a mértékegységet, tengeri mérföld/órában, NM betűkkel jelölve, vagy kilométer/órában, KM betűkkel jelölve.

13. A tevékenységi sáv legközelebbi pontját kilométerben adják meg.

14. A lefelé néző szöveget a függőlegestől mért fokban adják meg.

15. A tevékenységi sáv szélességet kilométerben adják meg.

16. A megfigyelő repülés során az azonos érzékelő műszerben használt fotófilm minden egyes kazettáját egytől kezdődően sorszámozzák. Az eredeti negatív film minden egyes érzékelő műszer által exponált minden egyes kockáját egyenként sorszámozzák az érzékelő műszer kazettájának első képétől az utolsóig. Minden egyes esetben, amikor a film számozása során egy vagy két számot használnak filmkockaként, az egyes kockákat egyértelműen megjelölik, vagy a kocka közepéhez legközelebb eső számmal, vagy, ha a számok egyforma távolságra vannak a kocka közepétől, a kisebb egész számmal.

C. MELLÉKLET

Információk a megfigyelő repülőgépről

A Szerződés V. cikke 2. bekezdésének rendelkezései értelmében a részes államok, amikor egy repülőgépet megfigyelő repülőgépnek jelölnek ki, az összes többi részes államot értesítik az alábbiakban kifejtett információkról.

1. Azonosítás:

(A) típus és modell; és

(B) a megfigyelő repülőgépre felszerelt valamennyi érzékelő műszer száma, kategóriája, típusa és elhelyezése a Szerződés „B” melléklete rendelkezéseinek megfelelően;

2. Feladattervezés:

(A) a megfigyelő repülőgépre felszerelt valamennyi érzékelő műszer típusára és elhelyezésére:

(1) azokra, ahol a föld feletti magasságtól függ a terepi felbontás, azt a föld feletti magasságot méterben, amelyen az adott érzékelő műszer eléri a kategóriájára vonatkozóan a Szerződés IV. cikke 2. bekezdésben meghatározott terepi felbontást;

(2) azokra, ahol a terepi felbontás nem függ a föld feletti magasságtól, a legnagyobb hatótávolsághoz tartozó magasságot;

(B) optimális utazósebesség kilométer/órában, minden egyes magasságon a jelen bekezdés (A) albekezdésében meghatározottak szerint;

(C) üzemanyag fogyasztás kilogramm/órában optimális utazósebességen minden egyes magasságon a jelen bekezdés

(A) albekezdésében meghatározottak szerint.

3. Navigációs, híradó és leszállító műszerek:

(A) a megfigyelő repülőgépre szerelt valamennyi típusú navigációs berendezés, beleértve azok helymeghatározási pontosságát, méterben; és

(B) a megfigyelő repülőgépre szerelt rádióösszeköttetési, megközelítő és leszállító segédeszközök, az ICAO szabványoknak megfelelően.

4. A repülőgép földi kezelése:

(A) hossz, szárnyfeszítávolság, legnagyobb magasság, keréktávolság és fordulási sugár;

(B) legnagyobb felszálló súly és leszálló súly;

(C) a legnagyobb felszálló és leszálló súlyhoz szükséges repülőtéri kifutó hossza és a burkolat szilárdsága, beleértve bármilyen burkolat nélküli pályán történő leszállóképességet;

(D) üzemanyag, olaj, hidraulikai folyadék és oxigén típusai és mennyisége;

(E) az elektromos karbantartó berendezések és indító egységek típusai; és

(F) egyéb különleges követelmények.

5. Elhelyezési létesítmények:

(A) a repülőszemélyzet száma;

(B) az érzékelő műszerek kezelőinek száma;

(C) a repülési képviselők, a repülési megfigyelők, vagy más, a fedélzeten leültethető képviselők száma; és

(D) hálólhelyek.

D. MELLÉKLET**A megfigyelő repülőgép és az érzékelő műszerek hitelesítése**

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. Mindegyik részes állam jogosult részt venni egy másik részes állam által a Szerződés V. cikke értelmében kijelölt valamennyi típus és modell egy megfigyelő repülőgépe és a hozzá tartozó érzékelőműszer-készlet hitelesítésében, amelynek során a megfigyelő repülőgépet és műszereit a földön és repülés közben egyaránt megvizsgálják.

2. Minden hitelesítést azért hajtanak végre, hogy megállapítsák:

(A) a repülőgép a Szerződés V. cikke értelmében kijelölt típushoz és modellhez tartozik;

(B) a megfigyelő repülőgépére felszerelt érzékelő műszerek a Szerződés IV. cikke 1. bekezdésében meghatározott kategóriába tartoznak, és kielégítik a Szerződés IV. cikke 2. bekezdésében meghatározott követelményeket;

(C) a technikai információkat a Szerződés „B” melléklete I. fejezetének rendelkezéseivel összhangban biztosították;

(D) abban az esetben, ha az érzékelő műszer terepi felbontása függ a föld feletti magasságtól, a legkisebb föld feletti magasságot, amelyről az adott típusú és modellű megfigyelő repülőgépre felszerelt valamennyi érzékelő műszert működtetni lehet egy megfigyelő repülés során, a Szerződés IV. cikke 2. bekezdésében kifejtett terepi felbontást korlátozó előírásoknak megfelelően;

(E) abban az esetben, ha a terepi felbontás nem függ a föld feletti magasságtól, az adott típusú és modellű megfigyelő repülőgépre felszerelt minden ilyen érzékelő műszer terepi felbontása megfelel a Szerződés IV. cikke 2. bekezdésében kifejtett terepi felbontást korlátozó előírásoknak; és

(F) az érzékelő műszerek érzékelő felületének fedői, vagy más, az érzékelő műszerek működését akadályozó eszközök a Szerződés IV. cikke 4. bekezdésének rendelkezéseivel összhangban megfelelő helyzetben vannak.

3. Minden hitelesítést végrehajtó részes állam értesíti az összes többi részes államot legalább 60 nappal a hétnapos időszakot megelőzően, amelynek során a megfigyelő repülőgép és érzékelő műszereinek hitelesítésére sor kerül. Az ilyen bejelentés meghatározza:

(A) a megfigyelő repülőgép és érzékelő műszereinek hitelesítését végző részes államot;

(B) a belépési pontot, amelyre a hitelesítésen részt vevő részes államok személyzetének érkeznie kell;

(C) a helyet, ahol a hitelesítést végrehajtják;

(D) a hitelesítés kezdetének és befejezésének dátumát;

(E) mindegyik hitelesítésre kerülő megfigyelő repülőgép számát, típusát és modelljét; és

(F) a hitelesítésre kerülő megfigyelő repülőgépre felszerelt minden egyes érzékelő műszer típusát és modelljét, leírását és formáját a Szerződés „B” melléklete 1. függelékében meghatározott formátumnak megfelelően.

4. Jelen fejezet 3. bekezdése rendelkezéseinek megfelelő bejelentés kézhezvételét követő 10 napnál nem később mindegyik részes állam tájékoztatja az összes többi részes államot részvételi szándékáról adott repülőgép és érzékelő műszereinek a Szerződés IV. cikke 11. bekezdése rendelkezéseinek megfelelő hitelesítésén. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül határozzák meg a hitelesítésen részt vevő személyek számát a részvételi szándékot bejelentő részes államokból. Amennyiben nem állapodnak meg másképpen, a személyek száma együttesen nem haladja meg a 40 főt, egyetlen részes államból pedig a négy főt. Abban az esetben, ha két vagy több részes állam jelenti be azonos időszakra a hitelesítés végrehajtási szándékát, a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül döntenek el, hogy melyikük hajtja végre a hitelesítést abban az időszakban.

5. Mindegyik, hitelesítésen részt vevő részes állam bejelenti a hitelesítést végrehajtó részes államnak legalább 30 nappal a megfigyelő repülőgép jelen fejezet 3. bekezdésének megfelelően bejelentett hitelesítésének kezdő napja előtt a következőket:

(A) a hitelesítésben részt vevő személyek nevét, és abban az esetben, ha nem kereskedelmi repülőgépet használnak a belépési pontra történő utazáshoz, a repülőgép személyzet névsorát, minden esetben feltüntetve a nemet, születési időt, születési helyet és útlevélszámot. Minden ilyen személy szerepel a Szerződés XIII. cikke 1. fejezete szerint kijelölt személyek listáján;

(B) az ilyen személyek belépési pontra érkezésének dátumát és várható időpontját; és

(C) a belépési pontra érkezéshez használt szállítási módot.

6. Legalább 14 nappal a megfigyelő repülőgép hitelesítésének jelen fejezet 3. bekezdése szerint bejelentett kezdő napja előtt, a hitelesítést végrehajtó részes állam a hitelesítésben részt vevő részes államok számára az alábbi informá-

ciókat szolgáltatja a megfigyelő repülőgépre felszerelt valamennyi érzékelő műszerről és a műszerek által gyűjtött adatok nyilvántartására használt felszerelésekről:

(A) az érzékelő műszer valamennyi alkotó elemének leírása, beleértve célját és bármilyen kapcsolatát az adatok nyilvántartására használt felszerelésekhez;

(B) valamennyi érzékelő műszer önálló, a megfigyelő repülőgépből kiemelten készített fényképe az alábbi feltételek szerint:

- (1) mindegyik érzékelő műszer legalább 80%-ban töltse ki a fényképet függőleges vagy vízszintes formában;
- (2) az ilyen fényképek lehetnek színesek vagy fekete-fehérek, és a szélek nélkül 18×24 centiméter méretűek lesznek;
- (3) mindegyik fényképen feltüntetik az érzékelő műszer kategóriáját, típusát és modelljét, és az érzékelő műszert hitelesítésre bemutató részes állam nevét;

(C) valamennyi érzékelő műszer repülés közbeni működésére vonatkozó utasítások.

7. Abban az esetben, ha egyetlen részes állam sem jelzi jelen fejezet 5. bekezdése meghatározásai szerinti részvételi szándékát a hitelesítésen, a részes állam maga hajt végre repülés közbeni vizsgálatot jelen melléklet III. fejezetének rendelkezései szerint, és készít hitelesítési jelentést jelen melléklet IV. fejezetének rendelkezései szerint.

8. A Szerződés XIII. cikke II. fejezetének rendelkezései érvényesek mindegyik, hitelesítésben részt vevő részes állam személyzetére a hitelesítést végrehajtó részes állam területén való tartózkodásuk teljes időszaka alatt.

9. Mindegyik, hitelesítésen részt vevő részes állam személyzete a hitelesítési jelentés aláírását követően haladéktalanul elhagyja a hitelesítést végrehajtó részes állam területét.

II. Fejezet

Földi vizsgálat

1. A hitelesítést végrehajtó részes állam beleegyezésével földi vizsgálatokat egynél több részes állam is végrehajthat egyidejűleg. A részes államok jogosultak a megfigyelő repülőgép és érzékelő műszereinek földi vizsgálatát közösen végrehajtani. A hitelesítést végrehajtó részes állam jogosult meghatározni bármely időszakban a bevonható személyzet számát a megfigyelő repülőgép és érzékelő műszereinek földi vizsgálatába.

2. Amennyiben nem állapodnak meg másképpen, az egyes megfigyelő repülőgépek és érzékelő műszereik földi vizsgálata nem lehet hosszabb három nyolcórás időszagnál.

3. A földi vizsgálat megkezdése előtt a hitelesítést végrehajtó részes állam a földi vizsgálatban részt vevő részes államok számára az alábbi információkat biztosítja:

(A) optikai panoráma és sorozatfelvevő fényképezőgépek esetén:

- (1) az objektív modulációs átviteli függvénye, ami megfelel az objektív térbeli felbontási értékének (frekvencia/kontraszt jellemzők) az objektív legnagyobb relatív nyílásánál, vonal/milliméterben;
- (2) a fekete-fehér légi film jellemzői, amelyet a megfigyelő repülés során adatgyűjtésre vagy az ilyen adatok másolására használnak a Szerződés „K” melléklete I. fejezete 2. bekezdésének rendelkezéseivel összhangban;
- (3) az eredeti negatív film előhívására használt filmelőhívók, és a negatív film vagy pozitív másolat készítéséhez használt másoló berendezések jellemzői a Szerződés „K” melléklete I. fejezete 1. bekezdésének rendelkezéseivel összhangban; és
- (4) ellenőrző repülési adatok, amelyek megmutatják valamennyi optikai fényképezőgépben használatos légi-film-típus terepi felbontását a föld feletti magasság függvényében;

(B) videokamerák esetén az ellenőrző repülési adatokat valamennyi műszer eredményéről, amelyek a föld feletti magasság függvényében mutatják a terepi felbontást;

(C) infravörös vonalas letapogató berendezések esetén az ellenőrző repülési adatokat valamennyi műszer eredményéről, amelyek a föld feletti magasság függvényében mutatják a terepi felbontást; és

(D) oldalra néző szintetikus nyílású lokátornál az ellenőrző repülési adatokat valamennyi műszer eredményéről, amelyek a repülőgéptől való ferde távolság függvényében mutatják a terepi felbontást.

4. A földi vizsgálat megkezdése előtt a hitelesítést végrehajtó részes állam tájékoztatja a hitelesítésben részt vevő részes államot vagy részes államokat:

(A) a megfigyelő repülőgép és érzékelő műszerei földi vizsgálatának végrehajtási tervéről;

(B) a megfigyelő repülőgépről, valamint érzékelő műszereiről, a csatlakozó felszerelésekről és a műszerek érzékelő felületeinek fedőiről vagy más, a műszerek működését akadályozó eszközökről, vázlatok, térképek, diák és más vizuális anyagok segítségével jelezve helyüket a megfigyelő repülőgépen;

(C) valamennyi szükséges biztonsági előírásról, amelyeket a megfigyelő repülőgép és érzékelő műszerei földi vizsgálata során betartanak; és

(D) a leltározási eljárásokról, amelyeket a hitelesítést végrehajtó részes állam kísérői használni szándékoznak jelen fejezet 6. bekezdésének megfelelően.

5. A földi vizsgálat megkezdése előtt mindegyik, hitelesítésen részt vevő részes állam eljuttatja a hitelesítést végrehajtó részes államnak a földi vizsgálat vagy a légi vizsgálat során alkalmazni kívánt valamennyi eszközének a listáját. A vizsgálatot végrehajtó részes államok számára engedélyezik, hogy a megfigyelő repülőgép fedélzetére vigyenek és használjanak videokamerákat, kézi hangrögzítőket és kézi elektronikus számítógépeket. A hitelesítésben részt vevő részes államok számára engedélyezik más eszközök használatát, a hitelesítést végrehajtó részes állam jóváhagyásával.

6. A hitelesítésben részt vevő részes államok a hitelesítést végrehajtó részes állammal együtt tételesen leltárba veszik a jelen fejezet 5. bekezdésében biztosított valamennyi eszközt, és áttekintik a leltározási eljárásokat, amelyeket azért folytatnak, hogy meggyőződjenek: minden egyes eszközt, amit a hitelesítésben részt vevő részes államok a megfigyelő repülőgép fedélzetére vittek, a vizsgálat befejezésekor eltávolítottak a megfigyelő repülőgépről.

7. Mindegyik, hitelesítésben részt vevő részes állam személyzete jogosult a megfigyelő repülőgép és a megfigyelő repülőgépre felszerelt valamennyi érzékelő műszer földi vizsgálata során az alábbi tevékenységeket folytatni:

(A) meggyőződni arról, hogy a megfigyelő repülőgépre felszerelt valamennyi érzékelő műszer száma és helye megfelel a jelen melléklet I. fejezete 6. bekezdése, a „C” melléklet és a „B” melléklet I. fejezete rendelkezéseivel összhangban biztosított információknak;

(B) megismerkedni a megfigyelő repülőgépen lévő valamennyi érzékelő műszer elhelyezésével, beleértve azok minden alkotó elemét, kapcsolódásukat egymáshoz és bármely más, hozzájuk tartozó felszereléshez, amelyet az információk nyilvántartására használnak;

(C) bemutatót kapni minden egyes érzékelő műszer kezeléséről és működéséről; és

(D) megismerkedni a jelen fejezet 3. bekezdésének rendelkezéseivel összhangban biztosított próbarepülési adatmunkákkal.

8. Bármely, hitelesítésben részt vevő részes állam kérésére a hitelesítést végrehajtó részes állam fényképet készít a megfigyelő repülőgépre felszerelt bármely érzékelő műszerről, a megfigyelő repülőgépen lévő, hozzájuk tartozó felszerelésekről, vagy a műszerek érzékelő felületéről fedőikkel, vagy az érzékelő műszerek működését akadályozó eszközökről. Az ilyen fényképek kielégítik a jelen melléklet I. fejezete 6. bekezdése (B)(1), (2) és (3) albekezdésében meghatározott követelményeket.

9. A hitelesítést végrehajtó részes állam jogosult személyzetet kijelölni a hitelesítésben részt vevő részes államok személyzetének kísérésére a teljes földi vizsgálat során, hogy megerősítsék jelen fejezet rendelkezéseinek betartását. A hitelesítést végrehajtó részes állam személyzete nem avatkozik a hitelesítésben részt vevő részes államok tevékenységébe, amennyiben az ilyen tevékenység nem mond ellent a jelen fejezet 4. bekezdése (C) albekezdésében meghatározott biztonsági előírásoknak.

10. A hitelesítést végrehajtó részes állam hozzáférést biztosít a hitelesítésben részt vevő részes államok számára a teljes megfigyelő repülőgéphez, érzékelő műszereihez és a hozzájuk tartozó felszerelésekhez, és megfelelő áramforrást biztosít érzékelő műszerei és a hozzájuk tartozó felszerelések működéséhez. A hitelesítést végrehajtó részes állam kinyitja a fülkéket, vagy eltávolítja az elemeket vagy akadályokat, hogy a szükséges mértékben lehetővé tegye bármely, a hitelesítés tárgyát képező érzékelő műszer és hozzá tartozó felszerelés vizsgálatát.

11. Jelen fejezet rendelkezéseinek betartásával a földi vizsgálatot olyan módon hajtják végre, ami nem

(A) korlátozza, sérti, vagy akadályozza meg a megfigyelő repülőgép vagy érzékelő műszereinek későbbi működését;

(B) alakítja át a megfigyelő repülőgép vagy érzékelő műszereinek elektromos vagy mechanikus szerkezetét; vagy

(C) rontja a megfigyelő repülőgép repülési képességét.

12. A hitelesítésben részt vevő részes államok jogosultak az jelen fejezet 5. bekezdésében felsorolt eszközök használatával méréseket végezni, jegyzeteket, vázlatokat és hasonló okmányokat és felvételeket készíteni a megfigyelő repülőgépről érzékelő műszereiről és a hozzájuk tartozó felszerelésekről. Az ilyen munkaokmányokat a hitelesítésben részt vevő részes állam megtarthatja, és a hitelesítést végrehajtó részes állam nem tekinti át vagy vizsgálja meg azokat.

13. A hitelesítést végrehajtó részes állam mindent elkövet, hogy válaszoljon a hitelesítésen részt vevő részes államok földi vizsgálatlalt összefüggő kérdéseire.

14. A földi vizsgálat befejezésekor a hitelesítésen részt vevő részes államok elhagyják a megfigyelő repülőgépet, és a hitelesítést végrehajtó részes állam jogosult a jelen fejezet 6. bekezdésében rögzítettekkel összhangban saját leltározási eljárásainak alkalmazására, hogy meggyőződjön: a földi vizsgálat során a jelen fejezet 5. bekezdésével összhangban használt valamennyi eszközt eltávolították a megfigyelő repülőgépről.

III. Fejezet

Repülés közbeni vizsgálat

1. A megfigyelő repülőgép és érzékelő műszerei földi vizsgálatát végrehajtásának kiegészítéseként a hitelesítést végrehajtó részes állam végrehajtja érzékelő műszerei repülés közbeni vizsgálatát, amely elegendő ahhoz, hogy

(A) lehetővé tegye a megfigyelő repülőgépre felszerelt összes érzékelő műszer működésének megfigyelését;

(B) abban az esetben, ha az érzékelő műszer terepi felbontása függ a föld feletti magasságtól, annak a legkisebb föld feletti magasságnak a megállapításához, amelyen egy adott típusú és modellű megfigyelő repülőgépre felszerelt valamennyi érzékelő műszert működtetnek bármely megfigyelő repülés során a Szerződés IV. cikke 2. bekezdésében meghatározott terepi felbontási korlátozásnak megfelelően; és

(C) abban az esetben, ha az érzékelő műszer terepi felbontása nem függ a föld feletti magasságtól, egy adott típusú és modellű megfigyelő repülőgépen elhelyezett minden egyes érzékelő műszer terepi felbontásának megállapításához, a Szerződés IV. cikke 2. bekezdésében meghatározott terepi felbontási korlátozásnak megfelelően.

2. Az érzékelő műszerek repülés közbeni vizsgálatának megkezdése előtt a hitelesítést végrehajtó részes állam ismerteti a hitelesítésben részt vevő részes államokkal a repülés közbeni vizsgálat végrehajtására vonatkozó tervét. A tájékoztató az alábbi információkat foglalja magába:

(A) a kalibráló célok vázlatát, amelyet jelen melléklet 1. függelége I. fejezete 5. bekezdésének rendelkezései szerint a repülés közbeni vizsgálatához használni kíván;

(B) a várható időtartamot, az időjárási feltételeket, az összes hitelesíteni kívánt érzékelő műszerre vonatkozóan a kalibráló célok feletti valamennyi átrepülés számát, irányát és föld feletti magasságát; és

(C) az összes biztonsági előírást, amelyet a megfigyelő repülőgép és érzékelő műszerei repülés közbeni vizsgálatát során betartanak.

3. A repülés közbeni vizsgálat végrehajtása előtt és alatt a hitelesítésen részt vevő részes államok jogosultak megtekinteni a kalibráló célok elhelyezését. A hitelesítést végrehajtó részes állam biztosítja a szükséges eszközöket, hogy meggyőződjenek: a kalibráló célok megfelelnek a jelen melléklet 1. függelége I. fejezetében rögzített előírásoknak.

4. A repülés közbeni vizsgálatot tiszta légköri, nappali viszonyok mellett hajtják végre, ha nem állapotnak meg másképpen, a kalibráló célok felett a megfigyelő repülőgépre felszerelt valamennyi érzékelő műszer kategóriájára vonatkozóan jelen melléklet 1. függelége II. fejezete rendelkezéseinek megfelelően, hogy meghatározzák valamennyi érzékelő műszer terepi felbontását.

5. A hitelesítést végrehajtó részes állam olyan adatokat biztosít az időjárási feltételekről a kalibráló célok elhelyezési térségében az érzékelő műszerek repülés közbeni vizsgálatának időszakára, amelyek a jelen melléklet 1. függelége III. fejezetében meghatározott módszerek szerinti számításokhoz szükségesek.

6. Mindegyik részes állam jogosult személyzetet kijelölni a repülés közbeni vizsgálatában való részvételre. Abban az esetben, ha az így kijelölt személyek száma meghaladja a megfigyelő repülőgép szállítóképességét, a hitelesítésben részt vevő részes államok megállapodnak, hogy a kijelölt személyzet mely tagjai vesznek részt a repülés közbeni vizsgálaton.

7. A részes államok jelen fejezet 6. bekezdése szerint kijelölt személyzete jogosult figyelemmel kísérni a hitelesítést végrehajtó részes állam személyzete által működtetett érzékelő műszerek munkáját.

8. A hitelesítésben részt vevő részes állam személyei jogosultak figyelemmel kísérni a repülés közbeni vizsgálat során exponált eredeti negatív film kazettáinak kinyitását, tárolását, előhívását és kezelését a Szerződés „K” melléklete II. fejezetének rendelkezéseivel összhangban.

IV. Fejezet

Hitelesítési jelentés

1. A földi és a repülés közbeni vizsgálat befejezésekor az érzékelő műszerek által rögzített adatokat és a kalibráló célok adatait a hitelesítést végrehajtó részes állam és a hitelesítésben részt vevő részes államok közösen vizsgálják meg. Ezek a részes államok hitelesítési jelentést készítenek, amely megállapítja:

(A) hogy a kijelölt megfigyelő repülőgép a Szerződés V. cikkének megfelelően kijelölt típusba és modellbe tartozik;

(B) hogy a megfigyelő repülőgépre felszerelt érzékelő műszerek a Szerződés IV. cikke 1. bekezdésében meghatározott kategóriába tartoznak, és kielégítik a Szerződés IV. cikke 2. bekezdésének követelményeit;

(C) hogy az érzékelő műszerekről szolgáltatott technikai információk összhangban vannak a Szerződés „B” melléklete I. fejezetével;

(D) abban az esetben, ha az érzékelő műszer terepi felbontása függ a föld feletti magasságtól, azt a legkisebb föld feletti magasságot, ahol egy adott típusú és modellű megfigyelő repülőgép valamennyi érzékelő műszere működtethető egy megfigyelő repülés során a Szerződés IV. cikke 2. bekezdésében meghatározott terepi felbontási korlátozásnak megfelelően;

(E) abban az esetben, ha a terepi felbontás nem függ a föld feletti magasságtól, egy adott típusú és modellű megfigyelő repülőgépre felszerelt valamennyi érzékelő műszer terepi felbontását a Szerződés IV. cikke 2. bekezdésében meghatározott terepi felbontási korlátozásnak megfelelően;

(F) hogy az érzékelő műszerek érzékelő felületének fedői és más, a műszerek működését akadályozó eszközök összhangban vannak a Szerződés IV. cikke 4. bekezdésének rendelkezéseivel.

2. Az egyes érzékelő műszerekről jelen melléklet I. fejezete 6. bekezdésének és II. fejezete 3. és 8. bekezdésének megfelelően biztosított információk egy példányát csatolják a hitelesítési jelentéshez.

3. A hitelesítési jelentés példányait a hitelesítést végrehajtó részes állam eljuttatja az összes többi részes államhoz. Azok a részes államok, amelyek nem vettek részt a hitelesítésben, nem jogosultak a hitelesítési jelentésben szereplő következtetéseket elutasítani.

4. A megfigyelő repülőgép és a hozzá tartozó érzékelő műszerkészlet hitelesítettnek számít, kivéve, ha a hitelesítésben részt vevő részes államok nem képesek megállapodásra jutni a hitelesítési jelentés tartalmáról.

5. Abban az esetben, ha a hitelesítést végrehajtó részes állam és a hitelesítésben részt vevő részes államok nem képesek megállapodásra jutni a hitelesítési jelentés tartalmáról, a megfigyelő repülőgép nem alkalmazható megfigyelő repülésekre, ameddig a kérdést meg nem oldják.

D. melléklet 1. függelék

A megfigyelő repülőgépekre felszerelt érzékelő műszerek teljesítménye ellenőrzésének módszerei

A megfigyelő repülőgépre felszerelt minden egyes érzékelő műszer terepi felbontását és, ha az függ a föld feletti magasságtól, azt a legkisebb föld feletti magasságot, amelyen egy megfigyelő repülés során az érzékelő műszer működhet, meghatározzák és megerősítik a kalibráló célok felett, az egyes érzékelőműszer-kategóriáknak megfelelően az I. fejezet meghatározásaival összhangban gyűjtött adatok alapján, és a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül meghatározott számítási módszereknek megfelelően számítják ki.

I. Fejezet

A kalibráló célok jellemzői

1. A kalibráló célokat a hitelesítést végrehajtó részes állam biztosítja a Szerződés „D” mellékletének rendelkezései szerint. Az ilyen kalibráló célokat az érzékelő műszerek, valamennyi érzékelőműszer-kategória egy adott típusa, terepi felbontásának meghatározására használják, és az alábbi jellemzőknek megfelelően tervezik azokat.

2. Az optikai fényképezőgépek terepi felbontásának megállapítására a kalibráló célok váltakozó fekete és fehér sávok csoportjának sorozatából állnak. Minden sávcsoport legalább két fekete sávból áll, amelyeket egy fehér sáv választ el. Egy sávcsoponton belül a fekete és fehér sávok szélessége állandó marad. A kalibráló célon a különböző sávcsoportokban a sávok szélessége olyan mértékben változik, hogy lehetővé tegye a terepi felbontás pontos mérését. Minden egyes csoportban a sávok hossza állandó marad. A fekete és a fehér sávok kontrasztaránya a célon belül nem változhat, és legalább 5:1-hez arányú (ami 0,66-os modulációval egyenértékű).

3. Az infravörös vonalas letapogató berendezések terepi felbontásának megállapítására szolgáló kalibráló célokat a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül az ideiglenes alkalmazási időszakban határozzák meg.

4. Az oldalra néző szintetikus nyílású lokátor terepi felbontásának megállapítására szolgáló kalibráló célok olyan háromlapú sarokreflektor-csoportok, amelyek elrendezése összhangban van a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül az ideiglenes alkalmazási időszakban meghatározott módszerekkel.

5. Mindegyik részes állam biztosítja az összes többi részes állam számára a kalibráló célok vázlatát, amelyeket hitelesítő repülések céljára szándékozik felhasználni. Ezeken a vázlatokon feltüntetik a kalibráló célok általános méreteit, elhelyezését és a terep típusát, ahová telepítették őket, valamint minden egyes kalibráló céltípusra vonatkozó további információkat, ahogy azt a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül az ideiglenes alkalmazás időszaka alatt meghatározták.

II. Fejezet

Repülés közbeni vizsgálat végrehajtása

1. Panoráma vagy függőlegesen felfüggesztett sorozatfelvevő fényképezőgépek terepi felbontásának megállapítása érdekében a megfigyelő repülőgép repülési útvonala közvetlenül a kalibráló cél felett és azzal párhuzamosan vezet. A ferde tengelyű sorozatfelvevő fényképezőgépek terepi felbontásának megállapítása érdekében a megfigyelő repülőgép repülési útvonala a kalibráló céllal párhuzamosan vezet olyan távolságra, hogy a kalibráló cél képe az optikai fényképezőgép látómezejének előterében jelenjen meg, a vízszintestől számított legnagyobb látószög vagy a függőlegestől számított legkisebb látószög esetén.

2. Az infravörös vonalas letapogató berendezés terepi felbontásának megállapítása érdekében a megfigyelő repülőgép repülési útvonala közvetlenül a kalibráló cél felett, azzal párhuzamosan vezet egy meghatározott föld feletti magasságban.

3. Az oldalra néző szintetikus nyílású lokátor terepi felbontásának megállapítása érdekében a megfigyelő repülőgép repülési útvonala a sarokreflektor-csoport mellett halad el.

III. Fejezet

A repülés közbeni vizsgálat során gyűjtött adatok értékelése

1. A repülés közbeni vizsgálatot követően a hitelesítést végző részes állam és a hitelesítésben részt vevő részes államok közösen értékelik a repülés közbeni vizsgálat során gyűjtött adatokat a Szerződés „D” melléklete IV. fejezete 1. bekezdésének megfelelően.

2. A legkisebb föld feletti magasság kiszámítási módszerét, amelyen minden, a megfigyelő repülőgépre felszerelt optikai fényképezőgép működtethető a megfigyelő repülés során — beleértve az ebben a számításban használatos kontrasztarány-értéket vagy azzal egyenértékű modulációt, amely nem kevesebb, mint 1,6:1-hez (ami 0,23-nak felel meg), és nem nagyobb, mint 4:1-hez (ami 0,6-nek felel meg) — a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül az ideiglenes alkalmazási időszakban, 1992. június 30. előtt határozzák meg. Az optikai fényképezőgépek terepi felbontását a kalibráló cél eredeti negatív filmen lévő képének vizuális értékeléséből határozzák meg. A terepi felbontás számszerű értéke megegyezik a kalibráló cél azon legkisebb sávjának értékével, amely önálló sávként még megkülönböztethető.

3. A legkisebb föld feletti magasság kiszámítási módszerét, amelyen minden, a megfigyelő repülőgépre felszerelt videokamera működtethető a megfigyelő repülés során, a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül az ideiglenes alkalmazási időszakban határozzák meg.

4. A legkisebb föld feletti magasság kiszámítási módszerét, amelyen a megfigyelő repülőgépre felszerelt infravörös vonalas letapogató berendezés működtethető a megfigyelő repülés során — beleértve az ebben a számításban használatos legkisebb meghatározható hőmérsékletkülönbség értékét — a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül az ideiglenes alkalmazási időszakban határozzák meg.

5. Az oldalra néző szintetikus nyílású lokátor terepi felbontásának kiszámítási módszerét — beleértve az impulzusválaszfüggvény és a céltárgy-szétválasztáson alapuló módszer közötti kapcsolat meghatározását — a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságon belül az ideiglenes alkalmazási időszakban határozzák meg.

E. MELLÉKLET

Érkezési és távozási eljárások

1. Mindegyik részes állam kijelöl a területén egy vagy több belépési pontot, egy vagy több kilépési pontot, és egy vagy több nyitott égbolt repülőteret. A belépési pontok és a kilépési pontok lehetnek azonosak a nyitott égbolt repülőterekkel, és lehetnek azoktól eltérőek. Amennyiben nem állapodtak meg másképpen, ha egy nyitott égbolt repülőtér nem belépési pont, a nyitott égbolt repülőteret úgy jelölik ki, hogy a megfigyelő fél a belépési pontról 5 órán belül elérhesse a nyitott égbolt repülőteret saját megfigyelő repülőgépén vagy a megfigyelt fél által biztosított szállítással. A megfigyelő fél a belépési pontra vagy a nyitott égbolt repülőterre való megérkezés után pihenési időszakra jogosult a Szerződés VI. cikkének rendelkezései szerint.

2. Mindegyik részes állam jogosult légi belépési és légi kilépési pontokat kijelölni. Ha egy adott részes állam légi belépési és légi kilépési pontok kijelölése mellett dönt, az ilyen pontok elősegítik a megfigyelő fél területéről a megfigyelt fél belépési pontjáiig történő repülést. A légi belépési pontok és a belépési pontok közötti, és a kilépési pontok és a légi kilépési pontok közötti tervezett repüléseket az ICAO által kiadott szabványoknak és gyakorlati ajánlásoknak és a nemzeti szabályoknak megfelelően hajtják végre. Abban az esetben, ha a légi belépési pontok és a belépési pontok közötti vagy a kilépési pontok és a légi kilépési pontok közötti repülések egyes részei nemzetközi légtérben történnek, a nemzetközi légtérben történő repülést az érvényben lévő nemzetközi szabályokkal összhangban hajtják végre.

3. A belépési pontokra és kilépési pontokra, a nyitott égbolt repülőterekre, a légi belépési pontokra és légi kilépési pontokra, az utántöltő repülőterekre és kalibráló célokra vonatkozó információk kezdetben a jelen melléklet 1. függelékében meghatározottaknak felelnek meg.

4. A részes állam jogosult változtatásokat eszközölni jelen fejezet 1. függelékében. Az ilyen változtatásokat írásban közli az összes többi részes állammal legalább 90 nappal a változás hatálybalépését megelőzően.

5. Mindegyik részes állam az alábbiak szerint biztosítja teljes területe hatékony megfigyelését:

(A) a szárazföldi területein: a nyitott égbolt repülőtereket olyan módon jelöli ki, hogy a területén ne legyen egy vagy több ilyen repülőterétől az adott részes állam számára a Szerződés „A” mellékletével összhangban meghatározott legnagyobb repülési távolság vagy távolságok 35%-ánál távolabbi pont.

(B) a szárazföldtől elválasztott területrészein:

- (1) a részes állam jelen bekezdés (A) albekezdésének rendelkezéseit alkalmazza; vagy
- (2) abban az esetben, ha területének egy része vagy egyes részei a szárazföldi területtől 600 kilométernél messzebb vannak, vagy ha az adott részes állam és a megfigyelő fél egymás között megállapodik, vagy ha az „A” melléklet másként rendelkezik, az adott részes állam különleges eljárásokat biztosít, beleértve utántöltő repülőterek lehetséges használatát; vagy
- (3) abban az esetben, ha területének egy része vagy részei a szárazföldi területhez 600 kilométernél közelebb vannak, és a terület ilyen része vagy részei nem esnek jelen bekezdés (A) albekezdésének rendelkezései alá, az adott részes állam külön legnagyobb repülési távolságot határozhat meg az „A” mellékletben, hogy lefedje területének ilyen részét vagy részeit.

6. Közvetlenül a megfigyelő repülőgép belépési pontra történő megérkezésekor és közvetlenül a megfigyelő repülőgép kilépési pontról történő elindulása előtt mind a megfigyelt, mind a megfigyelő fél ellenőrzi a IV. cikk 4. bekezdésével összhangban felszerelt érzékelő műszerek érzékelő felületeinek fedőit vagy más, az érzékelő műszerek működését akadályozó eszközöket. Abban az esetben, ha a belépési pont nem azonos a nyitott égbolt repülőterrel, ahonnan a megfigyelő repülés megkezdődik, mind a megfigyelt, mind a megfigyelő fél ellenőrzi az érzékelő műszerek érzékelő felületének fedőit vagy más, az érzékelő műszerek működését akadályozó eszközöket, közvetlenül a megfigyelő repülő-

gép belépési pontról a nyitott égbolt repülőterre való indulása előtt, amelyről a megfigyelő repülés megkezdődik. Abban az esetben, ha a kilépési pont nem azonos a nyitott égbolt repülőterrel, amelyen a megfigyelő repülés befejeződik, mind a megfigyelt, mind a megfigyelő fél ellenőrzi az érzékelő műszerek érzékelő felületeinek fedőit vagy más, az érzékelő műszerek működését akadályozó eszközöket közvetlenül a megfigyelő repülőgépnél az ilyen repülőterről a kilépési pontra történő indulása előtt.

7. A részes állam jogosult megvizsgálni és leltárba venni azokat a felszerelési tárgyakat, amelyeket a másik részes állam az érzékelő műszerek és, ha alkalmazható, a megfigyelő repülőgép repülés előtti ellenőrzésének végrehajtása céljából használni kíván, valamint azokat a tárgyakat, amelyeket a repülési képviselők a megfigyelő repülőgép fedélzetére kívánnak vinni. Ezt a vizsgálatot és leltárt:

(A) az ilyen eszközök belépési pontra vagy nyitott égbolt repülőterre, a leltározást végrehajtó részes állam választása szerint, való megérkezését követő egy órán belül megkezdik, és egy órán belül befejezik; és

(B) a másik részes állam egy vagy több kijelölt személyének jelenlétében hajtják végre.

8. Ha az érzékelő műszerek és, ha alkalmazható, a megfigyelő repülőgép ellenőrzéséhez a berendezések leltározása és vizsgálata során használni kívánt felszerelési tárgyakról, valamint a repülési képviselők által a megfigyelő repülőgép fedélzetére vinni kívánt eszközökről a vizsgálatot és a leltárt végrehajtó részes állam megállapítja, hogy az eszközök nem felelnek meg az engedélyezett felszerelések listájának, amit a „D” melléklet II. fejezete 5. bekezdése tartalmaz, vagy a „G” melléklet I. fejezete 4. bekezdésében leírt eszközöknek, jogosult megtagadni az ilyen eszközök használatának engedélyezését. A megfigyelő fél által a megfigyelt fél területére vitt, és így minősített eszközöket, ha nem állapodnak meg másképpen:

(A) lepecsételt konténerben helyezik el biztonságos megőrzésre; és

(B) ezt követően a legkorábbi alkalommal elviszik a megfigyelt fél területéről, de nem később a megfigyelő fél megfigyelt fél területéről történő eltávozásánál.

9. Abban az esetben, ha a megfigyelő fél jelen Szerződés VI. cikke I. fejezete 5. bekezdésének megfelelően biztosított bejelentésében meghatározott belépési pontra történő utazásához a megfigyelő fél vagy más részes állam nyilvántartásában szereplő szállító repülőgépet használ, a szállító repülőgépnél engedélyezik:

(A) a megfigyelt fél területéről történő indulást;

(B) abban az esetben, ha a belépési pont azonos a kilépési ponttal, a belépési ponton tartózkodást a megfigyelő félnek a megfigyelt fél területéről történő indulásáig; vagy

(C) abban az esetben, ha a belépési pont nem azonos a kilépési ponttal, a kilépési pontra történő repülést, kellő időt biztosítva a repülőgép személyzetének pihenésére a megfigyelő fél teljes személyzetének a megfigyelt fél területéről történő indulása előtt.

10. Abban az esetben, ha a megfigyelő repülőgépet a megfigyelt fél biztosítja, és a megfigyelő fél nem a saját szállító repülőgépét használja személyzete szállítására a belépési pontról a nyitott égbolt repülőterre, a megfigyelt fél biztosítja a megfigyelő fél személyzetének a belépési pontról a nyitott égbolt repülőterre és a nyitott égbolt repülőterről a kilépési pontra történő szállítását.

E. melléklet 1. függelék

I. Fejezet

Helyek kijelölése

A belépési pontokként, kilépési pontokként, nyitott égbolt repülőterekként, utántöltő repülőterekként, kalibráló célokként és, ha alkalmazható, légi belépési pontokként és légi kilépési pontokként használt helyeket kezdetben jelen függelék II. fejezete rögzíti. A kijelölés magába foglalja:

(A) Hely: a belépési pont, a kilépési pont, a nyitott égbolt repülőter, a légi belépési pont, a légi kilépési pont, az utántöltő repülőter és a kalibráló cél neve;

(B) Helyzet: a vonatkozó hely földrajzi szélességi és hosszúsági foka másodpercre kerekítve; és

(C) Ellenőrzés: ezen a helyen végrehajtható vagy nem a repülőgép vagy az érzékelő műszerek repülés előtti ellenőrzése.

II. Fejezet

Belépési pontok, kilépési pontok, nyitott égbolt repülőterek, légi belépési pontok, légi kilépési pontok, utántöltő repülőterek és kalibráló célok

Részes állam: Németországi Szövetségi Köztársaság

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
<i>Belépési / kilépési pontok</i>		
Köln/Bonn (EDDK)	É 50—52—02 K 007—08—37	igen
<i>Nyitott égbolt repülőterek</i>		
Wunstorf (EDNW)	É 52—27—48 K 009—25—70	nem
Landsberg/Lech (EDSA)	É 48—04—28 K 010—54—42	nem
<i>Légi belépési / kilépési pontok</i>		
Később határozzák meg.		
<i>Utántöltő repülőterek</i>		
<i>Kalibráló célok</i>		
Köln/Bonn	Később határozzák meg.	

Részes állam: Amerikai Egyesült Államok

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
<i>Belépési / kilépési pontok</i>		
Washington Dulles nemzetközi, D.C.	É 38—56—36 NY 077—27—24	igen
Travis légitámaszpont Kalifornia	É 38—15—48 NY 121—55—48	igen
<i>Nyitott égbolt repülőterek</i>		
Washington Dulles nemzetközi, D.C.	É 38—56—36 NY 077—27—48	igen
Travis légitámaszpont Kalifornia	É 38—15—48 NY 121—55—48	igen
Elmendorf légitámaszpont Alaska	É 61—15—12 NY 149—47—30	igen

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
Lincoln Municipal Nebraska	É 40—51—00 NY 096—45—30	nem

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

Honolulu nemzetközi Hawaii	É 21—19—06 NY 157—55—24
Malmstrom légitámaszpont Montana	É 47—30—18 NY 111—11—00
Phoenix-Sky Harbor nemzetközi, Arizona	É 33—26—12 NY 112—00—24
General Mitchell nemzetközi, Wisconsin	É 42—56—48 NY 087—53—36
McGhee Tyson Tennessee	É 35—48—48 NY 083—59—36

Kalibráló célok

Washington Dulles	Később határozzák meg.
Travis légitámaszpont	Később határozzák meg.
Elmendorf légitámaszpont	Később határozzák meg.

Részes állam: a Belarusz és az Oroszországi Föderáció alkotta részes államok csoportja

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési / kilépési pontok

Kubinka	É 55—36—30 K 036—39—10	igen
Ulan Ude	É 51—48—00 K 107—27—00	igen

Nyitott égbolt repülőterek

Kubinka	É 55—36—30 K 036—39—10	igen
Ulan Ude	É 51—48—00 K 107—27—00	igen

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
Magadan	É 59—54—06 K 150—03—01	nem
Vorkuta	É 67—29—00 K 063—59—00	nem

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

*Utántöltő repülőterek**Kalibráló célok***Részes állam: Benelux**

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési / kilépési pontok

Zaventem/Melsbroek	É 50—54—01 K 004—59—09	igen
--------------------	---------------------------	------

Nyitott égbolt repülőterek

Zaventem/Melsbroek	É 50—54—01 K 004—59—09	igen
--------------------	---------------------------	------

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

*Utántöltő repülőterek**Kalibráló célok*

Volkel	É 54—39—03 K 005—42—02	
--------	---------------------------	--

Részes állam: Bolgár Köztársaság

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési/kilépési pontok

Szófia	É 42—41—07 K 023—24—05	igen
--------	---------------------------	------

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
<i>Nyitott égbolt repülőterek</i>		
Szófia	É 42—41—07 K 023—24—05	igen
Burgasz	É 42—34—00 K 027—30—00	nem
<i>Légi belépési / kilépési pontok</i>		
Később határozzák meg.		
<i>Utántöltő repülőterek</i>		
Szófia	É 42—41—07 K 023—24—05	
Burgasz	É 42—34—00 K 027—30—00	
<i>Kalibráló célok</i>		

Részes állam: Kanada

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
<i>Belépési / kilépési pontok</i>		
Ottawa (CYOW)	É 45—19—21 NY 075—40—10	igen
<i>Nyitott égbolt repülőterek</i>		
Ottawa	É 45—19—21 NY 074—40—10	igen
Iqaluit	É 63—45—22 NY 068—33—25	nem
Yellowknife	É 62—27—45 NY 114—26—20	nem
<i>Légi belépési / kilépési pontok</i>		
Később határozzák meg.		
<i>Utántöltő repülőterek</i>		
Edmonton	É 52—18—35 NY 113—34—43	

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
Halifax	É 44—52—51 NY 063—30—33	
Winnipeg	É 49—54—39 NY 097—14—35	
Churchill	É 58—44—13 NY 094—03—26	
<i>Kalibráló célok</i>		
Ottawa térsége	Később határozzák meg.	

Részes állam: Dán Királyság

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
<i>Belépési / kilépési pontok</i>		
Kopenhágai nemzetközi repülőtér (EKCH)	É 55—37—07 K 012—39—26	nem
Katonai repülőtér Vaerlose (EKVL)	É 55—46—09 K 012—19—34	igen
<i>Nyitott égbolt repülőterek</i>		
Katonai repülőtér Vaerlose	É 55—46—09 K 012—19—34	igen
<i>Légi belépési/kilépési pontok</i>		
Később határozzák meg.		
<i>Utántöltő repülőterek</i>		
Vagar repülőtér (EKVG)	É 62—03—51 NY 007—16—26	
Soendre Stroemfjord nemzetközi repülőtér (BGSF)	É 67—01—05 NY 050—41—39	
<i>Kalibráló célok</i>		
Katonai repülőtér Vaerlose	É 55—46—09 K 012—19—34	

Részes állam: Spanyol Királyság

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési / kilépési pontok

Getafe	É 40—17—43 NY 003—43—21	igen
--------	----------------------------	------

Belépési / kilépési pontok a Kanári-szigetekre

Gando	É 27—55—49 NY 015—23—05	igen
-------	----------------------------	------

Nyitott égbolt repülőterek

Getafe	É 40—17—43 NY 003—43—21	igen
--------	----------------------------	------

Valencia	É 39—29—26 NY 000—28—50	nem
----------	----------------------------	-----

Valladolid	É 41—42—26 NY 004—51—02	nem
------------	----------------------------	-----

Moron	É 37—10—34 NY 005—36—53	nem
-------	----------------------------	-----

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

Nincs

*Kalibráló célok***Részes állam: Francia Köztársaság**

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési / kilépési pontok

Orleans-Bricey	É 47—59—12 K 001—45—43	igen
----------------	---------------------------	------

Nyitott égbolt repülőterek

Orleans-Bricey	É 47—59—12 K 001—45—43	igen
----------------	---------------------------	------

Toulouse-Blagnac	É 43—37—26 K 001—22—53	nem
------------------	---------------------------	-----

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Nice-Cote d'Azur

É 43—39—47
K 007—12—09

nem

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

Nincs

*Kalibráló célok***Részes állam: Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága**

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési / kilépési pontok

Brize Norton

É 51—44—97
NY 001—34—93

igen

Heathrow

É 51—28—72
NY 000—27—47

nem

Megjegyzés: Heathrow menetrend szerinti járatokkal érkező személyzet részére szolgál. Megfigyelő vagy szállító repülőgépek számára nem.

Nyitott égbolt repülőterek

Brize Norton

É 51—44—97
NY 001—34—93

igen

Scampton

É 53—18—45
NY 000—32—95

igen

Leuchars

É 55—22—38
NY 000—52—03

igen

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

Nincs

Hely	Helyzet
------	---------

Kalibráló célok

Boscombe Down	É 51—09—10 NY 001—44—76
---------------	----------------------------

Részes állam: Görög Köztársaság

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési / kilépési pontok

Thessaloniki nemzetközi	É 40—27—22 K 022—59—21	igen
----------------------------	---------------------------	------

Nyitott égbolt repülőtér

Thessaloniki nemzetközi	É 40—27—22 K 022—59—21	igen
Elefsis	É 38—04—00 K 023—33—38	igen

Légi belépési / kilépési pontok

Chouchouligovo	É 41—24—40 K 023—22—02
----------------	---------------------------

*Utántöltő repülőterek**Kalibráló célok***Részes állam: Magyar Köztársaság**

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési / kilépési pontok

Budapest/Ferihegy (LHBP)	É 47—26—18 K 019—15—48	igen
Tököl (LHTL)	É 47—21—14 K 018—58—08	igen

Nyitott égbolt repülőterek

Budapest/Ferihegy (LHBP)	É 47—26—18 K 019—15—48	igen
Tököl (LHTL)	É 47—21—14 K 018—58—08	igen

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

Nincs

Kalibráló célok

Később határozzák meg.

Részes állam: Izlandi Köztársaság

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési / kilépési pontok

Keflavik	É 63—59—48 NY 022—36—30	igen
----------	----------------------------	------

Nyitott égbolt repülőterek

Keflavik	É 63—59—48 NY 022—36—30	igen
----------	----------------------------	------

Légi belépési/kilépési pontok

Később határozzák meg.

*Utántöltő repülőterek**Kalibráló célok***Részes állam: Olasz Köztársaság**

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési / kilépési pontok

Milano-Malpensa	É 45—38—00 K 008—44—00	igen
-----------------	---------------------------	------

Palermo-Punta Raisi	É 38—10—40 K 013—05—20	igen
---------------------	---------------------------	------

Nyitott égbolt repülőter

Milano-Malpensa	É 45—38—00 K 008—44—00	igen
-----------------	---------------------------	------

Palermo-Punta Raisi	É 38—10—40 K 013—05—20	igen
---------------------	---------------------------	------

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

A fent említett nyitott égbolt repülőterek.

*Kalibráló célok***Részes állam: Norvég Királyság**

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési/kilépési pontok

Oslo-Gardermoen (ENGM)	É 60—12—10 K 011—05—08	igen
---------------------------	---------------------------	------

Nyitott égbolt repülőterek

Oslo-Gardermoen (ENGM)	É 60—12—10 K 011—05—08	igen
Tromsøe-Langnes (ENTC)	É 69—40—53 K 018—55—10	igen

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

Trondheim-Vaernes (ENVA)	É 63—27—29 K 010—55—33	
-----------------------------	---------------------------	--

*Kalibráló célok***Részes állam: Lengyel Köztársaság**

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési/kilépési pontok

Varsó-Okecie	É 52—13—10 K 021—01—10	igen
--------------	---------------------------	------

Nyitott égbolt repülőterek

Varsó-Okecie	É 52—13—10 K 021—01—10	igen
--------------	---------------------------	------

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

*Utántöltő repülőterek**Kalibráló célok***Részes állam: Portugál Köztársaság**

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési / kilépési pontok

Lisszabon nemzetközi	É 38—46—22 NY 009—07—58	igen
-------------------------	----------------------------	------

Nyitott égbolt repülőterek

Sta. Maria	É 36—58—22 NY 025—10—17	nem
Porto Santo	É 33—04—01 NY 016—20—44	nem

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

Lisszabon nemzetközi	É 38—46—22 NY 009—07—58
Sta. Maria nemzetközi	É 36—58—22 NY 025—10—17
Porto Santo	É 33—04—01 NY 016—20—44

Kalibráló célok

Lisszabon nemzetközi	Később határozzák meg.
-------------------------	------------------------

Részes állam: Románia

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési / kilépési pontok

Bukarest-Otopeni nemzetközi repülőtér	É 44—34—30 K 026—05—10	igen
--	---------------------------	------

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
Temesvár repülőtér	É 45—48—37 K 021—20—22	igen
<i>Nyitott égbolt repülőterek</i>		
Bukarest-Otopeni nemzetközi repülőtér	É 44—34—30 K 026—05—10	igen
Temesvár repülőtér	É 45—48—37 K 021—20—22	igen
Bacau repülőtér	É 46—31—19 K 026—54—41	nem

Légi belépési / kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

Bukarest-Otopeni nemzetközi repülőtér	É 44—34—30 K 026—05—10
Temesvár repülőtér	É 45—48—37 K 021—20—22

Kalibráló célok

Urlati	É 45—55—45 K 026—05—11
Dunavat (Nord Murighiol)	É 45—02—10 K 029—13—20

Részes állam: Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
<i>Belépési / kilépési pontok</i>		
Prága nemzetközi	É 50—06—10 K 014—15—40	igen
<i>Nyitott égbolt repülőterek</i>		
Prága nemzetközi	É 50—06—10 K 014—15—40	igen

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
Pozsony nemzetközi	É 49—10—10 K 017—12—50	nem
Kassa nemzetközi	É 48—40—10 K 021—14—40	nem

Légi belépési/kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

Pozsony nemzetközi	É 49—10—10 K 017—12—50
Kassa nemzetközi	É 48—40—10 K 021—14—40

Kalibráló célok

Prága nemzetközi	Később határozzák meg.
---------------------	------------------------

Részes állam: Török Köztársaság

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési/kilépési pontok

Eskisehir	É 39—47—00 K 030—35—00	igen
Diyarbakir	É 30—50—00 K 040—05—00	igen

Nyitott égbolt repülőterek

Eskisehir	É 39—47—00 K 030—35—00	igen
Diyarbakir	É 30—50—00 K 040—05—00	igen

Légi belépési/kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

Később határozzák meg.

Kalibráló célok

Később határozzák meg.

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
Eskisehir	Később határozzák meg.	
Diyarbakir	Később határozzák meg.	

Részes állam: Ukrajna

Hely	Helyzet	Repülőgép/érzékelő műszer ellenőrzés
------	---------	---

Belépési/kilépési pontok

Borispol/Kijev	É 50—20—07 K 030—53—07	igen
----------------	---------------------------	------

Nyitott égbolt repülőterek

Borispol/Kijev	É 50—20—07 K 030—53—07	igen
----------------	---------------------------	------

Légi belépési/kilépési pontok

Később határozzák meg.

Utántöltő repülőterek

Lvov	É 49—48—07 K 023—57—03
------	---------------------------

Ogyessza	É 46—25—06 K 030—40—07
----------	---------------------------

*Kalibráló célok*F. MELLÉKLET**Repülés előtti ellenőrzések és bemutató repülések****I. Fejezet***A megfigyelő fél megfigyelő repülőgépének és érzékelő műszereinek repülés előtti ellenőrzése*

1. A megfigyelő fél által biztosított megfigyelő repülőgép és érzékelő műszerek repülés előtti ellenőrzésének célja meggyőződni arról, hogy a megfigyelő repülőgép, érzékelő műszerei és a hozzájuk tartozó felszerelések megfelelnek a Szerződés „D” mellékletének rendelkezéseivel összhangban hitelesítetteknek. A megfigyelt fél jogosult a megfigyelő fél által biztosított megfigyelő repülőgép és érzékelő műszerei repülés előtti ellenőrzésének végrehajtására, hogy meggyőződjön:

(A) a megfigyelő repülőgép, érzékelő műszerei és a hozzájuk tartozó felszerelések, beleértve, ahol alkalmazható, az objektíveket és a fotófilmeket, megfelelnek a Szerződés „D” mellékletének rendelkezéseivel összhangban hitelesítetteknek; és

(B) a megfigyelő repülőgép fedélzetén nincs más felszerelési tárgy a Szerződés IV. cikkében engedélyezettéken kívül.

2. A megfigyelő repülőgép belépési pontra érkezésekor a megfigyelt fél:

(A) átadja az ellenőrök listáját, akiknek a száma nem lehet tíznél több, amennyiben nem állapodnak meg másképpen, amely tartalmazza valamennyi ellenőr általános feladatát;

(B) átadja azoknak az eszközöknek a listáját, amelyeket az ellenőrök a repülés előtti ellenőrzés során használni kívánnak a Szerződés „D” melléklete II. fejezete 5. bekezdése szerint; és

(C) tájékoztatja a megfigyelő felet a megfigyelő repülőgép és érzékelő műszereinek repülés előtti ellenőrzési tervéről.

3. A repülés előtti ellenőrzés megkezdését megelőzően a megfigyelő fél kijelölt személye:

(A) röviden tájékoztatja a megfigyelt felet a leltározási eljárásról, amelyet azért folytatnak le, hogy meggyőződjenek: az ellenőrök által a megfigyelő repülőgép fedélzetére vitt valamennyi ellenőrző eszközt, valamint jelen fejezet 7. bekezdése szerinti passzív vizsgáló eszközöket, a repülés előtti ellenőrzés befejezésekor eltávolították a megfigyelő repülőgépről;

(B) az ellenőrökkel együtt végrehajtja a repülés előtti ellenőrzés során használni kívánt valamennyi eszköz vizsgálatát és leltárát; és

(C) röviden tájékoztatja az ellenőröket minden biztonsági előírásról, amelyet a megfigyelő repülőgép és érzékelő műszerei repülés előtti ellenőrzése során betartanak.

4. A repülés előtti ellenőrzés nem kezdődik el a formális érkezési eljárások befejezése előtt, és nem tart tovább nyolc óránál.

5. A megfigyelő fél jogosult saját kísérőit biztosítani az ellenőrök kíséretére a megfigyelő repülőgép és érzékelő műszerei repülés előtti ellenőrzésének teljes idejére, hogy meggyőződjön: az ellenőrzést jelen fejezet rendelkezéseivel összhangban hajtják végre. A megfigyelő fél elősegíti az ellenőrzést a Szerződés „D” melléklete II. fejezete 7. és 8. bekezdésében rögzített eljárásokkal összhangban.

6. A repülés előtti ellenőrzés végrehajtása során az ellenőrök jogosultak hozzáférni a megfigyelő repülőgéphez, érzékelő műszereihez és a hozzájuk tartozó felszerelésekhez a „D” melléklet II. fejezete 10. bekezdésében meghatározott módon, és eleget tesznek a Szerződés „D” melléklete II. fejezete 11. és 12. bekezdése rendelkezéseinek.

7. Ennek az ellenőrzésnek a céljaira a megfigyelt fél jogosult a fedélzetre vinni és használni az alábbi passzív vizsgáló eszközöket:

(A) videó vizsgáló;

(B) röntgensugár és visszaszórt röntgensugár képalkotó eszköz;

(C) ultrahangos képalkotó eszköz;

(D) logikai/adat analízátor;

(E) passzív infravörös érzékelő műszer; és

(F) 35 milliméteres fényképezőgép.

Ezen felül a megfigyelt fél jogosult a fedélzetre vinni és használni olyan más passzív vizsgáló eszközt, ami szükséges lehet annak megállapításához, hogy a megfigyelő repülőgép fedélzetén kizárólag olyan eszközök vannak, amelyeket a Szerződés IV. cikke engedélyez, ahogyan erről a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság 1992. június 30-ig megállapodhat.

8. A repülés előtti ellenőrzés befejezésekor az ellenőrök elhagyják a megfigyelő repülőgépet, és a megfigyelő fél jogosult saját leltározási eljárásai használatára, hogy meggyőződjön: valamennyi, a repülés előtti ellenőrzés során használt ellenőrző eszközt eltávolították a megfigyelő repülőgépről. Ha a megfigyelt fél nem képes ezt a megfigyelő fél számára elfogadhatóan igazolni, a megfigyelő fél jogosult a megfigyelő repülést végrehajtani, vagy törölni azt, és amikor a megfigyelő fél meggyőződött, hogy biztonságosan teheti, elhagyni a megfigyelt fél területét. Utóbbi esetben egyik részes állam kvótájába sem számítanak be megfigyelő repülést.

9. Az ellenőrök haladéktalanul tájékoztatják a megfigyelő felet, ha megállapítják, hogy a megfigyelő repülőgép, érzékelő műszerei vagy a hozzájuk tartozó felszerelések nem felelnek meg a Szerződés „D” mellékletének rendelkezései szerint hitelesítetteknek, vagy hogy a megfigyelő repülőgép fedélzetén a Szerződés IV. cikkében engedélyezettektől eltérő eszközök vannak. Ha a megfigyelő fél nem képes igazolni, hogy a megfigyelő repülőgép, érzékelő műszerei és a hozzájuk tartozó felszerelések megfelelnek a Szerződés „D” melléklete rendelkezései szerint hitelesítetteknek, és hogy a megfigyelő repülőgép fedélzetén nincs a Szerződés IV. cikkében engedélyezettektől eltérő eszköz, és ha a megfigyelő és a megfigyelt fél nem egyezik meg másképpen, a megfigyelt fél jogosult a Szerződés VIII. cikkének megfelelően megtiltani a megfigyelő repülést. Ha a megfigyelő repülést megtiltják, a megfigyelő repülőgép haladéktalanul elhagyja a megfigyelt fél területét, és egyik részes állam kvótájába sem számítanak be megfigyelő repülést.

10. A megfigyelő repülőgép és érzékelő műszerei repülés előtti ellenőrzésének befejezésekor a megfigyelt és a megfigyelő fél a repülés előtti ellenőrzésről jelentést készít, amely megállapítja, hogy

(A) a megfigyelő repülőgép, érzékelő műszerei és a hozzájuk tartozó felszerelések megfelelnek a Szerződés „D” mellékletének rendelkezései szerint hitelesítetteknek; és

(B) a repülőgép fedélzetén nincs a Szerződés IV. cikkében engedélyezetttektől eltérő eszköz.

11. A repülés előtti ellenőrzési jelentés aláírása a megfigyelt fél hozzájárulását jelzi ahhoz, hogy a megfigyelő fél használhatja az adott repülőgépet a megfigyelt fél területe feletti megfigyelő repülés végrehajtásához.

II. Fejezet

A megfigyelt fél megfigyelő műszereinek repülés előtti ellenőrzése

1. A megfigyelt fél által biztosított megfigyelő repülőgépen lévő érzékelő műszerek repülés előtti ellenőrzésének célja meggyőződni arról, hogy az érzékelő műszerek és a hozzájuk tartozó felszerelések a Szerződés „D” melléklete rendelkezéseinek megfelelően hitelesítettek. A megfigyelő fél jogosult a megfigyelt fél által biztosított megfigyelő repülőgépre felszerelt érzékelő műszerek és a hozzájuk tartozó felszerelések repülés előtti ellenőrzésének végrehajtására, hogy meggyőződjön: az érzékelő műszerek és a hozzájuk tartozó felszerelések megfelelnek a Szerződés „D” mellékletének rendelkezéseivel összhangban hitelesítetteknek.

2. A megfigyelő fél ellenőreinek a repülés előtti ellenőrzés helyére történő érkezésekor a megfigyelő fél:

(A) átadja az ellenőrök listáját, akiknek a száma nem lehet ötnél több, amennyiben nem állapodnak meg másképpen, amely tartalmazza valamennyi ellenőr általános feladatát;

(B) átadja azoknak az eszközöknek a listáját, amelyeket az ellenőrök a repülés előtti ellenőrzés során használni kívánnak; és

(C) tájékoztatja a megfigyelt felet a megfigyelő repülőgép fedélzetén lévő érzékelő műszerek és a hozzájuk tartozó felszerelések repülés előtti ellenőrzési tervéről.

3. A repülés előtti ellenőrzés megkezdését megelőzően a megfigyelt fél kijelölt személye:

(A) röviden tájékoztatja a megfigyelő felet a leltározási eljárásról, amelyet azért folytatnak le, hogy meggyőződjenek: az ellenőrök által a megfigyelő repülőgép fedélzetére vitt valamennyi eszközt a repülés előtti ellenőrzés befejezésekor eltávolították a megfigyelő repülőgépről;

(B) az ellenőrökkel együtt végrehajtja a repülés előtti ellenőrzés során használni kívánt valamennyi eszköz vizsgálatát és leltárát; és

(C) röviden tájékoztatja az ellenőröket minden szükséges biztonsági előírásról, amelyet a megfigyelő repülőgépre felszerelt érzékelő műszerek és a hozzájuk tartozó felszerelések repülés előtti ellenőrzése során be kell tartaniuk.

4. A repülés előtti ellenőrzés nem kezdődik el a formális érkezési eljárások befejezése előtt, és nem tart tovább nyolc óránál.

5. A megfigyelt fél jogosult saját kíséreit biztosítani az ellenőrök kíséretére a megfigyelő repülőgép fedélzetén lévő érzékelő műszerek és a hozzájuk tartozó felszerelések repülés előtti ellenőrzésének teljes idejére, hogy meggyőződjön: az ellenőrzést jelen fejezet rendelkezéseivel összhangban hajtják végre. A megfigyelt fél elősegíti a megfigyelő repülőgép fedélzetén lévő érzékelő műszerek és a hozzájuk tartozó felszerelések ellenőrök általi ellenőrzését a Szerződés „D” melléklete II. fejezete 7. bekezdésében rögzített eljárásokkal összhangban.

6. A repülés előtti ellenőrzés végrehajtása során az ellenőrök jogosultak hozzáférni a megfigyelő repülőgép fedélzetén lévő érzékelő műszerekhez és a hozzájuk tartozó felszerelésekhez a „D” melléklet II. fejezete 10. bekezdésében meghatározott módon, és eleget tesznek a Szerződés „D” melléklete II. fejezete 11. és 12. bekezdése rendelkezéseinek.

7. A repülés előtti ellenőrzés befejezésekor az ellenőrök elhagyják a megfigyelő repülőgépet, és a megfigyelt fél jogosult saját leltározási eljárásai használatára, hogy meggyőződjön: valamennyi eszközt eltávolították a megfigyelő repülőgépről. Ha a megfigyelő fél nem képes ezt a megfigyelt fél számára elfogadhatóan igazolni, a megfigyelt fél jogosult megtiltani a megfigyelő repülést a Szerződés VIII. cikkének megfelelően, és egyik részes állam kvótájába sem számítanak be megfigyelő repülést.

8. Az ellenőrök haladéktalanul tájékoztatják a megfigyelt felet, ha megállapítják, hogy a megfigyelő repülőgép fedélzetén lévő bármely érzékelő műszer vagy a hozzá tartozó felszerelés nem felel meg a Szerződés „D” mellékletének rendelkezései szerint hitelesítettnek. Ha a megfigyelt fél nem képes igazolni, hogy a megfigyelő repülőgép fedélzetén

lévő érzékelő műszerek vagy hozzájuk tartozó felszerelések megfelelnek a Szerződés „D” mellékletének rendelkezései szerint hitelesítettnek, a megfigyelő fél jogosult:

- (A) elfogadni a megfigyelt fél által javasolt alternatív típusú vagy képességű érzékelőműszer-csomag használatát;
- (B) az eredeti feladatterv szerint eljárni;

(C) elfogadni a megfigyelő repülés megkezdésének elhalasztását, hogy lehetővé tegye a megfigyelt fél számára a megfigyelő fél által jelen bekezdés alapján fennállónak minősített probléma helyreigazítását. Abban az esetben, ha a problémát a megfigyelő fél számára elfogadhatóan megoldják, a repülést a feladatterv szerint végrehajtják, szükség esetén a halasztásnak megfelelő módosítással. Abban az esetben, ha a problémát nem igazították helyre a megfigyelő fél számára elfogadható módon, a megfigyelő fél elhagyja a megfigyelt fél területét; vagy

- (D) törölni a megfigyelő repülést, és haladéktalanul elhagyni a megfigyelt fél területét.

9. Ha a megfigyelő fél megfigyelő repülés végrehajtása nélkül hagyja el a megfigyelt fél területét jelen fejezet 8. bekezdése (C) és (D) albekezdésének megfelelően, egyik részes állam kvótájába sem számítanak be megfigyelő repülést.

10. A megfigyelő repülőgépre felszerelt érzékelő műszerek és a hozzájuk tartozó felszerelések repülés előtti ellenőrzésének befejezésekor a megfigyelt fél és a megfigyelő fél a repülés előtti ellenőrzésről jelentést készít, amely megállapítja, hogy az érzékelő műszerek megfelelnek a Szerződés „D” mellékletének rendelkezései szerint hitelesítettnek. A repülés előtti ellenőrzési jelentés aláírása a megfigyelő fél hozzájárulását jelzi a megfigyelő repülőgépnek a megfigyelt fél területe feletti megfigyelő repülés végrehajtására való használatához.

III. Fejezet

Bemutató repülések

1. Abban az esetben, ha a megfigyelő fél biztosítja a repülőgépet, a megfigyelő fél, a megfigyelt fél kérésére, a repülés előtti ellenőrzést követően bemutató repülést hajt végre, hogy az ellenőrök számára lehetővé tegye a megfigyelő repülés során használni kívánt érzékelő műszerek működésének megfigyelését és elegendő adat gyűjtését, amely lehetővé teszi számukra, hogy meggyőződjenek: az adott érzékelő műszerek képessége összhangban van a Szerződés IV. cikke 8. bekezdésének rendelkezéseivel.

2. Abban az esetben, ha a megfigyelt fél biztosítja a repülőgépet, a megfigyelt fél, a megfigyelő fél kérésére, a repülés előtti ellenőrzést követően bemutató repülést hajt végre, hogy az ellenőrök számára lehetővé tegye a megfigyelő repülés során használni kívánt megfigyelő műszerek működésének megfigyelését és elegendő adat gyűjtését, amely lehetővé teszi számukra, hogy meggyőződjenek: az adott megfigyelő műszerek képessége összhangban van a Szerződés IV. cikke 9. bekezdésének rendelkezéseivel.

3. Abban az esetben, ha akár a megfigyelt, akár a megfigyelő fél él a bemutató repülés kérésének jogával:

- (A) a bemutató repülést a „D” melléklet III. fejezetének követelményeivel összhangban hajtják végre;
- (B) a bemutató repülés nem tart két óránál tovább;

(C) a megfigyelt fél biztosítja a kalibráló célokat a Szerződés „D” melléklete 1. függeléke meghatározásaival összhangban annak a repülőtérnek a közelében, amelyen végrehajtják a repülés előtti ellenőrzést;

(D) egy bemutató repülés kérésének végrehajtásában az időjárási feltételek, vagy a megfigyelt fél repülőgépével vagy műszereivel kapcsolatos problémák miatti bármilyen késedelem nem számít bele az ilyen repülésekre biztosított időbe, amennyiben nem állapodnak meg másképpen;

(E) a megfigyelt fél előhívja az érzékelő műszerek által gyűjtött adatokat annak a repülőtérnek a közelében lévő létesítményben, amelyen a repülés előtti ellenőrzést végre kívánják hajtani, a megfigyelő fél személyzetének jelenlétében, a Szerződés IX. cikke II. és III. fejezete rendelkezéseivel összhangban; és

(F) a bemutató repülés költségét, beleértve az adatrögzítő eszközök és az adatelőhívás biztosítását, a Szerződés „L” melléklete I. fejezete 9. bekezdésének rendelkezéseivel összhangban osztják el.

4. Abban az esetben, ha a megfigyelt fél él bemutató repülés kérési jogával, a megfigyelő fél jogosult egy legfeljebb 24 órás időszakot hozzáadni a VI. cikk I. fejezete 9. bekezdése szerint a megfigyelő repülés végrehajtására engedélyezett 96 órához. Ez nem befolyásolja hátrányosan a többi részes állam megfigyelő repülés végrehajtási jogát az eredeti 96 órás időszakot követően, ahogy ezt a Szerződés VI. cikke I. fejezetének 3. bekezdése rögzíti.

5. Abban az esetben, ha a megfigyelő fél él bemutató repülés kérési jogával, a bemutató repülést a Szerződés VI. cikke I. fejezetének 9. bekezdése szerint a megfigyelő repülés végrehajtására biztosított 96 órás időszakon belül kell végrehajtani.

6. Abban az esetben, ha a megfigyelt fél nem fogadja el, hogy a megfigyelő fél által biztosított megfigyelő repülőgépre felszerelt bármelyérzékelő műszer képessége megfelel a Szerződés IV. cikke 8. bekezdése rendelkezéseinek, a megfigyelt fél jogosult:

(A) olyan érzékelő műszer esetében, amelynek terepi felbontása függ a föld feletti magasságtól, javasolni egy alternatív legkisebb föld feletti magasságot, amelyen az adott érzékelő műszer működését engedélyezik a megfigyelő repülés során;

(B) olyan érzékelő műszerek esetében, amelynek terepi felbontása nem függ a föld feletti magasságtól, megtiltani az ilyen érzékelő műszer megfigyelő repülés alatti működést; vagy

(C) megtiltani a megfigyelő repülést a Szerződés VIII. cikkének rendelkezései szerint.

7. Abban az esetben, ha a megfigyelő fél nem fogadja el, hogy a megfigyelt fél által biztosított megfigyelő repülőgépre felszerelt bármelyérzékelő műszer képessége megfelel a Szerződés IV. cikk 9. bekezdése rendelkezéseinek, a megfigyelő fél jogosult:

(A) beleegyezni a megfigyelt fél által javasolt alternatív típusú és képességű érzékelőműszer-csomag használatába;

(B) olyan érzékelő műszer esetében, amelynek terepi felbontása függ a föld feletti magasságtól, javasolni egy alternatív legkisebb föld feletti magasságot, amelyen az adott érzékelő műszer működését engedélyezik a megfigyelő repülés során;

(C) olyan érzékelő műszerek esetében, amelynek terepi felbontása nem függ a föld feletti magasságtól, végrehajtani a megfigyelő repülést a terv szerint, és az adott érzékelő műszer adatrögzítési költségét a megfigyelt fél fedezi;

(D) elfogadni a megfigyelő repülés megkezdésének elhalasztását, hogy lehetővé tegye a megfigyelt fél számára a megfigyelő fél által fennállónak minősített probléma helyreigazítását. Abban az esetben, ha a problémát a megfigyelő fél számára elfogadhatóan megoldják, a repülést a feladatterv szerint végrehajtják, szükség esetén a halasztásnak megfelelő módosítással; vagy

(E) törölni a megfigyelő repülést a Szerződés VIII. cikke szerint, és haladéktalanul elhagyni a megfigyelt fél területét.

8. Abban az esetben, ha a bemutató repülést kérő részes állam megtiltja vagy törli a megfigyelő repülést, egyik részes állam kvótájába sem számítanak be megfigyelő repülést, és a bemutató repülést kérő részes állam továbbítja az ügyet a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságnak.

G. MELLÉKLET

Repülési megfigyelők, repülési képviselők és képviselők

I. Fejezet

Repülési megfigyelők és repülési képviselők

1. A jelen mellékletben rögzített rendelkezések vonatkoznak a XIII. cikknek megfelelően kijelölt személyzetre. Mindegyik részes állam jogosult bármikor a VI. cikk III. fejezetében rögzítetteknek megfelelő számú repülési megfigyelővel és repülési képviselővel jelen lenni a megfigyelő repülőgép fedélzetén. A VI. cikk III. fejezetének rendelkezései határozzák meg a megfigyelő repülések szervezésével és végrehajtásával összefüggő tevékenységüket. Mindegyik részes állam elősegíti a repülési megfigyelők és repülési képviselők tevékenységét a jelen mellékletben foglaltak szerint.

2. A megfigyelt fél a repülési megfigyelők egyikét vezető repülési megfigyelővé nevezi ki. A vezető repülési megfigyelő a megfigyelt fél állampolgára. A megfigyelő fél a repülési képviselők egyikét vezető repülési képviselővé nevezi ki. A vezető repülési képviselő a megfigyelő fél állampolgára.

3. A megfigyelő repülésre való felkészülés során a repülési megfigyelők és a repülési képviselők jogosultak:

(A) megismerkedni az érzékelő műszerek működésére és kezelésére vonatkozó műszaki leírásokkal és a megfigyelő repülőgép műszaki paramétereivel; és

(B) megismerkedni a megfigyelő repülőgép repülési előírások ellenőrzésére vonatkozó berendezéseivel és a megfigyelő repülőgépre felszerelt érzékelő műszerek működésével és kezelésével.

4. A repülési megfigyelők és a repülési képviselők jogosultak:

(A) a megfigyelő repülőgépen tartózkodni a teljes megfigyelő repülés során, beleértve bármilyen utántöltés és vészhelyzet miatti megállást;

(B) a megfigyelő repülőgép fedélzetére vinni és használni térképeket, repülési vázlatokat, kiadványokat és működési kézikönyveket;

(C) akadálytalanul mozogni a megfigyelő repülőgépen, beleértve a pilótafülkét, a megfigyelő repülés során, kivéve, ha ezt repülésbiztonsági okok kizárják. Jogaik gyakorlása során a repülési megfigyelők és repülési képviselők nem avatkoznak be a repülőszemélyzet tevékenységébe;

(D) ellenőrizni a repülési terv betartását, és megfigyelni a repülőgép repülési szabályait és az érzékelő műszerek működését és kezelését;

(E) hallgatni a rádión történő belső és külső érintkezést a repülőgép fedélzetén, és belső rádióbeszélgetést folytatni; és

(F) rögzíteni a repülési szabályok paramétereit és az érzékelő műszerek működését és kezelését térképeken, vázlatokon és jegyzeteken.

5. A jelen fejezet 4. bekezdésében meghatározott jogain túlmenően a vezető repülési megfigyelő jogosult:

(A) konzultálni a repülőszemélyzettel a nemzeti repülési szabályoknak és a Szerződés rendelkezéseinek a betartásáról;

(B) megfigyelni a repülőszemélyzet tevékenységét a megfigyelő repülés során, beleértve a pilótafülkében végzett tevékenységet, valamint ellenőrizni a megfigyelő repülőgép repülési és navigációs műszereinek működését és kezelését;

(C) ajánlásokat adni a repülő személyzetnek a repülési terv betartása tekintetében;

(D) információt kérni a repülőszemélyzettől a repülési szabályokról, tevékenységükbe való beavatkozás nélkül; és

(E) kapcsolatot tartani a légiforgalom-irányító hatóságokkal, ha szükséges, és segíteni a légiforgalom-irányító hatóságoktól a repülőszemélyzethez és a repülőszemélyzettől a légiforgalom-irányító hatóságokhoz intézett, a megfigyelő repülés végrehajtásáról szóló közlések továbbítását és fordítását; ebből a célból a vezető repülési megfigyelő számára lehetővé teszik a külső rádióösszeköttetést a megfigyelő repülőgép rádióberendezésének használatával.

6. Abban az esetben, ha a vezető repülési megfigyelő úgy véli, hogy a megfigyelő repülőgép eltér a repülési tervétől, a vezető repülési megfigyelő jelzi ezt a repülőszemélyzetnek és tájékoztathatja a légiforgalom-irányító hatóságokat a megfigyelő repülőgép repülési tervtől való eltéréseiről, amelyek a vezető repülési megfigyelő véleménye szerint veszélyeztetik a repülés biztonságát.

7. Jelen fejezet 5. bekezdésében meghatározott jogain túlmenően a vezető repülési képviselő rendelkezik:

(A) a jelen fejezet 5. bekezdése (A), (B) és (D) albekezdésében a repülőszemélyzet tekintetében meghatározott jogokkal; és

(B) azzal a joggal, hogy a repülési tervtől való eltérés esetén magyarázatot kapjon a repülőszemélyzettől az eltérés okairól.

8. A repülési képviselők jogosultak az érzékelő műszerek működését irányítani a megfigyelő repülés során. Ezen felül, a megfigyelt fél megfigyelő repülés előtti tájékoztatása esetén, a repülési képviselők jogosultak az érzékelő műszerek megfigyelő repülés során történő működtetésére. Abban az esetben, ha a repülési képviselők élnek az érzékelő műszerek működtetésének jelen bekezdés szerinti jogával, a megfigyelt fél nem felelős az érzékelő műszerekkel gyűjtött adatoknak az érzékelő műszerek repülési képviselők által történő működtetése miatti minőségbeli hibáiért és elégtelenségeiért.

II. Fejezet

Képviselők

1. Harmadik részes állam által kijelölt megfigyelő repülőgépet használó megfigyelő fél jogosult bármikor a Szerződés VI. cikke III. fejezetében rögzített számú képviselővel jelen lenni a megfigyelő repülőgép fedélzetén.

2. A megfigyelő fél az egyik képviselőjét vezető képviselőnek jelöli ki. A vezető képviselő a vezető repülési képviselő jogaival rendelkezik a jelen melléklet I. fejezetében meghatározottak szerint. Ezen túlmenően a vezető képviselő:

(A) tanácsot ad a repülőgép parancsnoknak a Szerződés rendelkezéseinek betartása tekintetében;

(B) jogosult megfigyelni a Szerződés rendelkezéseinek a megfigyelt fél általi betartását; és

(C) jogosult, a repülési tervtől való eltérések esetén, magyarázatot kapni a repülőgép parancsnoktól az eltérés okaira.

3. A képviselők a repülési képviselők jelen melléklet I. fejezete szerinti jogaival rendelkeznek.

H. MELLÉKLET

A tervezett megfigyelő repülések összehangolása

1. Annak érdekében, hogy elkerüljék az esetleges időbeli ütközéseket ugyanazon részes állam feletti megfigyelő repülések végrehajtásakor, az aktív kvóták éves elosztása szerint megfigyelő repülések végrehajtására jogosult mind-egyik részes állam bejelentheti az összes többi részes államnak minden év november 1-jéig teljes aktív kvótájának vagy aktív kvótája egy részének következő év során történő felhasználási tervét. A bejelentés jelzi azoknak a megfigyelő repüléseknek a számát, amelyeket a bejelentő részes állam tervez végrehajtani más részes államok területe felett az adott év egyes negyedéveiben.

2. Jelen melléklet 1. bekezdése szerint tervezett és bejelentett megfigyelő repülések összesített mennyisége egy részes állam területe felett egy adott negyedévben nem haladhatja meg a 16-ot. A VI. cikk I. fejezet 3. bekezdésének kivételével egyetlen részes állam sem köteles egynél több megfigyelő repülést fogadni bármely időben a Szerződés VI. cikk I. fejezete 9. bekezdésében meghatározott időszakban.

3. Azok a részes államok, amelyek jelen melléklet 1. bekezdésének megfelelően bejelentették tervüket egy vagy több aktív kvótájuk adott negyedévben vagy negyedévekben, ugyanazon részes állam területe feletti megfigyelő repülésekre történő felhasználására, konzultációkat tartanak, ha szükséges, hogy elkerüljék tervezett megfigyelő repülések bármilyen időbeli ütközését. Abban az esetben, ha az érintett részes államok közötti konzultáción nem születik megállapodás az ütközés elkerülésére, az ügyet az érintett részes államok közötti sorshúzással oldják meg. Az első ilyen konzultációt a következő év január 1-jén kezdődő negyedévre eső megfigyelő repülések tekintetében a jelen melléklet 1. bekezdésének megfelelően szolgáltatott bejelentés kézhezvételét követően haladéktalanul megkezdik. Az ezt követő konzultációkat az érintett részes államok az április 1-jén kezdődő negyedévre február 1. és február 15. között; a július 1-jén kezdődő negyedévre május 1. és május 15. között; és az október 1-jén kezdődő negyedévre augusztus 1. és augusztus 15. között tartják meg. Az érintett részes államok a megfigyelő repülések konzultációk eredményeként megállapított időrendjét bejelentik az összes részes államnak külön-külön november 15-ig, február 15-ig, május 15-ig és augusztus 15-ig.

4. Jelen melléklet 3. bekezdése szerint megállapított megfigyelő repülési időrend bejelentését követő hét napnál nem később mindegyik részes állam bejelenti az összes részes államnak, amely megfigyelő repülést tervez végrehajtani az adott negyedévben a területe felett, azokat a repüléseket, amelyek esetében élni kíván saját megfigyelő repülőgép biztosítási jogával.

5. Mindegyik részes állam, amely nem szolgáltatott a jelen melléklet 1. bekezdése szerinti bejelentést, vagy nem jelentette valamennyi aktív kvótája felhasználási tervét, vagy nem hajtott végre egy adott megfigyelő repülést a negyedévre bejelentett és tervezett repülések közül, jogosult az így fennmaradó aktív kvótái felhasználására, feltéve, hogy az ilyen megfigyelő repülések illeszkednek a jelen melléklet 3. bekezdése szerint elért, érvényben lévő megállapodásba.

I. MELLÉKLET

Információk a légtérrel és a veszélyes légtérben történő repülésekről

1. Nem korábban, mint 90 nappal a Szerződés hatálybalépése után egy adott részes állam, bármelyik részes állam kérésére, az ilyen kérés kézhezvételét követő 30 napon belül biztosítja az alábbi információkat az ICAO rendelkezéseivel összhangban:

- (A) légtérének szerkezete a Légiforgalmi Tájékoztató Kiadvány (AIP) sorozatban közzétettek szerint;
- (B) részletes információ valamennyi veszélyes légtérrel; és
- (C) repülőtéri információk és érkezési és indulási eljárások mindegyik:
 - (1) belépési pontra és kilépési pontra;
 - (2) nyitott égbolt repülőterre; és
 - (3) belépési pontjaihoz, kilépési pontjaihoz és nyitott égbolt repülőtereihez tartozó tartalék repülőterére és utántöltő repülőterére.

2. Mindegyik részes állam haladéktalanul tájékoztatja a részes államokat, amelyek jelen melléklet 1. bekezdésének rendelkezéseivel összhangban információt kértek, a jelen melléklet 1. bekezdése szerint biztosított információk bármilyen változásáról. Tekintet nélkül jelen bekezdés rendelkezéseire, az „Utasításokat a pilóták számára” (NOTAM) nem kell biztosítani.

3. A Szerződés hatálybalépését követő 90 napnál nem később mindegyik részes állam bejelenti az összes részes államnak a jelen melléklet 1. bekezdése szerint biztosítandó információk forrását.

J. MELLÉKLET

A Montreux-i Egyezmény

1. A Szerződésnek a részes államok teljes területe feletti megfigyelésről szóló rendelkezései értelmében végrehajtott megfigyelő repülések nem sértik az 1936. július 20-i Montreux-i Egyezményt.

2. A Szerződés céljából a Montreux-i Egyezmény 23. cikkének hatálya alá eső átrepülést végrehajtó repülőgép útvonalát és bejelentését az említett cikk rendelkezései szerint szabályozzák.

K. MELLÉKLET

Információk a filmelőhívókról, másolókról és fotófilmekről, és a fotófilmek előhívásának ellenőrzési eljárásai

I. Fejezet

Információk a filmelőhívókról, másolókról és fotófilmekről

1. A Szerződés „D” melléklete II. fejezete 3. bekezdése (A) (3) albekezdésének megfelelően mindegyik részes állam, amikor bejelenti a többi részes államnak azokat a filmelőhívó vagy másoló eszközöket, amelyeket használni kíván az eredeti negatív filmek előhívásához, vagy negatív vagy pozitív film másolatok készítéséhez, az alábbi gyártói információkat biztosítja:

- (A) az előhívó vagy másoló megnevezése;
- (B) a legnagyobb és legkisebb előhívható és másolható film szélessége és hosszúsága, ha alkalmazható;
- (C) valamennyi filmtípus, amely az adott film előhívóval előhívható vagy másolható; és
- (D) minden lépés az előhívási folyamatban, beleértve a megvilágítási értékeket, a hőmérsékletet, az időtartamot, a javasolt filmtovábbítási sebességet, a vegyszereket és vegyi anyagokat valamennyi filmfajtaéhoz.

2. A Szerződés „D” melléklete II. fejezete 3. bekezdése (A) (2) albekezdésének megfelelően mindegyik részes állam, amikor információt szolgáltat azokról a fekete-fehér légifilm-típusokról, amelyeket a repülés közbeni vizsgálat vagy a megfigyelő repülés során történő adatgyűjtésre, vagy az ilyen adatok másolására kíván használni, az alábbi gyártói információkat biztosítja valamennyi légifilm-típushoz, amelyek a jelen fejezet 1. bekezdésében felsorolt filmelőhívók vagy másolók segítségével előhívhatók vagy másolhatók, szükség szerint a film képességeinek igazolásához. A filmgyártók nemzeti gyakorlatától függően az ilyen információk tartalmazhatják:

- (A) a tényleges filmérzékenységet;
- (B) a felbontást/modulációt;
- (C) a spektrális érzékenységet; és
- (D) az alapfátyol értékét vagy a szenzitometriai jellemzőket.

3. Azért, hogy saját nemzeti módszerüknek megfelelően meghatározzák a légifilm-anyagok szenzitometriai jellemzőit, mindegyik részes állam jogosult, saját kérésére, exponálatlan mintákat kapni az adatrögzítő anyagként alkalmazni kívánt valamennyi típusú fotófilmből, az előhívásukra szolgáló vegyszerekből, és utasításokat kapni az ilyen fotófilmek előhívásához és másolásához. Az ilyen mintákat és utasításokat a kérés kézhezvételét követő 30 napnál nem később biztosítják.

II. Fejezet

A filmelőhívás és másolás ellenőrzése

1. A megfigyelő repülőgép és érzékelő műszereinek hitelesítésében részt vevő részes államok jogosultak ellenőrizni a repülés közbeni vizsgálat során használt légifilm előhívását és másolását. A megfigyelt és a megfigyelő fél személyzete jogosult ellenőrizni a bemutató és a megfigyelő repülés során használt légifilm előhívását és másolását.

2. A légifilm előhívásának és másolásának ellenőrzésekor a részes államok jogosultak magukkal vinni és használni oly módon, hogy az ne szakítsa meg a film előhívását vagy másolását, az alábbi eszközöket:

- (A) lakmuszpapírt;
- (B) hőmérőket;
- (C) kémiai tesztelő eszközöket, beleértve a pH meghatározókat és fajsúlymérőket;
- (D) stopperórákat;
- (E) szenzitométereket;
- (F) denzitométereket; és
- (G) 21 fokozatú szenzitometriai próbacsíkokat és optikai ékeket.

3. A repülés közbeni vizsgálat, a megfigyelő repülés és a bemutató repülés során exponált filmek előhívása előtt a részes államok ellenőrzik a filmelőhívó berendezést és a vegyszereket egy 21 fokozatú exponált próbacsík előhívásával vagy egy 21 fokozatú optikai ék exponálásával és előhívásával, hogy megerősítsék: az adott típusú film előhívásához megadott szenzitometriai adatok az adott filmhívó használata esetén megfelelnek a jelen melléklet I. fejezete szerint biztosított technikai adatoknak. Amennyiben nem állapodtak meg másképpen, az eredeti vagy a másolt negatív vagy pozitív légifilmet nem hívják elő vagy másolják addig, ameddig a 21 fokozatú szenzitometriai próbacsík előhívása vagy egy 21 fokozatú optikai ék exponálása és előhívása nem felel meg az adott típusú légifilmre és filmhívóra vagy másolóra a jelen melléklet I. fejezete rendelkezéseinek megfelelően biztosított technikai adatoknak.

4. A repülés közbeni vizsgálat, a megfigyelő repülés és a bemutató repülés során exponált filmek előhívása előtt a részes államok jogosultak a repülés közbeni vizsgálat, a megfigyelő repülés és a bemutató repülés során használt filmmel azonos típusú próbafilm exponálásával és előhívásával ellenőrizni a filmelőhívó-berendezést és a vegyszereket, hogy meggyőződjenek: a mosó és a fixáló eljárás alkalmas az állandó archív tárolás céljaira.

L. MELLÉKLET

Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság

I. Fejezet

Általános rendelkezések

A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságot érintő eljárásokat és más rendelkezéseket a Szerződés X. cikkének megfelelően jelen melléklet határozza meg.

1. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság a részes államok által kijelölt képviselők közül tevődik össze. Egy részes állam helyettesítő személyei, tanácsadói és szakértői részt vehetnek a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság ülésein, amennyiben az adott részes állam ezt szükségesnek tartja.

2. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság első ülészeit a Szerződés aláírását követő 60 napon belül nyitják meg. A megnyitó ülés elnöke Kanada képviselője lesz.

3. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság naptári évenként nem kevesebb, mint négy rendes ülésszakot tart, amennyiben nem határoz másképpen. Rendkívüli ülésszakokat egy vagy több részes állam kérésére a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság elnöke hív össze, aki haladéktalanul tájékoztatja az összes többi részes államot a kérésről. Az ilyen ülésszakokat a kérésnek az elnökhöz érkezését követő 15 napnál nem később nyitják meg.

4. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság ülésszakai nem tartanak négy hétnél tovább, amennyiben a Bizottság nem határoz másképpen.

5. A részes államok a francia ábécé sorrendjének megfelelően váltakozva töltik be a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság elnöki tisztét. Mindegyik elnök az ülésszak megnyitásától a következő ülésszak megnyitásáig látja el feladatait, amennyiben nem állapodnak meg másképpen.

6. A képviselők az üléseken a részes államok francia ábécé szerinti ülésrendjében foglalnak helyet.

7. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság munkanyelvei: az angol, a francia, a német, az olasz, az orosz és a spanyol.

8. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság ülései bizalmasak, amennyiben nem állapodnak meg másképpen. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság megállapodhat, hogy üléseit és határozatait nyilvánossá teszi.

9. Az ideiglenes alkalmazás időszaka során és 1992. június 30. előtt a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság rendezi a Szerződés alapján felmerülő költségek elosztását. Ugyancsak a lehető leghamarabb rendezi a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság működésével összefüggő közös költségek elosztási skáláját.

10. A Szerződés ideiglenes alkalmazási időszaka során a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság kidolgozza a Szerződés által előírt bejelentésekre és jelentésekre vonatkozó dokumentumot. Ez a dokumentum felsorolja az összes ilyen bejelentést és jelentést, és tartalmazza a megfelelő formátumot, ahol szükséges.

11. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság kidolgozza vagy, ahol szükséges, átdolgozza eljárási szabályait és munkamódszereit.

II. Fejezet

Az aktív kvóták éves áttekintése

Az aktív kvóták éves felülvizsgálatára vonatkozó eljárások a Szerződés III. cikke I. fejezete 7. bekezdésében kifejtettek szerint a következők:

1. Azok a részes államok, amelyek aktív kvótájuk előző évi elosztása vagy annak egy része tekintetében módosítást kívánnak, minden év október 1-jéig bejelentik az összes többi részes államnak és a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságnak azokat a részes államokat, amelyek felett a következő naptári évben megfigyelő repülést kívánnak végrehajtani. A részes államok az ilyen javasolt módosításokat a felülvizsgálat során megfontolják a jelen fejezet alábbi bekezdéseiben meghatározott szabályoknak megfelelően.

2. Ha bármely adott részes állam területe feletti megfigyelő repülési kérelmek nem haladják meg annak passzív kvótáját, akkor az elosztást a kéréseknek megfelelően hajtják végre, és a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság elé terjesztik jóváhagyásra.

3. Ha bármely adott részes állam területe feletti megfigyelő repülési kérelmek meghaladják annak passzív kvótáját, akkor az elosztást az érdekelt részes államok közötti általános megállapodásnak megfelelően hajtják végre, és a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság elé terjesztik jóváhagyásra.

III. Fejezet

Rendkívüli megfigyelő repülések

1. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság megfontolja az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet konfliktusmegelőzés és válságkezelés tekintetében illetékes szervei és más megfelelő nemzetközi szervezetek felkéréseit, hogy elősegítse rendkívüli megfigyelő repülések megszervezését és végrehajtását egy részes állam területe felett annak hozzájárulásával.

2. Az ilyen megfigyelő repülésekből származó adatokat az érintett szervek és szervezetek számára hozzáférhetővé teszik.

3. Tekintet nélkül a Szerződés bármely más rendelkezésére, a részes államok kétoldalú és önkéntes alapon megállapodhatnak egymás területe feletti megfigyelő repülések végrehajtásáról a megfigyelő repülések végrehajtására vonatkozó eljárások betartásával. Amennyiben az érintett részes államok nem állapodtak meg másképpen, az ilyen megfigyelő repülésekből származó adatokat a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság számára hozzáférhetővé teszik.

4. A jelen fejezet rendelkezései szerint végrehajtott megfigyelő repüléseket nem számítják be az érintett részes államok aktív vagy passzív kvótájába.

IV. Fejezet

A nyitott égbolt rendszer alkalmazása további területeken

1. A részes államok javaslatokat tehetnek a Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottságban megfontolásra a nyitott égbolt rendszer további meghatározott területeken, mint például a környezetvédelemben való alkalmazására.

2. A Nyitott Égbolt Konzultatív Bizottság döntéseket hozhat az ilyen javaslatokról, vagy, szükség esetén, a Szerződés végrehajtásának felülvizsgálatára összehívott első, illetve soron következő konferencia elé utalhatja azokat a Szerződés XVI. cikke 3. bekezdésének rendelkezéseivel összhangban.”

(2) A Szerződés angol nyelvű szövege a következő:

„TREATY ON OPEN SKIES

The States concluding this Treaty, hereinafter referred to collectively as the States Parties or individually as a State Party,

recalling the commitments they have made in the Conference on Security and Co-operation in Europe to promoting greater openness and transparency in their military activities and to enhancing security by means of confidence- and security-building measures,

welcoming the historic events in Europe which have transformed the security situation from Vancouver to Vladivostok,

wishing to contribute to the further development and strengthening of peace, stability and co-operative security in that area by the creation of an Open Skies regime for aerial observation,

recognizing the potential contribution which an aerial observation regime of this type could make to security and stability in other regions as well,

noting the possibility of employing such a regime to improve openness and transparency, to facilitate the monitoring of compliance with existing or future arms control agreements and to strengthen the capacity for conflict prevention and crisis management in the framework of the Conference on Security and Co-operation in Europe and in other relevant international institutions,

envisaging the possible extension of the Open Skies regime into additional fields, such as the protection of the environment,

seeking to establish agreed procedures to provide for aerial observation of all the territories of States Parties, with the intent of observing a single State Party or groups of States Parties, on the basis of equity and effectiveness while maintaining flight safety,

noting that the operation of such an Open Skies regime will be without prejudice to States not participating in it, have agreed as follows:

Article I

GENERAL PROVISIONS

1. This Treaty establishes the regime, to be known as the Open Skies regime, for the conduct of observation flights by States Parties over the territories of other States Parties, and sets forth the rights and obligations of the States Parties relating thereto.

2. Each of the Annexes and their related Appendices constitutes an integral part of this Treaty.

Article II

DEFINITIONS

For the purposes of this Treaty:

1. The term „observed Party” means the State Party or group of States Parties over whose territory an observation flight is conducted or is intended to be conducted, from the time it has received notification thereof from an observing Party until completion of the procedures relating to that flight, or personnel acting on behalf of that State Party or group of States Parties.

2. The term „observing Party” means the State Party or group of States Parties that intends to conduct or conducts an observation flight over the territory of another State Party or group of States Parties, from the time that it has provided notification of its intention to conduct an observation flight until completion of the procedures relating to that flight, or personnel acting on behalf of that State Party or group of States Parties.

3. The term „group of States Parties” means two or more States Parties that have agreed to form a group for the purposes of this Treaty.

4. The term „observation aircraft” means an unarmed, fixed wing aircraft designated to make observation flights, registered by the relevant authorities of a State Party and equipped with agreed sensors. The term „unarmed” means that the observation aircraft used for the purposes of this Treaty is not equipped to carry and employ weapons.

5. The term „observation flight” means the flight of the observation aircraft conducted by an observing Party over the territory of an observed Party, as provided in the flight plan, from the point of entry or Open Skies airfield to the point of exit or Open Skies airfield.

6. The term „transit flight” means a flight of an observation aircraft or transport aircraft conducted by or on behalf of an observing Party over the territory of a third State Party en route to or from the territory of the observed Party.

7. The term „transport aircraft” means an aircraft other than an observation aircraft that, on behalf of the observing Party, conducts flights to or from the territory of the observed Party exclusively for the purposes of this Treaty.

8. The term „territory” means the land, including islands, and internal and territorial waters, over which a State Party exercises sovereignty.

9. The term „passive quota” means the number of observation flights that each State Party is obliged to accept as an observed Party.

10. The term „active quota” means the number of observation flights that each State Party has the right to conduct as an observing Party.

11. The term „maximum flight distance” means the maximum distance over the territory of the observed Party from the point at which the observation flight may commence to the point at which that flight may terminate, as specified in Annex A to this Treaty.

12. The term „sensor” means equipment of a category specified in Article IV, paragraph 1 that is installed on an observation aircraft for use during the conduct of observation flights.

13. The term „ground resolution” means the minimum distance on the ground between two closely located objects distinguishable as separate objects.

14. The term „infra-red line-scanning device” means a sensor capable of receiving and visualizing thermal electro-magnetic radiation emitted in the invisible infra-red part of the optical spectrum by objects due to their temperature and in the absence of artificial illumination.

15. The term „observation period” means a specified period of time during an observation flight when a particular sensor installed on the observation aircraft is operating.

16. The term „flight crew” means individuals from any State Party who may include, if the State Party so decides, interpreters and who perform duties associated with the operation or servicing of an observation aircraft or transport aircraft.

17. The term „pilot-in-command” means the pilot on board the observation aircraft who is responsible for the operation of the observation aircraft, the execution of the flight plan, and the safety of the observation aircraft.

18. The term „flight monitor” means an individual who, on behalf of the observed Party, is on board an observation aircraft provided by the observing Party during the observation flight and who performs duties in accordance with Annex G to this Treaty.

19. The term „flight representative” means an individual who, on behalf of the observing Party, is on board an observation aircraft provided by the observed Party during an observation flight and who performs duties in accordance with Annex G to this Treaty.

20. The term „representative” means an individual who has been designated by the observing Party and who performs activities on behalf of the observing Party in accordance with Annex G during an observation flight on an observation aircraft designated by a State Party other than the observing Party or the observed Party.

21. The term „sensor operator” means an individual from any State Party who performs duties associated with the functioning, operation and maintenance of the sensors of an observation aircraft.

22. The term „inspector” means an individual from any State Party who conducts an inspection of sensors or observation aircraft of another State Party.

23. The term „escort” means an individual from any State Party who accompanies the inspectors of another State Party.

24. The term „mission plan” means a document, which is in a format established by the Open Skies Consultative Commission, presented by the observing Party that contains the route, profile, order of execution and support required to conduct the observation flight, which is to be agreed upon with the observed Party and which will form the basis for the elaboration of the flight plan.

25. The term „flight plan” means a document elaborated on the basis of the agreed mission plan in the format and with the content specified by the International Civil Aviation Organization, hereinafter referred to as the ICAO, which is presented to the air traffic control authorities and on the basis of which the observation flight will be conducted.

26. The term „mission report” means a document describing an observation flight completed after its termination by the observing Party and signed by both the observing and observed Parties, which is in a format established by the Open Skies Consultative Commission.

27. The term „Open Skies airfield” means an airfield designated by the observed Party as a point where an observation flight may commence or terminate.

28. The term „point of entry” means a point designated by the observed Party for the arrival of personnel of the observing Party on the territory of the observed Party.

29. The term „point of exit” means a point designated by the observed Party for the departure of personnel of the observing Party from the territory of the observed Party.

30. The term „refuelling airfield” means an airfield designated by the observed Party used for fuelling and servicing of observation aircraft and transport aircraft.

31. The term „alternate airfield” means an airfield specified in the flight plan to which an observation aircraft or transport aircraft may proceed when it becomes inadvisable to land at the airfield of intended landing.

32. The term „hazardous airspace” means the prohibited areas, restricted areas and danger areas, defined on the basis of Annex 2 to the Convention on International Civil Aviation, that are established in accordance with Annex 15 to the Convention on International Civil Aviation in the interests of flight safety, public safety and environmental protection and about which information is provided in accordance with ICAO provisions.

33. The term „prohibited area” means an airspace of defined dimensions, above the territory of a State Party, within which the flight of aircraft is prohibited.

34. The term „restricted area” means an airspace of defined dimensions, above the territory of a State Party, within which the flight of aircraft is restricted in accordance with specified conditions.

35. The term „danger area” means an airspace of defined dimensions within which activities dangerous to the flight of aircraft may exist at specified times.

Article III

QUOTAS

Section I

General provisions

1. Each State Party shall have the right to conduct observation flights in accordance with the provisions of this Treaty.

2. Each State Party shall be obliged to accept observation flights over its territory in accordance with the provisions of this Treaty.

3. Each State Party shall have the right to conduct a number of observation flights over the territory of any other State Party equal to the number of observation flights which that other State Party has the right to conduct over it.

4. The total number of observation flights that each State Party is obliged to accept over its territory is the total passive quota for that State Party. The allocation of the total passive quota to the States Parties is set forth in Annex A, Section I to this Treaty.

5. The number of observation flights that a State Party shall have the right to conduct each year over the territory of each of the other States Parties is the individual active quota of that State Party with respect to that other State Party. The sum of the individual active quotas is the total active quota of that State Party. The total active quota of a State Party shall not exceed its total passive quota.

6. The first distribution of active quotas is set forth in Annex A, Section II to this Treaty.

7. After entry into force of this Treaty, the distribution of active quotas shall be subject to an annual review for the following calendar year within the framework of the Open Skies Consultative Commission. In the event that it is not possible during the annual review to arrive within three weeks at agreement on the distribution of active quotas with respect to a particular State Party, the previous year's distribution of active quotas with respect to that State Party shall remain unchanged.

8. Except as provided for by the provisions of Article VIII, each observation flight conducted by a State Party shall be counted against the individual and total active quotas of that State Party.

9. Notwithstanding the provisions of paragraphs 3 and 5 of this Section, a State Party to which an active quota has been distributed may, by agreement with the State Party to be overflown, transfer a part or all of its total active quota to other States Parties and shall promptly notify all other States Parties and the Open Skies Consultative Commission thereof. Paragraph 10 of this Section shall apply.

10. No State Party shall conduct more observation flights over the territory of another State Party than a number equal to 50 per cent, rounded up to the nearest whole number, of its own total active quota, or of the total passive quota of that other State Party, whichever is less.

11. The maximum flight distances of observation flights over the territories of the States Parties are set forth in Annex A, Section III to this Treaty.

Section II

Provisions for a group of States Parties

1. (A) Without prejudice to their rights and obligations under this Treaty, two or more States Parties which hold quotas may form a group of States Parties at signature of this Treaty and thereafter. For a group of States Parties formed after signature of this Treaty, the provisions of this Section shall apply no earlier than six months after giving notice to all other States Parties, and subject to the provisions of paragraph 6 of this Section.

(B) A group of States Parties shall co-operate with regard to active and passive quotas in accordance with the provisions of either paragraph 2 or 3 of this Section.

2. (A) The members of a group of States Parties shall have the right to redistribute amongst themselves their active quotas for the current year, while retaining their individual passive quotas. Notification of the redistribution shall be made immediately to all third States Parties concerned.

(B) An observation flight shall count as many observation flights against the individual and total active quotas of the observing Party as observed Parties belonging to the group are overflown. It shall count one observation flight against the total passive quota of each observed Party.

(C) Each State Party in respect of which one or more members of a group of States Parties hold active quotas shall have the right to conduct over the territory of any member of the group 50 per cent more observation flights, rounded up to the nearest whole number, than its individual active quota in respect of that member of the group or to conduct two such overflights if it holds no active quota in respect of that member of the group.

(D) In the event that it exercises this right the State Party concerned shall reduce its active quotas in respect of other members of the group in such a way that the total sum of observation flights it conducts over their territories shall not exceed the sum of the individual active quotas that the State Party holds in respect of all the members of the group in the current year.

(E) The maximum flight distances of observation flights over the territories of each member of the group shall apply. In case of an observation flight conducted over several members, after completion of the maximum flight distance for one member all sensors shall be switched off until the observation aircraft reaches the point over the territory of the next member of the group of States Parties where the observation flight is planned to begin. For such follow-on observation flight the maximum flight distance related to the Open Skies airfield nearest to this point shall apply.

3. (A) A group of States Parties shall, at its request, be entitled to a common total passive quota which shall be allocated to it and common individual and total active quotas shall be distributed in respect of it.

(B) In this case, the total passive quota is the total number of observation flights that the group of States Parties is obliged to accept each year. The total active quota is the sum of the number of observation flights that the group of States Parties has the right to conduct each year. Its total active quota shall not exceed the total passive quota.

(C) An observation flight resulting from the total active quota of the group of States Parties shall be carried out on behalf of the group.

(D) Observation flights that a group of States Parties is obliged to accept may be conducted over the territory of one or more of its members.

(E) The maximum flight distances of each group of States Parties shall be specified pursuant to Annex A, Section III and Open Skies airfields shall be designated pursuant to Annex E to this Treaty.

4. In accordance with the general principles set out in Article X, paragraph 3, any third State Party that considers its rights under the provisions of Section I, paragraph 3 of this Article to be unduly restricted by the operation of a group of States Parties may raise this problem before the Open Skies Consultative Commission.

5. The group of States Parties shall ensure that procedures are established allowing for the conduct of observation flights over the territories of its members during one single mission, including refuelling if necessary. In the case of a group of States Parties established pursuant to paragraph 3 of this Section, such observation flights shall not exceed the maximum flight distance applicable to the Open Skies airfields at which the observation flights commence.

6. No earlier than six months after notification of the decision has been provided to all other States Parties:

(A) a group of States Parties established pursuant to the provisions of paragraph 2 of this Section may be transformed into a group of States Parties pursuant to the provisions of paragraph 3 of this Section;

(B) a group of States Parties established pursuant to the provisions of paragraph 3 of this Section may be transformed into a group of States Parties pursuant to the provisions of paragraph 2 of this Section;

(C) a State Party may withdraw from a group of States Parties; or

(D) a group of States Parties may admit further States Parties which hold quotas.

7. Following entry into force of this Treaty, changes in the allocation or distribution of quotas resulting from the establishment of or an admission to or a withdrawal from a group of States Parties according to paragraph 3 of this Section shall become effective on 1 January following the first annual review within the Open Skies Consultative Commission occurring after the six-month notification period. When necessary, new Open Skies airfields shall be designated and maximum flight distances established accordingly.

Article IV

SENSORS

1. Except as otherwise provided for in paragraph 3 of this Article, observation aircraft shall be equipped with sensors only from amongst the following categories:

(A) optical panoramic and framing cameras;

(B) video cameras with real-time display;

(C) infra-red line-scanning devices; and

(D) sideways-looking synthetic aperture radar.

2. A State Party may use, for the purposes of conducting observation flights, any of the sensors specified in paragraph 1 above, provided that such sensors are commercially available to all States Parties, subject to the following performance limits:

(A) in the case of optical panoramic and framing cameras, a ground resolution of no better than 30 centimetres at the minimum height above ground level determined in accordance with the provisions of Annex D, Appendix 1, obtained from no more than one panoramic camera, one vertically-mounted framing camera and two obliquely-mounted framing cameras, one on each side of the aircraft, providing coverage, which need not be continuous, of the ground up to 50 kilometres of each side of the flight path of the aircraft;

(B) in the case of video cameras, a ground resolution of no better than 30 centimetres determined in accordance with the provisions of Annex D, Appendix 1;

(C) in the case of infra-red line-scanning devices, a ground resolution of no better than 50 centimetres at the minimum height above ground level determined in accordance with the provisions of Annex D, Appendix 1, obtained from a single device; and

(D) in the case of sideways-looking synthetic aperture radar, a ground resolution of no better than three metres calculated by the impulse response method, which, using the object separation method, corresponds to the ability to distinguish on a radar image two corner reflectors, the distance between the centres of which is no less than five metres, over a swath width of no more than 25 kilometres, obtained from a single radar unit capable of looking from either side of the aircraft, but not both simultaneously.

3. The introduction of additional categories and improvements to the capabilities of existing categories of sensors provided for in this Article shall be addressed by the Open Skies Consultative Commission pursuant to Article X of this Treaty.

4. All sensors shall be provided with aperture covers or other devices which inhibit the operation of sensors so as to prevent collection of data during transit flights or flights to points of entry or from points of exit over the territory of the observed Party. Such covers or such other devices shall be removable or operable only from outside the observation aircraft.

5. Equipment that is capable of annotating data collected by sensors in accordance with Annex B, Section II shall be allowed on observation aircraft. The State Party providing the observation aircraft for an observation flight shall annotate the data collected by sensors with the information provided for in Annex B, Section II to this Treaty.

6. Equipment that is capable of displaying data collected by sensors in real-time shall be allowed on observation aircraft for the purposes of monitoring the functioning and operation of the sensors during the conduct of an observation flight.

7. Except as required for the operation of the agreed sensors, or as required for the operation of the observation aircraft, or as provided for in paragraphs 5 and 6 of this Article, the collection, processing, retransmission or recording of electronic signals from electro-magnetic waves are prohibited on board the observation aircraft and equipment for such operations shall not be on that observation aircraft.

8. In the event that the observation aircraft is provided by the observing Party, the observing Party shall have the right to use an observation aircraft equipped with sensors in each sensor category that do not exceed the capability specified in paragraph 2 of this Article.

9. In the event that the observation aircraft used for an observation flight is provided by the observed Party, the observed Party shall be obliged to provide an observation aircraft equipped with sensors from each sensor category specified in paragraph 1 of this Article, at the maximum capability and in the numbers specified in paragraph 2 of this Article, subject to the provisions of Article XVIII, Section II, unless otherwise agreed by the observing and observed Parties. The package and configuration of such sensors shall be installed in such a way so as to provide coverage of the ground provided for in paragraph 2 of this Article. In the event that the observation aircraft is provided by the observed Party, the latter shall provide a sideways-looking synthetic aperture radar with a ground resolution of no worse than six metres, determined by the object separation method.

10. When designating an aircraft as an observation aircraft pursuant to Article V of this Treaty, each State Party shall inform all other States Parties of the technical information on each sensor installed on such aircraft as provided for in Annex B to this Treaty.

11. Each State Party shall have the right to take part in the certification of sensors installed on observation aircraft in accordance with the provisions of Annex D. No observation aircraft of a given type shall be used for observation flights until such type of observation aircraft and its sensors has been certified in accordance with the provisions of Annex D to this Treaty.

12. A State Party designating an aircraft as an observation aircraft shall, upon 90-day prior notice to all other States Parties and subject to the provisions of Annex D to this Treaty, have the right to remove, replace or add sensors, or amend the technical information it has provided in accordance with the provisions of paragraph 10 of this Article and Annex B to this Treaty. Replacement and additional sensors shall be subject to certification in accordance with the provisions of Annex D to this Treaty prior to their use during an observation flight.

13. In the event that a State Party or group of States Parties, based on experience with using a particular observation aircraft, considers that any sensor or its associated equipment installed on an aircraft does not correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D, the interested States Parties shall notify all other States Parties of their concern. The State Party that designated the aircraft shall:

(A) take the steps necessary to ensure that the sensor and its associated equipment installed on the observation aircraft correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D, including, as necessary, repair, adjustment or replacement of the particular sensor or its associated equipment; and

(B) at the request of an interested State Party, by means of a demonstration flight set up in connection with the next time that the aforementioned observation aircraft is used, in accordance with the provisions of Annex F, demonstrate that the sensor and its associated equipment installed on the observation aircraft correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D. Other States Parties that express concern regarding a sensor and its associated equipment installed on an observation aircraft shall have the right to send personnel to participate in such a demonstration flight.

14. In the event that, after the steps referred to in paragraph 13 of this Article have been taken, the States Parties remain concerned as to whether a sensor or its associated equipment installed on an observation aircraft correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D, the issue may be referred to the Open Skies Consultative Commission.

Article V

AIRCRAFT DESIGNATION

1. Each State Party shall have the right to designate as observation aircraft one or more types or models of aircraft registered by the relevant authorities of a State Party.

2. Each State Party shall have the right to designate types or models of aircraft as observation aircraft or add new types or models of aircraft to those designated earlier by it, provided that it notifies all other States Parties 30 days in advance thereof. The notification of the designation of aircraft of a type or model shall contain the information specified in Annex C to this Treaty.

3. Each State Party shall have the right to delete types or models of aircraft designated earlier by it, provided that it notifies all other States Parties 90 days in advance thereof.

4. Only one exemplar of a particular type and model of aircraft with an identical set of associated sensors shall be required to be offered for certification in accordance with the provisions of Annex D to this Treaty.

5. Each observation aircraft shall be capable of carrying the flight crew and the personnel specified in Article VI, Section III.

Article VI

CHOICE OF OBSERVATION AIRCRAFT, GENERAL PROVISIONS FOR THE CONDUCT OF OBSERVATION FLIGHTS, AND REQUIREMENTS FOR MISSION PLANNING

Section I

Choice of observation aircraft and general provisions for the conduct of observation flights

1. Observation flights shall be conducted using observation aircraft that have been designated by a State Party pursuant to Article V. Unless the observed Party exercises its right to provide an observation aircraft that it has itself designated, the observing Party shall have the right to provide the observation aircraft. In the event that the observing Party provides the observation aircraft, it shall have the right to provide an aircraft that it has itself designated or an aircraft designated by another State Party. In the event that the observed Party provides the observation aircraft, the observing Party shall have the right to be provided with an aircraft capable of achieving a minimum unrefuelled range, including the necessary fuel reserves, equivalent to one-half of the flight distance, as notified in accordance with paragraph 5, subparagraph (G) of this Section.

2. Each State Party shall have the right, pursuant to paragraph 1 of this Section, to use an observation aircraft designated by another State Party for observation flights. Arrangements for the use of such aircraft shall be worked out by the States Parties involved to allow for active participation in the Open Skies regime.

3. States Parties having the right to conduct observation flights may co-ordinate their plans for conducting observation flights in accordance with Annex H to this Treaty. No State Party shall be obliged to accept more than one observation flight at any one time during the 96-hour period specified in paragraph 9 of this Section, unless that State Party has requested a demonstration flight pursuant to Annex F to this Treaty. In that case, the observed Party shall be obliged to accept an overlap for the observation flights of up to 24 hours. After having been notified of the results of the co-ordination of plans to conduct observation flights, each State Party over whose territory observation flights are to be conducted shall inform other States Parties, in accordance with the provisions of Annex H, whether it will exercise, with regard to each specific observation flight, its right to provide its own observation aircraft.

4. No later than 90 days after signature of this Treaty, each State Party shall provide notification to all other States Parties:

(A) of the standing diplomatic clearance number for Open Skies observation flights, flights of transport aircraft and transit flights; and

(B) of which language or languages of the Open Skies Consultative Commission specified in Annex L, Section I, paragraph 7 to this Treaty shall be used by personnel for all activities associated with the conduct of observation flights over its territory, and for completing the mission plan and mission report, unless the language to be used is the one recommended in Annex 10 to the Convention on International Civil Aviation, Volume II, paragraph 5.2.1.1.2.

5. The observing Party shall notify the observed Party of its intention to conduct an observation flight, no less than 72 hours prior to the estimated time of arrival of the observing Party at the point of entry of the observed Party. States Parties providing such notifications shall make every effort to avoid using the minimum pre-notification period over weekends. Such notification shall include:

(A) the desired point of entry and, if applicable, Open Skies airfield where the observation flight shall commence;

(B) the date and estimated time of arrival of the observing Party at the point of entry and the date and estimated time of departure for the flight from the point of entry to the Open Skies airfield, if applicable, indicating specific accommodation needs;

(C) the location, specified in Annex E, Appendix 1, where the conduct of the pre-flight inspection is desired and the date and start time of such pre-flight inspection in accordance with the provisions of Annex F;

(D) the mode of transport and, if applicable, type and model of the transport aircraft used to travel to the point of entry in the event that the observation aircraft used for the observation flight is provided by the observed Party;

(E) the diplomatic clearance number for the observation flight or for the flight of the transport aircraft used to bring the personnel in and out of the territory of the observed Party to conduct an observation flight;

(F) the identification of the observation aircraft, as specified in Annex C;

(G) the approximate observation flight distance; and

(H) the names of the personnel, their gender, date and place of birth, passport number and issuing State Party, and their function.

6. The observed Party that is notified in accordance with paragraph 5 of this Section shall acknowledge receipt of the notification within 24 hours. In the event that the observed Party exercises its right to provide the observation aircraft, the acknowledgement shall include the information about the observation aircraft specified in paragraph 5, subparagraph (F) of this Section. The observing Party shall be permitted to arrive at the point of entry at the estimated time of arrival as notified in accordance with paragraph 5 of this Section. The estimated time of departure for the flight from the point of entry to the Open Skies airfield where the observation flight shall commence and the location, the date and the start time of the pre-flight inspection shall be subject to confirmation by the observed Party.

7. Personnel of the observing Party may include personnel designated pursuant to Article XIII by other States Parties.

8. The observing Party, when notifying the observed Party in accordance with paragraph 5 of this Section, shall simultaneously notify all other States Parties of its intention to conduct the observation flight.

9. The period from the estimated time of arrival at the point of entry until completion of the observation flight shall not exceed 96 hours, unless otherwise agreed. In the event that the observed Party requests a demonstration flight pursuant to Annex F to the Treaty, it shall extend the 96-hour period pursuant to Annex F, Section III, paragraph 4, if additional time is required by the observing Party for the unrestricted execution of the mission plan.

10. Upon arrival of the observation aircraft at the point of entry, the observed Party shall inspect the covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors to confirm that they are in their proper position pursuant to Annex E, unless otherwise agreed by all States Parties involved.

11. In the event that the observation aircraft is provided by the observing Party, upon the arrival of the observation aircraft at the point of entry or at the Open Skies airfield where the observation flight commences, the observed Party

shall have the right to carry out the pre-flight inspection pursuant to Annex F, Section I. In the event that, in accordance with paragraph 1 of this Section, an observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have the right to carry out the pre-flight inspection of sensors pursuant to Annex F, Section II. Unless otherwise agreed, such inspections shall terminate no less than four hours prior to the scheduled commencement of the observation flight set forth in the flight plan.

12. The observing Party shall ensure that its flight crew includes at least one individual who has the necessary linguistic ability to communicate freely with the personnel of the observed Party and its air traffic control authorities in the language or languages notified by the observed Party in accordance with paragraph 4 of this Section.

13. The observed Party shall provide the flight crew, upon its arrival at the point of entry or at the Open Skies airfield where the observation flight commences, with the most recent weather forecast and air navigation information and information on flight safety, including Notices to Airmen. Updates of such information shall be provided as requested. Instrument procedures, and information about alternate airfields along the flight route, shall be provided upon approval of the mission plan in accordance with the requirements of Section II of this Article.

14. While conducting observation flights pursuant to this Treaty, all observation aircraft shall be operated in accordance with the provisions of this Treaty and in accordance with the approved flight plan. Without prejudice to the provisions of Section II, paragraph 2 of this Article, observation flights shall also be conducted in compliance with:

(A) published ICAO standards and recommended practices; and

(B) published national air traffic control rules, procedures and guidelines on flight safety of the State Party whose territory is being overflown.

15. Observation flights shall take priority over any regular air traffic. The observed Party shall ensure that its air traffic control authorities facilitate the conduct of observation flights in accordance with this Treaty.

16. On board the aircraft the pilot-in-command shall be the sole authority for the safe conduct of the flight and shall be responsible for the execution of the flight plan.

17. The observed Party shall provide:

(A) a calibration target suitable for confirming the capability of sensors in accordance with the procedures set forth in Annex D, Section III to this Treaty, to be overflown during the demonstration flight or the observation flight upon the request of either Party, for each sensor that is to be used during the observation flight. The calibration target shall be located in the vicinity of the airfield at which the pre-flight inspection is conducted pursuant to Annex F to this Treaty;

(B) customary commercial aircraft fuelling and servicing for the observation aircraft or transport aircraft at the point of entry, at the Open Skies airfield, at any refuelling airfield, and at the point of exit specified in the flight plan, according to the specifications that are published about the designated airfield;

(C) meals and the use of accommodation for the personnel of the observing Party; and

(D) upon the request of the observing Party, further services, as may be agreed upon between the observing and observed Parties, to facilitate the conduct of the observation flight.

18. All costs involved in the conduct of the observation flight, including the costs of the recording media and the processing of the data collected by sensors, shall be reimbursed in accordance with Annex L, Section I, paragraph 9 to this Treaty.

19. Prior to the departure of the observation aircraft from the point of exit, the observed Party shall confirm that the covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors are in their proper position pursuant to Annex E to this Treaty.

20. Unless otherwise agreed, the observing Party shall depart from the point of exit no later than 24 hours following completion of the observation flight, unless weather conditions or the airworthiness of the observation aircraft or transport aircraft do not permit, in which case the flight shall commence as soon as practicable.

21. The observing Party shall compile a mission report of the observation flight using the appropriate format developed by the Open Skies Consultative Commission. The mission report shall contain pertinent data on the date and time of the observation flight, its route and profile, weather conditions, time and location of each observation period for each sensor, the approximate amount of data collected by sensors, and the result of inspection of covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors in accordance with Article VII and Annex E. The mission report shall be signed by the observing and observed Parties at the point of exit and shall be provided by the observing Party to all other States Parties within seven days after departure of the observing Party from the point of exit.

Section II

Requirements for mission planning

1. Unless otherwise agreed, the observing Party shall, after arrival at the Open Skies airfield, submit to the observed Party a mission plan for the proposed observation flight that meets the requirements of paragraphs 2 and 4 of this Section.

2. The mission plan may provide for an observation flight that allows for the observation of any point on the entire territory of the observed Party, including areas designated by the observed Party as hazardous airspace in the source specified in Annex I. The flight path of an observation aircraft shall not be closer than, but shall be allowed up to, ten kilometres from the border with an adjacent State that is not a State Party.

3. The mission plan may provide that the Open Skies airfield where the observation flight terminates, as well as the point of exit, may be different from the Open Skies airfield where the observation flight commences or the point of entry. The mission plan shall specify, if applicable, the commencement time of the observation flight, the desired time and place of planned refuelling stops or rest periods, and the time of continuation of the observation flight after a refuelling stop or rest period within the 96-hour period specified in Section I, paragraph 9 of this Article.

4. The mission plan shall include all information necessary to file the flight plan and shall provide that

(A) the observation flight does not exceed the relevant maximum flight distance as set forth in Annex A, Section I;

(B) the route and profile of the observation flight satisfies observation flight safety conditions in conformity with ICAO standards and recommended practices, taking into account existing differences in national flight rules, without prejudice to the provisions of paragraph 2 of this Section;

(C) the mission plan takes into account information on hazardous airspace, as provided in accordance with Annex I;

(D) the height above ground level of the observation aircraft does not permit the observing Party to exceed the limitation on ground resolution for each sensor, as set forth in Article IV, paragraph 2;

(E) the estimated time of commencement of the observation flight shall be no less than 24 hours after the submission of the mission plan, unless otherwise agreed;

(F) the observation aircraft flies a direct route between the co-ordinates or navigation fixes designated in the mission plan in the declared sequence; and

(G) the flight path does not intersect at the same point more than once, unless otherwise agreed, and the observation aircraft does not circle around a single point, unless otherwise agreed. The provisions of this subparagraph do not apply for the purposes of taking off, flying over calibration targets, or landing by the observation aircraft.

5. In the event that the mission plan filed by the observing Party provides for flights through hazardous airspace, the observed Party shall:

(A) specify the hazard to the observation aircraft;

(B) facilitate the conduct of the observation flight by co-ordination or suppression of the activity specified pursuant to subparagraph (A) of this paragraph; or

(C) propose an alternative flight altitude, route, or time.

6. No later than four hours after submission of the mission plan, the observed Party shall accept the mission plan or propose changes to it in accordance with Article VIII, Section I, paragraph 4 and paragraph 5 of this Section. Such changes shall not preclude observation of any point on the entire territory of the observed Party, including areas designated by the observed Party as hazardous airspace in the source specified in Annex I to this Treaty. Upon agreement, the mission plan shall be signed by the observing and observed Parties. In the event that the Parties do not reach agreement on the mission plan within eight hours of the submission of the original mission plan, the observing Party shall have the right to decline to conduct the observation flight in accordance with the provisions of Article VIII of this Treaty.

7. If the planned route of the observation flight approaches the border of other States Parties or other States, the observed Party may notify that State or those States of the estimated route, date and time of the observation flight.

8. On the basis of the agreed mission plan the State Party providing the observation aircraft shall, in co-ordination with the other State Party, file the flight plan immediately, which shall have the content specified in Annex 2 to the Convention on International Civil Aviation and shall be in the format specified by ICAO Document No. 4444-RAC/501/12, „Rules of the Air and Air Traffic Services”, as revised or amended.

Section III

Special provisions

1. In the event that the observation aircraft is provided by the observing Party, the observed Party shall have the right to have on board the observation aircraft two flight monitors and one interpreter, in addition to one flight monitor for each sensor control station on board the observation aircraft, unless otherwise agreed. Flight monitors and interpreters shall have the rights and obligations specified in Annex G to this Treaty.

2. Notwithstanding paragraph 1 of this Section, in the event that an observing Party uses an observation aircraft which has a maximum take-off gross weight of no more than 35,000 kilograms for an observation flight distance of no more than 1,500 kilometres as notified in accordance with Section I, paragraph 5, subparagraph (G) of this Article, it shall be obliged to accept only two flight monitors and one interpreter on board the observation aircraft, unless otherwise agreed.

3. In the event that the observation aircraft is provided by the observed Party, the observed Party shall permit the personnel of the observing Party to travel to the point of entry of the observed Party in the most expeditious manner. The personnel of the observing Party may elect to travel to the point of entry using ground, sea, or air transportation, including transportation by an aircraft owned by any State Party. Procedures regarding such travel are set forth in Annex E to this Treaty.

4. In the event that the observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have the right to have on board the observation aircraft two flight representatives and one interpreter, in addition to one flight representative for each sensor control station on the aircraft, unless otherwise agreed. Flight representatives and interpreters shall have the rights and obligations set forth in Annex G to this Treaty.

5. In the event that the observing State Party provides an observation aircraft designated by a State Party other than the observing or observed Party, the observing Party shall have the right to have on board the observation aircraft two representatives and one interpreter, in addition to one representative for each sensor control station on the aircraft, unless otherwise agreed. In this case, the provisions on flight monitors set forth in paragraph 1 of this Section shall also apply. Representatives and interpreters shall have the rights and obligations set forth in Annex G to this Treaty.

*Article VII**TRANSIT FLIGHTS*

1. Transit flights conducted by an observing Party to and from the territory of an observed Party for the purposes of this Treaty shall originate on the territory of the observing Party or of another State Party.

2. Each State Party shall accept transit flights. Such transit flights shall be conducted along internationally recognized Air Traffic Services routes, unless otherwise agreed by the States Parties involved, and in accordance with the instructions of the national air traffic control authorities of each State Party whose airspace is transited. The observing Party shall notify each State Party whose airspace is to be transited at the same time that it notifies the observed Party in accordance with Article VI.

3. The operation of sensors on an observation aircraft during transit flights is prohibited. In the event that, during the transit flight, the observation aircraft lands on the territory of a State Party, that State Party shall, upon landing and prior to departure, inspect the covers of sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors to confirm that they are in their proper position.

*Article VIII**PROHIBITIONS, DEVIATIONS FROM FLIGHT PLANS AND EMERGENCY SITUATIONS*

Section I

Prohibition of observation flights and changes to mission plans

1. The observed Party shall have the right to prohibit an observation flight that is not in compliance with the provisions of this Treaty.

2. The observed Party shall have the right to prohibit an observation flight prior to its commencement in the event that the observing Party fails to arrive at the point of entry within 24 hours after the estimated time of arrival specified in the notification provided in accordance with Article VI, Section I, paragraph 5, unless otherwise agreed between the States Parties involved.

3. In the event that an observed State Party prohibits an observation flight pursuant to this Article or Annex F, it shall immediately state the facts for the prohibition in the mission plan. Within seven days the observed Party shall provide to all States Parties, through diplomatic channels, a written explanation for this prohibition in the mission report provided pursuant to Article VI, Section I, paragraph 21. An observation flight that has been prohibited shall not be counted against the quota of either State Party.

4. The observed Party shall have the right to propose changes to the mission plan as a result of any of the following circumstances:

- (A) the weather conditions affect flight safety;
- (B) the status of the Open Skies airfield to be used, alternate airfields, or refuelling airfields prevents their use; or
- (C) the mission plan is inconsistent with Article VI, Section II, paragraphs 2 and 4.

5. In the event that the observing Party disagrees with the proposed changes to the mission plan, it shall have the right to submit alternatives to the proposed changes. In the event that agreement on a mission plan is not reached within eight hours of the submission of the original mission plan, and if the observing Party considers the changes to the mission plan to be prejudicial to its rights under this Treaty with respect to the conduct of the observation flight, the observing Party shall have the right to decline to conduct the observation flight, which shall not be recorded against the quota of either State Party.

6. In the event that an observing Party declines to conduct an observation flight pursuant to this Article or Annex F, it shall immediately provide an explanation of its decision in the mission plan prior to the departure of the observing Party. Within seven days after departure of the observing Party, the observing Party shall provide to all other States Parties, through diplomatic channels, a written explanation for this decision in the mission report provided pursuant to Article VI, Section I, paragraph 21.

Section II

Deviations from the flight plan

1. Deviations from the flight plan shall be permitted during the observation flight if necessitated by:

- (A) weather conditions affecting flight safety;
- (B) technical difficulties relating to the observation aircraft;
- (C) a medical emergency of any person on board; or
- (D) air traffic control instructions related to circumstances brought about by force majeure.

2. In addition, if weather conditions prevent effective use of optical sensors and infra-red line-scanning devices, deviations shall be permitted, provided that

- (A) flight safety requirements are met;
- (B) in cases where national rules so require, permission is granted by air traffic control authorities; and
- (C) the performance of the sensors does not exceed the capabilities specified in Article IV, paragraph 2, unless otherwise agreed.

3. The observed Party shall have the right to prohibit the use of a particular sensor during a deviation that brings the observation aircraft below the minimum height above ground level for operating that particular sensor, in accordance with the limitation on ground resolution specified in Article IV, paragraph 2. In the event that a deviation requires the observation aircraft to alter its flight path by more than 50 kilometres from the flight path specified in the flight plan, the observed Party shall have the right to prohibit the use of all the sensors installed on the observation aircraft beyond that 50-kilometre limit.

4. The observing Party shall have the right to curtail an observation flight during its execution in the event of sensor malfunction. The pilot-in-command shall have the right to curtail an observation flight in the event of technical difficulties affecting the safety of the observation aircraft.

5. In the event that a deviation from the flight plan permitted by paragraph 1 of this Section results in curtailment of the observation flight, or a curtailment occurs in accordance with paragraph 4 of this Section, an observation flight shall be counted against the quotas of both States Parties, unless the curtailment is due to:

- (A) sensor malfunction on an observation aircraft provided by the observed Party;
- (B) technical difficulties relating to the observation aircraft provided by the observed Party;
- (C) a medical emergency of a member of the flight crew of the observed Party or of flight monitors; or
- (D) air traffic control instructions related to circumstances brought about by force majeure.

In such cases the observing Party shall have the right to decide whether to count it against the quotas of both States Parties.

6. The data collected by the sensors shall be retained by the observing Party only if the observation flight is counted against the quotas of both States Parties.

7. In the event that a deviation is made from the flight plan, the pilot-in-command shall take action in accordance with the published national flight regulations of the observed Party. Once the factors leading to the deviation have ceased to exist, the observation aircraft may, with the permission of the air traffic control authorities, continue the observation flight in accordance with the flight plan. The additional flight distance of the observation aircraft due to the deviation shall not count against the maximum flight distance.

8. Personnel of both States Parties on board the observation aircraft shall be immediately informed of all deviations from the flight plan.

9. Additional expenses resulting from provisions of this Article shall be reimbursed in accordance with Annex L, Section I, paragraph 9 to this Treaty.

Section III

Emergency situations

1. In the event that an emergency situation arises, the pilot-in-command shall be guided by „Procedures for Air Navigation Services — Rules of the Air and Air Traffic Services”, ICAO Document No. 4444-RAC/501/12, as revised or amended, the national flight regulations of the observed Party, and the flight operation manual of the observation aircraft.

2. Each observation aircraft declaring an emergency shall be accorded the full range of distress and navigational facilities of the observed Party in order to ensure the most expeditious recovery of the aircraft to the nearest suitable airfield.

3. In the event of an aviation accident involving the observation aircraft on the territory of the observed Party, search and rescue operations shall be conducted by the observed Party in accordance with its own regulations and procedures for such operations.

4. Investigation of an aviation accident or incident involving an observation aircraft shall be conducted by the observed Party, with the participation of the observing Party, in accordance with the ICAO recommendations set forth in Annex 13 to the Convention on International Civil Aviation („Investigation of Aviation Accidents”) as revised or amended and in accordance with the national regulations of the observed Party.

5. In the event that the observation aircraft is not registered with the observed Party, at the conclusion of the investigation all wreckage and debris of the observation aircraft and sensors, if found and recovered, shall be returned to the observing Party or to the Party to which the aircraft belongs, if so requested.

Article IX

SENSOR OUTPUT FROM OBSERVATION FLIGHTS

Section I

General provisions

1. For the purposes of recording data collected by sensors during observation flights, the following recording media shall be used:

- (A) in the case of optical panoramic and framing cameras, black and white photographic film;
- (B) in the case of video cameras, magnetic tape;

- (C) in the case of infra-red line-scanning devices, black and white photographic film or magnetic tape; and
- (D) in the case of sideways-looking synthetic aperture radar, magnetic tape.

The agreed format in which such data is to be recorded and exchanged on other recording media shall be decided within the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application of this Treaty.

2. Data collected by sensors during observation flights shall remain on board the observation aircraft until completion of the observation flight. The transmission of data collected by sensors from the observation aircraft during the observation flight is prohibited.

3. Each roll of photographic film and cassette or reel of magnetic tape used to collect data by a sensor during an observation flight shall be placed in a container and sealed in the presence of the States Parties as soon as is practicable after it has been removed from the sensor.

4. Data collected by sensors during observation flights shall be made available to States Parties in accordance with the provisions of this Article and shall be used exclusively for the attainment of the purposes of this Treaty.

5. In the event that, on the basis of data provided pursuant to Annex B, Section I to this Treaty, a data recording medium to be used by a State Party during an observation flight is incompatible with the equipment of another State Party for handling that data recording medium, the States Parties involved shall establish procedures to ensure that all data collected during observation flights can be handled, in terms of processing, duplication and storage, by them.

Section II

Output from sensors that use photographic film

1. In the event that output from duplicate optical cameras is to be exchanged, the cameras, film and film processing shall be of an identical type.

2. Provided that the data collected by a single optical camera is subject to exchange, the States Parties shall consider, within the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application of this Treaty, the issue of whether the responsibility for the development of the original film negative shall be borne by the observing Party or by the State Party providing the observation aircraft. The State Party developing the original film negative shall be responsible for the quality of processing the original negative film and producing the duplicate positive or negative. In the event that States Parties agree that the film used during the observation flight conducted on an observation aircraft provided by the observed Party shall be processed by the observing Party, the observed Party shall bear no responsibility for the quality of the processing of the original negative film.

3. All the film used during the observation flight shall be developed:

(A) in the event that the original film negative is developed at a film processing facility arranged for by the observed Party, no later than three days, unless otherwise agreed, after the arrival of the observation aircraft at the point of exit; or

(B) in the event that the original film negative is developed at a film processing facility arranged for by the observing Party, no later than ten days after the departure of the observation aircraft from the territory of the observed Party.

4. The State Party that is developing the original film negative shall be obliged to accept at the film processing facility up to two officials from the other State Party to monitor the unsealing of the film cassette or container and each step in the storage, processing, duplication and handling of the original film negative, in accordance with the provisions of Annex K, Section II to this Treaty. The State Party monitoring the film processing and duplication shall have the right to designate such officials from among its nationals present on the territory on which the film processing facility arranged for by the other State Party is located, provided that such individuals are on the list of designated personnel in accordance with Article XIII, Section I of this Treaty. The State Party developing the film shall assist the officials of the other State Party in their functions provided for in this paragraph to the maximum extent possible.

5. Upon completion of an observation flight, the State Party that is to develop the original film negative shall attach a 21-step sensitometric test strip of the same film type used during the observation flight or shall expose a 21-step optical wedge onto the leader or trailer of each roll of original film negative used during the observation flight. After the original film negative has been processed and duplicate film negative or positive has been produced, the States Parties shall assess the image quality of the 21-step sensitometric test strips or images of the 21-step optical wedge against the characteristics provided for that type of original film negative or duplicate film negative or positive in accordance with the provisions of Annex K, Section I to this Treaty.

6. In the event that only one original film negative is developed:

- (A) the observing Party shall have the right to retain or receive the original film negative; and
- (B) the observed Party shall have the right to select and receive a complete first generation duplicate or part thereof, either positive or negative, of the original film negative. Unless otherwise agreed, such duplicate shall be:
 - (1) of the same format and film size as the original film negative;
 - (2) produced immediately after development of the original film negative; and
 - (3) provided to the officials of the observed Party immediately after the duplicate has been produced.

7. In the event that two original film negatives are developed:

- (A) if the observation aircraft is provided by the observing Party, the observed Party shall have the right, at the completion of the observation flight, to select either of the two original film negatives, and the original film negative not selected shall be retained by the observing Party; or
- (B) if the observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have the right to select either of the original film negatives, and the original film negative not selected shall be retained by the observed Party.

Section III

Output from sensors that use other recording media

1. The State Party that provides the observation aircraft shall record at least one original set of data collected by sensors using other recording media.

2. In the event that only one original set is made:

- (A) if the observation aircraft is provided by the observing Party, the observing Party shall have the right to retain the original set and the observed Party shall have the right to receive a first generation duplicate copy; or
- (B) if the observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have the right to receive the original set and the observed Party shall have the right to receive a first generation duplicate copy.

3. In the event that two original sets are made:

- (A) if the observation aircraft is provided by the observing Party, the observed Party shall have the right, at the completion of the observation flight, to select either of the two sets of recording media, and the set not selected shall be retained by the observing Party; or
- (B) if the observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have the right to select either of the two sets of recording media, and the set not selected shall be retained by the observed Party.

4. In the event that the observation aircraft is provided by the observing Party, the observed Party shall have the right to receive the data collected by a sideways-looking synthetic aperture radar in the form of either initial phase information or a radar image, at its choice.

5. In the event that the observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have the right to receive the data collected by a sideways-looking synthetic aperture radar in the form of either initial phase information or a radar image, at its choice.

Section IV

Access to sensor output

Each State Party shall have the right to request and receive from the observing Party copies of data collected by sensors during an observation flight. Such copies shall be in the form of first generation duplicates produced from the original data collected by sensors during an observation flight. The State Party requesting copies shall also notify the observed Party. A request for duplicates of data shall include the following information:

- (A) the observing Party;
- (B) the observed Party;
- (C) the date of the observation flight;
- (D) the sensor by which the data was collected;
- (E) the portion or portions of the observation period during which the data was collected; and
- (F) the type and format of duplicate recording medium, either negative or positive film, or magnetic tape.

*Article X**OPEN SKIES CONSULTATIVE COMMISSION*

1. In order to promote the objectives and facilitate the implementation of the provisions of this Treaty, the States Parties hereby establish an Open Skies Consultative Commission.

2. The Open Skies Consultative Commission shall take decisions or make recommendations by consensus. Consensus shall be understood to mean the absence of any objection by any State Party to the taking of a decision or the making of a recommendation.

3. Each State Party shall have the right to raise before the Open Skies Consultative Commission, and have placed on its agenda, any issue relating to this Treaty, including any issue related to the case when the observed Party provides an observation aircraft.

4. Within the framework of the Open Skies Consultative Commission the States Parties to this Treaty shall:

(A) consider questions relating to compliance with the provisions of this Treaty;

(B) seek to resolve ambiguities and differences of interpretation that may become apparent in the way this Treaty is implemented;

(C) consider and take decisions on applications for accession to this Treaty; and

(D) agree as to those technical and administrative measures, pursuant to the provisions of this Treaty, deemed necessary following the accession to this Treaty by other States.

5. The Open Skies Consultative Commission may propose amendments to this Treaty for consideration and approval in accordance with Article XVI. The Open Skies Consultative Commission may also agree on improvements to the viability and effectiveness of this Treaty, consistent with its provisions. Improvements relating only to modification of the annual distribution of active quotas pursuant to Article III and Annex A, to updates and additions to the categories or capabilities of sensors pursuant to Article IV, to revision of the share of costs pursuant to Annex L, Section I, paragraph 9, to arrangements for the sharing and availability of data pursuant to Article IX, Sections III and IV and to the handling of mission reports pursuant to Article VI, Section I, paragraph 21, as well as to minor matters of an administrative or technical nature, shall be agreed upon within the Open Skies Consultative Commission and shall not be deemed to be amendments to this Treaty.

6. The Open Skies Consultative Commission shall request the use of the facilities and administrative support of the Conflict Prevention Centre of the Conference on Security and Co-operation in Europe, or other existing facilities in Vienna, unless it decides otherwise.

7. Provisions for the operation of the Open Skies Consultative Commission are set forth in Annex L to this Treaty.

*Article XI**NOTIFICATIONS AND REPORTS*

The States Parties shall transmit notifications and reports required by this Treaty in written form. The States Parties shall transmit such notifications and reports through diplomatic channels or, at their choice, through other official channels, such as the communications network of the Conference on Security and Co-operation in Europe.

*Article XII**LIABILITY*

A State Party shall, in accordance with international law and practice, be liable to pay compensation for damage to other States Parties, or to their natural or juridical persons or their property, caused by it in the course of the implementation of this Treaty.

*Article XIII**DESIGNATION OF PERSONNEL AND PRIVILEGES AND IMMUNITIES**Section I**Designation of personnel*

1. Each State Party shall, at the same time that it deposits its instrument of ratification to either of the Depositaries, provide to all other States Parties, for their review, a list of designated personnel who will carry out all duties relating to the conduct of observation flights for that State Party, including monitoring the processing of the sensor output. No such list of designated personnel shall include more than 400 individuals at any time. It shall contain the name, gender, date of birth, place of birth, passport number, and function for each individual included. Each State Party shall have the right to amend its list of designated personnel until 30 days after entry into force of this Treaty and once every six months thereafter.

2. In the event that any individual included on the original or any amended list is unacceptable to a State Party reviewing the list, that State Party shall, no later than 30 days after receipt of each list, notify the State Party providing that list that such individual shall not be accepted with respect to the objecting State Party. Individuals not declared unacceptable within that 30-day period shall be deemed accepted. In the event that a State Party subsequently determines that an individual is unacceptable, that State Party shall so notify the State Party that designated such individual. Individuals who are declared unacceptable shall be removed from the list previously submitted to the objecting State Party.

3. The observed Party shall provide visas and any other documents as required to ensure that each accepted individual may enter and remain on the territory of that State Party for the purpose of carrying out duties relating to the conduct of observation flights, including monitoring the processing of the sensor output. Such visas and any other necessary documents shall be provided either:

(A) no later than 30 days after the individual is deemed to be accepted, in which case the visa shall be valid for a period of no less than 24 months; or

(B) no later than one hour after the arrival of the individual at the point of entry, in which case the visa shall be valid for the duration of that individual's duties; or

(C) at any other time, by mutual agreement of the States Parties involved.

*Section II**Privileges and immunities*

1. In order to exercise their functions effectively, for the purpose of implementing this Treaty and not for their personal benefit, personnel designated in accordance with the provisions of Section I, paragraph 1 of this Article shall be accorded the privileges and immunities enjoyed by diplomatic agents pursuant to Article 29; Article 30, paragraph 2; Article 31, paragraphs 1, 2 and 3; and Articles 34 and 35 of the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April 1961, hereinafter referred to as the Vienna Convention. In addition, designated personnel shall be accorded the privileges enjoyed by diplomatic agents pursuant to Article 36, paragraph 1, subparagraph (B) of the Vienna Convention, except in relation to articles, the import or export of which is prohibited by law or controlled by quarantine regulations.

2. Such privileges and immunities shall be accorded to designated personnel for the entire period between arrival on and departure from the territory of the observed Party, and thereafter with respect to acts previously performed in the exercise of their official functions. Such personnel shall also, when transiting the territory of other States Parties, be accorded the privileges and immunities enjoyed by diplomatic agents pursuant to Article 40, paragraph 1 of the Vienna Convention.

3. The immunity from jurisdiction may be waived by the observing Party in those cases when it would impede the course of justice and can be waived without prejudice to this Treaty. The immunity of personnel who are not nationals of the observing Party may be waived only by the States Parties of which such personnel are nationals. Waiver must always be express.

4. Without prejudice to their privileges and immunities or the rights of the observing Party set forth in this Treaty, it is the duty of designated personnel to respect the laws and regulations of the observed Party.

5. The transportation means of the personnel shall be accorded the same immunities from search, requisition, attachment or execution as those of a diplomatic mission pursuant to Article 22, paragraph 3 of the Vienna Convention, except as otherwise provided for in this Treaty.

Article XIV

BENELUX

1. Solely for the purposes of Articles II to IX and Article XI, and of Annexes A to I and Annex K to this Treaty, the Kingdom of Belgium, the Grand Duchy of Luxembourg, and the Kingdom of the Netherlands shall be deemed a single State Party, hereinafter referred to as the Benelux.

2. Without prejudice to the provisions of Article XV, the above-mentioned States Parties may terminate this arrangement by notifying all other States Parties thereof. This arrangement shall be deemed to be terminated on the next 31 December following the 60-day period after such notification.

Article XV

DURATION AND WITHDRAWAL

1. This Treaty shall be of unlimited duration.

2. A State Party shall have the right to withdraw from this Treaty. A State Party intending to withdraw shall provide notice of its decision to withdraw to either Depositary at least six months in advance of the date of its intended withdrawal and to all other States Parties. The Depositaries shall promptly inform all other States Parties of such notice.

3. In the event that a State Party provides notice of its decision to withdraw from this Treaty in accordance with paragraph 2 of this Article, the Depositaries shall convene a conference of the States Parties no less than 30 days and no more than 60 days after they have received such notice, in order to consider the effect of the withdrawal on this Treaty.

Article XVI

AMENDMENTS AND PERIODIC REVIEW

1. Each State Party shall have the right to propose amendments to this Treaty. The text of each proposed amendment shall be submitted to either Depositary, which shall circulate it to all States Parties for consideration. If so requested by no less than three States Parties within a period of 90 days after circulation of the proposed amendment, the Depositaries shall convene a conference of the States Parties to consider the proposed amendment. Such a conference shall open no earlier than 30 days and no later than 60 days after receipt of the third of such requests.

2. An amendment to this Treaty shall be subject to the approval of all States Parties, either by providing notification, in writing, of their approval to a Depositary within a period of 90 days after circulation of the proposed amendment, or by expressing their approval at a conference convened in accordance with paragraph 1 of this Article. An amendment so approved shall be subject to ratification in accordance with the provisions of Article XVII, paragraph 1, and shall enter into force 60 days after the deposit of instruments of ratification by the States Parties.

3. Unless requested to do so earlier by no less than three States Parties, the Depositaries shall convene a conference of the States Parties to review the implementation of this Treaty three years after entry into force of this Treaty and at five-year intervals thereafter.

*Article XVII**DEPOSITARIES, ENTRY INTO FORCE AND ACCESSION*

1. This Treaty shall be subject to ratification by each State Party in accordance with its constitutional procedures. Instruments of ratification and instruments of accession shall be deposited with the Government of Canada or the Government of the Republic of Hungary or both, hereby designated the Depositaries. This Treaty shall be registered by the Depositaries pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

2. This Treaty shall enter into force 60 days after the deposit of 20 instruments of ratification, including those of the Depositaries, and of States Parties whose individual allocation of passive quotas as set forth in Annex A is eight or more.

3. This Treaty shall be open for signature by Armenia, Azerbaijan, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Moldova, Tajikistan, Turkmenistan and Uzbekistan and shall be subject to ratification by them. Any of these States which do not sign this Treaty before it enters into force in accordance with the provisions of paragraph 2 of this Article may accede to it at any time by depositing an instrument of accession with one of the Depositaries.

4. For six months after entry into force of this Treaty, any other State participating in the Conference on Security and Co-operation in Europe may apply for accession by submitting a written request to one of the Depositaries. The Depositary receiving such a request shall circulate it promptly to all States Parties. The States applying for accession to this Treaty may also, if they so wish, request an allocation of a passive quota and the level of this quota.

The matter shall be considered at the next regular meeting of the Open Skies Consultative Commission and decided in due course.

5. Following six months after entry into force of this Treaty, the Open Skies Consultative Commission may consider the accession to this Treaty of any State which, in the judgement of the Commission, is able and willing to contribute to the objectives of this Treaty.

6. For any State which has not deposited an instrument of ratification by the time of entry into force, but which subsequently ratifies or accedes to this Treaty, this Treaty shall enter into force 60 days after the date of deposit of its instrument of ratification or accession.

7. The Depositaries shall promptly inform all States Parties of:

- (A) the date of deposit of each instrument of ratification and the date of entry into force of this Treaty;
- (B) the date of an application for accession, the name of the requesting State and the result of the procedure;
- (C) the date of deposit of each instrument of accession and the date of entry into force of this Treaty for each State that subsequently accedes to it;
- (D) the convening of a conference pursuant to Articles XV and XVI;
- (E) any withdrawal in accordance with Article XV and its effective date;
- (F) the date of entry into force of any amendments to this Treaty; and
- (G) any other matters of which the Depositaries are required by this Treaty to inform the States Parties.

*Article XVIII**PROVISIONAL APPLICATION AND PHASING OF IMPLEMENTATION OF THE TREATY*

In order to facilitate the implementation of this Treaty, certain of its provisions shall be provisionally applied and others shall be implemented in phases.

*Section I**Provisional application*

1. Without detriment to Article XVII, the signatory States shall provisionally apply the following provisions of this Treaty:

- (A) Article VI, Section I, paragraph 4;
- (B) Article X, paragraphs 1, 2, 3, 6 and 7;
- (C) Article XI;

- (D) Article XIII, Section I, paragraphs 1 and 2;
- (E) Article XIV; and
- (F) Annex L, Section I.

2. This provisional application shall be effective for a period of 12 months from the date when this Treaty is opened for signature. In the event that this Treaty does not enter into force before the period of provisional application expires, that period may be extended if all the signatory States so decide. The period of provisional application shall in any event terminate when this Treaty enters into force. However, the States Parties may then decide to extend the period of provisional application in respect of signatory States that have not ratified this Treaty.

Section II

Phasing of implementation

1. After entry into force, this Treaty shall be implemented in phases in accordance with the provisions set forth in this Section. The provisions of paragraphs 2 to 6 of this Section shall apply during the period from entry into force of this Treaty until 31 December of the third year following the year during which entry into force takes place.

2. Notwithstanding the provisions of Article IV, paragraph 1, no State Party shall during the period specified in paragraph 1 above use an infra-red line-scanning device if one is installed on an observation aircraft, unless otherwise agreed between the observing and observed Parties. Such sensors shall not be subject to certification in accordance with Annex D. If it is difficult to remove such sensor from the observation aircraft, then it shall have covers or other devices that inhibit its operation in accordance with the provisions of Article IV, paragraph 4 during the conduct of observation flights.

3. Notwithstanding the provisions of Article IV, paragraph 9, no State Party shall, during the period specified in paragraph 1 of this Section, be obliged to provide an observation aircraft equipped with sensors from each sensor category, at the maximum capability and in the numbers specified in Article IV, paragraph 2, provided that the observation aircraft is equipped with:

- (A) a single optical panoramic camera; or
- (B) not less than a pair of optical framing cameras.

4. Notwithstanding the provisions of Annex B, Section II, paragraph 2, subparagraph (A) to this Treaty, data recording media shall be annotated with data in accordance with existing practice of States Parties during the period specified in paragraph 1 of this Section.

5. Notwithstanding the provisions of Article VI, Section I, paragraph 1, no State Party during the period specified in paragraph 1 of this Section shall have the right to be provided with an aircraft capable of achieving any specified unrefuelled range.

6. During the period specified in paragraph 1 of this Section, the distribution of active quotas shall be established in accordance with the provisions of Annex A, Section II, paragraph 2 to this Treaty.

7. Further phasing in respect of the introduction of additional categories of sensors or improvements to the capabilities of existing categories of sensors shall be addressed by the Open Skies Consultative Commission in accordance with the provisions of Article IV, paragraph 3 concerning such introduction or improvement.

Article XIX

AUTHENTIC TEXTS

The originals of this Treaty, of which the English, French, German, Italian, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the Depositaries. Duly certified copies of this Treaty shall be transmitted by the Depositaries to all the States Parties.

In witness whereof the undersigned, duly authorized, have signed this Treaty.

Done at Helsinki, this twenty-fourth day of March, one thousand nine hundred and ninety-two:

For the Federal Republic of Germany

For the United States of America

For the Republic of Belarus

For the Kingdom of Belgium

For the Republic of Bulgaria
 For Canada
 For the Kingdom of Denmark
 For the Kingdom of Spain
 For the French Republic
 For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
 For the Hellenic Republic
 For the Republic of Hungary
 For the Republic of Iceland
 For the Italian Republic
 For the Grand Duchy of Luxembourg
 For the Kingdom of Norway
 For the Kingdom of the Netherlands
 For the Republic of Poland
 For the Portuguese Republic
 For Romania
 For the Russian Federation
 For the Czech and Slovak Federal Republic
 For the Republic of Turkey
 For Ukraine
 For the Republic of Georgia

ANNEX A

Quotas and maximum flight distances

Section I

Allocation of passive quotas

1. The allocation of individual passive quotas is set forth as follows and shall be effective only for those States Parties having ratified the Treaty:

For the Federal Republic of Germany	12
For the United States of America	42
For the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties	42
For Benelux	6
For the Republic of Bulgaria	4
For Canada	12
For the Kingdom of Denmark	6
For the Kingdom of Spain	4
For the French Republic	12
For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	12
For the Hellenic Republic	4
For the Republic of Hungary	4
For the Republic of Iceland	4
For the Italian Republic	12
For the Kingdom of Norway	7
For the Republic of Poland	6
For the Portuguese Republic	2
For Romania	6
For the Czech and Slovak Federal Republic	4
For the Republic of Turkey	12
For Ukraine	12

2. In the event that an additional State ratifies or accedes to the Treaty in accordance with the provisions of Article XVII and Article X, paragraph 4, subparagraph (C), and taking into account Article X, paragraph 4, subparagraph (D), an allocation of passive quotas to such a State shall be considered during the regular session of the Open Skies Consultative Commission following the date of deposit of its instrument of ratification or accession.

Section II

First distribution of active quotas for observation flights

1. The first distribution of active quotas pursuant to Article III, Section I, paragraph 6 of the Treaty shall be such that each State Party shall be obliged to accept over its territory a number of observation flights no greater than 75 per cent, rounded down to the nearest whole number, of the individual passive quota allocated as set forth in Section I, paragraph 1 of this Annex. On this basis, and for those States Parties which have conducted negotiations in the framework of the Open Skies Conference in Vienna, the first distribution in respect of each other shall be valid from the date of entry into force of the Treaty until 31 December following the year during which the Treaty has entered into force and shall be effective only for those States Parties having ratified the Treaty. This first distribution is set forth as follows:

— The Federal Republic of Germany shall have the right to conduct three observation flights over the territory of the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties, and one observation flight over the territory of Ukraine;

— The United States of America shall have the right to conduct eight observation flights over the territory of the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties, and one observation flight, shared with Canada, over the territory of Ukraine;

— The Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties shall have the right to conduct two observation flights over the territory of Benelux, as referred to in Article XIV of the Treaty, two observation flights over the territory of Canada, two observation flights over the territory of the Kingdom of Denmark, three observation flights over the territory of the French Republic, three observation flights over the territory of the Federal Republic of Germany, one observation flight over the territory of the Hellenic Republic, two observation flights over the territory of the Italian Republic, two observation flights over the territory of the Kingdom of Norway, two observation flights over the territory of the Republic of Turkey, three observation flights over the territory of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and four observation flights over the territory of the United States of America;

— The Kingdom of Belgium, the Grand Duchy of Luxembourg and the Kingdom of the Netherlands, referred to as the Benelux, shall have the right to conduct one observation flight over the territory of the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties, and one observation flight over the territory of the Republic of Poland;

— The Republic of Bulgaria shall have the right to conduct one observation flight over the territory of the Hellenic Republic, one observation flight over the territory of the Italian Republic, and one observation flight over the territory of the Republic of Turkey;

— Canada shall have the right to conduct two observation flights over the territory of the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties, one observation flight over the territory of the Czech and Slovak Federal Republic, one observation flight over the territory of the Republic of Poland, and one observation flight, shared with the United States of America, over the territory of Ukraine;

— The Kingdom of Denmark shall have the right to conduct one observation flight over the territory of the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties, and one observation flight over the territory of the Republic of Poland;

— The Kingdom of Spain shall have the right to conduct one observation flight over the territory of the Czech and Slovak Federal Republic;

— The French Republic shall have the right to conduct three observation flights over the territory of the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties, and one observation flight over the territory of Romania;

— The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland shall have the right to conduct three observation flights over the territory of the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties, and one observation flight over the territory of Ukraine;

— The Hellenic Republic shall have the right to conduct one observation flight over the territory of the Republic of Bulgaria, and one observation flight over the territory of Romania;

— The Republic of Hungary shall have the right to conduct one observation flight over the territory of Romania, and one observation flight over the territory of Ukraine;

— The Italian Republic shall have the right to conduct two observation flights over the territory of the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties, one observation flight over the territory of the Republic of Hungary, and one observation flight, shared with the Republic of Turkey, over the territory of Ukraine;

— The Kingdom of Norway shall have the right to conduct two observation flights over the territory of the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties and one observation flight over the territory of the Republic of Poland;

— The Republic of Poland shall have the right to conduct one observation flight over the territory of the Federal Republic of Germany, one observation flight over the territory of the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties, and one observation flight over the territory of Ukraine;

— Romania shall have the right to conduct one observation flight over the territory of the Republic of Bulgaria, one observation flight over the territory of the Hellenic Republic, one observation flight over the territory of the Republic of Hungary, and one observation flight over the territory of Ukraine;

— The Czech and Slovak Federal Republic shall have the right to conduct one observation flight over the territory of the Federal Republic of Germany, and one observation flight over the territory of Ukraine;

— The Republic of Turkey shall have the right to conduct two observation flights over the territory of the Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties, one observation flight over the territory of the Republic of Bulgaria and two observation flights, one of which is shared with the Italian Republic, over the territory of Ukraine;

— Ukraine shall have the right to conduct one observation flight over the territory of the Czech and Slovak Federal Republic, one observation flight over the territory of the Republic of Hungary, one observation flight over the territory of the Republic of Poland, one observation flight over the territory of Romania, and two observation flights over the territory of the Republic of Turkey.

2. Following this first distribution and until the date of full implementation of the Treaty specified in Article XVIII to that effect for the use of active quotas, annual distributions shall be based on the 75 per cent rule established in paragraph 1 of this Section in relation to the allocation of individual passive quotas.

3. From the date of full implementation of the Treaty each State Party shall accept during subsequent distributions of active quotas over its territory, if so requested, a number of observation flights up to the full amount of its individual passive quota. Whenever possible or requested and unless otherwise agreed, those distributions shall be based on a proportionate increase of the active quotas distributed in the first distribution.

4. In the event that an additional State ratifies or accedes to the Treaty in accordance with the provisions of Article XVII, the distribution of active quotas to such State shall be considered during the regular session of the Open Skies Consultative Commission following the date of the deposit of its instrument of ratification or accession, subject to the following provisions:

(A) the ratifying or acceding State shall have the right to request observation flights over the territories of States Parties within the passive quota allocated to that State in accordance with the provisions of Section I, paragraph 3 of this Annex, and within the passive quotas of the States Parties requested for observation flights, unless otherwise agreed by the States Parties involved; and

(B) all States Parties shall have at the same time the right to request observation flights over the territory of that signing or acceding State within their active quotas and within the passive quota allocated to that State.

Section III

Maximum flight distances of observation flights

The maximum flight distances of observation flights over the territories of observed Parties commencing from each Open Skies airfield are as follows:

The Federal Republic of Germany

Wunstorf 1,200 kilometres

Landsberg-Lech 1,200 kilometres

The United States of America

Washington-Dulles 4,900 kilometres

Travis AFB 4,000 kilometres

Elmendorf AFB	3,000 kilometres
Lincoln-Municipal	4,800 kilometres
<i>The Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties</i>	
Kubinka	5,000 kilometres
Ulan-Ude	5,000 kilometres
Vorkuta	6,500 kilometres
Magadan	6,500 kilometres
<i>Benelux</i>	
Zaventem/Melsbroek	945 kilometres
<i>The Republic of Bulgaria</i>	
Sofia	660 kilometres
Burgas	660 kilometres
<i>Canada</i>	
Ottawa	5,000 kilometres
Iqaluit	6,000 kilometres
Yellowknife	5,000 kilometres
<i>The Kingdom of Denmark</i>	
Metropolitan	800 kilometres
Faroe Islands	250 kilometres
Greenland	5,600 kilometres
<i>The Kingdom of Spain</i>	
Getafe	1,300 kilometres
Gando	750 kilometres
Valencia	1,300 kilometres
Valladolid	1,300 kilometres
Moron	1,300 kilometres
<i>The French Republic</i>	
Orleans-Bricy	1,400 kilometres
Nice-Côte d’Azur	800 kilometres
Toulouse-Blagnac	700 kilometres
<i>The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland</i>	
Brize Norton	1,150 kilometres
Scampton	1,150 kilometres
Leuchars	1,150 kilometres
with Scilly Islands	1,500 kilometres
with Shetland Islands	1,500 kilometres
<i>The Hellenic Republic</i>	
Thessaloniki	900 kilometres
Elefsis	900 kilometres
with Crete, Karpathos, Rhodes, Kos Islands	1,100 kilometres
<i>The Republic of Hungary</i>	
Budapest-Ferihegy	860 kilometres

<i>The Republic of Iceland</i>	1,500 kilometres
<i>The Italian Republic</i>	
Milano-Malpensa	1,130 kilometres
Palermo-Punta Raisi	1,400 kilometres
<i>The Kingdom of Norway</i>	
Oslo-Gardermoen	1,700 kilometres
Tromsøe-Langnes	1,700 kilometres
<i>The Republic of Poland</i>	
Warszawa-Okęcie	1,400 kilometres
<i>The Portuguese Republic</i>	
Lisboa	1,200 kilometres
Sta. Maria	1,700 kilometres
Porto Santo	1,030 kilometres
<i>Romania</i>	
Bucharest-Otopeni	900 kilometres
Timisoara	900 kilometres
Bacău	900 kilometres
<i>The Czech and Slovak Federal Republic</i>	
Praha	600 kilometres
Bratislava	700 kilometres
Kosice	400 kilometres
<i>The Republic of Turkey</i>	
Eskişehir	1,500 kilometres
Diyarbakır	1,500 kilometres
<i>Ukraine</i>	
Borispol	2,100 kilometres

ANNEX B

Information on sensors

Section I

Technical information

1. Pursuant to Article IV, paragraph 10, each State Party shall inform all other States Parties of the applicable technical information listed in this Section on each sensor installed on the observation aircraft designated by that State Party pursuant to Article V of the Treaty.

2. The following technical information shall be provided for optical panoramic and framing cameras:

(A) type and model;

(B) field of view along and across the flight path, or scan angles, in degrees;

- (C) frame size, in millimetres by millimetres;
 - (D) exposure times, in seconds;
 - (E) types and colours of optical filters used and their filter factor;
 - (F) for each lens:
 - (1) name;
 - (2) focal length, in millimetres;
 - (3) maximum relative aperture of the lens;
 - (4) resolving power at a contrast ratio of 1000 to 1 or the equivalent modulation of 1.0, at the maximum relative aperture, in lines per millimetre;
 - (G) minimum and maximum photographic time intervals, in seconds, or cycle rates, in frames per second, if applicable;
 - (H) maximum velocity over height ratio, if applicable;
 - (I) for optical framing cameras, the maximum angle measured from the horizontal, or the minimum angle measured from the vertical, in degrees; and
 - (J) maximum altitude for operation in metres, if applicable.
3. The following technical information shall be provided for video cameras:
- (A) type and model;
 - (B) field of view, along and across the flight path, in degrees;
 - (C) for the lens:
 - (1) focal length, in millimetres;
 - (2) maximum relative aperture;
 - (3) resolving power at a contrast ratio of 1000 to 1 or the equivalent modulation of 1.0, at the maximum relative aperture, in lines per millimetre;
 - (D) detector element size, in micrometres, or equivalent information on the tube;
 - (E) number of detector elements;
 - (F) system light sensitivity, in lux or watts per square centimetre; and
 - (G) spectral bandwidth, in nanometres.
4. The following technical information shall be provided for infra-red line-scanning devices:
- (A) type and model;
 - (B) field of view or scan angles, in degrees;
 - (C) minimum instantaneous field of view, along and across the flight path, in milliradians;
 - (D) spectral bandwidth, in micrometres;
 - (E) minimum resolvable temperature difference, in degrees Celsius;
 - (F) temperature of detector during operation, in degrees Celsius;
 - (G) time required from switch-on for the system to start up and cool down to its normal operating temperature, in minutes;
 - (H) maximum operating time, if applicable;
 - (I) maximum velocity over height ratio; and
 - (J) maximum altitude for operation in metres, if applicable.
5. The following technical information shall be provided for sideways-looking synthetic aperture radar:
- (A) type and model;
 - (B) radar frequency bands, and specific operating frequency, in megahertz;
 - (C) polarisations;
 - (D) number of radar pulses, per metre or second;
 - (E) near range angular limit of operation, in degrees from vertical;
 - (F) swath width, in kilometres;
 - (G) ground resolution in range and azimuth, in the slant plane, in metres;
 - (H) maximum altitude for operation in metres, if applicable; and
 - (I) transmitter output power, in watts.
6. The following technical information shall be provided for sensors that record data on photographic film:
- (A) the types of film that may be used with each sensor;
 - (B) width of film, in millimetres;
 - (C) film resolution at a contrast ratio of 1000 to 1 or the equivalent modulation of 1.0, in lines per millimetre; and
 - (D) capacity of magazine for each type of film, in metres.

7. The following technical information shall be provided for sensors that record data on other recording media:

- (A) type and model of the data recording equipment;
- (B) type and format of data recording media;
- (C) bandwidth, in hertz, if applicable;
- (D) data recording rate, in megabits per second, if applicable;
- (E) capacity of recording media, in minutes or megabits; and
- (F) format for storage of data collected by sensors and data annotation.

Section II

Annotation of data

1. The following items of information shall be annotated on data collected by sensors during an observation period on the leader of each roll of the original film negative or at the beginning of each other recording medium in accordance with the provisions of Appendix 1 to this Annex:

- (A) observation flight reference number;
- (B) date of observation flight;
- (C) sensor description;
- (D) sensor configuration; and
- (E) focal length, if applicable.

2. The following items of information shall be recorded manually or electronically from the navigation and avionics systems of the observation aircraft and annotated on data collected by sensors during an observation period in a manner that does not obscure detail, in accordance with the provisions of Appendix 1 to this Annex:

(A) for optical cameras:

- (1) at the start of the observation period and at any intermediate location during the observation period where there is a significant change of height above ground level, heading or groundspeed, and at intervals to be determined by the Open Skies Consultative Commission within the period of provisional application:
 - a) height above ground level;
 - b) location;
 - c) true heading; and
 - d) scan angle;
- (2) on every frame of photographic film:
 - a) frame number;
 - b) time; and
 - c) roll angle;

(B) for video cameras and infra-red line-scanning devices, at the start of the observation period and at any intermediate location during the observation period where there is a significant change of height above ground level, heading or groundspeed, and at intervals to be determined by the Open Skies Consultative Commission within the period of provisional application:

- (1) date and time;
- (2) height above ground level;
- (3) location;
- (4) true heading; and
- (5) scan angle;

(C) for sideways-looking synthetic aperture radar:

- (1) at the start of the observation period and at any intermediate location during the observation period where there is a significant change of height above ground level, heading or groundspeed, and at intervals to be determined by the Open Skies Consultative Commission within the period of provisional application:
 - a) date and time;
 - b) height above ground level;
 - c) location;
 - d) true heading;
 - e) look down angle to the nearest point of the swath width;
 - f) swath width; and
 - g) polarisations;

- (2) each time they are measured in order to ensure correct processing of the image:
 - a) groundspeed;
 - b) drift;
 - c) pitch angle; and
 - d) roll angle.

3. For copies of single frames or strips of imagery produced from the original film negative or other recording media, the items of information listed in paragraphs 1 and 2 of this Section shall be annotated on each positive print.

4. States Parties shall have the right to annotate data collected during an observation flight using either alphanumeric values, or codes to be agreed by the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application.

Appendix I to Annex B

Annotation of data collected during an observation flight

1. The reference number of the observation flight shall be indicated by a single group of six alphanumeric characters in accordance with the following convention:

(A) the letters „OS”;

(B) the last digit of the calendar year for which the individual active quota applies; and

(C) a three-digit number to represent each individual observation flight comprising the active quota distributed during the annual review within the framework of the Open Skies Consultative Commission for a calendar year to a State Party over the territory of another State Party.

2. The sensor description shall be indicated by a single block of up to six alphanumeric characters comprising two groups in accordance with the following convention:

(A) a group of up to four characters to represent the category of the sensor in accordance with the following convention:

- (1) „OP” — optical panoramic camera;
- (2) „OF” — optical framing camera;
- (3) „TV” — video camera;
- (4) „IRLS” — infra-red line-scanning device; or
- (5) „SAR” — sideways-looking synthetic aperture radar;

(B) a group of two characters to represent the type of the recording medium in accordance with the following convention:

- (1) „BI” — black and white, iso-panchromatic;
- (2) „BM” — black and white, monochromatic;
- (3) „BP” — black and white, panchromatic;
- (4) „BR” — black and white, reversal;
- (5) „TA” — tape, analogue; or
- (6) „TD” — tape, digital.

3. The sensor configuration shall be indicated by a single block of up to nine alphanumeric characters comprising three groups in accordance with the following convention:

(A) a group of four alphanumeric characters to represent the installation of the sensor on the observation aircraft either as:

- (1) an internal installation, which shall be denoted by the code „INT”, followed by a number to indicate the relative location of the installation of the sensor on the observation aircraft in sequence from nose to tail of the observation aircraft; or
- (2) a podded installation, which shall be denoted by the code „POD”, followed by one of the following three letters:
 - a) „L” — mounted under left wing;
 - b) „R” — mounted under right wing; or
 - c) „C” — mounted on the aircraft centre line;

(B) a group of up to three alphanumeric characters to represent the type of installation in accordance with the following convention:

- (1) a vertical installation in which the sensor is not tilted more than five degrees from the vertical shall be denoted by the letter „V”;

- (2) an oblique installation in which the sensor is tilted more than five degrees from the vertical shall be denoted by one of the following two letters, followed by the depression angle in degrees:
 - a) „L” — left pointing;
 - b) „R” — right pointing;
- (3) a fan installation of two or more sensors shall be denoted by the letter „F”;
- (C) for a fan installation, a group of up to two numbers to indicate the number and position of the sensors as follows:
 - (1) the first number to indicate the total number of sensors in that installation; and
 - (2) the second number to indicate the individual sensor position, in sequence from left to right relative to the direction of flight of the observation aircraft.
4. The focal length of a lens shall be provided in millimetres.
5. The date and time shall be provided to the nearest minute of Co-ordinated Universal Time.
6. The average height above ground level of the observation aircraft shall be denoted by a five-digit number, followed by a code to represent the units of measurement in either feet, by the letter „F”, or metres, by the letter „M”.
7. The latitude and longitude of the location of the observation aircraft shall be provided in degrees to the nearest one-hundredth of a degree, in the format „dd.dd(N or S) ddd.dd(E or W)”, or in degrees and minutes to the nearest minute, in the format „dd mm(N or S) ddd mm(E or W)”.
8. The true heading of the observation aircraft shall be provided in degrees to the nearest degree.
9. The roll angle of the observation aircraft shall be provided in degrees followed by a code to indicate whether the roll is to the left, by the letter „L”, or to the right, by the letter „R”.
10. The pitch angle of the observation aircraft shall be provided in degrees followed by a code to indicate whether the pitch is up, by the letter „U”, or down, by the letter „D”, relative to the horizontal.
11. The drift angle of the observation aircraft shall be provided in degrees followed by a code to indicate whether the drift is to the left, by the letter „L”, or to the right, by the letter „R”, relative to the flight path of the observation aircraft.
12. The groundspeed of the observation aircraft shall be denoted by a three-digit number followed by a two-letter code to indicate the units of measurement in either nautical miles, by the letters „NM”, or kilometres, by the letters „KM”, per hour.
13. The nearest point of the swath width shall be provided in kilometres.
14. The look down angle shall be provided in degrees measured from the vertical.
15. The swath width shall be provided in kilometres.
16. For photographic film, each magazine used during an observation flight from the same sensor shall be numbered in sequence starting from one. Each frame on the original film negative exposed by each sensor shall be individually numbered in sequence, from the first frame to the last frame of that magazine of that sensor. In each case when the film is numbered using one or two numbers per frame, a single frame shall be defined without ambiguity by specifying either the number closest to the centre of the frame, or, in the event that the numbers are equidistant from the centre, the smaller whole number.

ANNEX C

Information on observation aircraft

Pursuant to the provisions of Article V, paragraph 2 of the Treaty, States Parties, when designating aircraft as observation aircraft, shall notify all other States Parties of the information specified below.

1. Identification:
 - (A) type and model; and
 - (B) number, category, type and configuration of each sensor installed on the observation aircraft, as provided in accordance with the provisions of Annex B to the Treaty;

2. Mission Planning:

(A) for each type and configuration of sensor installed on the observation aircraft:

- (1) for which ground resolution is dependent upon height above ground level, the height above ground level in metres at which that sensor achieves the ground resolution for that category of sensor specified in Article IV, paragraph 2 of the Treaty;
- (2) for which ground resolution is not dependent upon height above ground level, the altitude for maximum range;

(B) optimum cruising speed in kilometres per hour at each altitude specified in accordance with subparagraph (A) of this paragraph;

(C) fuel consumption in kilograms per hour at optimum cruising speed at each altitude specified in accordance with subparagraph (A) of this paragraph.

3. Navigation, Communications and Landing Aids:

(A) each type of navigation equipment installed on the observation aircraft, including its positional accuracy, in metres; and

(B) radio communications, approach and landing aid equipment installed on the observation aircraft, in accordance with standard ICAO practice.

4. Ground Handling:

(A) length, wingspan, maximum height, wheel base, and turning radius;

(B) maximum take-off weight and maximum landing weight;

(C) airfield runway length and pavement strength required at maximum take-off and landing weights, including any capability for landing on unpaved strips;

(D) types and capacities of fuel, oils, hydraulic fluid and oxygen;

(E) types of electrical servicing and starting units; and

(F) any special requirements.

5. Accommodation facilities:

(A) number of flight crew;

(B) number of sensor operators;

(C) number of flight representatives, flight monitors or representatives who could be seated on board; and

(D) sleeping berths.

ANNEX D

Certification of observation aircraft and sensors

Section I

General provisions

1. Each State Party shall have the right to participate in the certification of an observation aircraft of each type and model and its associated set of sensors designated by another State Party pursuant to Article V of the Treaty, during which the observation aircraft and its sensors shall be examined both on the ground and in-flight.

2. Each certification shall be conducted in order to establish:

(A) that the aircraft is of a type and model designated pursuant to Article V of the Treaty;

(B) that the sensors installed on the observation aircraft are of a category specified in Article IV, paragraph 1 of the Treaty and satisfy the requirements specified in Article IV, paragraph 2 of the Treaty;

(C) that the technical information has been provided in accordance with the provisions of Annex B, Section I to the Treaty;

(D) in the event that the ground resolution of a sensor is dependent upon height above ground level, the minimum height above ground level from which each such sensor installed on an observation aircraft of that type and model may be operated during an observation flight, pursuant to the limitation on ground resolution specified in Article IV, paragraph 2 of the Treaty;

(E) in the event that the ground resolution is not dependent upon height above ground level, the ground resolution of each such sensor installed on an observation aircraft of that type and model, pursuant to the limitation on ground resolution specified in Article IV, paragraph 2 of the Treaty; and

(F) that the covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors are in their proper position in accordance with the provisions of Article IV, paragraph 4 of the Treaty.

3. Each State Party conducting a certification shall notify all other States Parties, no less than 60 days in advance, of the period of seven days during which the certification of that observation aircraft and its sensors will take place. Such notification shall specify:

(A) the State Party conducting the certification of the observation aircraft and its sensors;

(B) the point of entry at which personnel of the States Parties taking part in the certification should arrive;

(C) the location at which the certification is to be conducted;

(D) the dates on which the certification is to begin and end;

(E) the number, type and model of each observation aircraft to be certified; and

(F) the type and model, description and configuration of each sensor installed on the observation aircraft to be certified, in accordance with the format specified in Annex B, Appendix 1 to the Treaty.

4. No later than ten days after receipt of the notification pursuant to the provisions of paragraph 3 of this Section, each State Party shall notify all other States Parties of its intention to participate in the certification of such aircraft and its sensors pursuant to the provisions of Article IV, paragraph 11. The number of individuals that shall participate in the certification from amongst those States Parties that notified their intention to participate shall be decided upon within the Open Skies Consultative Commission. Unless otherwise agreed, the number of individuals shall total no more than 40 and include no more than four from any one State Party. In the event that two or more States Parties notify their intention to conduct a certification during the same period, it shall be decided within the Open Skies Consultative Commission which of them shall conduct the certification in this period.

5. Each State Party taking part in the certification shall notify the State Party conducting the certification no less than 30 days prior to the date on which the certification of the observation aircraft is to begin, as notified in accordance with paragraph 3 of this Section, of the following:

(A) the names of the individuals taking part in the certification and, in the event that a non-commercial transport aircraft is used to travel to the point of entry, a list of the names of the crew members, in each case specifying gender, date of birth, place of birth and passport number. All such individuals shall be on the list of individuals designated pursuant to Article XIII, Section I of the Treaty;

(B) the date and the estimated time of arrival of such individuals at the point of entry; and

(C) the mode of transport used to arrive at the point of entry.

6. No less than 14 days prior to the date on which the certification of the observation aircraft is to begin, as notified in accordance with paragraph 3 of this Section, the State Party conducting the certification shall provide the States Parties which are taking part in the certification with the following information for each sensor installed on the observation aircraft, and for associated equipment used for the annotation of data collected by sensors:

(A) a description of each constituent part of the sensor, including its purpose, and any connection to associated equipment used for the annotation of data;

(B) photographs taken of each sensor separate from the observation aircraft, in accordance with the following specifications:

(1) each sensor shall fill at least 80 per cent of the photograph either horizontally or vertically;

(2) such photographs may be either colour or black and white and shall measure 18 centimetres by 24 centimetres, excluding the border; and

(3) each photograph shall be annotated with the category of the sensor, its type and model, and the name of the State Party that is presenting the sensor for certification;

(C) instructions on the in-flight operation of each sensor.

7. In the event that no State Party notifies its intention to take part in the certification in accordance with the provisions of paragraph 5 of this Section, the State Party shall conduct by itself an in-flight examination in accordance with the provisions of Section III of this Annex and complete a certification report in accordance with the provisions of Section IV of this Annex.

8. The provisions of Article XIII, Section II of the Treaty shall apply to the personnel of each State Party taking part in the certification during the entire period of their stay on the territory of the State Party conducting the certification.

9. The personnel of each State Party taking part in the certification shall leave the territory of the State Party conducting the certification promptly after signing the certification report.

Section II

Ground examination

1. With the approval of the State Party conducting the certification, ground examinations by more than one State Party may be conducted simultaneously. States Parties shall have the right jointly to conduct a ground examination of the observation aircraft and its sensors. The State Party conducting the certification shall have the right to determine the number of personnel engaged at any one time in the ground examination of an observation aircraft and its sensors.

2. Unless otherwise agreed, the ground examination shall not exceed three eight-hour periods for each observation aircraft and its sensors.

3. Prior to the commencement of the ground examination, the State Party conducting the certification shall provide the States Parties taking part in the certification with the following information:

(A) for optical panoramic and framing cameras:

- (1) the modulation transfer curve of the response of the lens to spatial frequency (frequency/contrast characteristic) at the maximum relative aperture of that lens, in lines per millimetre;
- (2) specifications of the black and white aerial film that will be used to collect data during an observation flight, or for the duplication of such data, in accordance with the provisions of Annex K, Section I, paragraph 2 to the Treaty;
- (3) specifications of the film processors which will be used to develop original film negatives and duplicators that will be used to produce film positives or negatives, in accordance with the provisions of Annex K, Section I, paragraph 1 to the Treaty; and
- (4) flight test data showing ground resolution as a function of height above ground level for each type of aerial film that will be used with the optical camera;

(B) for video cameras, flight test data from all output devices showing ground resolution as a function of height above ground level;

(C) for infra-red line-scanning devices, flight test data from all output devices showing ground resolution as a function of height above ground level; and

(D) for sideways-looking synthetic aperture radar, flight test data from all output devices showing ground resolution as a function of slant range from the aircraft.

4. Prior to the commencement of the ground examination, the State Party conducting the certification shall provide a briefing to the State Party or States Parties taking part in the certification on:

(A) its plan for the conduct of the ground examination of the observation aircraft and its sensors;

(B) the observation aircraft, as well as its sensors, associated equipment and covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors, indicating their location on the observation aircraft with the help of diagrams, photographs, slides and other visual materials;

(C) all necessary safety precautions that shall be observed during the ground examination of the observation aircraft and its sensors; and

(D) the inventory procedures that escorts of the State Party conducting the certification intend to use pursuant to paragraph 6 of this Section.

5. Prior to the commencement of the ground examination, each State Party taking part in the certification shall deliver to the State Party conducting the certification a list of each item of equipment to be used during the ground examination or in-flight examination. The States Parties conducting the examination shall be permitted to take on board the observation aircraft and use video cameras, hand-held audio recorders and hand-held electronic computers. The States Parties taking part in the certification shall be permitted to use other items of equipment, subject to the approval of the State Party conducting the certification.

6. The States Parties taking part in the certification shall, together with the State Party conducting the certification, conduct an inventory of each item of equipment provided for in paragraph 5 of this Section, and review the inventory procedures which shall be followed to confirm that each item of equipment brought on board the observation aircraft by the States Parties taking part in the certification has been removed from the observation aircraft upon conclusion of the examination.

7. Personnel of each State Party taking part in the certification shall have the right to conduct the following activities during the ground examination on the observation aircraft and of each sensor installed on the observation aircraft:

(A) confirm that the number and configuration of each sensor installed on the observation aircraft correspond to the information provided in accordance with the provisions of Section I, paragraph 6 of this Annex, Annex C and Annex B, Section I;

(B) familiarize themselves with the installation of each sensor on the observation aircraft, including the constituent parts thereof and their connections to each other and to any associated equipment used for the annotation of data;

(C) obtain a demonstration of the control and operation of each sensor; and

(D) familiarize themselves with the flight test data provided in accordance with the provisions of paragraph 3 of this Section.

8. At the request of any State Party taking part in the certification, the State Party conducting the certification shall photograph any sensor installed on the observation aircraft, the associated equipment on the observation aircraft, or the sensor apertures with their covers or devices which inhibit the operation of sensors. Such photographs shall fulfil the requirements specified in Section I, paragraph 6, subparagraphs (B)(1), (2) and (3) of this Annex.

9. The State Party conducting the certification shall have the right to designate personnel to accompany throughout the ground examination the personnel of the States Parties taking part in the certification to confirm compliance with the provisions of this Section. The personnel of the State Party conducting the certification shall not interfere with the activities of the States Parties taking part in the certification, unless such activities conflict with the safety precautions provided for in paragraph 4, subparagraph (C) of this Section.

10. The State Party conducting the certification shall provide the States Parties taking part in the certification access to the entire observation aircraft, its sensors and associated equipment and sufficient power to operate its sensors and associated equipment. The State Party conducting the certification shall open such compartments or remove panels or barriers, to the extent necessary to permit examination of any sensor and associated equipment subject to certification.

11. Notwithstanding the provisions of this Section, the ground examination shall be conducted in a manner that does not:

(A) degrade, damage, or prevent subsequent operation of the observation aircraft or its sensors;

(B) alter the electrical or mechanical structure of the observation aircraft or its sensors; or

(C) impair the airworthiness of the observation aircraft.

12. The States Parties taking part in the certification shall have the right to take measurements, and make notes, sketches, similar records and recordings using the items of equipment listed in paragraph 5 of this Section, relating to the observation aircraft, its sensors and their associated equipment. Such working materials may be retained by the State Party taking part in the certification and shall not be subject to any review or examination by the State Party conducting the certification.

13. The State Party conducting the certification shall make every effort to answer questions of the States Parties taking part in the certification that pertain to the ground examination.

14. Upon completion of the ground examination, the States Parties taking part in the certification shall leave the observation aircraft, and the State Party conducting the certification shall have the right to use its own inventory procedures set forth in accordance with paragraph 6 of this Section to confirm that all the equipment used during the ground examination in accordance with paragraph 5 of this Section has been removed from the observation aircraft.

Section III

In-flight examination

1. In addition to conducting a ground examination of the observation aircraft and its sensors, the State Party conducting the certification shall conduct one in-flight examination of its sensors which shall be sufficient to:

(A) permit observation of the operation of all the sensors installed on the observation aircraft;

(B) in the event that the ground resolution of a sensor is dependent upon height above ground level, establish the minimum height above ground level from which each such sensor installed on an observation aircraft of that type and model shall be operated for any observation flight, in accordance with the limitation on ground resolution specified in Article IV, paragraph 2 of the Treaty; and

(C) in the event that the ground resolution of a sensor is not dependent upon height above ground level, establish the ground resolution of each such sensor installed on an observation aircraft of that type and model is in accordance with the limitation on ground resolution specified in Article IV, paragraph 2 of the Treaty.

2. Prior to the commencement of the in-flight examination of the sensors, the State Party conducting the certification shall brief the States Parties participating in the certification on its plan for the conduct of the in-flight examination. This briefing shall include the following information:

(A) a diagram of the calibration targets that it intends to use for the in-flight examination in accordance with the provisions of Appendix 1, Section I, paragraph 5 to this Annex;

(B) the estimated time, meteorological conditions, number, direction and height above ground level of each pass over the calibration target appropriate to each sensor to be certified; and

(C) all necessary safety precautions that shall be observed during the in-flight examination of the observation aircraft and its sensors.

3. Prior to and during the conduct of the in-flight examination, States Parties taking part in the certification shall have the right to visit the location of the calibration targets. The State Party conducting the certification shall provide such items of equipment as required to confirm that the calibration targets meet the specifications set forth in Appendix 1, Section I to this Annex.

4. The in-flight examination shall be conducted during clear atmospheric daytime conditions, unless otherwise agreed, over the calibration targets appropriate to each category of sensor installed on the observation aircraft in accordance with the provisions of Appendix 1, Section II to this Annex, to determine the ground resolution of each sensor.

5. The State Party conducting the certification shall provide such data on the meteorological conditions at the location of the calibration targets during the in-flight examination of the sensors as are necessary to make the calculations in accordance with the methodologies specified in Appendix 1, Section III to this Annex.

6. Each State Party shall have the right to designate personnel to take part in the in-flight examination. In the event that the number of individuals so designated exceeds the passenger capacity of the observation aircraft, the States Parties participating in the certification shall agree which of its personnel shall participate in the in-flight examination.

7. Personnel of the States Parties designated pursuant to paragraph 6 of this Section shall have the right to observe the operation of the sensors by personnel of the State Party conducting the certification.

8. Personnel of the States Parties taking part in the certification shall have the right to monitor the unsealing of the film cassette and the storage, processing and handling of the original film negative exposed during the in-flight examination, in accordance with the provisions of Annex K, Section II to the Treaty.

Section IV

Certification report

1. Upon completion of the ground and in-flight examinations, data collected by sensors and from the calibration targets shall be examined jointly by the State Party conducting the certification and the States Parties taking part in the certification. These States Parties shall prepare a certification report which shall establish:

(A) that the observation aircraft is of a type and model designated pursuant to Article V of the Treaty;

(B) that the sensors installed on the observation aircraft are of a category provided for in Article IV, paragraph 1 of the Treaty and satisfy the requirements of Article IV, paragraph 2 of the Treaty;

(C) that the technical information on sensors has been provided in accordance with Annex B, Section I to the Treaty;

(D) in the event that the ground resolution of a sensor is dependent upon height above ground level, the minimum height above ground level at which each such sensor on an observation aircraft of that type and model may be operated during an observation flight pursuant to the limitation on ground resolution specified in Article IV, paragraph 2 of the Treaty;

(E) in the event that the ground resolution is not dependent upon height above ground level, the ground resolution of each such sensor installed on an observation aircraft of that type and model, pursuant to the limitations on ground resolution specified in Article IV, paragraph 2 of the Treaty; and

(F) that the covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors are in accordance with the provisions of Article IV, paragraph 4 of the Treaty.

2. A copy of the information for each sensor provided pursuant to Section I, paragraph 6 and Section II, paragraphs 3 and 8 of this Annex shall be attached to the certification report.
3. Copies of the certification report shall be provided to all other States Parties by the State Party conducting the certification. States Parties that did not take part in the certification shall not have the right to reject the conclusions contained in the certification report.
4. An observation aircraft and its associated set of sensors shall be deemed to be certified unless the States Parties taking part in the certification are unable to reach agreement on the contents of the certification report.
5. In the event that the State Party conducting the certification and States Parties taking part in the certification are unable to reach agreement on the contents of the certification report, the observation aircraft shall not be used for observation flights until the issue is resolved.

Appendix 1 to Annex D

Methodologies for the verification of the performance of sensors installed on an observation aircraft

The ground resolution of each sensor installed on the observation aircraft, and, where its performance depends on height above ground level, the minimum height above ground level at which this sensor may be operated during an observation flight, shall be determined and confirmed on the basis of data collected over calibration targets appropriate to each category of sensor in accordance with the specifications in Section I and calculated in accordance with the methodologies to be determined within the Open Skies Consultative Commission.

Section I

Specifications for calibration targets

1. Calibration targets shall be provided by the State Party conducting the certification in accordance with the provisions of Annex D to the Treaty. Such calibration targets shall be used to establish the ground resolution of sensors, of a type appropriate to each sensor category, and designed in accordance with characteristics specified below.
2. Calibration targets for establishing the ground resolution of optical cameras shall consist of a series of groups of alternating black and white bars. Each group of bars shall consist of a minimum of two black bars separated by a white bar. The width of black and white bars within a group shall remain constant. The width of the bars in groups of bars in the calibration target shall change in steps sufficient to ensure accurate measurement of the ground resolution. The length of the bars shall remain constant within each group. The contrast ratio of the black to white bars shall be consistent throughout the target and shall be at least 5 to 1 (equivalent to a modulation of 0.66).
3. Calibration targets for establishing the ground resolution of infra-red line-scanning devices shall be determined within the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application.
4. Calibration targets for establishing the ground resolution of sideways-looking synthetic aperture radar shall consist of arrays of trihedral corner reflectors whose configuration shall be in accordance with the methodologies determined within the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application.
5. Each State Party shall provide all other States Parties with a diagram of the calibration targets that it intends to use for the purpose of in-flight examination. Such diagrams shall be annotated with the overall dimensions of the calibration targets, their locations and the type of terrain on which they are deployed, as well as the information appropriate to each type of calibration target as determined within the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application.

Section II

Conduct of in-flight examination

1. In order to establish the ground resolution of panoramic or vertically-installed framing cameras, the line of flight of the observation aircraft shall be directly over and parallel to the calibration target. In order to establish the ground

resolution of obliquely-installed framing cameras, the line of flight of the observation aircraft shall be parallel to the calibration target at a range such that the image of the calibration target appears in the foreground of the field of view of the optical camera set at its maximum angle measured from the horizontal or minimum angle measured from the vertical.

2. In order to establish the ground resolution of an infra-red line-scanning device, the line of flight of the observation aircraft shall be directly over and parallel to the calibration target at an agreed range of heights above ground level.

3. In order to establish the ground resolution of a sideways-looking synthetic aperture radar, the line of flight of the observation aircraft shall be to the side of the array of the corner reflectors.

Section III

Analysis of data collected during the in-flight examination

1. Following the in-flight examination, the State Party conducting the certification and the States Parties taking part in the certification shall jointly analyse the data collected during the in-flight examination pursuant to Annex D, Section IV, paragraph 1 to the Treaty.

2. The methodology for calculating the minimum height above ground level at which each optical camera installed on the observation aircraft may be operated during an observation flight, including the value of the contrast ratio or the equivalent modulation to be used in this calculation, which shall be not less than 1.6:1 (correspondingly 0.23) and not greater than 4:1 (correspondingly 0.6), shall be determined within the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application and prior to 30 June 1992. The ground resolution of optical cameras shall be determined from a visual analysis of the image of the calibration target on the original film negative. The numerical value of ground resolution shall be equal to the width of the smallest bar of the calibration target that is distinguishable as a separate bar.

3. The methodology for calculating the minimum height above ground level at which each video camera installed on the observation aircraft may be operated during an observation flight shall be determined within the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application.

4. The methodology for calculating the minimum height above ground level at which an infra-red line-scanning device installed on the observation aircraft may be operated during an observation flight, including the value of the minimum resolvable temperature difference to be used in this calculation, shall be determined within the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application.

5. The methodology for calculating the ground resolution of a sideways-looking synthetic aperture radar, including the determination of the relationship between the impulse response method and the object separation method, shall be determined within the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application.

ANNEX E

Procedures for arrivals and departures

1. Each State Party shall designate one or more points of entry, one or more points of exit, and one or more Open Skies airfields on its territory. Points of entry and points of exit may or may not be the same as the Open Skies airfields. Unless otherwise agreed, if an Open Skies airfield is different from a point of entry, the Open Skies airfield shall be designated so that the observing Party can reach the Open Skies airfield within five hours from the point of entry either in its own observation aircraft or in transportation provided by the observed Party. The observing Party, after arriving at a point of entry or an Open Skies airfield, shall have the right to a rest period, subject to the provisions of Article VI of the Treaty.

2. Each State Party shall have the right to designate entry fixes and exit fixes. If a State Party elects to designate entry fixes and exit fixes, such fixes shall facilitate flight from the territory of the observing Party to the point of entry of the observed Party. Planned flights between entry fixes and points of entry and between points of exit and exit fixes shall be conducted in accordance with published ICAO standards and recommended practices and national regulations. In the event that portions of the flights between entry fixes and points of entry or between points of exit and exit fixes lie in

international airspace, the flight through international airspace shall be conducted in accordance with published international regulations.

3. Information on points of entry and points of exit, Open Skies airfields, entry fixes and exit fixes, refuelling airfields, and calibration targets shall initially be as specified in Appendix 1 to this Annex.

4. A State Party shall have the right to introduce changes to Appendix 1 to this Annex by notifying all other States Parties of such changes, in writing, no less than 90 days before such changes become effective.

5. Each State Party shall ensure effective observation of its entire territory as follows:

(A) for its mainland territory, Open Skies airfields shall be designated in such a way that no point on its territory is farther from one or more such airfields than 35 per cent of the maximum flight distance or distances established for that State Party in accordance with Annex A to the Treaty;

(B) for portions of its territory that are separated from the mainland territory:

(1) that State Party shall apply the provisions of subparagraph (A) of this paragraph; or

(2) in the event that the portion or portions of the territory are separated from the mainland territory by more than 600 kilometres, or if agreed between that State Party and the observing Party, or if otherwise provided for in Annex A, that State Party shall provide special procedures, including the possible use of refuelling airfields; or

(3) in the event that a portion or portions of the territory are separated from the mainland territory by less than 600 kilometres, and such portion or portions of the territory are not covered by the provisions of subparagraph (A) of this paragraph, that State Party may specify a separate maximum flight distance in Annex A to cover such portion or portions of its territory.

6. Immediately upon the arrival of an observation aircraft at the point of entry, and immediately prior to the departure of an observation aircraft from the point of exit, both the observed and observing Parties shall inspect the covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors installed in accordance with Article IV, paragraph 4. In the event that the point of entry is different from the Open Skies airfield from which the observation flight commences, both the observed and observing Parties shall inspect the covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors immediately prior to departure of the observation aircraft from the point of entry en route to the Open Skies airfield from which the observation flight commences. In the event that the point of exit is different from the Open Skies airfield at which the observation flight terminates, both the observed and observing Parties shall inspect the covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors immediately prior to departure of the observation aircraft from such airfield en route to the point of exit.

7. A State Party shall have the right to conduct an examination and inventory of the items of equipment that the other State Party intends to use for the purpose of conducting a pre-flight inspection of sensors and, if applicable, the observation aircraft, as well as items that the flight representatives intend to bring on board the observation aircraft. This examination and inventory:

(A) shall begin no later than one hour after arrival of such items at the point of entry or the Open Skies airfield, at the choice of the State Party conducting the inventory, and shall be completed within one hour; and

(B) shall be carried out in the presence of one or more designated individuals of the other State Party.

8. If, during the examination and inventory of the items of equipment to be used in the sensor inspection and, if applicable, observation aircraft inspection, as well as the items that the flight representatives intend to bring on board the observation aircraft, the State Party conducting the examination and inventory determines that the items do not conform to the list of authorized equipment contained in Annex D, Section II, paragraph 5, or to the items described in Annex G, Section I, paragraph 4, it shall have the right to deny permission for the use of such items. Items so identified that are brought into the territory of the observed Party by the observing Party shall be, unless otherwise agreed:

(A) placed in a sealed container for safekeeping; and

(B) subsequently removed from the territory of the observed Party at the earliest opportunity, but not later than the departure of the observing Party from the territory of the observed Party.

9. In the event that the observing Party travels to the point of entry specified in the notification provided in accordance with Article VI, Section I, paragraph 5 of this Treaty, using a transport aircraft registered with the observing Party or with another State Party, the transport aircraft shall be permitted:

(A) to depart from the territory of the observed Party;

(B) in the event that the point of entry is the same as the point of exit, to remain at the point of entry until departure of the observing Party from the territory of the observed Party; or

(C) in the event that the point of entry is not the same as the point of exit, to fly to the point of exit in sufficient time for further crew rest prior to departure of all the personnel of the observing Party from the territory of the observed Party.

10. In the event that the observation aircraft is provided by the observed Party and the observing Party does not use its own transport aircraft for transporting its personnel from the point of entry to the Open Skies airfield, the observed Party shall ensure that the personnel of the observing Party are transported from the point of entry to the Open Skies airfield and from the Open Skies airfield to the point of exit.

Appendix I to Annex E

Section I

Designation of sites

The sites to be used as points of entry, points of exit, Open Skies airfields, refuelling airfields, calibration targets, and, if applicable, entry fixes and exit fixes are initially as specified in Section II of this Appendix. The designation includes:

- (A) Site: name of point of entry, point of exit, Open Skies airfield, entry fix, exit fix, refuelling airfield, and calibration target;
- (B) Location: latitude and longitude of the respective site, to the nearest second; and
- (C) Inspection: whether or not the pre-flight inspection of the aircraft or the sensors can be conducted at this site.

Section II

Points of entry, points of exit, Open Skies airfields, entry fixes, exit fixes, refuelling airfields, and calibration targets

State Party: The Federal Republic of Germany

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Point of entry / Exit</i>		
Köln/Bonn (EDDK)	N 50—52—02 E 007—08—37	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Wunstorf (EDNW)	N 52—27—48 E 009—25—70	No
Landsberg/Lech (EDSA)	N 48—04—28 E 010—54—42	No
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
<i>Calibration targets</i>		
Köln/Bonn	To be determined	

State Party: The United States of America

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Points of entry / Exit</i>		
Washington Dulles International, DC	N 38—56—36 W 077—27—24	Yes
Travis AFB California	N 38—15—48 W 121—55—48	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Washington Dulles International, DC	N 38—56—36 W 077—27—24	Yes
Travis AFB California	N 38—15—48 W 121—55—48	Yes
Elmendorf AFB Alaska	N 61—15—12 W 149—47—30	Yes
Lincoln Municipal Nebraska	N 40—51—00 W 096—45—30	No
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
Honolulu International Hawaii	N 21—19—06 W 157—55—24	
Malmstrom AFB Montana	N 47—30—18 W 111—11—00	
Phoenix-Sky Harbor International Arizona	N 33—26—12 W 112—00—24	
General Mitchell International Wisconsin	N 42—56—48 W 087—53—36	
McGhee Tyson Tennessee	N 35—48—48 W 083—59—36	
<i>Calibration targets</i>		
Washington Dulles	To be determined	
Travis AFB	To be determined	
Elmendorf AFB	To be determined	

State Party: Republic of Belarus and the Russian Federation group of States Parties

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Points of entry / Exit</i>		
Kubinka	N 55—36—30 E 036—39—10	Yes
Ulan-Ude	N 51—48—00 E 107—27—00	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Kubinka	N 55—36—30 E 036—39—10	Yes
Ulan-Ude	N 51—48—00 E 107—27—00	Yes
Magadan	N 59—54—06 E 150—03—01	No
Vorkuta	N 67—29—00 E 063—59—00	No
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
<i>Calibration targets</i>		

State Party: Benelux

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Point of entry / Exit</i>		
Zaventem/ Melsbroek	N 50—54—01 W 004—59—09	Yes
<i>Open Skies airfield</i>		
Zaventem/ Melsbroek	N 50—54—01 W 004—59—09	Yes
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
------	----------	------------------------------------

Calibration targets

Volkel	N 54—39—03 W 005—42—02	
--------	---------------------------	--

State Party: Republic of Bulgaria

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
------	----------	------------------------------------

Point of entry / Exit

Sofia	N 42—41—07 E 023—24—05	Yes
-------	---------------------------	-----

Open Skies airfields

Sofia	N 42—41—07 E 023—24—05	Yes
-------	---------------------------	-----

Burgas	N 42—34—00 E 027—30—00	No
--------	---------------------------	----

Entry / exit fixes

To be determined

Refuelling airfields

Sofia	N 42—41—07 E 023—24—05	
-------	---------------------------	--

Burgas	N 42—34—00 E 027—30—00	
--------	---------------------------	--

*Calibration targets***State Party: Canada**

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
------	----------	------------------------------------

Point of entry / Exit

Ottawa (CYOW)	N 45—19—21 W 075—40—10	Yes
------------------	---------------------------	-----

Open Skies airfields

Ottawa	N 45—19—21 W 075—40—10	Yes
--------	---------------------------	-----

Iqaluit	N 63—45—22 W 068—33—25	No
---------	---------------------------	----

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
Yellowknife	N 62—27—45 W 114—26—20	No
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
Edmonton	N 53—18—35 W 113—34—43	
Halifax	N 44—52—51 W 063—30—33	
Winnipeg	N 49—54—39 W 097—14—35	
Churchill	N 58—44—13 W 094—03—26	
<i>Calibration targets</i>		
Ottawa area	To be determined	

State Party: The Kingdom of Denmark

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Points of entry / Exit</i>		
Copenhagen International Airport (EKCH)	N 55—37—07 E 012—39—26	No
Military Airfield Vaerlose (EKVL)	N 55—46—09 E 012—19—34	Yes
<i>Open Skies airfield</i>		
Military Airfield Vaerlose	N 55—46—09 E 012—19—34	Yes
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Refuelling airfields</i>		
Vagar Airport (EKVG)	N 62—03—51 W 007—16—26	
Soendre Stroemfjord International Airport (BGSF)	N 67—01—05 W 050—41—39	
<i>Calibration targets</i>		
Military Airfield Vaerloese	N 55—46—09 E 012—19—34	

State Party: The Kingdom of Spain

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Point of entry / Exit</i>		
Getafe	N 40—17—43 W 003—43—21	Yes
<i>Point of entry / Exit for Canary Islands</i>		
Gando	N 27—55—49 W 015—23—05	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Getafe	N 40—17—43 W 003—43—21	Yes
Valencia	N 39—29—26 W 000—28—50	No
Valladolid	N 41—42—26 W 004—51—02	No
Moron	N 37—10—34 W 005—36—53	No
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
Nil		
<i>Calibration targets</i>		

State Party: The French Republic

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Point of entry / Exit</i>		
Orleans-Bricy	N 47—59—12 E 001—45—43	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Orleans-Bricy	N 47—59—12 E 001—45—43	Yes
Toulouse-Blagnac	N 43—37—26 E 001—22—53	No
Nice-Côte d'Azur	N 43—39—47 E 007—12—09	No
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
Nil		
<i>Calibration targets</i>		

State Party: The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Points of entry / Exit</i>		
Brize Norton	N 51—44—97 W 001—34—93	Yes
Heathrow	N 51—28—72 W 000—27—47	No
<i>Note:</i> Heathrow is for arrival of personnel on scheduled passenger services only. Not for observation or transport aircraft.		
<i>Open Skies airfields</i>		
Brize Norton	N 51—44—97 W 001—34—93	Yes

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
Scampton	N 53—18—45 W 000—32—95	Yes
Leuchars	N 55—22—38 W 000—52—03	Yes
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined by FAA		
<i>Refuelling airfields</i>		
Nil		
<i>Calibration targets</i>		
Boscombe Down	N 51—09—10 W 001—44—76	

State Party: The Hellenic Republic

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Point of entry / Exit</i>		
Thessaloniki International	N 40—27—22 E 022—59—21	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Thessaloniki International	N 40—27—22 E 022—59—21	Yes
Elefsis	N 38—04—00 E 023—33—38	Yes
<i>Entry / Exit fix</i>		
Chouchouligovo	N 41—24—40 E 023—22—02	
<i>Refuelling airfields</i>		
<i>Calibration targets</i>		

State Party: The Republic of Hungary

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Points of entry / Exit</i>		
Budapest/Ferihegy (LHBP)	N 47—26—18 E 019—15—48	Yes

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
Tokol (LHTL)	N 47—21—14 E 018—58—08	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Budapest/Ferihegy (LHBP)	N 47—26—18 E 019—15—48	Yes
Tokol (LHTL)	N 47—21—14 E 018—58—08	Yes
<i>Entry/Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
None		
<i>Calibration targets</i>		
To be determined		

State Party: The Republic of Iceland

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Point of entry/Exit</i>		
Keflavik	N 63—59—48 W 022—36—30	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
N 63—59—07 W 022—36—20		
<i>Entry/Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
<i>Calibration targets</i>		

State Party: The Republic of Italy

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Points of entry/Exit</i>		
Milano-Malpensa	N 45—38—00 E 008—44—00	Yes

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
Palermo-Punta Raisi	N 38—10—40 E 013—05—20	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Milano-Malpensa	N 45—38—00 E 008—44—00	Yes
Palermo-Punta Raisi	N 38—10—40 E 013—05—20	Yes
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
The above-mentioned Open Skies airfields		
<i>Calibration targets</i>		

State Party: The Kingdom of Norway

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Point of entry / Exit</i>		
Oslo-Gardermoen (ENGM)	N 60—12—10 E 011—05—08	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Oslo-Gardermoen (ENGM)	N 60—12—10 E 011—05—08	Yes
Tromsøe-Langnes (ENTC)	N 69—40—53 E 018—55—10	No
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
Trondheim-Vaernes (ENVA)	N 63—27—29 E 010—55—33	
<i>Calibration targets</i>		

State Party: The Republic of Poland

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Point of entry / Exit</i>		
Warszawa-Okecie	N 52—13—10 E 021—01—10	Yes
<i>Open Skies airfield</i>		
Warszawa-Okecie	N 52—13—10 E 021—01—10	Yes
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
<i>Calibration targets</i>		

State Party: The Portuguese Republic

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Point of entry / Exit</i>		
Lisboa International	N 38—46—22 W 009—07—58	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Sta. Maria	N 36—58—22 W 025—10—17	No
Porto Santo	N 33—04—01 W 016—20—44	No
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
Lisboa International	N 38—46—22 W 009—07—58	
Sta. Maria International	N 36—58—22 W 025—10—17	
Porto Santo	N 33—04—01 W 016—20—44	

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
------	----------	------------------------------------

Calibration targets

Lisboa International	To be determined	
-------------------------	------------------	--

State Party: Romania

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
------	----------	------------------------------------

Points of entry / Exit

Bucharest-Otopeni International Airport	N 44—34—30 E 026—05—10	Yes
---	---------------------------	-----

Timisoara Airport	N 45—48—37 E 021—20—22	Yes
----------------------	---------------------------	-----

Open Skies airfields

Bucharest-Otopeni International Airport	N 44—34—30 E 026—05—10	Yes
---	---------------------------	-----

Timisoara Airport	N 45—48—37 E 021—20—22	Yes
----------------------	---------------------------	-----

Bacau Airport	N 46—31—19 E 026—54—41	No
---------------	---------------------------	----

Entry / Exit fixes

To be determined

Refuelling airfields

Bucharest-Otopeni International Airport	N 44—34—30 E 026—05—10	
---	---------------------------	--

Timisoara Airport	N 45—48—37 E 021—20—22	
----------------------	---------------------------	--

Calibration targets

Urlati	N 45—55—45 E 026—05—11	
--------	---------------------------	--

Dunavat Nord Murighiol	N 45—02—10 E 029—13—20	
---------------------------	---------------------------	--

State Party: The Czech and Slovak Federal Republic

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Point of entry / Exit</i>		
Praha International	N 50—06—10 E 014—15—40	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Praha International	N 50—06—10 E 014—15—40	Yes
Bratislava International	N 49—10—10 E 017—12—50	No
Kosice International	N 48—40—10 E 021—14—40	No
<i>Entry / Exit fixes</i>		
To be determined		
<i>Refuelling airfields</i>		
Bratislava International	N 49—10—10 E 017—12—50	
Kosice International	N 48—40—10 E 021—14—40	
<i>Calibration targets</i>		
Praha International	To be determined	

State Party: The Republic of Turkey

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
<i>Points of entry / Exit</i>		
Eskisehir	N 39—47—00 E 030—35—00	Yes
Diyarbakir	N 30—50—00 E 040—05—00	Yes
<i>Open Skies airfields</i>		
Eskisehir	N 39—47—00 E 030—35—00	Yes

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
Diyarbakir	N 30—50—00 E 040—05—00	Yes
	<i>Entry / Exit fixes</i>	
	To be determined	
	<i>Refuelling airfields</i>	
	To be determined	
	<i>Calibration targets</i>	
	To be determined	
Eskisehir	To be determined	
Diyarbakir	To be determined	

State Party: Ukraine

Site	Location	Inspection of aircraft/ Sensors
	<i>Point of entry / Exit</i>	
Borispol/Kiev	N 50—20—07 E 030—53—07	Yes
	<i>Open Skies airfield</i>	
Borispol/Kiev	N 50—20—07 E 030—53—07	Yes
	<i>Entry / Exit fixes</i>	
	To be determined	
	<i>Refuelling airfields</i>	
Lvov	N 49—48—07 E 023—57—03	
Odessa	N 46—25—06 E 030—40—07	
	<i>Calibration targets</i>	

ANNEX F**Pre-flight inspections and demonstration flights**

Section I

Pre-flight inspection of observation aircraft and sensors of the observing Party

1. The purpose of the pre-flight inspection of observation aircraft and sensors provided by the observing Party is to confirm that the observation aircraft, its sensors and associated equipment correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D to the Treaty. The observed Party shall have the right to conduct a pre-flight inspection of an observation aircraft and its sensors provided by the observing Party to confirm that:

(A) the observation aircraft, its sensors and associated equipment including, where applicable, lens and photographic film, correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D to the Treaty; and

(B) there are no items of equipment on board the observation aircraft other than those permitted by Article IV of the Treaty.

2. Upon arrival of the observation aircraft at the point of entry the observed Party shall:

(A) provide a list of the inspectors, the number of whom shall not exceed ten persons, unless otherwise agreed, including the general function of each of the inspectors;

(B) provide a list of the items of equipment that they intend to use during the pre-flight inspection provided for in Annex D, Section II, paragraph 5 to the Treaty; and

(C) inform the observing Party of its plan for the pre-flight inspection of the observation aircraft and its sensors.

3. Prior to the commencement of the pre-flight inspection, a designated individual from the observing Party shall:

(A) brief the observed Party on the inventory procedures which shall be followed to confirm that all inspection equipment, as well as any non-destructive-testing equipment as provided for in paragraph 7 of this Section, brought on board the observation aircraft by the inspectors has been removed from the observation aircraft upon conclusion of the pre-flight inspection;

(B) together with the inspectors, conduct an examination and inventory of each item of equipment to be used during the pre-flight inspection; and

(C) brief the inspectors on all safety precautions that they shall observe during the pre-flight inspection of the observation aircraft and its sensors.

4. The pre-flight inspection shall not begin until the completion of the formal arrival procedures and shall take no longer than eight hours.

5. The observing Party shall have the right to provide its own escorts to accompany the inspectors throughout the pre-flight inspection of the observation aircraft and its sensors to confirm that the inspection is conducted in accordance with the provisions of this Section. The observing Party shall facilitate the inspection in accordance with the procedures specified in Annex D, Section II, paragraphs 7 and 8 to the Treaty.

6. In conducting the pre-flight inspection, the inspectors shall have the right of access to the observation aircraft, its sensors and associated equipment, in the same manner as provided for in Annex D, Section II, paragraph 10, and shall comply with the provisions of Annex D, Section II, paragraphs 11 and 12 to the Treaty.

7. For the purposes of this inspection, the observed Party shall have the right to take on board and use the following non-destructive-testing equipment:

(A) video probe (borescope on video camera);

(B) X-ray and backscatter X-ray imaging equipment;

(C) ultrasonic imaging equipment;

(D) logic/data analyser;

(E) passive infra-red sensors; and

(F) 35 millimetre camera.

In addition, the observed Party shall have the right to take on board and use such other non-destructive-testing equipment as may be necessary to establish that no items of equipment are on board the observation aircraft other than those permitted by Article IV of the Treaty, as may be agreed by the Open Skies Consultative Commission prior to 30 June 1992.

8. Upon completion of the pre-flight inspection, the inspectors shall leave the observation aircraft, and the observing Party shall have the right to use its own inventory procedures to confirm that all inspection equipment used during the

pre-flight inspection has been removed from the observation aircraft. If the observed Party is unable to demonstrate this to the satisfaction of the observing Party, the observing Party shall have the right to proceed with the observation flight or to cancel it, and when the observing Party is satisfied that it is safe to do so, depart from the territory of the observed Party. In the latter case, no observation flight shall be recorded against the quota of either State Party.

9. The inspectors shall immediately inform the observing Party if they establish that the observation aircraft, its sensors or associated equipment do not correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D to the Treaty, or that there are items of equipment on board the observation aircraft other than those permitted by Article IV of the Treaty. If the observing Party is unable to demonstrate that the observation aircraft, its sensors and associated equipment correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D to the Treaty and that there are no items of equipment on board the observation aircraft other than those permitted by Article IV of the Treaty, and if the observing and observed Parties do not agree otherwise, the observed Party shall have the right to prohibit the observation flight pursuant to Article VIII of the Treaty. If the observation flight is prohibited, the observation aircraft shall promptly depart from the territory of the observed Party and no observation flight shall be recorded against the quota of either State Party.

10. Upon completion of the pre-flight inspection of the observation aircraft and its sensors, the observed and observing Parties shall prepare a pre-flight inspection report which shall state that:

(A) the observation aircraft, its sensors and associated equipment correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D to the Treaty; and

(B) there are no items of equipment on board the observation aircraft other than those permitted by Article IV of the Treaty.

11. Signature of the pre-flight inspection report by the observed Party shall signify its agreement for the observing Party to use that observation aircraft to conduct an observation flight over the territory of the observed Party.

Section II

Pre-flight inspection of sensors of the observed Party

1. The purpose of the pre-flight inspection of the sensors on an observation aircraft provided by the observed Party is to confirm that the sensors and associated equipment correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D to the Treaty. The observing Party shall have the right to conduct a pre-flight inspection of the sensors and associated equipment installed on an observation aircraft provided by the observed Party to confirm that its sensors and associated equipment correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D to the Treaty.

2. Upon arrival of the inspectors of the observing Party at the location of the pre-flight inspection, the observing Party shall:

(A) provide a list of the inspectors, the number of whom shall not exceed five persons, unless otherwise agreed, including the general function of each inspector;

(B) provide a list of the items of equipment that the inspectors intend to use during the pre-flight inspection; and

(C) inform the observed Party of its plan for the pre-flight inspection of the sensors and associated equipment on board the observation aircraft.

3. Prior to the commencement of the pre-flight inspection, a designated individual from the observed Party shall:

(A) brief the observing Party on the inventory procedures that shall be followed to confirm that each item of equipment brought on board the observation aircraft by the inspectors has been removed from the observation aircraft upon conclusion of the pre-flight inspection;

(B) together with the inspectors, conduct an examination and inventory of each item of equipment to be used during the pre-flight inspection; and

(C) brief the inspectors on all necessary safety precautions that they must observe during the pre-flight inspection of the sensors and associated equipment installed on the observation aircraft.

4. The pre-flight inspection shall not begin until the completion of the formal arrival procedures and shall take no longer than eight hours.

5. The observed Party shall have the right to provide its own escorts to accompany the inspectors throughout the pre-flight inspection of the sensors and associated equipment on board the observation aircraft to confirm that the inspection is conducted in accordance with the provisions of this Section. The observed Party shall facilitate the

inspection of the sensors and associated equipment on board the observation aircraft by the inspectors in accordance with the procedures specified in Annex D, Section II, paragraph 7 to the Treaty.

6. In conducting the pre-flight inspection, the inspectors shall have the right of access to the sensors and associated equipment on board the observation aircraft in the same manner as provided for in Annex D, Section II, paragraph 10 and shall comply with the provisions of Annex D, Section II, paragraphs 11 and 12 to the Treaty.

7. Upon completion of the pre-flight inspection, the inspectors shall leave the observation aircraft and the observed Party shall have the right to use its own inventory procedures to confirm that all items of equipment have been removed from the observation aircraft. If the observing Party is unable to demonstrate this to the satisfaction of the observed Party, the observed Party shall have the right to prohibit the observation flight in accordance with Article VIII of the Treaty, and no observation flight shall be recorded against the quota of either State Party.

8. The inspectors shall immediately inform the observed Party if they establish that any of the sensors or associated equipment on board the observation aircraft do not correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D to the Treaty. If the observed Party is unable to demonstrate that the sensors or associated equipment on board the observation aircraft correspond to those certified in accordance with Annex D to the Treaty, the observing Party shall have the right to:

(A) agree to use an alternative package of sensor types or capabilities proposed by the observed Party;

(B) proceed according to the original mission plan;

(C) accept a delay in the commencement of the observation flight to permit the observed Party to rectify the problem determined to exist by the observing Party pursuant to this paragraph. In the event that the problem is resolved to the satisfaction of the observing Party, the flight shall proceed according to the mission plan, revised as necessary due to any delay. In the event that the problem is not rectified to the satisfaction of the observing Party, the observing Party shall depart the territory of the observed Party; or

(D) cancel the observation flight, and immediately depart the territory of the observed Party.

9. If the observing Party leaves the territory of the observed Party not having conducted an observation flight, as provided for in paragraph 8, subparagraphs (C) and (D) of this Section, no observation flight shall be counted against the quota of either State Party.

10. Upon completion of the pre-flight inspection of the sensors and associated equipment installed on the observation aircraft, the observed Party and the observing Party shall prepare a pre-flight inspection report that shall state that the sensors correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D to the Treaty. Signature of the pre-flight inspection report by the observing Party shall signify its agreement to use that observation aircraft to conduct an observation flight over the territory of the observed Party.

Section III

Demonstration flights

1. In the event that the aircraft is provided by the observing Party, at the request of the observed Party, the observing Party shall, following the pre-flight inspection, conduct a demonstration flight to allow the inspectors to observe the functioning of the sensors that are to be used during the observation flight and to collect sufficient data to allow them to confirm that the capability of those sensors is in accordance with the provisions of Article IV, paragraph 8 of the Treaty.

2. In the event that the aircraft is provided by the observed Party, at the request of the observing Party, the observed Party shall, following the pre-flight inspection, conduct a demonstration flight to allow the inspectors to observe the functioning of the sensors that are to be used during the observation flight and to collect sufficient data to allow them to confirm that the capability of those sensors is in accordance with the provisions of Article IV, paragraph 9 of the Treaty.

3. In the event that either the observed or observing Party exercises its right to request a demonstration flight:

(A) the demonstration flight shall be performed in accordance with the requirements of Annex D, Section III;

(B) the demonstration flight shall last for no more than two hours;

(C) the observed Party shall provide calibration targets in accordance with the specifications in Appendix 1 to Annex D to the Treaty in the vicinity of the airfield at which the pre-flight inspection is to be conducted;

(D) any delay in carrying out a request for a demonstration flight caused by weather conditions or problems with the aircraft or sensors of the observed Party shall not count against the time allocated for such flights, unless otherwise agreed;

(E) the observed Party shall process the data collected by sensors at a facility in the vicinity of the airfield at which the pre-flight inspection is to be conducted, in the presence of personnel of the observing Party, in accordance with the provisions of Article IX, Sections II and III of the Treaty; and

(F) the cost of the demonstration flight, including the provision of data recording media and the processing of data, shall be distributed in accordance with the provisions of Annex L, Section I, paragraph 9 to the Treaty.

4. In the event that the observed Party exercises its right to request a demonstration flight, the observing Party shall have the right to add a period of up to 24 hours to the 96 hours allowed for the conduct of the observation flight, pursuant to Article VI, Section I, paragraph 9. This shall not affect the right of other States Parties to conduct observation flights after the original period of 96 hours as provided for in Article VI, Section I, paragraph 3 of the Treaty.

5. In the event that the observing Party exercises its right to request a demonstration flight, this shall be accomplished within the period of 96 hours allowed for the conduct of the observation flight, pursuant to Article VI, Section I, paragraph 9 of the Treaty.

6. In the event that the observed Party is not satisfied that the capability of any sensor installed on the observation aircraft provided by the observing Party is in accordance with the provisions of Article IV, paragraph 8 of the Treaty, the observed Party shall have the right to:

(A) in the case of a sensor for which ground resolution is dependent upon height above ground level, propose an alternative minimum height above ground level at which that sensor shall be permitted to be operated during the observation flight;

(B) in the case of sensors for which ground resolution is not dependent upon height above ground level, prohibit the operation of that sensor during the observation flight; or

(C) prohibit the observation flight pursuant to the provisions of Article VIII of the Treaty.

7. In the event that the observing Party is not satisfied that the capability of any sensor installed on the observation aircraft provided by the observed Party is in accordance with the provisions of Article IV, paragraph 9 of the Treaty, the observing Party shall have the right to:

(A) agree to use an alternative package of sensor types or capabilities proposed by the observed Party;

(B) in the case of a sensor for which ground resolution is dependent upon height above ground level, propose an alternative minimum height above ground level at which that sensor shall be permitted to be operated during the observation flight;

(C) in the case of sensors for which ground resolution is not dependent upon height above ground level, conduct the observation flight as planned, and the cost of the data recording media for that sensor shall be borne by the observed Party;

(D) accept a delay in the commencement of the observation flight to permit the observed Party to rectify the problem determined to exist by the observing Party. In the event that the problem is resolved to the satisfaction of the observing Party, the flight shall proceed according to the mission plan, revised as necessary due to any delay. In the event that the problem is not rectified to the satisfaction of the observing Party, the observing Party shall depart the territory of the observed Party; or

(E) cancel the observation flight pursuant to Article VIII of the Treaty, and immediately depart the territory of the observed Party.

8. In the event that the observation flight is prohibited or cancelled by the State Party requesting the demonstration flight, no observation flight shall be counted against the quota of either State Party, and the State Party requesting the demonstration flight shall convey the matter to the Open Skies Consultative Commission.

ANNEX G

Flight monitors, flight representatives, and representatives

Section I

Flight monitors and flight representatives

1. The provisions set forth in this Annex shall apply to personnel designated in accordance with Article XIII. Each State Party shall have the right to have at any one time the number of flight monitors and flight representatives on board

the observation aircraft as set forth in Article VI, Section III. The provisions of that Section shall govern their activities with respect to the organization and conduct of observation flights. Each State Party shall facilitate the activities of the flight monitors and flight representatives pursuant to this Annex.

2. The observed Party shall appoint one of the flight monitors as chief flight monitor. The chief flight monitor shall be a national of the observed Party. The observing Party shall appoint one of the flight representatives as chief flight representative. The chief flight representative shall be a national of the observing Party.

3. In preparing for the observation flight, flight monitors and flight representatives shall have the right:

(A) to acquaint themselves with the technical literature relating to the functioning and operation of the sensors and the flight operation manual of the observation aircraft; and

(B) to acquaint themselves with the equipment of the observation aircraft relating to the control of the flight regime and the functioning and operation of the sensors installed on the observation aircraft.

4. Flight monitors and flight representatives shall have the right:

(A) to remain on board the observation aircraft throughout the observation flight, including any stops for refuelling or emergencies;

(B) to bring on board the observation aircraft and use maps, flight charts, publications, and operations manuals;

(C) to move unencumbered about the observation aircraft, including the flight deck, during the observation flight, except for flight safety reasons. In exercising their rights, the flight monitors or flight representatives shall not interfere with the activities of the flight crew;

(D) to monitor compliance with the flight plan and to observe the flight regime of the observation aircraft and the functioning and operation of the sensors;

(E) to listen to internal and external radio communications on board the aircraft and to make internal radio communications; and

(F) to record the parameters of the flight regime and the functioning and operation of the sensors on maps, charts, and notepads.

5. In addition to those rights specified in paragraph 4 of this Section, the chief flight monitor shall have the right:

(A) to consult the flight crew regarding compliance with national flight rules and the provisions of the Treaty;

(B) to observe the activities of the flight crew, including activities on the flight deck, during the observation flight, as well as to monitor the functioning and operation of the flight and navigation instruments of the observation aircraft;

(C) to provide recommendations to the flight crew regarding compliance with the flight plan;

(D) to ask the flight crew, without interfering with their activities, for information on the flight regime; and

(E) to communicate with air traffic control authorities, as appropriate, and to help relay and interpret communications from air traffic control authorities to flight crew and from the flight crew to the air traffic control authorities about the conduct of the observation flight; for this purpose, the chief flight monitor shall be permitted to make external radio communications using the radio equipment of the observation aircraft.

6. In the event that the chief flight monitor believes that the observation aircraft is deviating from its flight plan, the chief flight monitor shall advise the flight crew and may inform the air traffic control authorities of any deviations of the observation aircraft from the flight plan that the chief flight monitor believes could threaten flight safety.

7. In addition to the rights specified in paragraph 5 of this Section, the chief flight representative shall have:

(A) the rights as described in paragraph 5, subparagraphs (A), (B) and (D) of this Section with regard to the flight crew; and

(B) the right, in case of deviation from the flight plan, to receive an explanation from the flight crew as to the reasons for such a deviation.

8. Flight representatives shall have the right to direct the operation of the sensors during the observation flight. In addition, upon notification to the observed Party prior to the commencement of the observation flight, flight representatives shall have the right to operate the sensors during the observation flight. In the event that the flight representatives exercise their right to operate the sensors pursuant to this paragraph, the observed Party shall not be responsible for any failure or inadequacy in the quality of the data collected by the sensors due to the operation of the sensors by the flight representatives.

Section II

Representatives

1. An observing Party using an observation aircraft designated by a third State Party shall have the right to have at any one time the number of representatives on board the observation aircraft set forth in Article VI, Section III of the Treaty.

2. The observing Party shall appoint one of its representatives as chief representative. The chief representative shall have the rights of the chief flight representative as specified in Section I of this Annex. In addition, the chief representative shall:

- (A) advise the pilot-in-command regarding compliance with the provisions of the Treaty;
- (B) have the right to monitor compliance by the observed Party with the provisions of the Treaty; and
- (C) have the right, in case of deviations from the flight plan, to receive an explanation from the pilot-in-command as to the reasons for such a deviation.

3. Representatives shall have the rights of flight representatives as specified in Section I of this Annex.

ANNEX H

Co-ordination of planned observation flights

1. In order to avoid potential time conflict regarding the conduct of observation flights over the same State Party, each State Party having the right to conduct observation flights following the annual distribution of active quotas may notify all other States Parties, no later than 1 November of each year, of its plans to utilize all or part of its active quota during the following year. The notification shall indicate the number of observation flights that the notifying State Party plans to conduct over the territory of other States Parties during each quarter of that year.

2. In no case shall the total number of observation flights planned and notified in accordance with paragraph 1 of this Annex over the territory of any one State Party during a given quarter exceed 16. Except as provided for in Article VI, Section I, paragraph 3, no State Party shall be obliged to accept more than one observation flight at any time during the period specified in Article VI, Section I, paragraph 9 of the Treaty.

3. States Parties that have notified, in accordance with paragraph 1 of this Annex, their plans to utilize one or more active quotas for observation flights over the territory of the same State Party during a given quarter or quarters shall hold consultations, if necessary, to avoid any conflict in their planned observation flights. In the event that agreement on avoidance of conflict cannot be reached through consultation among the States Parties involved, the issue shall be resolved by the drawing of lots by such States Parties. The first of those consultations, regarding observation flights in the quarter beginning 1 January of the following year, shall begin promptly following receipt of the notification provided for in paragraph 1 of this Annex. Subsequent consultations among the States Parties involved shall be conducted between 1 February and 15 February for the quarter beginning 1 April; between 1 May and 15 May for the quarter beginning 1 July; and between 1 August and 15 August for the quarter beginning 1 October. The States Parties involved shall notify the resulting sequence of observation flights established in these consultations to all States Parties no later than 15 November, 15 February, 15 May and 15 August, respectively.

4. No later than seven days after the notification of the sequence of observation flights established pursuant to paragraph 3 of this Annex, each State Party shall notify all States Parties planning to conduct observation flights over its territory during that quarter of each flight for which it intends to exercise the right to provide its own observation aircraft.

5. Each State Party that has not provided a notification pursuant to paragraph 1 of this Annex or has not notified its plans to utilize all of its active quotas, or has not conducted an observation flight during the quarter for which it had notified such planned flight, shall have the right to utilize such remaining active quotas, provided that such observation flights have been accommodated within the existing agreement reached pursuant to paragraph 3 of this Annex.

ANNEX I

Information on airspace and flights in hazardous airspace

1. No earlier than 90 days after entry into force of the Treaty, at the request of any other State Party, a State Party shall provide, no later than 30 days after the receipt of such a request, the following information in accordance with ICAO provisions:

- (A) its airspace structure, as published in the Aeronautical Information Publication (AIP) series;
- (B) detailed information on all hazardous airspace; and

(C) airfield information and arrival and departure procedures for each of its:

- (1) points of entry and points of exit;
- (2) Open Skies airfields; and
- (3) alternate airfields and refuelling airfields for its points of entry, points of exit, and Open Skies airfields.

2. Each State Party shall promptly notify States Parties that have requested information in accordance with the provisions of paragraph 1 of this Annex of any changes to the information provided in accordance with paragraph 1 of this Annex. Notwithstanding the provisions of this paragraph, Notices to Airmen (NOTAMs) need not be provided.

3. No later than 90 days after entry into force of the Treaty, each State Party shall notify all other States Parties of the source of the information to be provided in accordance with paragraph 1 of this Annex.

ANNEX J

Montreux Convention

1. Observation flights conducted under the provisions of the Treaty providing for the observation of the entire territory of States Parties shall not prejudice the Montreux Convention of 20 July 1936.

2. The routing and notification of transit flights of aircraft for the purpose of the Treaty falling within the scope of Article 23 of the Montreux Convention shall be governed by the provisions of that Article.

ANNEX K

Information on film processors, duplicators and photographic films, and procedures for monitoring the processing of photographic film

Section I

Information on film processors, duplicators and photographic films

1. Pursuant to Annex D, Section II, paragraph 3, subparagraph (A) (3) to the Treaty, each State Party, when notifying other States Parties of film processors or duplicators that it intends to use to develop original film negatives or produce duplicate film positives or negatives, shall provide the following manufacturer's information:

- (A) the processor or duplicator name;
- (B) the maximum and minimum width and length, if applicable, of film which may be processed or duplicated;
- (C) each type of film that may be processed or duplicated in that film processor; and
- (D) each step in the process, including the range of exposure, temperature, duration, recommended film transport speed, chemicals and chemical mixes, for each type of film.

2. Pursuant to Annex D, Section II, paragraph 3, subparagraph (A) (2) to the Treaty, each State Party, when providing information on the types of black and white aerial film that it intends to use to collect data during the in-flight examination or an observation flight, or to duplicate such data, shall provide the following manufacturer's information, for each type of aerial film that may be processed or duplicated by means of the film processors or duplicators referred to in paragraph 1 of this Section, as necessary to confirm the capabilities of the film. Depending upon national practices of the film manufacturer, such information may include:

- (A) effective film speed;
- (B) resolution/modulation
- (C) spectral sensitivity; and
- (D) optical specular density or sensitometric characteristics.

3. For the purposes of determining the sensitometric characteristics of aerial film materials in accordance with its own national methodology, each State Party shall have the right to receive, upon request, unexposed samples of all types of photographic film to be used as data recording media, the chemicals for processing them, and to receive instructions for processing and duplication of such photographic films. Such samples and instructions shall be provided no later than 30 days after receipt of such a request.

Section II

Monitoring of film processing and duplication

1. States Parties taking part in the certification of an observation aircraft and its sensors shall have the right to monitor the processing and duplication of the aerial film used during the in-flight examination. Personnel of the observed and observing Party shall have the right to monitor the processing and duplication of the aerial film used during a demonstration and observation flight.

2. While monitoring the processing and duplication of aerial film, the States Parties shall have the right to bring with them and use, in a manner that does not disrupt the processing or duplication of the film, the following equipment:

- (A) litmus papers;
- (B) thermometers;
- (C) chemical test equipment, including pH meters and hydrometers;
- (D) stopwatches;
- (E) sensitometers;
- (F) densitometers; and
- (G) 21-step sensitometric test strips and optical wedges.

3. Prior to the processing of the films exposed during the in-flight examination, demonstration flight and observation flight, States Parties shall check the film processing equipment and chemicals by processing a 21-step sensitometric test strip or exposing and processing a 21-step optical wedge to confirm that the sensitometric data for the processing of that type of film using that film process meets the specifications provided pursuant to Section I of this Annex. Unless otherwise agreed, the original or duplicate aerial film negatives or positives shall not be processed or duplicated until the processing of the 21-step sensitometric test strip or exposing and processing of the 21-step optical wedge meets the characteristics provided in accordance with the provisions of Section I of this Annex for that type of aerial film and film processor or duplicator.

4. Prior to the processing of the films exposed during the in-flight examination, demonstration flight and observation flight, States Parties shall have the right to check the film processing equipment and chemicals by exposing and processing a test film of the same type used during the in-flight examination, demonstration flight and observation flight to confirm that the washing and fixing process is suitable for the purposes of permanent archive storage.

ANNEX L**Open Skies Consultative Commission**

Section I

General provisions

Procedures and other provisions relating to the Open Skies Consultative Commission are established in this Annex pursuant to Article X of the Treaty.

1. The Open Skies Consultative Commission shall be composed of representatives designated by each State Party. Alternates, advisers and experts of a State Party may take part in the proceedings of the Open Skies Consultative Commission as deemed necessary by that State Party.

2. The initial session of the Open Skies Consultative Commission shall open within 60 days of the signature of the Treaty. The Chairman of the opening meeting shall be the representative of Canada.

3. The Open Skies Consultative Commission shall meet for no fewer than four regular sessions per calendar year unless it decides otherwise. Extraordinary sessions shall be convened at the request of one or more States Parties by the Chairman of the Open Skies Consultative Commission, who shall promptly inform all other States Parties of the request. Such sessions shall open no later than 15 days after receipt of such a request by the Chairman.

4. Sessions of the Open Skies Consultative Commission shall last no longer than four weeks, unless it decides otherwise.

5. States Parties shall assume in rotation, determined by alphabetical order in the French language, the chairmanship of the Open Skies Consultative Commission. Each Chairman shall serve from the opening of a session until the opening of the following session, unless otherwise agreed.

6. Representatives at meetings shall be seated in alphabetical order of the States Parties in the French language.

7. The working languages of the Open Skies Consultative Commission shall be English, French, German, Italian, Russian and Spanish.

8. The proceedings of the Open Skies Consultative Commission shall be confidential, unless otherwise agreed. The Open Skies Consultative Commission may agree to make its proceedings or decisions public.

9. During the period of provisional application, and prior to 30 June 1992, the Open Skies Consultative Commission shall settle the distribution of costs arising under the Treaty. It shall also settle as soon as possible the scale of distribution for the common expenses associated with the operation of the Open Skies Consultative Commission.

10. During the period of provisional application of the Treaty the Open Skies Consultative Commission shall develop a document relating to notifications and reports required by the Treaty. Such document shall list all such notifications and reports and shall include appropriate formats as necessary.

11. The Open Skies Consultative Commission shall work out or revise, as necessary, its rules of procedure and working methods.

Section II

Annual review of active quotas

Procedures for the annual review of active quotas as foreseen in Article III, Section I, paragraph 7 of the Treaty shall be as follows:

1. States Parties wishing to modify all or part of the past year's distribution with respect to their active quota shall notify all other States Parties and the Open Skies Consultative Commission, by 1 October of each year, of those States Parties over which they wish to conduct their observation flights during the next calendar year. Such proposed modifications shall be considered by the States Parties during this review, according to the rules set forth in the following paragraphs of this Section.

2. If the requests for observation flights over the territory of any given State Party do not exceed its passive quota, then the distribution shall be established as requested, and presented to the Open Skies Consultative Commission for approval.

3. If the requests for observation flights over the territory of any given State Party exceed its passive quota, then the distribution shall be established by general agreement among the interested States Parties, and presented to the Open Skies Consultative Commission for approval.

Section III

Extraordinary observation flights

1. The Open Skies Consultative Commission shall consider requests from the bodies of the Conference on Security and Co-operation in Europe authorized to deal with respect to conflict prevention and crisis management and from other relevant international organizations to facilitate the organization and conduct of extraordinary observation flights over the territory of a State Party with its consent.

2. The data resulting from such observation flights shall be made available to the bodies and organizations concerned.

3. Notwithstanding any other provision of the Treaty, States Parties may agree on a bilateral and voluntary basis to conduct observation flights over the territory of each other following the procedures regarding the conduct of observation flights. Unless otherwise agreed by the States Parties concerned, the data resulting from such observation flights shall be made available to the Open Skies Consultative Commission.

4. Observation flights conducted under the provisions of this Section shall not be counted against the active or passive quotas of the States Parties involved.

Section IV

Additional fields for the use of the Open Skies regime

1. States Parties may raise for consideration in the Open Skies Consultative Commission proposals for the use of the Open Skies regime in additional specific fields, such as the environment.

2. The Open Skies Consultative Commission may take decisions on such proposals or, if necessary, may refer them to the first and subsequent conferences called to review the implementation of the Treaty, in accordance with the provisions of Article XVI, paragraph 3 of the Treaty.’’

3. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) A törvény végrehajtásáról a külügyminiszter, a honvédelmi miniszter, a belügyminiszter, a pénzügyminiszter, valamint a gazdasági és közlekedési miniszter gondoskodik.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2004. évi VI. törvény

**a Magyar Köztársaság és a Kubai Köztársaság között
a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről,
Havannában, 1999. október 22-én aláírt
Megállapodás kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Kubai Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről, Havannában, 1999. október 22-én aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

(A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 2003. november 24-én megtörtént, és a Megállapodás 2003. november 24-én hatályba lépett.)

2. § A Megállapodás hiteles angol és magyar nyelvű szövege a következő:

**„Agreement
between the Republic of Hungary and the Republic
of Cuba for the promotion and reciprocal protection
of investments**

The Republic of Hungary and the Republic of Cuba (hereinafter referred to as the „Contracting Parties”),

desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both States,

intending to create and maintain favourable conditions for investments of investors of one State in the territory of the other State, and

conscious that the promotion and reciprocal protection of investments, according to the present Agreement, stimulates the business initiatives in this field,

have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term „investment” shall comprise every kind of asset invested in connection with economic activities by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter and shall include, in particular, though not exclusively:

a) movable and immovable property, as well as any other property rights in rem, such as mortgages, liens, pledges, and similar rights;

b) shares, stocks and debentures of companies or any other form of participation in a company;

c) claims to money or to any performance having an economic value associated with an investment;

d) intellectual property rights, including copyrights, trade marks, patents, industrial designs; technical processes, know-how, trade names and goodwill associated with an investment;

* A törvényt az Országgyűlés a 2004. február 16-i ülésnapján fogadta el.

e) any right conferred by law or under contract and any licenses and permits pursuant to law, including the concessions to search for, extract, cultivate or exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment.

2. The term „investor” shall mean any natural or legal person who invests in the territory of the other Contracting Party.

a) The term „natural person” shall mean any physical person having the citizenship of either Contracting Party in accordance with its laws.

b) The term „legal person” shall mean with respect to either Contracting Party any entity incorporated or constituted in accordance with, and recognize as legal person and any body of persons having no legal personality but considered as a company by its laws.

3. The term „returns” shall mean amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, interest, capital gains, dividends, royalties or fees.

4. The term „territory” shall mean:

a) in relation to the Republic of Cuba: the land and maritime areas, including the seabed and subsoil adjacent to the outer area of the territorial sea over which it exercises its sovereignty, sovereign rights and jurisdiction in accordance with international law;

b) in relation to the Republic of Hungary: the land over which it exercises its sovereignty, sovereign rights and jurisdiction in accordance with international law.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

2. Investments of investors of either Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party.

Article 3

National and Most-Favoured-Nation Treatment

1. Each Contracting Party shall in its territory accord investments and returns of investors of the other Contracting Party treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to investments and returns of its own investors or to investments and returns of investors of any third State, whichever is more favourable.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party, as regards management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments, treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to its own investors or of any third State, whichever is more favourable.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefits of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of:

a) any customs union or free trade area or a monetary union or similar international agreements leading to such unions or institutions or other forms of regional cooperation to which either of the Contracting Parties is or may become a party or any multilateral agreements on investments to which both of the Contracting Party are parties;

b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation;

c) any multilateral agreements on investments to which either of the Contracting Parties is or may become a party.

Article 4

Compensation for Losses

1. When investments by investors of either Contracting Party suffer losses owing to war, armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection, riot or other such similar events in the territory of the other Contracting Party, they shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, not less favourable, than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the events referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

a) requisitioning of their property by its forces or authorities,

b) destruction of their property by its forces or authorities which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation, shall be accorded just and adequate compensation for the losses sustained during the period of the requisitioning or as a result of the destruction of the property. Resulting payments shall be freely transferable in freely convertible currency without delay.

Article 5

Expropriation

1. Investments of investors of either Contracting Party shall not be nationalized, expropriated or subjected to measures having effect equivalent to nationalization or expropriation (hereinafter referred to as „expropriation”) in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose. The expropriation shall be carried out under due process of law, on a non-discriminatory bases and shall be accompanied by provisions for the payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment expropriated immediately before expropriation or impending expropriation became public knowledge, shall include interest from the date of expropriation, shall be made without delay, be effectively realizable and be freely transferable in freely convertible currency.

2. The investor affected shall have a right to prompt review by a judicial or other independent authority of that Contracting Party of the valuation of his or its investment in accordance with the principles set out in this Article.

3. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is constituted or incorporated under the laws in force in any part of its own territory, and which is owned wholly or partly by investors of the other Contracting Party.

Article 6

Transfers

1. The Contracting Parties shall guarantee the free transfer of payments related to investments and returns,

after fulfillment of tax obligations. The transfers shall be made without any restriction and undue delay, in any freely convertible currency agreed upon by the investor and the Contracting Party in whose territory the investment was made. Such transfers shall include, in particular, though not exclusively:

a) capital and additional amounts to maintain or increase the investment;

b) profits, interest, dividends and other current income;

c) funds in repayment of loans;

d) royalties or fees;

e) proceeds of sale or liquidation of the investment;

f) the earnings of natural persons in connection with an investment subject to the laws and regulations of the Contracting Party in which investments have been made.

2. For the purposes of this Agreement, exchange rates shall be the official exchange rates effective for the current transactions at the date of transfer, unless otherwise agreed.

Article 7

Subrogation

1. If a Contracting Party or its designated agency makes payment to its own investors under a guarantee against non-commercial risks it has accorded in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognize:

a) the assignment, whether under the law or pursuant to a legal transaction in that country, of any right or claim by the investor to the former Contracting Party of its designated agency; as well as,

b) that the former Contracting Party or its designated agency is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment.

2. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

Article 8

Settlement of Investment Disputes between a Contracting Party and an Investor of the other Contracting Party

1. Any dispute which may arise between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party in connection with an investment on the territory of the other Contracting Party shall be subject to negotiations between the parties in dispute.

2. If any dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party cannot be thus settled within a period of six months, the investor shall be entitled to submit the case either to:

a) the Arbitral Tribunal of the International Chamber of Commerce in Paris; or

b) an arbitrator or international ad hoc arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL). The parties to the dispute may agree in writing to modify these Rules. The arbitral awards shall be final and binding on both parties to the dispute.

Article 9

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled through consultation or negotiation.

2. If the dispute cannot be thus settled within six months, it shall upon the request of either Contracting Party, be submitted to an Arbitral Tribunal in accordance with the provisions of this Article.

3. The Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. These two members shall then select a national of a third State who on approval of the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal (hereinafter referred to as the „Chairman”). The Chairman shall be appointed within three months from the date of appointment of the other two members.

4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, a request may be made to the President of the International Court of Justice to make the appointments. If he happens to be a national of either Contracting Party, or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the appointments. If the Vice-President also happens to be a national of either Contracting Party or is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the appointments.

5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding. Each Contracting Party shall bear the cost of its own arbitrator and its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by both Contracting Parties. The Arbitral Tribunal shall determine its own procedure.

Article 10

Application of Other Rules and Special Commitments

1. Where a matter is governed simultaneously both by this Agreement and by another international agreement to which both Contracting Parties are parties, nothing in this Agreement shall prevent either Contracting Party or any of its investors who own investments in the territory of the other Contracting Party from taking advantage of whichever rules are more favourable to his case.

2. If the treatment to be accorded by one Contracting Party to investors of the other Contracting Party in accordance with its laws and regulations or other specific provisions of contracts is more favourable than that accorded by the Agreement, the more favourable shall be accorded.

Article 11

Scope of the Agreement

The provisions of this Agreement shall apply to investments made by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with its laws and regulations, prior or after its entry into force. It shall not be applicable to disputes which arose prior to its entry into force or to disputes directly related to events which occurred prior to its entry into force.

Article 12

Entry into Force, Duration and Termination

1. The Contracting Parties shall notify each other that their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been complied with. This Agreement shall enter into force on the date of the latter notification.

2. This Agreement shall remain in force for a period of ten years. Thereafter it shall continue in force until the expiration of 12 months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice of termination to the other.

3. In respect of investments made prior to the termination of this Agreement, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date of termination.

In witness whereof, the undersigned duly authorized have signed this Agreement.

Done in duplicate at Havana, this 22 day of October 1999 in the Hungarian, Spanish and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Republic of
Hungary

For the Republic of
Cuba

Protocol

On signing the Agreement between the Republic of Hungary and the Republic of Cuba for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, the undersigned duly authorized have in addition agreed on the following provisions, which shall form an integral part of the said Agreement.

Addendum to Article 3

With regard to the principle of national treatment provided for in paragraphs 1 and 2 of Article 3, it is understood that the treatment of Cuban state companies or other national entities and the treatment of their investments can only be used as a baseline provided that such entities operate as investors, in accordance with the national legislation covering foreign investments, and as partners of a joint venture or international economic association.

Addendum to paragraph 2 of Article 8

If both Contracting Parties ever become Contracting States to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States opened for signature on 18 March 1965, then the case between the parties to the dispute referred to in paragraph 2 of Article 8 may also be submitted by the investor to arbitration in accordance with the above-mentioned Convention.

Done in duplicate at Havana, this 22 day of October 1999 in the Hungarian, Spanish and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Republic of
Hungary

For the Republic of
Cuba

Megállapodás

A Magyar Köztársaság és a Kubai Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről

A Magyar Köztársaság és a Kubai Köztársaság (a továbbiakban: Szerződő Felek)

attól az óhajtól vezetve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét Állam javára erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Állam beruházóinak beruházásaihoz a másik Állam területén, és

annak tudatában, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő előmozdítása és kölcsönös védelme ösztönzi az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggően fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és különösen — de nem kizárólag — a következőket jelenti:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb dologi jogot, mint például a jelzálogot, a zálogjogot, a kézzizálogjogot és hasonló jogokat;

b) a részvényeket, üzletrészeket és vállalati kötvényeket, illetve a társasági érdekeltség egyéb formáit;

c) olyan pénzköveteléseket vagy gazdasági értékkel bíró teljesítés nyújtásra vonatkozó követeléseket, amelyek beruházáshoz kapcsolódnak;

d) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmakat, ipari mintákat, technológiákat, know-how-t, kereskedelmi neveket és a good-will-t;

e) minden jogszabály vagy szerződés által biztosított jogot és jogszabályon alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, beleértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziókat.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházási jellegét.

2. A „beruházó” kifejezés minden olyan természetes vagy jogi személyt jelent, aki a másik Szerződő Fél területén beruház.

a) A „természetes személy” kifejezés azt a természetes személyt jelenti, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak hatályos jogszabályai értelmében.

b) A „jogi személy” kifejezés mindkét Szerződő Fél esetében mindazon jogalanyokat jelenti, melyek az adott Szerződő Fél jogszabályaival összhangban kerültek bejegyzésre, illetve jogi személyként jöttek létre, valamint mindazokat a személyi egyesüléseket, melyek nem rendelkeznek jogi személyiséggel, de az adott szerződő Fél jogszabályai szerint társaságnak tekintendők.

3. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó összeget jelenti és magában foglalja — különösen, de nem kizárólagosan — a nyereséget, kamatot, tőkenyereséget, osztalékot, jogdíjakat vagy egyéb díjakat.

4. A „terület” kifejezés jelenti:

a) a Kubai Köztársaság esetében: a szárazföldet és tengeri területet, mely magában foglalja a parti tenger területének külső részével határos tengerfeneket és altalajt, amely felett a Kubai Köztársaság a nemzetközi joggal összhangban szuverenitását, felségjogait és joghatóságát gyakorolja;

b) a Magyar Köztársaság esetében: a szárazföldet, amelyek felett a nemzetközi joggal összhangban szuverenitása, felségjogait és joghatóságát gyakorolja.

2. Cikk

A beruházások elősegítése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél bátorítja és kedvező feltételeket biztosít a másik Szerződő Fél beruházói számára ahhoz, hogy beruházásokat eszközöljenek a területén, és törvényeivel és jogszabályaival összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.

2. Bármelyik Szerződő Fél beruházója által eszközölt beruházások számára a másik Szerződő Fél a területén igazságos és méltányos bánásmódot biztosít, továbbá teljes körű védelmet és biztonságot nyújt.

3. Cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait és hozamait olyan bánásmódban részesíti, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói beruházásainak és hozamainak, illetve bármely harmadik állam beruházói beruházásainak és hozamainak biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

2. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóit olyan bánásmódban részesíti a beruházásaik irányítása, fenntartása, használata, élvezete vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói vagy bármelyik harmadik állam beruházói számára biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

3. E Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy az egyik Szerződő Felet arra kötelezik, hogy kiterjessze a másik Szerződő Fél beruházóira bármilyen olyan bánásmódnak, preferenciának vagy kiváltságoknak az előnyeit, amelyet az előbbi Szerződő Fél a következők alapján nyújthat:

a) bármely vámunió, vagy szabadkereskedelmi övezet, vagy pénzügyi unió, vagy hasonló nemzetközi megállapodások amelyek ilyen uniókhoz, intézményekhez vezetnek, vagy a regionális együttműködés más formái, amelynek valamelyik Szerződő Fél tagja vagy tagjává válhat, vagy bármely sokoldalú beruházásvédelmi megállapodás, melynek mindkét Szerződő Fél tagja;

b) bármely nemzetközi megállapodás vagy megegyezés, amely egészben vagy nagyrészt az adózásra vonatkozik;

c) bármely olyan sokoldalú beruházásvédelmi megállapodás, amelynek valamelyik Szerződő Fél tagja vagy tagjává válhat.

4. Cikk

Kártalanítás veszteségeként

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás, vagy egyéb ilyen hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan elbánásban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb annál, amelyet az utóbbi Szerződő Fél saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosít.

2. Nem érintve a jelen Cikk 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik abban a bekezdésben foglalt események kapcsán a másik Szerződő Fél területén veszteségeket szenvednek abból kifolyólag, hogy

a) tulajdonukat a másik Szerződő Fél hadserege, illetve hatóságai igénybe vették,

b) tulajdonukat a másik Szerződő Fél hadseregei, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy a helyzet szükségszerűsége miatt került sor, igazságos és megfelelő kárpótlást kell nyújtani az igénybevétel időszaka alatt elszenvedett vagy a tulajdon megsemmisülése következtében előállt veszteségeikért. Az ezzel kapcsolatos kifizetések szabadon átváltható pénznemben szabadon és késedelem nélkül átutalhatók.

5. Cikk

Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait, nem államosítják, sajátítják ki vagy vetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással (a továbbiakban: kisajátítás), kivéve, ha közérdekből történik. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, megfelelő törvényes eljárás keretében kell végrehajtani és egyidejűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítás megfizetéséről. A kártalanításnak egyenértékűnek kell lennie a kisajátított beruházásnak a kisajátítást, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válását közvetlenül megelőző piaci értékével, tartalmaznia kell a kisajátítás időpontjától számított kamatokat, késedelem nélkül teljesítendőnek, továbbá ténylegesen hozzáférhetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatónak kell lennie.

2. Az érintett beruházónak joga van ezen Szerződő Fél bírói vagy egyéb független hatósága által beruházásának értékelését az e Cikkben rögzített elvekkel összhangban azonnal felülvizsgáltatni.

3. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései alkalmazandók akkor is, amikor valamelyik Szerződő Fél egy olyan társaság vagyonát sajátítja ki, amely ezen Szerződő Fél területének bármely részén az érvényes jogszabályok alapján jött létre, illetve került bejegyzésre és amely teljesen, vagy részben a másik Szerződő Fél beruházóinak tulajdonában van.

6. Cikk

Átutalások

1. A Szerződő Felek garantálják a beruházásokkal és a hozamokkal kapcsolatos fizetéseknek az adókötelezettségek teljesítését követő szabad átutalhatóságát. Az átutalásoknak bármely korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül, abban a szabadon átváltható pénznemben kell történniük, amelyben megállapodott a beruházó és az a Szerződő Fél, amelynek a területén a beruházást megvalósították. Az ilyen átutalások különösen — de nem kizárólag — a következőket foglalják magukban:

a) a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;

b) a nyereséget, kamatot, osztalékot és az egyéb folyó bevételt;

c) a hitelek visszafizetésére szolgáló összegeket;

d) a jogdíjakat és egyéb díjakat;

e) a beruházás eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;

f) a természetes személyek beruházásaikkal kapcsolatos keresetét azon Szerződő Fél jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően, amelyben a beruházás megvalósult.

2. A jelen Megállapodás tekintetében árfolyamoknak — eltérő megegyezés hiányában — az átutalás időpontjában az adott ügyletekre érvényes hivatalos árfolyamok tekintendők.

7. Cikk

Jogutódlás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházásra vonatkozóan nem kereskedelmi kockázatok ellen adott biztosítási garanciája keretében saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:

a) a beruházó által bármilyen jogának vagy követelésének átruházását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az abban az országban érvényes valamely jogszabály alapján vagy jogügylet útján, valamint

b) hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a jogutódlás címén jogosult azon beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, és átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

8. Cikk

Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója közötti beruházási jogviták rendezése

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos jogvitákról a vitában álló feleknek tárgyalásokat kell egymás közt folytatniuk.

2. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti jogvita hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, az érintett beruházónak jogában áll az ügyet beterjeszteni:

a) a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara Választott Bíróságához Párizsban;

b) vagy pedig olyan választott bíróhoz, illetve olyan nemzetközi ad hoc választott bírósághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választott Bírósági Szabályai szerint jött létre. A jogvitában álló felek írásban megegyezhetnek ezen Szabályok módosításában. A választott bírósági döntés végleges és kötelező a jogvitában részt vevő mindkét fél számára.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti jogviták rendezése

1. A Szerződő Felek között jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült jogvitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen Cikk rendelkezései szerinti választott bíróság elé kell terjeszteni.

3. A választott bíróságot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani. A választott bírósági eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a két Szerződő Fél jóváhagyása után a bíróság elnökévé (a továbbiakban: elnök) kell kijelölni. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen Cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetköz-

zi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök is valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választott bíróság döntését szavazattöbbséggel hozza. Ez a döntés kötelező érvényű. Mindkét Szerződő Fél maga viseli a választott bírójának, valamint a választott bírósági eljárásban való képviseletének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. Eljárási szabályait a bíróság maga határozza meg.

10. Cikk

Egyéb szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása

1. Amennyiben valamely ügyre egyaránt vonatkoznak a jelen Megállapodás és valamely olyan más nemzetközi egyezmény rendelkezései, melynek mindkét Szerződő Fél részese, úgy ezen Megállapodás rendelkezései nem akadályozzák meg sem a Szerződő Feleket, sem a másik Szerződő Fél területén beruházással bíró beruházóikat abban, hogy az ügyükre nézve kedvezőbb szabályozás előnyeit élvezzék.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Félnek törvényei és szabályai vagy más szerződések különleges rendelkezései alapján a másik Szerződő Fél beruházói számára kedvezőbb bánásmódot biztosítanak, mint amit a jelen Megállapodás biztosít, úgy a kedvezőbbet kell alkalmazni.

11. Cikk

A Megállapodás hatálya

A jelen Megállapodás rendelkezéseit az egyik Szerződő Fél beruházói által a másik Szerződő Fél területén ennek törvényeinek és szabályainak megfelelően a Megállapodás hatálybalépése előtt, vagy az után megvalósított beruházásokra kell alkalmazni.

A Megállapodás nem alkalmazható azokra a jogvitákra, amelyek a hatálybalépése előtt merültek fel, vagy közvetlenül olyan eseményekre vonatkoznak, amelyek hatálybalépése előtt történtek.

12. Cikk

Hatálybalépés, időbeli hatály és felmondás

1. A Szerződő Felek tájékoztatják egymást arról, hogy a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges jogszabályaik által megkívánt követelményeknek eleget tettek. A Megállapodás a későbbi értesítés időpontjában lép hatályba.

2. Jelen Megállapodás tíz évig marad hatályban. Azt követően továbbra is hatályban marad attól az időponttól számított tizenkét hónap lejártáig, amikor bármelyik Szerződő Fél felmondásról szóló írásbeli értesítést adott át a másik Szerződő Félnek.

3. A jelen Megállapodás felmondása előtt megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig hatályban maradnak.

Ennek hitelül a kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

Készült két eredeti példányban, Havannában, 1999. október hó 22. napján, magyar, spanyol és angol nyelven, mindhárom szöveg egyaránt hiteles. Értelmezésbeli eltérések esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
névében

A Kubai Köztársaság
névében

Jegyzőkönyv

A Magyar Köztársaság és a Kubai Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről kötött Megállapodás aláírásával egyidőben a kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a következő kiegészítő a Megállapodás szerves részét alkotó rendelkezésben állapodtak meg.

Kiegészítés a 3. Cikkhez:

A 3. Cikk 1. és 2. bekezdésében rögzített nemzeti elbánás elvével kapcsolatban megállapítást nyert, hogy a kubai állami vállalatok és más nemzeti jogalanyok és ezek befektetései részére biztosított elbánást csak abban az esetben lehet összehasonlítani alapul használni, ha az ilyen jogalanyok a külföldi befektetésre vonatkozó nemzeti jogszabályok szerinti befektetőként működnek, valamint vegyes vállalatok, vagy nemzetközi gazdasági társaságok társtulajdonosaként tevékenykednek.

Kiegészítés a 8. Cikk 2. bekezdéséhez:

Amennyiben mindkét Szerződő Fél csatlakozott az 1965. március 18-án aláírásra megnyílt, az államok és más államok állampolgárai között befektetési viták rendezéséről szóló egyezményhez, úgy a felek közötti, a 8. Cikkely 2. bekezdése szerinti jogvitákat a befektető a fentiekben említett Egyezmény szerinti választott bírósági eljárásra is betherjesztheti.

Készült két eredeti példányban, Havannában, 1999. október hó 22. napján, magyar, spanyol és angol nyelven, mindhárom szöveg egyaránt hiteles. Értelmezésbeli eltérések esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
névében

A Kubai Köztársaság
névében”

3. § (1) Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, a Megállapodás rendelkezéseit azonban 2003. november 24-től kell alkalmazni.

(2) A törvény végrehajtásáról a pénzügyminiszter gondoskodik.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2004. évi VII. törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között, személyeknek a közös államhatáron történő visszafogadásáról szóló, Budapesten, 2002. szeptember 12. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között, személyeknek a közös államhatáron történő visszafogadásáról szóló, Budapesten, 2002. szeptember 12. napján aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti.

[Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 2003. szeptember 22-én megtörtént. Az Egyezmény — annak 11. Cikk (1) bekezdése értelmében — 2003. október hónap 22. napján hatályba lépett.]

* A törvényt az Országgyűlés a 2004. február 16-i ülésnapján fogadta el.

2. § Az Egyezmény magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között, személyeknek a közös államhatáron történő visszafogadásáról

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: a Szerződő Felek),

attól az óhajtól vezérelve, hogy kölcsönösen megkönnyítsék a másik Szerződő Fél államának területén jogellenesen tartózkodó személyek átadását és átvételét,

tiszteletben tartva az államaik belső jogszabályai által biztosított jogokat és kötelezettségeket, valamint azokat a nemzetközi szerződéseket, amelyeknek a Szerződő Felek részesei,

attól az óhajtól vezérelve, hogy az illegális migráció ellen az európai államok erőfeszítéseinek szellemében fellépjenek, azzal a céllal, hogy a kölcsönösség szellemében fejlesszék jó együttműködésüket,

az alábbiakban állapodtak meg:

I. Fejezet

A Szerződő Felek állama állampolgárainak, valamint a területükön tartózkodásra jogosult külföldi személyek visszafogadása

1. Cikk

(1) Mindegyik Szerződő Fél, a másik Szerződő Fél értesítését követően, formaságok mellőzésével huszonnégy (24) órán belül visszafogadja azt a személyt, aki a megkereső Szerződő Fél államának területén nem vagy már nem teljesíti a belépéshez vagy a tartózkodáshoz szükségesek feltételeit, amennyiben bizonyítható vagy megalapozottnak vélelmezhető, hogy ez a személy a megkeresett Szerződő Fél államának állampolgára.

(2) Mindegyik Szerződő Fél, a másik Szerződő Fél megkeresésére, visszafogadja állama területére azokat a személyeket is:

a) akik a megkeresett Szerződő Fél területén állandó tartózkodási engedéllyel rendelkeznek;

b) akik a megkeresett Szerződő Fél illetékes hatósága által kiállított érvényes úti okmánnyal rendelkeznek;

c) akiket a megkeresett Szerződő Fél az állampolgárság kötelékéből elbocsátott a megkereső Szerződő Fél államának területén való tartózkodásuk ideje alatt anélkül, hogy a megkereső Szerződő Fél részéről legalább honosítási ígéretet kaptak volna.

(3) A megkeresett Szerződő Fél haladéktalanul, de legkésőbb a visszafogadási kérelem kézhezvételétől számított három (3) munkanapon belül válaszol a megkeresésre. Amennyiben a megkeresett Szerződő Fél a visszafogadáshoz hozzájárult, a (2) bekezdésben meghatározott személyek visszafogadására legkésőbb három (3) munkanapon belül kerül sor.

(4) Az (1) és (3) bekezdésben említett határidők a Szerződő Felek kölcsönös egyetértésével egy ízben, az átadásal kapcsolatos jogi vagy ténybeli akadályok esetén és kizárólag ezen akadályok megszűnéséig meghosszabbíthatók.

(5) Az (1)—(2) bekezdés szerinti visszafogadási kötelezettség nem áll fenn, amennyiben az érintett személyek nem kívánnak visszatérni a megkeresett Szerződő Fél államába és ezzel egyidejűleg

a) több állampolgársággal, vagy

b) harmadik államban tartózkodási engedéllyel rendelkeznek.

2. Cikk

Amennyiben az állampolgárság igazolásával kapcsolatban kétség merül fel, a megkeresett Szerződő Fél államának diplomáciai vagy konzuli képviselete a megkeresés kézhezvételétől számított három (3) munkanapon belül meghallgatja a személyt. A meghallgatást a diplomáciai vagy konzuli képviselet beleegyezését követően a megkereső Szerződő Fél a lehető legrövidebb időn belül biztosítja. Amennyiben igazolást nyer, hogy az érintett személy a megkeresett Szerződő Fél államának az állampolgára, a diplomáciai vagy konzuli képviselet haladéktalanul kiállítja a hazatéréshez szükséges úti okmányt.

3. Cikk

A megkereső Szerződő Fél az átadást követő harminc (30) napon belül ugyanolyan feltételekkel visszafogadja az 1. Cikk (1) bekezdésében megjelölt személyt, ha a megkeresett Szerződő Fél bizonyítja, hogy ezen személy az átadás időpontjában nem rendelkezett a megkeresett Szerződő Fél állama állampolgárságával, vagy az 1. Cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek nem felelt meg.

II. Fejezet

Harmadik országok állampolgárainak visszafogadása

4. Cikk

(1) Bármelyik Szerződő Fél, a másik Szerződő Fél megkeresésére, visszafogadja azt a személyt, aki egyik Szerző-

dő Fél államának sem állampolgára, vagy hontalan (a továbbiakban: harmadik ország állampolgára), s aki a megkeresett Szerződő Fél államának területéről közvetlenül lépett be a megkereső Szerződő Fél államának területére és nem felelt meg a belépésre vagy tartózkodásra vonatkozó jogszabályi feltételeknek a megkereső Szerződő Fél államának területén.

(2) Bármelyik Szerződő Fél, a másik Szerződő Fél megkeresésére, visszafogadja harmadik ország azon állampolgárát, aki jogellenesen tartózkodik a megkereső Szerződő Fél államának területén és olyan érvényes úti okmánnyal rendelkezik, amelyet a megkeresett Szerződő Fél érvényes vízummal látott el, vagy a megkeresett Szerződő Fél által kiadott olyan érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkezik, amely feljogosítja az államának területére történő belépésre, vagy tartózkodásra. Abban az esetben, ha a visszafogadandó személy mindkét Szerződő Fél érvényes vízumával vagy érvényes tartózkodási engedélyével rendelkezik, akkor az a Szerződő Fél fogadja vissza, amelynek a vízuma vagy tartózkodási engedélye később jár le.

(3) A Szerződő Felek, megkeresésre, formaságok nélkül fogadják vissza a harmadik ország állampolgárát, ha az érintett személyt a jogellenes határátlépésnél fogják el és a megkereső Szerződő Fél a visszafogadást a területére történő jogellenes belépést követő negyvennyolc (48) órán belül kéri. A megkeresett Szerződő Fél tizenkettő (12) órán belül válaszol a megkeresésre és a személyt a megkeresés kézhezvételétől számított huszonnégy (24) órán belül visszafogadja.

(4) Amennyiben a (3) bekezdés szerinti egyszerűsített eljárás nem alkalmazható, a visszafogadást az (1) bekezdés szerint végzik.

(5) Az (1) és (2) bekezdésben szereplő megkeresésre a megkeresett Szerződő Fél haladéktalanul, de legkésőbb a visszafogadási kérelem kézhezvételétől számított három (3) munkanapon belül válaszol. Amennyiben a megkeresett Szerződő Fél a visszafogadáshoz hozzájárult, a harmadik ország állampolgárának visszafogadására a hozzájárulást követően haladéktalanul, de legkésőbb hét (7) napon belül kerül sor.

(6) Ezek a határidők a Szerződő Felek kölcsönös egyetértésével egy ízben, az átadással kapcsolatos jogi vagy ténybeli akadályok esetén és legkésőbb ezen akadályok megszűnéséig meghosszabbíthatók.

(7) A megkereső Szerződő Fél az átadástól számított harminc (30) napon belül ugyanolyan feltételekkel visszafogadja a harmadik ország állampolgárát, amennyiben a megkeresett Szerződő Fél bizonyítja, hogy ezen személy visszafogadása nem felelt meg a jelen Cikkben foglalt feltételeknek.

5. Cikk

A visszafogadási kötelezettség nem áll fenn:

a) harmadik országok azon állampolgárai esetében, akiket a megkereső Szerződő Fél az 1967. január hó 31-i New York-i Jegyzőkönyvvel módosított, a menekültek helyzetéről szóló, 1951. július hó 28-i Genfi Egyezmény alapján menekültként elismert, vagy akik ilyen kérelmet nyújtottak be és annak elbírálásáról a megkereső Szerződő Fél még nem döntött;

b) olyan harmadik országok állampolgárai esetében, amelyekkel a megkereső Szerződő Félnek közös államhatára van és ezen államokkal hatályos visszafogadási egyezménye van;

c) harmadik országok azon állampolgárai esetében, akiknek a visszafogadását a megkereső Szerződő Fél illetékes hatósága az államának területére való jogellenes belépés vagy jogellenes tartózkodás megállapításától számított kilenc (9) hónapon belül nem kérte;

d) azon személyek esetében, akikről a megkeresett Szerződő Fél bizonyítja, hogy államának területét több mint egy (1) éve elhagyták;

e) harmadik országok olyan állampolgárai esetében, akik a megkereső Szerződő Fél államának területére történő beutazás időpontjában ezen Szerződő Fél érvényes vízumával vagy más érvényes tartózkodási engedélyével rendelkeztek, vagy akik számára a megkereső Szerződő Fél hatósága a beutazást követően vízumot adott ki vagy tartózkodási engedélyt állított ki, kivéve, ha a harmadik ország állampolgárának a megkeresett Szerződő Fél is adott ki vízumot vagy tartózkodási engedélyt, amelynek érvényességi ideje később jár le.

III. Fejezet

Hatósági kísérettel történő átszállítás

6. Cikk

(1) Mindegyik Szerződő Fél engedélyezi harmadik ország állampolgárának hatósági kísérettel történő átszállítását államának területén, amennyiben a megkereső Szerződő Fél ezt írásban kéri és biztosította a célállamban, az esetleges tranzitállamokban az átvételt, illetve az átszállítást. A megkeresett Szerződő Fél tranzitvízuma nem szükséges.

(2) Az átszállítás történhet légi úton, szárazföldön vagy ezek együttes alkalmazásával. Légi úton a hatósági kíséretet a megkereső Szerződő Fél biztosítja a megkeresett Szerződő Fél repülőterén lévő tranzitzóna elhagyása nélkül. A Szerződő Felek illetékes hatóságai megállapodhatnak abban is, hogy a légi járművön a hatósági kíséretet a megkeresett Szerződő Fél biztosítja. Szárazföldi átszállítás

során a hatósági kíséretet a megkeresett Szerződő Fél biztosítja.

(3) Az átszállítás iránti megkeresés elutasítható, ha

a) az érintett személy élete vagy szabadsága valamelyik tranzitállamban vagy a célállamban veszélyeztetve lenne faji, vallási okok miatt, nemzeti hovatartozása, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai meggyőződése miatt, vagy kínzásnak, embertelen, vagy megalázó bánásmódnak lenne kitéve, illetve halálos ítélet, büntetőeljárás vagy büntetés végrehajtása fenyegeti;

b) az érintett személyt a megkeresett Szerződő Fél államában büntetőeljárás vagy büntetés végrehajtása fenyegeti — a tiltott határátlépés esetét kivéve. Erről a tényről a megkereső Szerződő Felet az átszállítás előtt haladéktalanul tájékoztatni kell.

(4) A megkereső Szerződő Fél az (1) bekezdés szerint visszafogadja a harmadik ország azon állampolgárát, akinek a tranzitállamokba való átszállítása, vagy a célállamba történő befogadása meghiúsult. A megkereső Szerződő Fél abban az esetben is visszafogadja a harmadik ország állampolgárát, ha a megkeresett Szerződő Fél az átvételt követően állapítja meg a (3) bekezdés szerinti elutasítási okokat.

(5) A megkeresett Szerződő Fél illetékes hatósága az átszállítás iránti kérelemre annak kézhezvételétől számított három (3) munkanapon belül válaszol. A kérelem elutasítását indokolni kell.

IV. Fejezet

Adatvédelem

7. Cikk

(1) A jelen Egyezmény végrehajtása céljából átadott személyes adatokat a Szerződő Felek belső jogszabályai szerint kell kezelni és védeni.

(2) A jelen Egyezmény végrehajtása céljából a Szerződő Felek a következő személyes adatokat adhatják át egymásnak:

a) az érintett személy, illetőleg családtagjai személyazonosító adatai: családi név, utónév, születéskor kapott családi és utónév, ál-, gúnynev, születési idő és hely, lakóhely, neme, állampolgárság; valamint, ha ez a visszafogadás végrehajtásához szükséges, az egészségi állapot is;

b) útlevél, személyazonosító igazolvány és egyéb, a személyazonosságot igazoló okmány adatai (típusa és száma, érvényességi ideje, a kiállítás ideje és helye, a kiállító hatóság megnevezése);

c) egyéb adatok, amelyek alapján az érintett személy azonosítható.

(3) A Szerződő Felek a visszafogadási kérelmek elbírálása érdekében kölcsönösen tájékoztatják egymást:

a) a tartózkodási hely és az útvonal adatairól;

b) az egyik Szerződő Fél vagy harmadik állam által kiadott tartózkodási engedélyek vagy vízumok adatairól;

c) azon tényekről, amelyek a visszafogadás jogi vagy ténybeli akadályát képezhetik;

d) a menekült státusz megadása iránti kérelem benyújtásának helyéről, idejéről, valamint az illetékes hatóság döntéséről.

(4) A jelen Egyezmény végrehajtása során átvett személyes adatokat a Szerződő Felek illetékes hatóságai csak a jelen Egyezményben meghatározott célból, annak végrehajtása érdekében használhatják fel. Ennek keretében:

a) mindegyik Szerződő Fél a másik Szerződő Felet, annak kérésére, tájékoztatja az átadott adatok felhasználásáról;

b) az átvett személyes adatokat harmadik személynek csak az átadó Szerződő Fél előzetes, írásbeli jóváhagyásával lehet átadni;

c) a Szerződő Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy a jelen Egyezmény szerint átadott adatokat hatékonyan védik az illetéktelen hozzáférés, megváltoztatás, megsemmisítés, illetve a jogosulatlan nyilvánosságra hozatal ellen.

V. Fejezet

Költségtérítés

8. Cikk

(1) A személyek visszafogadásával kapcsolatos költségek — beleértve az esetleges ismételt visszafogadás költségeit — a közös államhatárig a megkereső Szerződő Felet terhelik.

(2) A 6. Cikk végrehajtása során felmerült valamennyi költség a megkereső Szerződő Felet terheli.

VI. Fejezet

Az Egyezmény végrehajtása

9. Cikk

(1) A jelen Egyezmény végrehajtására a Magyar Köztársaság Belügyminisztériuma és a Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma végrehajtási Jegyzőkönyvet kötnek, amelyben különösen az alábbiakat határozzák meg:

a) a személyek visszafogadására és a hatósági kísérettel történő átszállításra illetékes szerveket, valamint a kölcsönös tájékoztatás módját;

b) az eljárás részletes szabályait, a személyek visszafogadásához és átszállításához szükséges nyomtatványok mintáit;

c) a személyek visszafogadására és átszállítására kijelölt határátkelőhelyeket;

d) az állampolgárság bizonyítására vagy vélelmezésére szolgáló okmányokat, iratokat;

e) az államhatár jogellenes átlépése és a jogellenes tartózkodás bizonyításának módját;

f) a jelen Egyezmény 8. Cikke szerinti költségtérítés módját.

(2) A jelen Egyezmény alkalmazása vagy értelmezése során felmerülő esetleges vitákat a Szerződő Felek belügyminisztériumai tárgyalások útján, ezek eredménytelensége esetén, diplomáciai úton rendezik.

(3) A Szerződő Felek illetékes szervei szakértőket jelölnek ki, akik évente legalább egyszer közösen értékelik a jelen Egyezmény végrehajtását.

VII. Fejezet

Általános és záró rendelkezések

10. Cikk

(1) A jelen Egyezmény rendelkezései nem érintik a Szerződő Felek más nemzetközi szerződésekből származó kötelezettségeit.

(2) A jelen Egyezmény rendelkezései nem akadályozzák a menekültek helyzetéről szóló, Genfben 1951. július 28-án aláírt Egyezmény, valamint a menekültek helyzetéről szóló, New Yorkban 1967. január 31-én aláírt Jegyzőkönyv végrehajtását.

(3) A jelen Egyezmény rendelkezései nem érintik azon szerződések végrehajtását, amelyeket a Szerződő Felek az emberi jogok védelme területén aláírtak.

(4) A jelen Egyezmény nem alkalmazható a Szerződő Felek államai közötti kiadatásra és az elítélt személyek átszállítására irányuló jogsegély esetében.

11. Cikk

(1) A jelen Egyezmény azon későbbi jegyzék kézhezvételét követő harmincadik (30.) napon lép hatályba, amelyben a Szerződő Felek diplomáciai úton, írásban tájékoztatták egymást arról, hogy eleget tettek a hatálybalépéshez szükséges belső jogi előírásoknak.

(2) A jelen Egyezmény hatálybalépésének napjával hatályát veszti a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között, személyeknek a közös államhatáron történő átadásáról és átvételéről szóló, Pozsonyban, 1994. augusztus 5. napján aláírt Egyezmény.

12. Cikk

(1) A Szerződő Felek a jelen Egyezményt határozatlan időre kötik.

(2) A jelen Egyezmény végrehajtását — az I. és IV. fejezetek rendelkezéseinek kivételével — bármelyik Szerződő Fél közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból részben vagy egészben, átmenetileg felfüggesztheti. Az ilyen intézkedés bevezetéséről és megszüntetéséről a Szerződő Felek diplomáciai úton, haladéktalanul értesítik egymást. Az Egyezmény végrehajtásának felfüggesztése az erről szóló diplomáciai jegyzéknek a másik Szerződő Fél általi kézhezvételét követő napon lép hatályba.

(3) A jelen Egyezményt mindkét Szerződő Fél diplomáciai úton, írásban felmondhatja. Ilyen esetben az Egyezmény a felmondásról szóló értesítésnek a másik Szerződő Fél általi kézhezvételét követő kilencvenedik (90.) napon veszti hatályát.

Készült Budapesten, 2002. szeptember 12. napján, két eredeti példányban, magyar és szlovák nyelven, mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles.

(Aláírások)''

3. § (1) E törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2003. év október hónap 22. napjától kell alkalmazni.

(2) A törvény végrehajtásáról a belügyminiszter gondoskodik.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között, személyeknek a közös államhatáron történő átadásáról és átvételéről szóló, Pozsonyban, 1994. augusztus hó 5. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1996. évi VIII. törvény.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2004. évi VIII. törvény

a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 1999. évi XCV. törvény módosításáról*

1. § A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 1999. évi XCV. törvény 17. § b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„b) *intézményi befektető*: a bank, a szakosított hitelintézet, a befektetési társaság, a kockázati tőketársaság, a biztosító részvénytársaság, a befektetési alap, a kockázati tőkealap, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár és a szövetkezeti üzletrész hasznosító gazdasági társaság.”

2. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Mandur László s. k.,
az Országgyűlés alelnöke

* A törvényt az Országgyűlés a 2004. március 1-jei ülésnapján fogadta el.

A Kormány tagjainak rendeletei

Az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter 14/2004. (III. 4.) ESZCSM rendelete

egyes miniszteri rendeletek módosításáról

Az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet 23/A. §-ában és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — a 3. § vonatkozásában a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

(1) A gyógyintézetek működési rendjéről, illetve szakmai vezető testületéről szóló 43/2003. (VII. 29.) ESZCSM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § Az e rendeletben használt fogalmakra — ha e rendelet eltérően nem rendelkezik — az egészségügyi szolgál-

tatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendeletben meghatározott fogalmak az irányadók.”

(2) Az R. 4. §-a (2) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) A szervezeti és működési szabályzat tartalmazza:]

„g) ha a gyógyintézet az általa nyújtott szolgáltatások teljesítéséhez más egészségügyi szolgáltató közreműködését is igénybe veszi, e közreműködő gyógyintézetben belüli működésére, kapcsolatrendszerére vonatkozó előírásokat, valamint,”

(3) Az R. 5. §-a a következő (4)—(6) bekezdésekkel egészül ki:

„(4) A gyógyintézet a működési engedélyében szereplő egészségügyi szolgáltatások teljesítéséhez más egészségügyi szolgáltató közreműködését veheti igénybe, erre irányuló szerződés alapján.

(5) A közreműködő a saját tulajdonában vagy használatában lévő eszközökkel, személyesen vagy az általa foglalkoztatott egészségügyi dolgozókkal, de a közreműködést igénybe vevő egészségügyi szolgáltató betegeinek nyújtja a közreműködésre irányuló szerződésben meghatározott egészségügyi szolgáltatásokat.

(6) A közreműködő igénybevétele nem veszélyeztetheti az egészségügyi szolgáltatás egységes színvonalát, folyamatoságát és biztonságát. A közreműködő a közreműködésre irányuló szerződésében meghatározott egészségügyi szolgáltatás ellátására további közreműködőt nem vehet igénybe.”

(4) Az R. 6. §-át követően új 6/A. §-sal egészül ki:

„6/A. § (1) Az egészségügyi közszolgáltatást nyújtó gyógyintézet az általa nyújtott szolgáltatások tervszerű és minőségi fejlesztésére szakmai tervet készít. A szakmai tervet ötéves időtartamra kell kidolgozni. A gyógyintézet vezetése évente értékeli a szakmai terv teljesítését, és az értékelés alapján — ha szükséges — a soron következő öt évre módosítja, illetőleg kiegészíti a szakmai tervet.

(2) A szakmai terv tartalmazza:

a) a gyógyító-megelőző feladatok összetételének változtatásával,

b) a feladatok változásával összefüggő belső szervezeti változásokkal,

c) a jelentősebb felújításokkal és fejlesztésekkel,

d) a humán erőforrások fejlesztésével, valamint

e) a minőségbiztosítással és minőségfejlesztéssel

összefüggő koncepciókat és mindezek pénzügyi tervét.

(3) A szakmai tervet — a gyógyintézet szakmai vezető testületének egyetértése után — egyetemi klinikánál az egyetem, más szervezet esetében a fenntartó fogadja el.

(4) Ha a gyógyintézet egészségügyi közszolgáltatásért felelős szervvel kötött szerződés alapján ellátási kötelezettséggel nyújt egészségügyi szolgáltatást, a szakmai tervet jóváhagyás céljából — a területileg illetékes MEP-pel történt egyeztetés után — be kell nyújtani egészségügyi közszolgáltatásért felelős szervhez is.”

2. §

(1) A gyógyintézetek vezetőjének és vezetőhelyetteseinek képesítési követelményeiről, valamint a vezetői megbízás betöltése érdekében kiírt pályázat részletes eljárási szabályairól szóló 13/2002. (III. 28.) EüM rendelet (a továbbiakban: Vezr.) 1. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában előírt képesítési feltétel alól — a 4. §-ban foglaltak szerint —, illetőleg a vezetői gyakorlat megléte alól a fenntartó felmentést adhat. Ha a gyógyintézet az egészségügyi közszolgáltatásért felelős szervvel kötött szerződés alapján nyújt egészségügyi közszolgáltatást, a felmentéshez ki kell kérni a közszolgáltatásért felelős szerv egyetértését is. Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) közvetlen felügyelete alá tartozó gyógyintézetek tekintetében a felmentésre a kinevező (megbízó) jogosult. Az (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjaiban előírt feltételek alól együttesen is adható felmentés.”

(2) A Vezr. a következő új 7. §-sal egészül ki, és a jelenlegi 7. § számozása 8. §-ra módosul:

„7. § Az e rendeletben használt fogalmakra az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendeletben meghatározott fogalmak az irányadók.”

3. §

A népjóléti ágazatba tartozó egyes államigazgatási eljárásokért és igazgatási jellegű szolgáltatásokért fizetendő díjakról szóló 50/1996. (XII. 27.) NM rendelet a következő 4. §-sal egészül ki:

„4. § Az egészségügyi szolgáltatás általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendeletet módosító 25/2004. (II. 26.) Korm. rendelet 13. §-ában szabályozott működési engedély módosítási kérelmek elbírálásáért az egészségügyi szolgáltató e rendelet 1. számú mellékletében a működési engedélyek cseréjére meghatározott igazgatási szolgáltatási díj 40%-át köteles megfizetni.”

4. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba. Hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról szóló 32/1997. (X. 28.) NM rendelet módosításáról szóló 42/2003. (VII. 17.) ESZCSM rendelet 1. §-a;

b) az R. 3. §-ának (6) bekezdéséből az „— Eüsz. 2. § (1) bekezdés *f)* pontja szerinti —” szövegrész, a 12. § (1) bekezdésének *b)* és *d)* pontjai, a (3) bekezdés *a)* pontjából az „[Eüsz. 19. § (3) bekezdés]” szövegrész és a

(4) bekezdése, továbbá a 14. §-a (5) bekezdésének *a)* és *c)* pontjai.

(2) Az e rendelet 1. §-ának (4) bekezdésével beiktatott R. 6/A. §-ában foglalt szakmai tervet 2004. október 31-ig kell elfogadni.

Dr. Kökény Mihály s. k.,
egészségügyi, szociális és családügyi miniszter

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 27/2004. (III. 4.) FVM rendelete

**az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia
Alap Garancia Részlegéből finanszírozott egyes
támogatások tekintetében a Mezőgazdasági
és Vidékfejlesztési Hivatal által delegált feladatokról**

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény (a továbbiakban: Törvény) 45. § (2) bekezdés *e)* pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) az e rendeletben meghatározott feladatait az e rendeletben kijelölt szervezetek (a továbbiakban: delegált feladatokat ellátó szervezetek) útján látja el.

(2) E rendelet hatálya az MVH-ra és a delegált feladatot ellátó szervezetekre terjed ki.

2. §

Az MVH az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet-re delegálja:

a) a szőlőtermelésből való végleges kivonás támogatásával, valamint

b) a szőlőterületek szerkezet-átalakításának és átállításának támogatásával kapcsolatos helyszíni ellenőrzési feladatokat.

3. §

Az MVH az Állami Erdészeti Szolgálatra delegálja az EMOGA Garancia Részlegéből finanszírozott mezőgaz-

dasági területek erdősítését szolgáló intézkedés végrehajtása tekintetében a pályázatok előkészítésével, kezelésével, a szerződéskötésekkel és módosításokkal, továbbá egyes, a támogatások éves igénylésével, valamint az ellenőrzések lefolytatásával kapcsolatos feladatokat.

4. §

Az MVH az Országos Borminősítő Intézetre delegálja:

a) a szőlőmust sűrítmény felhasználás támogatásával kapcsolatos, a feldolgozási időszak befejezése előtti, valamint

b) a magántárolás támogatásával kapcsolatos, a tárolási időszak befejezése előtti helyszíni ellenőrzési feladatokat.

5. §

Az MVH a Földmérési és Távérzékelési Intézetre delegálja a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló 115/2003. (XI. 13.) FVM rendelet 8. § (2) bekezdésében meghatározott feladatokat.

6. §

A 2—6. §-ban meghatározott feladatok ellátására az MVH és a delegált feladatot ellátó szervezetek delegálási szerződést kötnek, legkésőbb 2004. március 15-ig. A delegált feladatot ellátó szervezetek az MVH nevében járnak el. A delegált feladatot ellátó szervezetek delegált feladatokat a közösségi és nemzeti jogszabályoknak, valamint a delegálási szerződésben meghatározott követelményeknek megfelelően kötelesek ellátni.

7. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Németh Imre s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

A honvédelmi miniszter 5/2004. (III. 4.) HM rendelete

**a honvédelmi miniszter által alapítható
és adományozható elismerésekről szóló
27/2002. (IV. 17.) HM rendelet módosításáról**

A Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 7. §-ának (1) és (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a honvédelmi miniszter által alapít-

ható és adományozható elismerésekről szóló 27/2002. (IV. 17.) HM rendeletet (a továbbiakban: R.) az alábbiak szerint módosítom:

1. §

Az R. a következő új 5/A. §-sal egészül ki:

„5/A. § A nemzeti és NATO/EU/EBESZ/ENSZ beosztásokban tartós külszolgálatot teljesítők elismerésére „NATO/EU/EBESZ/ENSZ Szolgálati Érdemérmét” alapítok.”

2. §

Az R. a következő új 7/A. §-sal egészül ki:

„7/A. § Magyar és külföldi állampolgárságú személyeknek magyar hadisírok, hadi emlékművek és kegyeleti helyek ápolásának és gondozásának, valamint e tevékenységek támogatásának elismerésére I., II., III. osztályú

„Magyar Hadisírgondozásért”

kitüntető címet alapítok.”

3. §

Az R. 31. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„31. § A díjak adományozásával kapcsolatos teendőket a HM Oktatási és Tudományszervező Főosztály, az egyéb miniszteri elismerések adományozásával kapcsolatos teendőket a HM HVK Személyügyi Csoportfőnökség végzi.”

4. §

(1) Az R. 32. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Honvédség állományába tartozó személy részére, a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvényben foglalt kitüntetések adományozása a mindenkor érvényben lévő állami kitüntetések adományozásának rendjéről szóló kormányhatározat alapján terjeszthető elő.”

(2) Az R. 32. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép.

„(3) A kitüntetési javaslatot szolgálati úton személyi javaslati lapon kell felterjeszteni a HM HVK Személyügyi Csoportfőnökségre.”

5. §

Az R. a következő új 38/A. §-sal egészül ki:

„38/A. § (1) A NATO/EU/EBESZ/ENSZ Szolgálati Érdemérem a külföldi szolgálat befejezésekor adományozható.

(2) Az elismerés adományozása kezdeményezhető abban az esetben is, ha a vezénylés időtartamának fele eltelt, és az elismerésre javasolt személy vezénylésének megszüntetésére neki fel nem róható (családi) okból vagy a szolgálat érdekében került sor.

(3) Ugyanazon személy részére, több külföldi szolgálat teljesítése esetén, az érdemérem többször is adományozható.”

6. §

Az R. 46. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A díjakban részesíteni kívánt személyekre a javaslatot évenként legkésőbb december 20-ig, 2 példányban — szolgálati úton — kell a HM Oktatási és Tudományos-vezető Főosztályra megküldeni.”

7. §

Az R. a következő új 55/B. §-sal egészül ki:

„55/B. § (1) A NATO/EU/EBESZ/ENSZ Szolgálati Érdemérem adományozására a külföldi szolgálat befejezése előtt legalább 2 hónappal az illetékes személyügyi szerv névjegyzékén tesz javaslatot a HM HVK Személyügyi Csoportfőnökségre.

(2) Jelen rendelet hatálybalépését megelőzően — de legfeljebb 1993. szeptember 1-jéig, a Magyar Köztársaság NATO Katonai Képviselőtestület, Katonai Képviselő Hivatala (Brüsszel) megalakulásáig — teljesített külföldi szolgálat elismerésére a javaslatokat az illetékes személyügyi szervek 2004. február 20-ig terjesztik fel.”

8. §

Az R. a következő új 56/A. §-sal egészül ki:

„56/A. § (1) A Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím adományozására a HM humánpolitikai helyettes államtitkár elnökletével, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatója által a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum állományából kijelölt két személyből, a Nemzeti Kegyeleti Bizottság titkárából és a külügyminiszter által a Külügyminisztérium állományából kijelölt személyből álló, Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím Kuratóriumának (a továbbiakban: Kuratórium) javaslata alapján kerül sor.

(2) A kitüntető címben évente — a Honvédelem Napja alkalmával — osztályonként összesen 5 fő részesülhet. A kitüntető cím mindhárom osztálya csak egyszer és egymást követően, a III. osztállyal kezdve adományozható. Az

egy-egy osztályok adományozása között legalább három évnek kell eltelnie.

(3) A kitüntető cím odaítélésére a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatója, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum Hadisírgondozó Iroda vezetőjének szakvéleménye alapján, írásban tesz javaslatot a Kuratórium elnökének. A Kuratórium a javaslatát legkésőbb minden év március 31-éig megküldi a HM HVK Személyügyi Csoportfőnökségre.

(4) A kitüntető cím átadásának jogát a honvédelmi miniszter átruházhatja a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatójára.”

9. §

(1) Az R. 1. számú melléklete a következő 7/A. ponttal egészül ki:

„7/A. NATO/EU/EBESZ/ENSZ Szolgálatért Érdemérem: 38 mm átmérőjű, antikolt, ezüstözött kivitelű érem. Az érem közepmezőjében plasztikus kereszt forma látható, mögötte a jobb felső és a bal alsó negyedében a magyar zászló sávjai jelenítődnek meg a heraldika szabályai szerint. Az érem közép részében a szolgálatteljesítés helye szerinti embléma (NATO/EU/EBESZ/ENSZ) látható. Az érem hátoldalán közepén, fekvő ovális mezőben a szolgálatteljesítés időpontja évszámmal és a szolgálatteljesítés helye látható.

A szalag háromszög alakú, kék színű, jobb oldali szélén a szegélytől 3 mm-re fehér színű farkasfogazás látható.”

(2) Az R. 1. számú melléklete a következő 9/A. ponttal egészül ki:

„9/A. Magyar Hadigondozásért Kitüntető Cím:

a) I. osztálya: középpont felé összefutó szárú, szürke színű, 35 mm átmérőjű kereszt, fekete zománccsíkkal. Felső szárában „PRO CUSTODIA”, bal szárában „TUMULORUM”, jobb szárában „MILITUM” fekete felirat, alsó szárában sötétbarna sírhalom látható, amelyből 3 mm vastagságú sötétbarna egyszerű sírkereszt emelkedik ki. A középpajzsban arany babérmegfogó övezi a sírkereszt felső harmadát és a tetején döntött, balra néző sötétbarna rohamsisak nyugszik.

b) II. osztálya: az I. osztállyal azonos kialakítású kereszt, amelynek középpajzsában ezüst babérmegfogó övezi a rohamsisakot.

c) III. osztálya: az I. osztállyal azonos kialakítású kereszt, amelynek középpajzsában bronz babérmegfogó övezi a rohamsisakot.

Háromszögben hajtogatott szalagja 40 mm átmérőjű, közepén 6 mm széles, felülről lefelé 65 fokban döntött zöld csíkkal, attól felfelé és kifelé azonos szélességű fehér és piros csíkokkal, a zöld csíktól lefelé a szalag széléig futó fekete sávval. A szalagsáv bal fele piros-fehér-zöld, jobb fele fekete.”

10. §

Az R. 2. számú melléklete a következő új pontokkal egészül ki:

(1) „19/A.: a „Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím I. osztálya”

(2) „21/A.: a „Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím II. osztálya”

(3) „24/A.: NATO/EU/EBESZ/ENSZ Szolgálati Érdemérem”

(4) „26/A.: a „Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím III. osztálya”

11. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím adományozására először a 2004. évi Honvédelem Napján kerül sor. A kitüntető cím első alkalommal az osztályokra tekintet nélkül, kivételesen 15 fő részére adományozható.

(3) A NATO/EU/EBESZ/ENSZ Szolgálati Érdemérem adományozására első alkalommal 2004. március 12-én kerül sor.

Juhász Ferenc s. k.,
honvédelmi miniszter

Az informatikai és hírközlési miniszter 3/2004. (III. 4.) IHM rendelete

az egyetemes elektronikus hírközlési szolgáltató kijelölésére vonatkozó szabályokról

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 182. §-a (4) bekezdésének *r*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

E rendelet hatálya az egyetemes szolgáltatás nyújtására alkalmas elektronikus hírközlő hálózat üzemeltetőjére terjed ki.

Ajánlattevők

2. §

(1) A miniszter ajánlati felhívására az 1. §-ban meghatározott szolgáltatók jogosultak az Eht. 117. §-ában meghatározott egyetemes szolgáltatás nyújtására vonatkozó ajánlatot (a továbbiakban: ajánlat) tenni.

(2) A 3. § (1) bekezdés szerinti időpontban egyetemes elektronikus hírközlési szolgáltatók (a továbbiakban: kötelezett szolgáltatók) abban az esetben tehetnek ajánlatot, ha

a) a hatályos egyetemes szolgáltatási szerződésükben meghatározott földrajzi területen kívül eső földrajzi helyen (területen) is egyetemes szolgáltatást kívánnak nyújtani,

b) az egyetemes szolgáltatást a hatályos egyetemes szolgáltatási szerződésükben foglaltaknál az előfizetők számára kedvezőbb feltételekkel, illetve alacsonyabb támogatási igény mellett kívánják nyújtani, vagy

c) az egyetemes szolgáltató kijelölése az Eht. 119. §-a (4) bekezdésének *a*) pontja szerinti okból válik szükségessé.

(3) Az (1) bekezdés szerint ajánlatot tevők (a továbbiakban: ajánlattevők) ajánlatukat az e rendeletben, valamint a miniszter felhívásában meghatározottak szerint kötelesek megtenni.

Az ajánlati felhívás

3. §

(1) A miniszter első alkalommal az ajánlat megtételére vonatkozó felhívást (a továbbiakban: ajánlati felhívás) 2004. március 16-án, illetve ezt követően a kijelölésre az Eht. 119. § (4) bekezdése szerint okot adó, illetve a (2) bekezdés szerinti körülmény bekövetkezését követő 60 napon belül az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (a továbbiakban: IHM) honlapján, valamint — a (3) bekezdés *f*) pontjának kivételével — két országos napilapban közzéteszi, illetve a kötelezett szolgáltatóknak közvetlenül megküldi. A miniszter a felhívást az IHM hivatalos lapján is közzéteheti.

(2) Az 1. §-ban meghatározott szolgáltató indokolt és megfelelő adatokkal alátámasztott kérelem benyújtásával kezdeményezheti a miniszternél ajánlati felhívás közzétételét. Ha a kérelmező vállalja, hogy a kérelmében megjelölt földrajzi helyen (területen) a kötelezett szolgáltatónak az Egyetemes Elektronikus Hírközlési Támogatási Kasszából (a továbbiakban: Kassza) a kérelem benyújtását megelőző utolsó kifizetett támogatásnál az egyetemes szolgáltatás nyújtásának tervezett időtartamára vonatkozóan átlagosan legalább 10%-kal alacsonyabb összegű támogatási igény mellett nyújtja az egyetemes szolgáltatást, a miniszter az ajánlati felhívást a kérelmező támogatási igényére vonatkozó nyilatkozattal együtt — a kötelezett szolgáltató hatályos egyetemes szolgáltatási szerződésének az Eht. 120. §-a (1) bekezdésének *f*) pontja alapján megállapított rendelkezéseire figyelemmel — az (1) bekezdés szerint közzéteszi, illetve a kötelezett szolgáltatóknak közvetlenül megküldi.

- (3) Az ajánlati felhívásnak tartalmaznia kell legalább
- a) az egyetemes szolgáltatással ellátandó földrajzi hely (terület) meghatározását,
 - b) az egyetemes szolgáltatás nyújtásának pénzügyi, minőségi és egyéb, jogszabályban nem meghatározott feltételeit,
 - c) az egyetemes szolgáltatás nyújtásának időtartamát,
 - d) az egyetemes szolgáltatási szerződések megkötésére vonatkozó határidőket,
 - e) az egyetemes szolgáltatási szerződések megkötésére irányuló tárgyalások kezdő időpontjait, a tárgyalások lefolytatására vonatkozó szabályokat,
 - f) az ajánlat benyújtásának határidejét és helyét, valamint az ajánlat benyújtásának módját.
- (4) Az ajánlati felhívás tartalmazhatja az egyetemes szolgáltatási szerződés tervezetét.

Az ajánlat tartalma

4. §

- (1) Az ajánlattevők ajánlatukban kötelesek meghatározni
- a) az egyetemes szolgáltatás nyújtásának földrajzi helyét (területét), lehetőség szerint a szolgáltatással érintett földrajzi számozási területek megjelölésével,
 - b) az egyetemes szolgáltatás nyújtásának módját, az alkalmazni kívánt technológia és hálózat megjelölésével,
 - c) az egyetemes szolgáltatás 3. § (3) bekezdésének c) pontja szerinti időtartamban — ha ez határozatlan időtartam, a szerződés megkötésétől számított első két évben — történő nyújtásából adódó nettó elkerülhető költségekre vonatkozó előzetes számítást évenkénti bontásban, és az ezt alátámasztó valamennyi adatot,
 - d) a Kasszából igénybe venni kívánt támogatás — a c) pont szerinti költségeket meg nem haladó — felső mértékét, évenkénti bontásban,
 - e) az ajánlati felhívásban előírt egyéb követelményekre vonatkozó ajánlatot.

(2) Az ajánlathoz csatolni kell az egyetemes szolgáltatás nyújtására vonatkozó jogszabályokban meghatározott, illetve a 3. § (3) bekezdésének b) pontja szerinti egyéb feltételeknek való megfelelést igazoló alátámasztó okiratokat, egyéb bizonyítékokat, valamint az ajánlati felhívásban meghatározott egyéb dokumentumokat.

(3) A kötelezett szolgáltatók amennyiben ajánlatot tesznek, az (1) bekezdés a) pontja szerinti területet (földrajzi helyet) oly módon kötelesek megjelölni, hogy az magába foglalja legalább az ajánlati felhívás közzétételének időpontjában általuk egyetemes szolgáltatással ellátott területeket.

(4) Az Eht. 117. §-ának c) pontja szerinti országos belföldi tudakozó nyújtására ajánlat más szolgáltató szolgál-

tatásának igénybevételével, illetve valamennyi egyetemes szolgáltató együttműködésével — az érintett szolgáltatók között előzetesen egyeztetett módon, vagy az együttműködésre vonatkozó szándéknyilatkozat alapján — történő megvalósításával is tehető.

(5) Az ajánlattevők ajánlataikhoz az ajánlati felhívásban az egyetemes szolgáltatási szerződések megkötésére vonatkozó határidőig kötve vannak, azokat csak a 7. § szerinti tárgyalások során, a miniszter felhívására módosíthatják.

Az ajánlat benyújtása

5. §

(1) Az ajánlatok benyújtására az ajánlati felhívásban legalább 20 napos határidőt kell biztosítani.

(2) Az ajánlattevő indokolt kérelmére a miniszter az ajánlattételi határidőt egy alkalommal, legfeljebb 15 nappal meghosszabbíthatja.

A kötelezett szolgáltatók adatszolgáltatási kötelezettsége

6. §

(1) A kötelezett szolgáltatók első alkalommal legkésőbb 2004. április 1-jéig, illetve ezt követően legkésőbb az ajánlati felhívásban az ajánlatok benyújtására előírt határidőig kötelesek az alábbi adatokat írásban megküldeni a miniszternek:

a) az egyetemes szolgáltatásnak a hatályos egyetemes szolgáltatási szerződés szerinti földrajzi helyen (területen), a 3. § (3) bekezdésének c) pontja szerinti időtartamban — amennyiben ez határozatlan időtartam, a szerződés megkötésétől számított első két évben — történő nyújtásából adódó nettó elkerülhető költségekre vonatkozó előzetes számítást évenkénti bontásban, és az ezt alátámasztó valamennyi adatot;

b) a Kasszából igénybe venni kívánt támogatás — az a) pont szerinti költségeket meg nem haladó — felső mértékét évenkénti bontásban;

c) az Eht. 117. §-ának c) pontja szerinti országos belföldi tudakozó nyújtása során más szolgáltató szolgáltatásának igénybevételére, illetve valamennyi egyetemes szolgáltató együttműködésével történő nyújtására vonatkozó előzetes megállapodást vagy szándéknyilatkozatot, amennyiben a kötelezett szolgáltató országos belföldi tudakozó szolgáltatást ilyen módon kívánja nyújtani.

(2) Az a kötelezett szolgáltató, amely a Kasszából nem kíván támogatást igénybe venni, az (1) bekezdés a)—b) pontja szerinti adatok helyett a támogatási igényéről való lemondó nyilatkozatát köteles az (1) bekezdés szerinti időpontig a miniszternek benyújtani.

(3) Az (1) bekezdés szerinti határidőig az adatszolgáltatási kötelezettségüket elmulasztó kötelezett szolgáltatóknak az egyetemes szolgáltatás (1) bekezdés szerinti határidőt követő nyújtásából adódó pénzügyi terhei nem minősülnek méltánytalan többlettelehnek.

Az egyetemes szolgáltató kijelölése, az egyetemes szolgáltatási szerződések megkötése

7. §

(1) A miniszter az ajánlati felhívásban foglalt feltételeknek megfelelő ajánlatot benyújtó ajánlattevőkkel, valamint a kötelezett szolgáltatókkal egyetemes szolgáltatási szerződések megkötésére irányuló tárgyalásokat folytat.

(2) A miniszter az ajánlattevők, illetve a kötelezett szolgáltatók közül a benyújtott, illetve a tárgyalások során módosított ajánlatok, vagy a 6. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti támogatási igény alapján, valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatások, és különösen az egyetemes szolgáltatások nyújtásában szerzett tapasztalatok lehetőség szerinti figyelembevételével az Eht. 119. §-ának (2)—(3) bekezdései szerint kijelöli az egyetemes szolgáltatót, illetve a 4. § (4) bekezdésében vagy a 6. § (1) bekezdés *c)* pontjában fennállása esetén az egyetemes szolgáltatókat. Amennyiben a 4. § (4) bekezdése vagy a 6. § (1) bekezdés *c)* pontja alapján országos tudakozó szolgáltatás nyújtására a miniszter több egyetemes szolgáltatót jelöl ki, az egyetemes szolgáltatók együttműködésének feltételeit a szolgáltatók egyetemes szolgáltatási szerződéseiben kell meghatározni.

(3) A miniszter a kijelölt egyetemes szolgáltatóval az ajánlati felhívás, vagy a 6. § (1) bekezdés szerint benyújtott, illetve a tárgyalások során a 4. § (4) bekezdés szerint módosított ajánlatok, adatok szerinti tartalommal egyetemes szolgáltatási szerződést köt.

(4) Ha a tárgyalások során a miniszter és az egyetemes szolgáltatónak kijelölt kötelezett szolgáltató az egyetemes szolgáltatási szerződés valamely lényeges vagy a felek bármelyike által lényegesnek minősített feltételében nem tudnak megállapodni, illetve a kijelölt kötelezett szolgáltató a tárgyalásokon a miniszter felhívása ellenére nem vesz részt, a miniszter az Eht. 119. §-nak (1)—(2) bekezdése, a 120. §-ának (1) bekezdése, valamint a Ptk. 206. §-ának (1) bekezdése alapján a bírósághoz fordul a szerződés létrehozása és tartalmának megállapítása iránt.

(5) A miniszter az egyetemes szolgáltatási szerződést annak megkötését követő 15 napon belül hivatalos lapjában és az IHM honlapján közzéteszi.

Záró rendelkezések

8. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Községek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Parlament és a Tanács egyetemes szolgáltatásról és az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló 2002/22/EK irányelvvel (egyetemes szolgáltatási irányelv) összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

Kovács Kálmán s. k.
informatikai és hírközlési miniszter

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDET MÉNYEK

A Duna Televízió Részvénytársaság Alapító Okirata*

(Módosított és egységes szerkezetben)

Jelen Alapító Okirat a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: Gt.), valamint az 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Média Törvény) alapján készült. Az Alapító Okirat szövegét 1993. június 29. napján tartott Közgyűlésen az egyedüli részvényes elfogadta. Ezen Alapító Okirat szövegét a DUNA TV Rt. (a továbbiakban: Társaság) utoljára 1999. október 1. napján módosította, amely módosítást a Cégbíróság 01-10-041306/64. szám alatt jegyzett be. A jelen, egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okirat módosítás a Cégbíróság 64. szám alatt bejegyzett Alapító Okiratának helyébe lép.

1. §

A Társaság cégneve és székhelye

1.1. A Társaság cégneve: Duna Televízió Részvénytársaság

A Társaság rövidített cégneve: DUNA TV Rt.

* Az Alapító Okiratot a Fővárosi Bíróság Cg.01-10-041306 számú végzésével jóváhagyta.

1.2. A Társaság székhelye: 1016 Budapest, Mészáros utca 48.

1.3. A cég adószáma: 10324224-2-41

2. §

A Társaság időtartama

A Társaság határozatlan időre alakul.

3. §

A Társaság célja és tevékenységi köre

3.1. A Társaság célja közszolgálati műsorszolgáltatás elsősorban a Magyar Köztársaság határain kívül élő magyarság számára. A műsorszolgáltatás szolgálja a magyar és az egyetemes szellemi és kulturális értékek közvetítését, a tárgyilagos Magyarország- és magyarságkép kialakítását Európában és azon kívül, a népek közötti és a nemzetközi kapcsolatok ápolását és erősítését, a magyar kisebbségek identitásának, anyanyelvének, kultúrájának megőrzését.

3.2. Tevékenységi körök:

- 2211'03 Könyvkiadás
- 2213'03 Időszaki kiadvány kiadása
- 2214'03 Hangfelvétel-kiadás
- 2215'03 Egyéb kiadás
- 2222'03 Máshova nem sorolt nyomás
- 2225'03 Kisegítő nyomdai tevékenység
- 2231'03 Hangfelvétel-sokszorosítás
- 2232'03 Videofelvétel-sokszorosítás
- 2233'03 Számítógépes adathordozó sokszorosítása
- 5020'03 Gépjárműjavítás
- 5245'03 Elektromos háztartási cikk kiskereskedelme
- 5247'03 Könyv-, újság-, papíráru-kiskereskedelem
- 5248'03 Egyéb máshová nem sorolt iparcikk-kiskereskedelem
- 6023'03 Egyéb szárazföldi személyszállítás
- 6024'03 Közúti teherszállítás
- 6321'03 Egyéb szárazföldi szállítást segítő tevékenység
- 6340'03 Szállítmányozás
- 6420'03 Távközlés
- 6523'03 Máshova nem sorolt egyéb pénzügyi közvetítés
- 7020'03 Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése
- 7032'03 Ingatlankezelés
- 7110'03 Gépkocsikölcsönzés
- 7121'03 Egyéb szárazföldi jármű kölcsönzése
- 7133'03 Irodagép, számítógép kölcsönzése
- 7134'03 Máshova nem sorolt egyéb gép kölcsönzése
- 7140'03 Fogyasztási cikk kölcsönzése
- 7220'98 Szoftverkészítés, -szaktanácsadás
- 7230'03 Adatfeldolgozás
- 7240'03 Adatbázis-tevékenység, on-line kiadás

- 7250'03 Iroda-, számítógép-javítás
- 7260'03 Egyéb számítástechnikai tevékenység
- 7413'03 Piac- és közvélemény-kutatás
- 7414'03 Üzletviteli tanácsadás
- 7420'03 Mérnöki tevékenység, tanácsadás
- 7440'03 Hirdetés
- 7487'03 Máshova nem sorolt, egyéb gazdasági szolgáltatás
- 8042'03 Máshova nem sorolt felnőtt- és egyéb oktatás
- 9211'03 Film-, videogyártás
- 9212'03 Film-, videoterjesztés
- 9213'03 Mozgóképvetítés
- 9220'03 Rádió-televízió műsorszolgáltatás
- 9231'03 Alkotó és előadóművészet
- 9232'03 Művészeti kiegészítő tevékenység
- 9234'03 Máshova nem sorolható egyéb szórakoztatás
- 9240'03 Hírügynökségi tevékenység
- 9251'03 Könyvtári, levéltári tevékenység
- 9252'03 Múzeumi tevékenység, kulturális örökség védelme
- 9261'03 Sportlétesítmény működtetése
- 9262'03 Egyéb sporttevékenység
- 9272'03 Máshova nem sorolható egyéb szabadidős tevékenység
- 9304'03 Fizikai közérzetet javító szolgáltatás
- 9305'03 Máshova nem sorolt egyéb szolgáltatás

4. §

Alaptőke, részvények

4.1. A Társaság alaptőkéje 1 795 820 000 forint, azaz Egymilliárd-hétszázkilencvenötmillió-nyolcszázhuszezer forint. Ebből készpénz: 699 870 000 forint, azaz hatszázkilencvenkilencmillió-nyolcszázhetvenezer forint, apport 1 095 950 000 forint, azaz egymilliárd-kilencvenötmillió-kilencszázötvenezer forint.

4.2. A Társaságnak egy forgalomképtelen, névre szóló részvénye van, melynek tulajdonosa a Hungária Televízió Közalapítvány.

5. §

A Társaság cégjegyzése

5.1. A Társaság cégjegyzésére az Elnök önállóan jogosult.

Az Elnök önálló, illetve együttes cégjegyzési jogot engedélyezhet a Társaság alkalmazottainak külön meghatalmazással.

5.2. A Társaság cégjegyzése akként történik, hogy a géppel, kézzel előírt, előnyomott, illetve előnyomtatott cégnév alá az Elnök önállóan írja alá a nevét. Az arra

jogosult, Elnök által meghatalmazott alkalmazott, illetve alkalmazottak a meghatalmazásnak megfelelően önállóan vagy együttesen írják nevüket a géppel, kézzel előírt, előnyomott, illetve előnyomtatott cégnév alá.

6. §

A Közgyűlés

6.1. A Társaság vonatkozásában a Média Törvény alapján a Hungária Televízió Közalapítvány Kuratóriuma (a továbbiakban: Kuratórium) és annak Elnöksége gyakorolja a Közgyűlés jogait.

6.2. A Közgyűlés jogainak gyakorlása során a Kuratórium hatáskörébe tartozik:

- a) a Társaság Alapító Okiratának megállapítása, módosítása, annak a Magyar Közlönyben történő közzététele,
- b) a Társaság Elnökének megválasztása, a megbízatás egyszeri meghosszabbítása a Kuratóriumi ülésen jelenlévők kétharmadának szavazatával,
- c) a Társaság Elnökének visszahívása, Alelnökei megbízásának, a megbízás visszavonásának megtiltása — a Társaság Elnöke intézkedését követő Kuratóriumi ülésen, valamennyi Kuratóriumi tag kétharmadának szavazatával,
- d) a Társaság Elnöke visszahívásának kezdeményezése valamennyi Kuratóriumi tag több, mint felének szavazatával,
- e) a Társaság függetlenségének védelme,
- f) a Társaság közszolgálati műsorszolgáltatási szabályzatának jóváhagyása, a Művelődési Közlönyben történő közzététele, a szabályzat követelményeinek érvényrejtetése, érvényesülésének évenkénti értékelése,
- g) az archiválás rendjéről szóló szabályzat jóváhagyása,
- h) a Társaság Elnöke pályázatában foglalt célkitűzések évenkénti értékelése,
- i) az alaptőke felemelése, leszállítása,
- j) az éves üzleti, gazdálkodási és pénzügyi terv elveinek és fő összegeinek jóváhagyása,
- k) az évi adásidő jóváhagyása, módosításának engedélyezése,
- l) az új, magyarországi gyártású műsorszolgáltatásban felhasználásra kerülő mozgóképes alkotásokra fordítandó pénzeszegek meghatározása, a külső gyártás arányaira is kiterjedően,
- m) a Társaság éves üzleti tevékenységéről szóló beszámoló, a mérleg és az eredménykimutatás jóváhagyása,
- n) a Társaság Felügyelő Bizottsági tagjainak megválasztása, visszahívása, a Gt. 36. § és 37. §-ában foglaltakra figyelemmel,
- o) a Könyvvizsgáló megválasztása, megbízatásának felmondása.

6.3. A Közgyűlés jogainak gyakorlása során a Kuratórium Elnöksége kizárólagos feladat- és jogköre:

a) a Társaság elnöki tisztségére nyilvános pályázati felhívás kiírása, elbírálása, az Elnökkel megbízási jogviszony létesítése, az Elnök díjazásának megállapítása, valamint a díjazás évente egyszer történő felülvizsgálása,

b) javaslat az Elnök megválasztására, vagy új pályázat kiírása, javaslat az Elnök visszahívására, illetve az elnöki megbízatás pályázat kiírása nélküli egyszeri meghosszabbítására,

c) a Társaság gazdálkodásának ellenőrzése

da) egymilliárd forintnál, vagy a tervezett éves forgalom 10%-ánál magasabb értékű szerződésekhez előzetes tárgyalási felhatalmazás megadása,

db) hitelfelvétel, illetve háromszáz-millió forintnál, vagy a tervezett éves forgalom 3%-ánál nagyobb értékű szerződések előzetes jóváhagyása,

dc) ingatlan-elidegenítés, illetve százmillió forint feletti vagyoni értékű jog elidegenítésének engedélyezése,

e) javaslat az Elnök Felügyelő Bizottsági tagok megválasztására, és visszahívására, díjazásuk megállapítása,

f) javaslat az Elnök Könyvvizsgáló megbízására és megbízásának felmondására, díjazásának megállapítása,

g) a Társaság közszolgálati műsorszolgáltatási szabályzata érvényesülésének ellenőrzése, a Kuratórium éves értékelésének előkészítése,

h) a Társaság Elnöke pályázatában foglalt célkitűzések megvalósításának folyamatos ellenőrzése, a Kuratórium éves értékelésének előkészítése,

i) a Felügyelő Bizottság ügyrendjének jóváhagyása.

6.4. A Hungária Televízió Közalapítvány a részvényesi jogok gyakorlása során nem jogosult:

a) megváltoztatni a Társaság alapvető tevékenységi körét,

b) a Társaságot megszüntetni, egyesíteni, szétválasztani, vagy más szervezeti formába átalakítani,

c) a Társaságtól vagyont vagy nyereséget (osztalékot) elvonni,

d) a Társaság műsorszerkezetét, továbbá műsorainak, illetve műsorszámainak tartalmát meghatározni,

e) a Társaság Elnökének az általa gyakorolt munkáltatói jogkörökre nézve utasítást adni,

f) olyan kérdésben dönteni, amely a Média Törvény alapján más szerv vagy a Társaság Elnökének hatáskörébe tartozik.

6.5. A Kuratórium, valamint a Kuratórium Elnökségének azon üléseire, amelyeken közgyűlési ügyeket tárgyal, illetve azokban kíván dönteni, a közgyűlési ügyek napirendi pontjaihoz a Társaság Elnökét meg kell hívni.

6.6. A Közgyűlés rendes vagy rendkívüli lehet.

6.7. Rendes Közgyűlést minden év május 15-éig meg kell tartani.

Az évi rendes Közgyűlés tárgya:

— a Társaság közszolgálati műsorszolgáltatási szabályzata érvényesülésének értékelése,

— a Társaság Elnöke pályázatában foglalt célkitűzések értékelése,

— az éves gazdálkodási és üzleti terv elveinek és fő összegeinek a jóváhagyása,

— az évi adásidő jóváhagyása,

— a mérleg és az eredménykimutatás jóváhagyása,

— az üzleti tevékenységről, mérlegről, eredményről és az eredmény-felosztásáról készített Felügyelő Bizottsági jelentés elfogadása,

— a mérlegről, eredményről és vagyonkimutatásról készített Könyvvizsgálói beszámoló elfogadása,

— a Közgyűlés meghívójában megállapított egyéb napirendi pontok.

6.8. Rendkívüli Közgyűlést kell összehívni, ha

a) azt az előző Közgyűlés elrendelte,

b) a Kuratórium, a Kuratórium Elnöksége, a Társaság Elnöke, a Felügyelő Bizottság, a Könyvvizsgáló a napirend megjelölésével indítványozza,

c) a Cégbíróság határozatával erre kötelezte a Társaságot,

d) a Felügyelő Bizottság tagjainak száma 3 fő alá csökken,

e) új Könyvvizsgáló kinevezése válik szükségessé,

f) a Társaság saját tőkéje a veszteség következtében az alaptőke kétharmadára csökkent, vagy saját tőkéje húszmillió forint alá csökkent,

g) a Társaság fizetéseit megszüntette, és vagyona a tartozásokat nem fedezi,

h) minden olyan esetben, ha valamely kérdésben való döntés jelen Alapító Okirat szerint a Közgyűlés hatáskörét képezi.

6.9. A Közgyűlés összehívása:

— Rendes Közgyűlés esetén: a Kuratórium Elnöke (aki egyben a Kuratóriumi Elnökség elnöke is) az ülés napját legalább 15 nappal megelőzően köteles az írásbeli meghívót a Kuratórium, illetve az Alapító Okirat 6. §-ának 6.3. pontjában rögzített esetekben a Kuratóriumi Elnökség tagjainak megküldeni.

A Közgyűlés összehívására vonatkozó meghívó elküldését megelőzően az Elnök a javasolt napirendi pontokat a Felügyelő Bizottsággal ismerteti. Ez alapján a Felügyelő Bizottság 8 napon belül javaslatot tehet további napirendi pontok felvételére, feltéve, ha javaslatához mellékeli a javasolt Közgyűlési határozat tervezetét is. A fentiek szerint beterjesztett napirendi pontot az Elnök — egyet nem értése esetén is — köteles a Közgyűlés napirendjére tűzni.

A Kuratórium Elnöksége a Közgyűlés meghívójának kézhezvételét követő 8 napon belül javaslatot tehet további napirendi pontok felvételére, feltéve, ha javaslatához mellékeli a javasolt Közgyűlési határozat tervezetét is. Az Elnök a Kuratórium Elnöksége által javasolt napirendi pontot — egyet nem értése esetén is — köteles a Közgyűlés napirendjére tűzni.

— Rendkívüli Közgyűlés esetén: az Elnök attól az időponttól számított 15, illetve az Alapító Okirat 6. §-ának

6.8. f) és g) pontjaiban rögzített esetekben 8 napon belül köteles intézkedni, amikor a rendkívüli Közgyűlés összehívásának okáról, illetve az arra vonatkozó indítványról tudomást szerzett.

— Megismételt Közgyűlés esetén: nem hívható össze az eredeti (első) közgyűlés napjára.

Megismételt Közgyűlés megtartását kell elrendelni abban az esetben, ha a Közgyűlés nem volt határozatképes.

— Felfüggesztett Közgyűlés esetén: felfüggesztett Közgyűlés megtartását kell elrendelni abban az esetben, ha a Közgyűlés nem tárgyalta meg valamennyi, napirenden szereplő kérdést. Ha a Közgyűlést felfüggesztik, azt harminc napon belül folytatni kell. Ebben az esetben a Közgyűlés összehívására és a Közgyűlés tisztségviselőinek megválasztására vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni. A Közgyűlést csak egy alkalommal lehet felfüggeszteni.

6.10. A Közgyűlés összehívására vonatkozó meghívónak tartalmaznia kell:

— a Társaság cégnevét, székhelyét,

— a Közgyűlés helyének, idejének és napirendjeinek megjelölését,

— a napirendek tárgyalásához és a döntéshez szükséges adatokat, információkat,

— az eredeti Közgyűlés határozatképtelensége esetére összehívandó megismételt Közgyűlésre vonatkozó fenti adatokat.

6.11. A Közgyűlés elnökét az adott Közgyűlésre a Kuratórium Elnökségének Elnöke vagy Elnökhelyettese jelöli ki a Kuratórium Elnökségének tagjai közül.

6.12. A Közgyűlés határozatképes, ha azon a Kuratórium közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban meghatalmazott képviselője jelen van. A Közgyűlésre a Társaság Elnökét meg kell hívni. Ha a Közgyűlés nem határozatképes, a Közgyűlés megtartására új időpontot kell kijelölni.

6.13. A Közgyűlésen a határozathozatal a Kuratórium meghatalmazott képviselőjének nyílt, kézfelemeléssel történő szavazásával történik. A meghatalmazott képviselő csak oly módon szavazhat, ha a beterjesztett napirendeket a Kuratórium saját Szervezeti és Működési Szabályzata szerinti döntési rend alapján előzetesen megtárgyalta, a Hungária Televízió Közalapítvány Ellenőrző Testületével véleményeztette és állásfoglalását kialakította.

6.14. A szavazás során az összes módosító és az eredeti határozati javaslatot fel kell tenni szavazásra, függetlenül attól, hogy a javaslat egy időközben elfogadott határozat miatt okafogyottá vált-e vagy sem.

Elsőként a módosító javaslatról kell szavazni a benyújtás sorrendjében, majd az eredeti határozati javaslatot kell feltenni szavazásra.

6.15. Ha a Közgyűlés szabályszerű döntése folytán olyan határozat születik, amely ellentétes a Közgyűlés, az Elnök, a Felügyelő Bizottság vagy a Társaság más szerve

által hozott korábbi döntéssel, úgy a legújabb vonatkozó közgyűlési határozatot kell érvényesnek tekinteni, bármely más korábbi határozat ezen döntéssel ellentétes része hatályát veszti.

6.16. Az Elnök és a Felügyelő Bizottság tagjai, a Könyvvizsgáló, valamint a Kuratórium tagjai a Közgyűlés napirendi pontjaihoz hozzászólhatnak, indítványokat tehetnek. Az Elnök, valamint a Kuratórium által meghívott személyek a Közgyűlésen tanácskozási joggal vesznek részt.

6.17. A Közgyűlésről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet a Közgyűlés időpontját követő 30 napon belül a Kuratórium Elnökségének el kell juttatni.

A jegyzőkönyv tartalmazza:

- a Társaság cégnevét és székhelyét,
- a Közgyűlés helyét és idejét,
- a Közgyűlés Elnökének, a jegyzőkönyvvezetőnek, a jegyzőkönyv hitelesítőinek nevét,
- a Közgyűlésen lezajlott fontosabb eseményeket, az elhangzott indítványokat,
- a határozati javaslatokat.

A jegyzőkönyvet a jegyzőkönyvvezető és a Közgyűlés Elnöke írja alá, és az erre megválasztott egy jelenlévő hitelesítő hitelesíti.

A Közgyűlésen megjelentekről jelenléti ívet kell készíteni.

6.18. A Társaság üzleti éve a naptári évvel egyező.

7. §

Az Elnök

7.1. A Társaság ügyvezetését a Média Törvény előírásainak megfelelően megválasztott Elnök látja el. Az Elnök képviseli a Társaságot harmadik személyekkel szemben, bíróságok és más hatóságok előtt, kialakítja és irányítja a Társaság munkaszervezetét, gyakorolja a munkáltatói jogokat.

Az Elnök a Társasággal megbízási jogviszonyban áll.

A Társaság Média Törvény alapján megválasztott első Elnöke 2000. június 30. napjáig: Sára Sándor.

7.2. Az Elnök a Média Törvényben, más jogszabályokban, a Társaság Alapító Okiratában és a Kuratóriumnak — Elnökségnek — a Társaságra vonatkozó határozataiban foglaltak alapján, valamint a közszolgálati műsorszolgáltatási szabályzat és a Társaság Szervezeti és Működési Szabályzata keretei között irányítja a Társaságot.

Az Elnök ennek keretében különösen:

- a) dönt a műsorrendről,
- b) megállapítja a Szervezeti és Működési Szabályzatot, valamint azt — megállapítás előtt — tájékoztatásul bemutatja a Kuratórium Elnökségének,

c) előterjeszti a közszolgálati műsorszolgáltatási szabályzatot és gondoskodik végrehajtásáról,

d) előterjeszti az archiválás rendjéről szóló szabályzatot és gondoskodik végrehajtásáról,

e) meghatározza és jóváhagyásra bemutatja az éves gazdálkodási tervet és gondoskodik végrehajtásáról,

f) elkészíti a mérleg- és eredménykimutatást és jóváhagyásra előterjeszti a Kuratóriumnak,

g) a Kuratórium Elnökségének engedélyezés céljából írásban előterjeszti az ingatlan-elidegenítéssel, illetve 100 millió forint feletti vagyoni értékű jog elidegenítésével kapcsolatos javaslatokat a soron következő Kuratóriumi Elnökségi ülést megelőző 48 órán belül. Különlegesen sürgős esetben a Kuratórium Elnöksége az előterjesztés kézhezvételét követő 72 órán belül rendkívüli Kuratóriumi Elnökségi ülést hív össze, melyen az előterjesztést megtárgyalja,

h) a Kuratórium Elnökségének előzetes tárgyalási felhatalmazás megadása céljából írásban előterjeszti az egymilliárd forintnál, vagy a tervezett éves forgalom 10%-ánál magasabb értékű szerződéseket a soron következő Kuratóriumi Elnökségi ülést megelőző 48 órán belül. Különlegesen sürgős esetben a Kuratórium Elnöksége az előterjesztés kézhezvételét követő 72 órán belül rendkívüli Kuratóriumi Elnökségi ülést hív össze, melyen az előterjesztést megtárgyalja,

i) a Kuratórium Elnökségének előzetes jóváhagyás megadása céljából írásban előterjeszti a hitelfelvétel, illetve 300 millió forintnál, vagy a tervezett éves forgalom 3%-ánál nagyobb értékű szerződéseket a soron következő Kuratóriumi Elnökségi ülést megelőző 48 órán belül. Különlegesen sürgős esetben a Kuratórium Elnöksége az előterjesztés kézhezvételét követő 72 órán belül rendkívüli Kuratóriumi Elnökségi ülést hív össze, melyen az előterjesztést megtárgyalja,

j) gyakorolja a Társaság alkalmazottai felett a munkáltatói jogokat, beleértve az Alelnök(ök) alkalmazását,

k) gondoskodik mindazon további előterjesztések előkészítéséről, amelyeket a Média Törvény és a jelen Alapító Okirat vagy a Közgyűlés határozata előír,

l) a DUNA Televízió nézettségéről készített adatokat negyedévenként bemutatja a Kuratóriumnak,

m) gyakorolja — a Média Törvénnyel összhangban és a jelen Alapító Okirat rendelkezései szerint — mindazokat a jogokat, amelyeket a Gt. a részvénytársaság Igazgatóságának hatáskörébe utal.

8. §

A Felügyelő Bizottság

8.1. A Felügyelő Bizottság ellenőrzi a Társaság ügyvezetését, jogában áll az Elnöktől, a Társaság vezető tisztség-

viselőitől, illetve dolgozóitól jelentést vagy felvilágosítást kérni, a Társaság könyveit, bankszámláját, iratait és pénztárát bármikor megvizsgálni vagy szakértővel a Társaság költségére megvizsgáltatni.

8.2. A Felügyelő Bizottság 3 tagból áll, tagjait a dolgozók által választott tag kivételével a Kuratórium választja 4 évre. A Felügyelő Bizottság tagjainak részleges cserélődése vagy a Felügyelő Bizottság új tagokkal való kiegészítése esetén az új tag(ok) megbízatása a Felügyelő Bizottság eredeti megbízatásának időpontjáig szól.

8.3. A 3 tagú Felügyelő Bizottság összetétele 4 évi időtartamra, 2000. június 27. napjáig, a következő:

dr. Herbst Árpád,

Schulhof Ilona.

A dolgozók képviselőiben: *Ramm László*

8.4. A Felügyelő Bizottság első ülésén tagjai közül elnököt választ.

8.5. A Felügyelő Bizottság maga állapítja meg működésének szabályait, ügyrendjét a Kuratórium Elnöksége hagyja jóvá.

8.6. A Felügyelő Bizottság köteles megvizsgálni a Kuratórium (Elnökség) elé terjesztendő minden olyan jelentést, amely a Kuratóriumnak, illetve a Kuratórium Elnökségének a Társaság közgyűlési hatáskörébe tartozó vagyoni jellegű ügyeire vonatkozik.

8.7. A Felügyelő Bizottság ülését a Felügyelő Bizottság Elnöke az ülés napját legalább 8 nappal megelőzően elküldött értesítéssel hívja össze. A Felügyelő Bizottság ülését két tag írásban összehívhatja az ok és a cél egyidejű megjelölésével, ha a Bizottság összehívására irányuló kérelmüket a Felügyelő Bizottság Elnöke 8 napon belül nem teljesíti.

8.8. A Felügyelő Bizottság határozatképes, ha az ülésen legalább 2 tag jelen van.

8.9. A Felügyelő Bizottság üléseiről jegyzőkönyvet kell vezetni, azt a jegyzőkönyv hitelesítésére megválasztott tag írja alá.

8.10. A Felügyelő Bizottsági tagok korlátlanul és egyetemlegesen felelnek a Társaságnak az ellenőrzési kötelezettségük megszegésével okozott károkért.

8.11. A Felügyelő Bizottság üléseire mindenkor meghívja a Társaság Könyvvizsgálóját. A Felügyelő Bizottság üléseire mást is meghívhat.

8.12. A Társaság belső ellenőrzési szervezete a Felügyelő Bizottság irányítása alá tartozik.

9. §.

A Könyvvizsgáló

9.1. A Társaság Közgyűlésén a Kuratórium egy könyvvizsgálót választ 4 évi időtartamra.

A Társaság Média Törvény előírásai szerint megválasztott első könyvvizsgálója 2000. június 27. napjáig: *Bita Mária*

9.2. A Könyvvizsgáló feladatköre:

— a Társaság mérlegét és vagyonkimutatását, továbbá a Közgyűlés elé terjesztett minden más jelentést az adatok valódisága és a jogszabályi előírásoknak megfeleltetése szempontjából köteles megvizsgálni és erről a Közgyűlésnek jelentést előterjeszteni,

— az Elnök és a Felügyelő Bizottság munkáját elősegíteni és szakmailag támogatni.

9.3. A Könyvvizsgáló tájékozódhat a Társaság ügyeinek viteléről, evégből

— a Társaság vezető tisztségviselőitől, illetve dolgozóitól felvilágosítást kérhet,

— megvizsgálhatja a Társaság pénztárát, értékpapír- és szerződés-állományát, bankszámláját,

— részvétele kötelező a Közgyűlésen,

— részt vesz a Felügyelő Bizottság ülésein.

9.4. A Könyvvizsgáló felelősségére a vonatkozó jogszabályokban, illetve a Polgári Törvénykönyvben meghatározott felelősségi szabályok az irányadók.

10. §

A Társaság üzleti titkainak védelme

A Kuratórium, a Kuratórium Elnöksége, a Kuratórium Ellenőrző Testülete, a Társaság Elnöke, a Felügyelő Bizottság, és a Könyvvizsgáló, a Társaság működése során és a Társasággal folytatott munkakapcsolat során keletkezett, illetve egymás részére átadott azon dokumentációt és információt, amely üzleti titoknak minősül kötelesek megtartani. Az üzleti titok körét a Kuratórium Elnöksége és a Társaság Elnöke közösen állapítják meg, és arról az érintetteket tájékoztatják. Nem tekintendő üzleti titoknak azon adat, illetve dokumentum, amely a Gt. alapján nyilvános adatnak minősül.

11. §

Hirdetmények

A Társaság hirdetményeit a Magyar Nemzet című országos napilapban és a jogszabályban megkövetelt esetekben a Céglőnyben teszi közzé. A Közzététel Műsorol-

gáltatási Szabályzat esetleges módosítását a Társaság a Művelődési Közlönyben teszi közzé.

12. §

Egyéb rendelkezések

Jelen Alapító Okiratban nem érintett vagy nem teljes körűen szabályozott kérdésekben a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLV. törvénynek, valamint a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvénynek a rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy az eltérést engedő rendelkezések kizárólag akkor vehetők figyelembe, ha az Alapító Okirat ezzel ellentétes kikötést nem tartalmaz.

Egyebekben alkalmazni kell a Polgári Törvénykönyv és a Társaságra mindenkor vonatkozó egyéb jogszabályokat.

Budapest, 2003. november 6. napján

Kisfalviné Ortutay Mária s. k.,
a Hungária Televízió
Közalapítvány Kuratóriuma
Elnöke

Dr. Bíró Sándor s. k.,
a Hungária Televízió
Közalapítvány Kuratóriuma
Elnökhelyettese

Az Alapító Okiratot készítette és ellenjegyezte:

Dr. Sasadi Judit s. k.,
jogtanácsos

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönypultjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2004. évi éves előfizetési díj: 73 140 Ft. Egy példány ára: 161 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 161 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

04.0469 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.